

ATHENS VOICE

2310
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

64ο Φεστιβάλ
Κινηματογράφου
Τα πρόσωπα της πόλης

Του Στέφανου Τσιτσόπουλου

40ός Αυθεντικός
Μαραθώνιος της Αθήνας

Των Κατερίνας Καμπόσου, Βαγγέλη Τζάνη

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

Auto
VOICE

25
σελ.

Επιμέλεια:
Θωμάς Κ. Ευθυμίου

Master Franchisor in Greece: CALZEDONIA S.A. Tel: 210.68.40.005 - E-mail: info@calzgroup.gr - website: calin.gr

CALZEDONIA

CALZEDONIA.COM

Εκδότης-Διευθυντής Φώτης Γεωργελάς

Σύμβουλος Έκδοσης Σταυρούλα Παναγιωτάκη
Διευθύντρια Σύνταξης Αγγελική Μπιρμπιλί

Γενική Διεύθυνση Διαφήμισης
Λουίζα Ναθαναήλ

Art Director Φώτης Πεχλιβανίδης

Διεύθυνση Web Δημήτρης Αθανασιάδης

Αρχισυνταξία
Δανάη Καμζόλα (Podcast & City Guide)
Ελένη Μπεζιριανού

Editorial Manager
Ηλένα Κρητικού

Τεχνικός διευθυντής Βάσιος Συσταίρας

SEO Leadership Γεράσιμος Τζαμαρέλος

Υπεύθυνος ύλης Τάκης Σκριβάνος
Επιμέλεια ύλης Δήμητρα Γκρους
Διόρθωση κειμένων Φανή Κουλούντζου

Συντακτική ομάδα: Κ. Αθανασιάδης, Ν. Αμανίτης, Μ. Ανδριωτάκης, Σ. Βλέτσας, Κ. Βνάτσιου, Ρ. Γεροδήμος, Ν. Γεωργελάς, Μ. Γκανά, Ι. Γκομούζα, Ν. Γεωργιάδης, Κ. Γιαννακίδης, Β. Γραμματικογιάννη, Β. Γρυπάρης, Θ. Ευθυμίου, Τ. Ζαράβελ, Γ. Ζερβογιάννη, Μ. Ζουμπούλακη, Κ. Καϊμάκης, Σ. Καλαμαντή, Κ. Καμπόσου, Δ. Καραθάνος, Α. Κερώση, Γ. Κοροβέσης, Σπ. Λαμπρόπουλος, Α. Μανουσάκη, Μ. Μανωλοπούλου, Δ. Μαστρογιαννίτης, Β. Ματζάρογλου, Τζ. Μελιτά, Γ. Μπελεσιώτης, Γ. Νένης, Γ.Χ. Παπαδόπουλος, Δ. Παπαδόπουλος, Π. Παναγιωτόπουλος, Κ. Παναγοπούλου, Γ. Παυριανός, Μ. Προβατάς, Τζ. Ρουσάκη, Μ. Ι. Σιγαλού, Τ. Σκραπαλιώρη, Ζ. Σφυρή, Α. Τριανταφυλλίδη, Σ. Τριανταφυλλίου, Α. Τρούγκου, Σ. Τσιτσόπουλος, Γ. Φλωράκης, Σ. Χαλδαίου, Ε. Χελιώτη, Γ. Ψύχας

Γραμματεία Σύνταξης Γεωργία Σκαμάγκα
info@athensvoice.gr
avguide@athensvoice.gr

Ατελιέ Sotos Anagnos
LOOKmag Κωνσταντίνος Βλαχοπούλου

Visual Design Θάνος Ψυλλίδης

Εικονογραφήσεις art@athensvoice.gr
Φωτό: Θανάσης Καρατζάς, Γιώργος Ζαρχώνης, Τάσος Βρεττός, Έκτορας Δ. Βούτσας, Κώστας Αμοιρίδης, Βαγγέλης Τάτσος, Χρήστος Κισατζεκιάν, Δημήτρης Κλεάνθης, Μαρία Μαρκεζή, Πέτρος Νικόλτσος, Λάζαρος Γραϊκός

Account Directors
Γιώτα Αθανασοπούλου, Κωνσταντίνος Ευθυμίου, Βόνη Ζαφειροπούλου

Direct Market Advertising Director
Άννα Αντωνίου
Direct Market Advertising Managers
Μιχάλης Δρακάκης, Εύα Βαλαμβάνου, Νώντας Νταμπάνης, Ελεωνόρα Τζεφρόνη

Advertising & Marketing Director
ATHENS VOICE Radio 102.5
Κική Μαλέρδου

Συντονισμός Διαφήμισης Μαίρη Κούρτη
marketing@athensvoice.gr
Digital Traffic Manager Εύη Ταρνάρη
Digital Advertising Coordinator Μίνα Γιαννάκη

Διεύθυνση Λογιστηρίου Έφη Μούρτζη
Λογιστήριο Ουρανία Μιχάλη,
Βασίλης Νάκος, Μαίρη Λυκούση

Διαχωρισμοί - Εκτύπωση
«Καθημερινές Εκδόσεις ΑΕ»

Athens Voice S.A.
Χαρ. Τρικούπη 22, 106 79 Αθήνα
Σύνταξη: 210 3617.360, 3617.369
fax: 210 3632.317
Διαφημιστικό: 210 3617.530,
fax: 210 3617.310
Athens Voice Radio 102.5: 210 3648.213
Αγγελίες: 210 3617.369
Λογιστήριο: 210 3617.170

www.athensvoice.gr

Αν δεν βρίσκετε την Α.Υ. στα σημεία διανομής, επικοινωνήστε: 210 3617.360, 210 3617.369
Κωδικός εντύπου: 7021
ISSN 1790-6164

ATHENS

Εβδομαδιαία εφημερίδα, διανέμεται δωρεάν. Απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική ή μερική, η διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της έκδοσης με οποιοδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή έγκριση του εκδότη.

20 χρόνια Athens Voice

Λες και ήταν χθες που κυκλοφόρησε για πρώτη φορά και άλλαξε τη ζωή μας

Της ΜΑΝΙΝΑΣ ΖΟΥΜΠΟΥΛΑΚΗ

Τα περιοδικά βάδιζαν προς το τέλος όταν πρωτοβγήκε η Α.Υ. – τουλάχιστον τα περιοδικά με την παραδοσιακή έννοια, τα εβδομαδιαία και μηνιαία mainstream, ευρείας κυκλοφορίας. Κάναμε ακόμα μίνιγκ προτείνοντας ιδέες για απαστράπτοντα εξώφυλλα, η διαφημιστική πίτα ανοιγόταν ακόμα στα δισέλιδα «σαλόνια» των περιοδικών, αλλά κάπως είχαμε ψυλλιαστεί οι περιοδικατζήδες ότι μια εποχή έφτανε αγάλι αγάλι στο τέλος της. Μπορεί να το σκεφτόμουν μόνη μου, και είχα μια φιλή αγωνία για το πού στην ευχή θα έγραφα όταν πια θα άλλαζε εντελώς το παλιο-τοπίο. Καμία εφημερίδα δεν συνεργαζόταν τότε με βαμμένους περιοδικατζήδες, οι εφημεριδάδες είναι άλλη φυλή, λέμε «καλημέρα» και τέτοια αλλά μέχρι εκεί, δεν σκοτωνόμαστε κιόλας να κάνουμε παρέα. Ο μέσος εφημεριδάς περιφρονεί τον μέσο περιοδικατζή ως νούμερο, και ο μέσος περιοδικατζής δεν θα τα έφτιαχνε ποτέ, όχι με μέσο εφημεριδά, ούτε καν με εφημεριδο-διευθυντή, πόσο μάλλον με εφημεριδοπώλη.

Το free press, πολύ γαλλικό και νεο-υορκέζικο, μου είχε φανεί σούπερ – σε όλες σχεδόν τις μεγάλες πόλεις του κόσμου κυκλοφορούσαν ήδη φανζίν και μικρά ή μεγάλα περιοδικά συχνά σε εφημεριδόχαρτο, εναλλακτικά ως προς το περιεχόμενο, καθόλου ιλλουστρασιόν– τέλος πάντων, για να συντομεύω την ιστορία: μου πήρε μερικά χρόνια μέχρι να γίνω συνεργάτης της Α.Υ. Πέτυχα «τα παιδιά» σε ένα πάρτι και άρπαξα τον Φώτη Γεωργελά από τα μούτρα: «θέλω να γράφω κι εγώ σε εσάς!». Νομίζω μου είπε «οκέ» επειδή ντρεπόταν να φέρε αντήρηση. Έγραψα ένα θεματάκι με τίτλο «Την τελευταία φορά που φόρεσα κράνος» και βρήκα το κόλπο να παρουσιάζω канаδου μαγαζιά μαζί με αμπελοφιλοσοφίες, συνήθως με πλάκα, συνδυάζοντας την πληροφορία με τον χαβαλέ. Έγραφα και γράφω βιβλία με μανία, όπως και θεατρικά, σενάρια, τα πάντα όλα – αλλά όταν έχεις βγάλει ρίζες στα περιοδικά, δύσκολα τα παρατάς. Δύσκολα εντάσσεσαι, επίσης, σε άσχετα, αυστηρά επαγγελματικά περιβάλλοντα που δεν δείχνουν ανοχές στον χαβαλέ ή που δεν έχουν χιούμορ.

Η Α.Υ. ξεκίνησε και συνεχίζει με χιούμορ. Η προσωπική γραφή είναι δεδομένο στοιχείο των άρθρων, η ματιά του κάθε γράφοντα ξεφοντάρει πάντα. Δεν ήταν καινούργιο αυτό το σπουδαίο στοιχείο, είχε σκάσει στα περιοδικά από τα 80s... αλλά σε free press έπαιρνε άλλη φόρα, απελευθερώνονταν ακόμα περισσότερο, έφτανε σε βάθος, χτυπούσε την πληροφορία στο κούτελο και την σερβίριζε, την σερβίρει ακόμα, με συναισθηματική ειλικρίνεια. Τα κείμενα είναι αληθινά, οι άνθρωποι που γράφουμε είμαστε ψιλο-κανονικοί αν και όχι εντελώς, όχι λίρα-εκατό: είμαστε relatable, όπως λένε οι Αμερικάνοι, κυκλοφορούμε στην πόλη, μερικές φορές και σε άλλες πόλεις, μπαίνουμε στα ΜΜΜ, περπατάμε σε άγνωστες γειτονιές, είμαστε και δεν είμαστε περιπετειώδεις, διαβάζουμε βιβλία, πηγαίνουμε σινεμά και θέατρα, σε καφέ, σε μπαρ, (οι νεότεροι) σε κλαμπ, ξενοχτάδικα και συναυλίες. Προσέχουμε τι γίνεται γύρω μας με τον ειδικό τρόπο των περιοδικατζήδων: όχι σαν να κάνουμε ρεπορτάζ αλλά σαν να καψουρευόμαστε κάθε τόσο κι από κάτι καινούργιο.

Η Α.Υ. άλλαξε το τοπίο πράγματι – έκανε ένα πέρασμα από το περιοδικό ευρείας κυκλοφορίας στο εναλλακτικό έντυπο, και το έκανε μαλακά, ήρεμα, χωρίς να ανοίξει ρουθούνι. Συνέχισε στο σάιτ με την ίδια ηρεμία, κυρίως με το ίδιο χιούμορ, όταν τα σάιτ εκτόπισαν το έντυπο, το κάθε έντυπο. Δεν ξέρω τι θα έκανα αν δεν υπήρχε η Α.Υ. κι αν δεν έγραφα ένα σκασμό θέματα και θεματάκια κάθε τόσο. Το ζητούμενο, όταν είσαι περιοδικατζής, δεν είναι «να γράφεις κάπου». Είναι να γράφεις εκεί όπου ανθεί και λουλουδιζει η άλλη, η δευτερή σου οικογένεια, οι άνθρωποι με τους οποίους μιλάτε την ίδια περίπου γλώσσα ακόμα κι όταν δεν συμφωνείτε σε ασήμαντα πράγματα, όπως π.χ. τα πολιτικά. Είναι να αισθάνεσαι σπίτι σου, γραφτικά, να αισθάνεσαι ότι λίγο πολύ (όχι πολύ: όσο πατάει η γάτα) ανήκεις. Με έναν μη δεσμευτικό, χαλαρό, χαβαλεδιάρικο τρόπο, γράφεις ευχάριστα και καλά και όμορφα εκεί όπου αισθάνεσαι μια μικρή έστω περηφάνεια για το μαγαζί... επειδή η Α.Υ. άλλαξε, και συνεχίζει να αλλάζει το τοπίο, με αποτέλεσμα να μην το βαριέσαι ποτέ. Τόσο το τοπίο, όσο και το μαγαζί...

ΤΟ ΕΞΟΦΥΛΛΟ ΜΑΣ

Αυτή την εβδομάδα το σχεδιάζουν οι **Beetroot Design Group**, ένα γραφείο οπτικής επικοινωνίας και δημιουργικού σχεδιασμού με έδρα τη Θεσσαλονίκη. Από το 2000 έως και σήμερα, τα έργα των Beetroot σαρώνουν τα εγχώρια βραβεία οπτικής επικοινωνίας (EBΓΕ και Ermis Awards), ενώ ορόσημα για την πορεία τους θεωρούνται οι κορυφαίες διακρίσεις Red Dot - Agency of the Year (2011) και ED - Awards - European Design Agency of the Year (2008). Συνειδητά έχουν επιλέξει να διατηρούν την έδρα τους στη Θεσσαλονίκη, με το νέο κτίριο όπου στεγάζονται να αποτελεί έναν χώρο τέχνης, πολιτισμού και κοινωνικών συναντήσεων.

ΛΟΓΙΑ ΠΟΥ ΑΚΟΥΣΤΗΚΑΝ ΔΗΜΟΣΙΩΣ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

«Δεν πιστεύω να μπήκα στον Οπενχάιμερ;»
(Νεαρός ρωτάει τους διπλανούς του θεατές, ενώ περιμένουν να ξεκινήσει η προβολή του «Δολοφόνοι του ανθισμένου φεγγαριού».
Κινηματογράφος Αθηνών, Τετάρτη βράδυ)

«Ποιος είναι ο κύριος Φοίβος;»
(Ηλικιωμένη διαβάζει το εισιτήριό της για Αίγινα που γράφει «ΚΥ» (Κυριακή) και «Φοίβος» (το όνομα του πλοίου))

«Με το χαμόγελο στα χείλη πάλι οι κουμπάροι μας μπροσταά»
(Τετράχρονη πιτσιρικά στη γιορτή της 28ης Οκτωβρίου. Παιδικό σταθμός, Βριλήσσια)

«Πήγε ο άλλος ο σατανιστής και μαύρισε το άγαλμα του πρώην δεσπότη Λαρίσης, ο άθλιος. Κι εγώ που νόμιζα ότι το έκανε το προζόνι που κυκλοφορεί εκεί!»
(Εξαλλος τύπος συνομιλεί με παρέα. Εξάρχεια, Τρίτη πρωί)

Κορίτσι: Άκου, δεν είναι για one night stand.
Αγόρι: Για three night stand;
(Ανάφη, καλοκαίρι 2023)

«Εύπνα, αγαπημένε!»
(Τροχονόμος προς αφηρημένο οδηγό σταματημένο σε φανάρι, μπροστά στον ουρανοξύστη Πειραιά. Δευτέρα πρωί)

ΓΙΑΝΝΗΣ ΝΕΝΕΣ
panikoval500@gmail.com

ΤΑ ΝΟΥΜΕΡΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Του ΣΤΑΜΑΤΗ ΖΑΧΑΡΟΥ

40 Γάλλοι σκοτώθηκαν μέχρι τώρα από τις επιθέσεις της Χαμάς στο έδαφος του Ισραήλ ενώ άλλοι 8 αγνοούνται, σύμφωνα με την Γαλλίδα πρωθυπουργό Ελιζαμπέτ Μπอรν.

100 Βρετανοί πολίτες έχουν καταφέρει να φύγουν μέσω του περάσματος της Ράφα από τη Λωρίδα της Γάζας, που βομβαρδίζεται ασταμάτητα από το Ισραήλ.

200 Βρετανοί πολίτες και οι οικογένειές τους έχουν εγγραφεί σε σχετικό κατάλογο, κατόπιν αιτήματός τους να απομακρυνθούν από τη Γάζα.

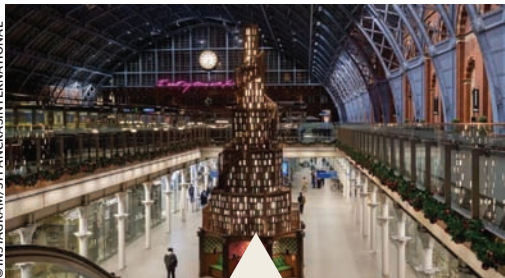
14 Βρετανοί πολίτες έχουν χάσει τη ζωή τους από την έναρξη του πολέμου και 3 ακόμη αγνοούνται, «κάτι που δεν σημαίνει απαραίτητα ότι κρατούνται όμηροι», διευκρίνισε η υπουργός Ενέργειας Κλερ Κούτινο στο τηλεοπτικό δίκτυο SkyNews.

263 Έλληνες συγγραφείς, ποιητές και μεταφραστές συνυπέγραψαν κείμενο «κατά του εγκλήματος στη Γάζα». Χαρακτηρίζουν «ακρότητες» τις ενέργειες της Χαμάς, οι οποίες όμως –όπως λένε– δεν μπορούν να χρησιμοποιούνται ως άλλοθι. Αντίθετα χαρακτηρίζουν φρικαλεότητες τις ενέργειες του Ισραήλ, όπως και απόπειρα γενοκτονίας.

86.196 ευρώ εισόδημα αλλά και επιπλέον 1,5 εκατ. ευρώ που προήλθε από πώληση ακινήτων στη Γλυφάδα δήλωσε για το 2022 (χρήση 2021) ο Κυριάκος Μπτσότακης, καθώς τη Δευτέρα έγινε γνωστό το πόθεν έσχες των πολιτικών.

173.823,17 ήταν το εισόδημα της κυρίας Μαρέβας Γκραμπόφσκι από υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου, 34.000 ευρώ από ακίνητα και 141.176,83 ευρώ από διάθεση περιουσιακών στοιχείων.

1.291.050,6 ευρώ και 87 δολάρια είναι οι καταθέσεις του ζεύγους Μπτσότακη σε ελληνικές τράπεζες.

© INSTAGRAM/STANCRASINTERNATIONAL

3.800 βιβλία χρειάστηκαν για να κατασκευαστεί το εντυπωσιακό χριστουγεννιάτικο δέντρο του σταθμού St. Pancras στο Λονδίνο

12 μέτρα είναι το ύψος του εντυπωσιακού δέντρου και χρειάστηκαν 270 ράφια βιβλίων. Χώρια τα φωτάκια.

33 ακίνητα και 3 οχήματα δηλώνει το πρωθυπουργικό ζεύγος.

93.645 ευρώ είναι το εισόδημα του πρώην πρωθυπουργικού ζεύγους.

23.247 ευρώ είναι το εισόδημα της κυρίας Μπαζιάνα.

167.000 ευρώ είναι οι συνολικές καταθέσεις του ζεύγους Τσίπρα.

311.623,07 ευρώ ήταν το εισόδημα του Νίκου Ανδρουλάκη.

705.000 ευρώ ήταν οι καταθέσεις του προέδρου του ΠΑΣΟΚ σε τράπεζες του Βελγίου και 16.500 ευρώ σε ελληνικές.

19 ακίνητα είχε στην κατοχή του ο κ. Ανδρουλάκης, μεταξύ των οποίων διαμερίσματα σε Βέλγιο, Αθήνα και Κρήτη, καθώς και συμμετοχές σε αρκετές επαγγελματικές στέγες.

9.000 ευρώ ήταν οι καταθέσεις του ζεύγους Κουτσούμπα, ενώ στην κατοχή τους έχουν δύο διαμερίσματα στη Φθιώτιδα και δύο στη Βοιωτία. Η σύζυγος του κ. Κουτσούμπα έχει μερίδιο 33% σε ακόμα ένα ακίνητο στη Βοιωτία.

245.747 ευρώ ήταν το εισόδημα του Κυριάκου Βελόπουλου και

της συζύγου του κυρίας Ολγας Πετροπούλου.

735.000 ευρώ ήταν οι καταθέσεις του ζεύγους με το μεγαλύτερο μέρος (434.058 ευρώ) να φυλάσσεται στην Deutsche Bank. Πατί οι Γερμανοί είναι πονηροί αλλά έχουν καλές τράπεζες.

1.034 άτομα που κατέχουν δημόσιες θέσεις είναι υπόχρεοι δήλωσης της περιουσιακής τους κατάστασης. Πρόκειται για βουλευτές, ευρωβουλευτές, υπεύθυνους οικονομικών των κομμάτων, δημάρχους και περιφερειάρχες.

51% των ελευθέρων επαγγελματιών φέρονται να είχαν ψιφίσει ΝΔ στις προ-τελευταίες εκλογές σύμφωνα με συγκλίνοσες σχετικές δημοσκοπήσεις.

6-7 μονάδες εκτιμούν στον ΣΥΡΙΖΑ ότι έχασαν από την «άστοχη» δήλωση Κατρούγκαλου για φόρο στους ελεύθερους επαγγελματίες. Με τις πρόσφατες αλλαγές και το τεκμήριο θεωρούν ότι το κλίμα αναστρέφεται και ότι οι ελεύθεροι επαγγελματίες επιστρέφουν στον ΣΥΡΙΖΑ.

4% των ελευθέρων επαγγελματιών πληρώνουν το 50% των φόρων που εισπράττει το κράτος από τη συγκεκριμένη κατηγορία επαγγελματιών, σύμφωνα με το Υπουργείο Οικονομικών.

7 στους 10 δεν πληρώνουν κανέναν φόρο και αντίθετα εισπράττουν επιδόματα. Στον ΣΥΡΙΖΑ όμως δεν παραδέχονται

(δημοσίως τουλάχιστον) ότι υπάρχει φοροδιαφυγή σε γιατρούς, δικηγόρους, δημοσιογράφους κ.λπ. Αλίμονο.

70% του νερού που διαχειρίζονται «χάνουν» κάποιες από τις τοπικές εταιρείες ύδρευσης και αποχέτευσης σε όλη την επικράτεια. Ως επί το πλείστον πρόκειται για δημοτικές επιχειρήσεις. Κατά τα λοιπά, «το νερό είναι δημόσιο αγαθό» αλλά κανένας σύντροφος δεν διαμαρτυρήθηκε ποτέ για τη σπατάλη. Φοβούνται απλώς μην περάσουν οι εταιρείες σε ιδιώτες και πάψουν να έχουν υλικό για σκληρό συνδικαλισμό.

18.000 ευρώ τη βραδιά κοστίζει η διαμονή στην ακριβότερη σουίτα του νεόδμητου ξενοδοχείου One & Only Aesthesis στη Γλυφάδα.

519 τ.μ. είναι το εμβαδόν της σουίτας η οποία διαθέτει πισίνα, γυμναστήριο, εξωτερικό τζακούζι, μπάρμπεκιου και όλα όσα χρειάζονται οι υπερ-πλούσιοι για να χαλαρώσουν. Το μόνο πρόβλημα ίσως είναι ο θόρυβος από τις εξατμίσεις Ι.Χ. και μοτοσικλετών από την παραλιακή. Ίσως οι υπερ-πλούσιοι (Άραβες κλπ) να έχουν «κονέ» με την τροχαία και να ελπίζουν ότι θα στηθεί μόνιμο μπλόκο στην περιοχή για να μπορούν να χαλαρώνουν χωρίς τους καμικάζι. Ίσως αυτή είναι η λύση για το «γόρδιο δεσμό» του θεσμού της κόντρας στην παραλιακή, που τόσοι και τόσοι τεχνοκράτες υπουργοί δεν κατάφεραν να λύσουν.

15 ετών είναι ο γιος του ηγέτη της Τσετσενίας και στενού σύμμαχου του επίσης αιμοσταγούς Βλαντίμιρ Πούτιν, Ραμζάν Καντίροφ. Παρά το νεαρό της ηλικίας του, ο υιός Καντίροφ έδειρε κρατούμενο και ως ανταμοιβή για την πράξη του διορίστηκε υπεύθυνος Ασφαλείας του πατέρα του. Ο θείος του μικρού, ο Μαχομέντ Νταούντοφ, ο οποίος είναι και πρόεδρος της Βουλής της Τσετσενίας, δήλωσε υπερήφανος για την πράξη του νεαρού. Η καλή ανατροφή ξεκινά από την οικογένεια.

VERBA VOLANT

ΑΚΗΣ ΣΚΕΡΤΣΟΣ

«*Αν είναι στραβός ο γιαλός, στραβά θα αρμενίζουμε. Την ευθύνη να κλείσει τις τρύπες της φοροδιαφυγής την έχει η πολιτεία*». Ίσως να ήθελε να πει κάτι διαφορετικό. Ουσιαστικά όμως τροφοδοτεί τους επικριτές του Κωστή Χατζηδάκη, που υποστηρίζουν ότι η πολιτεία θέλει να κάνει ρουφιάνους τους πολίτες για να βρει τους φοροφυγάδες.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

«*Ο φόρος στους ελεύθερους επαγγελματίες είναι το πρώτο μεγάλο ψέμα της κυβέρνησης στον ελληνικό λαό*». Δεν ξέρω αν ο πρόεδρος Ανδρουλάκης θεωρεί ότι η κυβέρνηση είπε αλήθεια στους πολίτες για τις υποκλοπές. Ο υποστράτηγος Σπυρόπουλος, όμως, θεωρεί ότι το πρώτο ψέμα αφορά στους ελεύθερους επαγγελματίες.

ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΜΠΕΟΣ

«*Δεν θα αποδεχτώ μια κατηγορία ανθρώπων που δεν θέλω*». Ο Δήμαρχος Βόλου αναφέρεται στον Κασσελάκη. Η απάντηση μπορεί να είναι μία. Ούτε εμείς θα αποδεχθούμε μια κατηγορία ανθρώπων που δεν αποδέχονται άλλους ανθρώπους.

ΠΟΠΗ ΤΣΑΠΑΝΙΔΟΥ

«*Κάποια πράγματα μένουν μέσα σου ως εκκρεμότητες. Σιωπηλά. Δεν το αντιλαμβάνεσαι. Αλλά είναι εκεί. Στο παρασκήνιο. Μέχρι να 'σαι έτοιμος. Και τότε γίνονται μορφή. Και μορφή, ανάγκη*». Αν η πρώην βραχύβια εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ δεν ετοιμάζεται για καριέρα life coach, θα πρέπει να δώσει εξηγήσεις για τον ακατάληπτο χρυσό. Ποια είναι η «ανάγκη»; Ποια είναι η «μορφή»; Μήπως έχει μπλέξει με κακές παρέες, με καμιά αίρεση ή κάτι τέτοιο;

ΛΑΚΗΣ ΛΑΖΟΠΟΥΛΟΣ

«*Διαγραφή με τα 1.000, χωρίς πολλά πολλά λόγια, απλά. Δεν θες, όπως λέει και μία ψυχή, στην ευχή της Παναγίας και στο διάολο*». Ο κόκκινος Λάκης αναθάρρησε με τον νέο πρόεδρο και ανέλαβε ξανά ρόλο συμβουλάτορα. Το πρόβλημα είναι ότι οι διαγραφές μάλλον μετατίθενται για τις ελληνικές καλές και ο νέος πρόεδρος δέχεται εισηγήσεις να παραιτηθεί από τον Νίκο Μαραντζίδη και όχι μόνο.

Όταν ο πόλεμος κατατρώει τις αντοχές της δυτικής Δημοκρατίας

Του ΝΙΚΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ

Πόλεμος στην Ουκρανία, στη Μέση Ανατολή, στον Καύκασο. Αυτές οι τρεις κρίσεις συμπεριλαμβάνονται στην κατηγορία των «υπαρξιακών πολέμων» που συνδέουν τους λαούς τους με ένα συλλογικό τραύμα: Shoah για τους Ισραηλινούς, Nakba για τους Παλαιστίνιους, Holodomor για τους Ουκρανούς, Medz Yeghern («μεγάλη σφαγή») για τους Αρμένιους. Η μνήμη γενοκτονιών και άλλων τραγωδιών διασχίζει τα μυαλά και τις γενιές. Όμως, πέρα από αυτό το παρελθόν, αυτοί οι πόλεμοι επιβίωσης θέτουν το ζήτημα του κράτους ως προστάτη των πληθυσμών και ως εγγυητή του δικού τους μέλλοντος.

Με αυτό το εισαγωγικό σημείωμα ο Gaïdz Minassian επιχειρεί να αναλύσει στη «Le Monde» της 2ας Νοεμβρίου τρεις κύκλους αίματος οι οποίοι δεν κλείνουν ποτέ, αλλά αντίθετα ανατροφοδοτούνται αναπαράγοντας νέες ανθρωποθυσίες στο όνομα της υπαρξιακής εθνικής ταυτότητας: «Από τον Καύκασο έως τη Μέση Ανατολή, μέσω του Ντονμπάς στην Ανατολική Ουκρανία, οι συγκρούσεις καλύπτουν όχι μόνο μια εδαφική, αλλά και μια ταυτοτική και κοινωνική διάσταση. Σε αυτό το πλαίσιο οι Ηνωμένες Πολιτείες και η Ευρώπη καλούνται να επανεφεύρουν τον εαυτό τους για να σώσουν τη δημοκρατία» σημειώνει ο αρθρογράφος και ορθά. Στα νεκροταφεία του Ισραήλ, στους ομαδικούς τάφους στη Γάζα, στα χώματα του Ναγκόρνο Καρμπάκ και στα ατελείωτα χαρακώματα της ανατολικής Ουκρανίας ενταφιάζονται κάθε ημέρα που περνά και κάποια κομμάτια του δημοκρατικού κεκτημένου. Έχουν ήδη ενταφιαστεί τόσα πολλά που κανείς δεν θα είναι οσοδήποτε θάση να προβεί σε έναν ακριβή λογαριασμό για τη χαμένη τιμή της δυτικής μας δημοκρατίας. Έχουν συμβεί τόσα από την ημέρα που άλλαξε η Ιστορία την 11η Σεπτεμβρίου στη Νέα Υόρκη. Έχουν συσσωρευτεί τόσα τραύματα από την ημέρα της σφαγής στην Charlie Hebdo και το Bataclan αλλά και την ασύλληπτη ανθρωποθυσία της Νίκαιας. Έχουν καταγραφεί τόσα από τη σφαγή αμάχων στο Νότιο Ισραήλ και έχουν αποτυπωθεί ήδη πολλά στο συλλογικό μας υποσυνείδητο από την οδοντηρή, ανελέητη καταστροφή στη Γάζα.

Κάθε ημέρα τα παγκόσμια ΜΜΕ στα πρωτοσέλιδά τους σχεδόν ακατάπαυστα πυροβολούν τους αναγνώστες με τους πιο πρόσφατους απολογισμούς από τα πεδία των μαχών. Με έναν αξιοσημείωτο επαγγελματισμό και μία ανεπαίσθητη δόση δημοσιογραφικού σαδισμού, οι άνθρωποι γίνονται αριθμοί και οι αριθμοί στατιστικές και οι στατιστικές τελικά υλικό για αναλύσεις που καταλήγουν σε επίσημες πολιτικές ανακοινώσεις ή στρατιωτικά ανακοινωθέντα. Οι ψυχροί αριθμοί είναι το μόνο τελικό όπλο στα χέρια της δημοσιογραφίας αφού ο δημοσιογραφικός προφορικός λόγος συνήθως είναι εξαρτημένος και το δημοσιογραφικό γραπτό ευθυγραμμισμένο με τις αόρατες «δεσμευτικές γραμμές» των εκδοτικών μηχανισμών, απανταχού γης. Μόνον οι αριθμοί μπορούν να αποκαλύψουν πραγματικές εικόνες και να περιγράψουν το μέγεθος της βαρβαρότητας. Δεν υπάρχει ούτε Δίκαιο, ούτε

Δικαιοσύνη, ούτε Δικαιολογία από τη στιγμή που ξεσπά ο πόλεμος. Κυριαρχούν μόνον τα αρχέγονα χαρακτηριστικά του είδους. Οι άνθρωποι επικοινωνούν με αταβιστικά ανακλαστικά. Δεν υφίστανται ούτε όρια ούτε περιορισμοί. Όποιος επιστρέψει από το σφαγείο ζωντανός θα καταθέσει το αντίτιμο για την επιβίωσή του σε χάλκινα τάλαντα στο όνομα του Μετατραυματικού Συνδρόμου. Γνωρίζουμε την ασθένεια αυτή από πολύ παλιά. Από μία επιγραφή των Σουμερίων. Από τότε οι άνθρωποι κατέγραφαν τις επιπτώσεις από τη μεταπολεμική κατάντια τους. Τελικά τίποτε δεν μένει ατιμώρητο.

Κλείνουμε δύο χρόνια πολέμου στην Ουκρανία και έναν μήνα καταιγιστικών πολεμικών εξελίξεων στη Μέση Ανατολή. Η Ευρώπη αντιμετωπίζει για πρώτη φορά από το 1945 την πολεμική απειλή ως ορατό ενδεχόμενο. Η Γερμανία, η Γαλλία, η Βρετανία, σχεδιάζουν (ή αυτοσχεδιάζουν) την αμυντική τους θωράκιση (και την ψυχολογική τους προετοιμασία), αν και εντελώς ανυποψίαστοι. Κανείς ευρωπαίος πολίτης (με κάποιες οδυνηρές εξαιρέσεις στην πρώην Γιουγκοσλαβία και βεβαίως στη Ρωσία και την Ουκρανία) δεν έχει επεξεργαστεί την έννοια της πολεμικής απειλής. Ούτε φαντάζεται τις άμεσες και έμμεσες συνέπειες μιας πολεμικής εμπλοκής στη ζωή του, τη σκέψη του, την ίδια την ψυχική δομή του. Δεν μπορεί να φανταστεί πώς λειτουργεί το ένστικτο της αυτοσυντήρησης. Η συνειδητοποίηση των «μη ορίων» είναι το τελειωτικό χτύπημα που οδηγεί στο αναπόφευκτο μετατραυματικό σύνδρομο. Το προηγούμενο στάδιο των «μη ορίων» οδηγεί ήδη στη συλλογική τρέλα. Οι ταγοί

την αποκαλούν εθνική συσπείρωση. Η συνειδητοποίηση του συλλογικού λάθους έρχεται πολύ αργότερα. Τότε οι πάντες αναζητούν τη συλλογική συγχώρεση. Είναι κάτι που δεν έρχεται ποτέ. Το «λάθος», δηλαδή η προσωπική συμμετοχή σε ένα πολεμικό συλλογικό ντελίριο, είναι αποκλειστικά προσωπική υπόθεση. Είναι τόσο οδυνηρό όσο ακούγεται.

Αυτή είναι η πρώτη φάση σταδιακής ένταξης στην τρέλα του πολέμου. Ακολουθεί το στάδιο της συλλογικής απενοχοποίησης η οποία βασίζεται σε πάγια συνταγή. Ο εχθρός είναι ο βαρβαρός, ο ανήθικος, ο απάνθρωπος, ο βίαιος, ο αμόρφωτος, ο σφαγιάς.

Μέσα σε τέσσερις εβδομάδες το σκηνικό εναλλάσσεται στη Μέση Ανατολή. Οι σφαγείς της Χαμάς δίνουν τη θέση τους στους σφαγείς των Παλαιστινίων και οι χθεσνοί δολοφόνοι των αμάχων στο Ισραήλ είναι σήμερα τα θύματα των Ισραηλινών που σκοτώνουν χιλιάδες παιδιά στη Γάζα. Ο πλανήτης ζει σε ένα ντελίριο όπου Αμερικανοί Εβραίοι απαιτούν παύση των εχθροπραξιών στον παλαιστινιακό θύλακα την ώρα που ο ΟΗΕ χαρακτηρίζει τη Γάζα «ένα απέραντο νεκροταφείο παιδιών». Την ίδια ώρα ο ηγέτης της σιιτικής ισλαμιστικής Χεζμπολάχ δηλώνει πως η σφαγή της 7ης Οκτωβρίου από τη Χαμάς άλλαξε τον χάρτη της Μέσης Ανατολής αλλά και τον τρόπο που οι Άραβες αντιμετωπίζουν το Ισραήλ. Με λίγα λόγια, η σφαγή νομιμοποιείται ως μέσο και ως όχημα αρκεί να προκαλεί πολιτικό αποτέλεσμα.

Μέσα σε έναν μήνα καταμετρήθηκαν στη Γαλλία πάνω από 1.500 επεισόδια ή συμβάντα αντισιμικτικού περιεχομένου. Η συχνότητα παραπέμπει σε αντίστοιχες εποχές του Μεσοπολέμου. Ο αντισιμικτισμός διογκώνεται στη Γερμανία, τις Σκανδιναβικές Χώρες, στην Ιταλία, τις Κάτω Χώρες κ.λπ. Τέτοιο κύμα σαρωτικού αντισιμικτισμού έχει να αντιμετωπίσει η Ευρώπη από την άνοδο του Φασισμού προπολεμικά σε όλη τη Γηραιά Ήπειρο. Περιέργως τα κλασικά αντισιμικτικά κόμματα της Άκρας Δεξιάς, όπως αυτό της Μαρίν Λεπέν στη Γαλλία, υποστηρίζουν το Ισ-

ραήλ στην αντιπαράθεσή του με τη Χαμάς δίνοντας έτσι ένα θεαματικό τέλος στον αντισιμικτισμό που εξέφραζαν οι Γάλλοι ακροδεξιό από το 1985 και μετά. Είναι απλό. Η γαλλική άκρη δεξιά αντικατέστησε τον αντισιμικτισμό με την ισλαμοφοβία. Το αποτέλεσμα είναι χαστικό. Το σύνολο της Ευρώπης είναι πλέον ένα ανοικτό μέτωπο σύγκρουσης με τους Ισλαμιστές, είτε αυτοί είναι «μοναχικοί λύκοι» είτε οργανωμένοι ισλαμιστικοί πυρήνες με άκρες στον ισλαμικό κόσμο. Για να προστατευθούν τα ευρωπαϊκά κράτη εφαρμόζουν πολιτικές καταστολής. Οι κατασταλτικοί μηχανισμοί νομιμοποιούν και την υπερβολή. Η υπερβολή οδηγεί σε ακρότητες. Οι ακρότητες νομιμοποιούν έκτακτες νομικού τύπου παρεκτροπές. Η συστηματική παρεκτροπή οδηγεί στην εκτροπή. Ο μέσος πολίτης συνειδητά αποδέχεται την αντίσταση των δυτικών κοινωνιών έναντι του ισλαμισμού ως απόλυτα νόμιμο μέσο αυτοάμυνας. Το επόμενο βήμα είναι η παραβίαση συνταγματικών διατάξεων. Είναι ζητήματα που ήδη συζητούνται σε ευρωπαϊκές κοινωνίες. Σε κάποιες από αυτές έχει ήδη ανατραπεί τμήμα της συνταγματικής τάξης. Στην Πολωνία και την Ουγγαρία. Μικρό το κακό, θα πείτε. Αν όμως συμβεί κάτι ανάλογο στη Σουηδία;

Σε έναν χρόνο από σήμερα ο Ντόναλντ Τραμπ θα είναι πιθανότατα και πάλι πρόεδρος των ΗΠΑ. Ο γηραιός Τζο Μπάιντεν δεν φαίνεται ικανός να αφυπνίσει μία αμερικανική κοινωνία η οποία ριζοσπαστικοποιείται προς τα άκρα δεξιά με ρυθμούς ασύλληπτους. Στην επόμενη διακυβέρνηση, όπως υποστηρίζουν οι ειδικοί στην

Ουάσιγκτον, δεν θα υπάρχουν τα θεσμικά αντίβαρα που πάντα διέσωζαν τις ΗΠΑ σε δύσκολες καταστάσεις (π.χ. Νίξον).

Το ενδεχόμενο ρεβανσιστικής επιστροφής του Τραμπισμού σε καιρούς, έμμεσων έστω, πολεμικών αναμετρήσεων με εμπλοκές της Δύσης στα ενεργά μέτωπα, προφανώς και ανακλαστικά θα προκαλέσει ακροδεξιά πλημμυρίδα σε ευρωπαϊκές δημοκρατίες. Είναι κάτι αναμενόμενο που δεν θα αιφνιδιάσει παρά μόνον τους επικίνδυνα αφελείς. Σε συνδυασμό με την ενίσχυση της εικόνας του διεθνούς αυταρχισμού, ρωσικού, κινεζικού, ισλαμικού, ινδικού, η διολίσθηση της δυτικού τύπου δημοκρατίας σε ολοένα και πιο χαώδη παρακμιακά φαινόμενα αδύναμης κυβερ-

νησιμότητας (βλέπε την κατάντια στη Βουλή των Αντιπροσώπων στις ΗΠΑ) οδηγεί αναπόφευκτα σε απώλεια πολιτικής και στρατηγικής επιρροής. Όλα αυτά σε όφελος του διεθνούς αυταρχισμού, ο οποίος διολισθαίνει σε ολοένα και προκλητικότερες φασιστικές μεθόδους επιβολής της επιρροής του. Τα αποτελέσματα αυτών των εξελίξεων είναι ήδη ορατά. Η επόμενη «Μεγάλη Έκρηξη» αναμένεται στην Αφρική με ό,τι αυτό συνεπάγεται. Η αναπαραγωγή πολεμικών συγκρούσεων από εδώ και πέρα δεν θα είναι η εξαίρεση αλλά η συνήθης πρακτική για την ανάκτηση γεωπολιτικής επιρροής από τον διεθνή αυταρχισμό σε βάρος της Δύσης και των Δημοκρατιών της.

Η Ουκρανία και η Γάζα είναι δύο εκρηκτικά θερμοκήπια όπου ο πολιτικός και ο θρησκευτικός αυταρχισμός διεκδικούν χώρο επιβολής της κυριαρχίας τους. Η θεαματική αποτυχία της αμερικανικής διπλωματίας στη Μέση Ανατολή, αν κρίνουμε από τα αποτελέσματα της πρόσφατης περιοδείας Μπλίνκεν, κατέδειξε πως η πολιτική επιρροή των ΗΠΑ ακόμη και σε δευτερεύουσες περιφερειακές δυνάμεις (Ιράν-Τουρκία) είναι αμφισβητήσιμη. Είναι ίσως η πιο επικίνδυνη εξέλιξη που θα μπορούσε να καταγραφεί. Αν η αναποτελεσματικότητα του πλανητάρχη αμφισβητείται, τότε το παιχνίδι είναι απολύτως ανοικτό και άρα ανεξέλεγκτο. **A**

Σύγκρουση Ισραήλ - Χαμάς: Επιλεκτικές ευαισθησίες

Του ΛΕΩΝΙΔΑ ΚΑΣΤΑΝΑ

Δεν ήξερα ότι το Ισραήλ έχει κούνια. Νόμιζα ότι έχει κανονική δημοκρατία με κόμματα που εναλλάσσονται στην εξουσία μετά από εκλογές. Διότι, όπως μας πληροφορούν κάποιοι Έλληνες συγγραφείς, το Ισραήλ κυβερνάται από μια «στρατοκρατική κλίκα». Αλλά δεν ήξερα ότι και η αναίτια σφαγή 1.400 αμάχων μεταξύ των οποίων ηλικιωμένοι και παιδιά, θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν από εκέφρονες και διανοούμενους απλώς ως «ακρότητες» της Χαμάς. Δηλαδή σαν να πήγαν και να τους έβρισαν, ή να τους κατέβρεξαν ή έστω να τους γαιούρτωσαν. Και γιατί τα αιματηρά αντίποινα του Ισραήλ συνιστούν γενοκτονία ενώ η σφαγή των Εβραίων από τη Χαμάς όχι; Αν αγαπάς την ειρήνη και μισείς τον πόλεμο φρόντισε τουλάχιστον να είσαι αμερόληπτος. Αλλιώς διαλέγεις στρατόπεδο και οι ευαισθησίες σου είναι επιλεκτικές. Και μάλιστα στρατόπεδο που προεβύει τα εντελώς αντίθετα από εσένα. Η μίση όχι;

Όταν η πολεμική μηχανή του Πούτιν και της παρέας του εισέβαλε στην Ουκρανία, τότε και πάλι ευαίσθητοι και πάντα προοδευτικοί συμπολίτες μας διαδήλωναν την υποστήριξή τους γενικώς στην «ειρήνη και τον άνθρωπο». Αποφεύγοντας να αναφερθούν στα εγκλήματα πολέμου εις βάρος του ουκρανικού λαού. Διότι και τότε προσπαθούσαν να κρύψουν την υποστήριξή τους προς την επιτιθέμενη Ρωσία προβάλλοντας επιλεκτικές ειρηνόφιλες ευαισθησίες. Και φυσικά τον δήθεν ναζισμό των Ουκρανών. Η υποκρισία είναι ίσως το πιο χαρακτηριστικό στοιχείο της στρατευμένης διανόησης. Εκμεταλλευόμενη πραγματικά γεγονότα και προβάλλοντας οικουμενικές έννοιες, υποστηρίζει την πλευρά στην οποία είναι κάθε φορά ταγμένη ιδεολογικά και πολιτικά.

Να θυμίσω εδώ τα περίφημα κινήματα ειρήνης του '70 και του '80. Κινήματα υποστήριξης της Σοβιετικής Ένωσης και των συμμάχων της εις βάρος του ελεύθερου Δυτικού κόσμου και του ΝΑΤΟ. Με σύνθημα «Ειρήνη, Ύφεση, Αφροπλισμός». Οι ειρηνόφιλοι δυτικοί απαιτούσαν τον αφοπλισμό της Δύσης χωρίς να απαιτούν κάτι ανάλογο από την Ανατολή, αλλά και χωρίς να υπάρχει κανένα αντίστοιχο κίνημα στην επικράτεια του «Παραπετάσματος».

Λέγεται ότι τα κινήματα αυτά καθοδηγούνταν και χρηματοδοτούνταν από την ΕΣΣΔ. Και γιατί όχι; Η φιλελεύθερη δημοκρατία είναι το μοναδικό πολιτεύμα που επιτρέπει στους εχθρούς της να την καταλύσουν. Με νόμιμο ή παράνομο τρόπο.

Το δικαίωμα του Ισραήλ στην αυτοάμυνα έδωσε την ευκαιρία σε ένα διεθνές αντισιμικτικό κίνημα να αναβιώσει. Από την 7η Οκτωβρίου ξεκίνησαν στην Ευρώπη φιλοϊσλαμικές και αντισιμικτικές εκδηλώσεις από ομάδες Ισλαμιστών, ακροαριστερών και ακροδεξιών. Και φυσικά τα φαινόμενα πολλαπλασιάστηκαν όταν η κατάσταση στη Γάζα εκτραχύνθηκε με τους βομβαρδισμούς. Ύμνοι για τη Χαμάς και την Παλαιστίνη, στοχοποίηση και απειλές για τους Εβραίους, συνθήματα, σβάστικες, άστρα του Δαβίδ... η εβραιοφοβία επέστρεψε στην Ευρώπη. Το αντισιμικτικό συναίσθημα είναι πλέον εμφανές στη Γερμανία, αλλά και σε Γαλλία, Αγγλία, Ιταλία. Οι εβραϊκές κοινότητες βρίσκονται σε συναγερμό και τα επίπεδα ασφαλείας τους έχουν ανέβει. Ειδικά σε περιοχές με μεγάλους μουσουλμανικούς πληθυσμούς, πράγμα που αποδεικνύει ότι η περίφημη ενσωμάτωση απέτυχε.

Την ίδια στιγμή φαντάζουν τρομακτικές οι αντιδράσεις μεγάλης μερίδας φοιτητών, διανοουμένων, προοδευτικών που τάχθηκαν αμέσως ή εμμέσως στο πλευρό της Χαμάς και του Ισλαμικού φονταμενταλισμού. Δηλαδή τι περίμεναν; Το Ισραήλ είναι μια πολυπολιτισμική δημοκρατική κοινωνία δυτικού τύπου με εκλεγμένη κυβέρνηση εν μέσω πολλών εκατομμυρίων μουσουλμάνων για τους οποίους η Δημοκρατία είναι έννοια ξένη προς την κουλτούρα τους. Και η Χαμάς είναι μια τρομοκρατική οργάνωση που σκοπό έχει την εξαφάνιση του Εβραϊκού κράτους.

Από την άλλη, το Ισραήλ έχει προκαλέσει τον θάνατο τετραπλάσιου αριθμού ανθρώπων σε σχέση με τις δικές του απώλειες. Οι λεγόμενες στοχευμένες επιθέσεις προκαλούν μεγάλες παράπλευρες απώλειες, θάνατο αμάχων και δη παιδιών. Την ίδια στιγμή δηλώνει ότι η Χαμάς δεν θα κυβερνήσει ποτέ ξανά τη Γάζα. Ποιος και πώς θα αναλάβει την εποπτεία και τα έξοδα διακυβέρνησης της Γάζας; Η κατάσταση οδηγείται σε αδιέξοδο με θύματα τους πληθυσμούς και των δύο αντιμαχόμενων. Αυτός ήταν και ο βασικός στόχος της Χαμάς και όσων την υποστήριξαν. Η εξουσία του αίματος. Το πέτυχαν. Το σχέδιο των δύο κρατών με 450.000 ισραηλινούς εποίκους στη Δυτική όχθη και μετά τα πρόσφατα γεγονότα αποτελεί χίμαιρα. Πάντα ήταν.

Η αρκική φρίκη για τη σφαγή των αμάχων του Ισραήλ πολύ γρήγορα μετατοπίστηκε στην καταγγελία για τη βαρβαρότητα της ισραηλινής απάντησης. Και αυτό είναι το καλύτερο φύλλο συκής για να κρύψουν οι λάτρεις κάθε ολοκληρωτισμού τις διαθέσεις τους. Ο ελεύθερος κόσμος θυμάται την υποστήριξη των δυτικών «προοδευτικών» διανοουμένων σε αυταρχικά αιμοσταγή καθεστώτα όπως της ΕΣΣΔ του Στάλιν, της Πολωνίας του Παρουζέλσκι, της Ρουμανίας του Τσαουσέσκου, της Κίνας του Μάο, της Β. Κορέας των Κιμ, της Καμπότζης του Πολ Ποτ, της Κούβας του Κάστρο, αλλά και της Αργεντινής του Βιδέλα, της Λιβύης του Καντάφι ή του ΙΡΑΚ του Σαντάμ.

Όταν ο σοσιαλιστικός παράδεισος κατέρρευσε και η Κίνα ασπάστηκε τον καπιταλισμό, απέμειναν οι χώρες με τα σκληρά ανελεύθερα ισλαμικά καθεστώτα ως το αντίπαλο δέος στη φιλελεύθερη δημοκρατία των αν-λέγεται ότι τα κινήματα αυτά καθοδηγούνταν και χρηματοδοτούνταν από την ΕΣΣΔ. Και γιατί όχι; Η φιλελεύθερη δημοκρατία είναι το μοναδικό πολιτεύμα που επιτρέπει στους εχθρούς της να την καταλύσουν. Με νόμιμο ή παράνομο τρόπο.

Ο ολοκληρωτισμός, η δικτατορία και η καταπίεση του ανθρώπου από ένα απάνθρωπο σύστημα ασκούσε πάντοτε μια ιδιαίτερη έλξη σε πολλούς μαρξιστές διανοούμενους. Διότι, αφού είχαν αποδεχθεί τη «δικτατορία του προλεταριάτου» ως το δικαιότερο πολιτεύμα στον κόσμο, ήταν σχετικά εύκολο να φτάσουν έως και τον ισλαμικό φονταμενταλισμό. Και ως μόνιμο έχει φαινομενικά κανένα κοινό στοιχείο με το όνειρο ή την αταπιάτη τους. Έχει όμως ένα και μάλιστα το σημαντικότερο: την ανελευθερία. Αυτή η μερίδα των «προοδευτικών» όλου του κόσμου θα είναι πάντοτε εδώ για να μας θυμίζει την υποκρισία. Και είναι καθήκον των ελεύθερων πνευμάτων να την αποκαλύπτουν. **A**

ΣΕ ΕΝΑΝ ΜΗΝΑ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΘΗΚΑΝ ΣΤΗ ΓΑΛΛΙΑ ΠΑΝΩ ΑΠΟ 1.500 ΕΠΕΙΣΟΔΙΑ ΑΝΤΙΣΙΜΙΚΤΙΣΜΟΥ. Η ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΠΑΡΑΠΕΜΠΕΙ ΣΕ ΕΠΟΧΕΣ ΤΟΥ ΜΕΣΟΠΟΛΕΜΟΥ.

Η ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΜΟΝΑΔΙΚΟ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑ ΠΟΥ ΕΠΙΤΡΕΠΕΙ ΣΤΟΥΣ ΕΧΘΡΟΥΣ ΤΗΣ ΝΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΛΥΣΟΥΝ

Ο Σημίτης και η διπλή Ελλάδα

Του ΒΑΣΙΛΗ ΒΑΜΒΑΚΑ

Τα όσα έχουν γραφεί και ειπωθεί για την προσφορά του Κώστα Σημίτη στην πολιτική ζωή της χώρας, με αφορμή την εκδήλωση προς τιμή του, είναι σημαντικά και αποτελούν μια πολύ ενδιαφέρουσα πράξη αναγνώρισης ενός υποτιμημένου (αν όχι απορριπτού) στη λαϊκή πρόσληψη έργου. Ο εκσυγχρονισμός αποτέλεσε μόνο στα χείλη του Κώστα Σημίτη ένα ρητό πολιτικό όραμα και σύνθημα. Έκτοτε, ακόμη και όσοι ακολούθησαν έστω και μερικώς τη διαδρομή που χάραξε, δεν το προτάσσουν με το ίδιο πάθος. Γιατί ο εκσυγχρονισμός επί Σημίτη ταυτίστηκε με την έννοια της διαχειριστικής λογικής, της μειωμένης κοινωνικής ευαισθησίας, της υποχώρησης του σοσιαλιστικού οράματος. Όσο και αν υπήρξε λανθασμένη αυτή η ταύτιση, δεν παύει να αποτελεί ένα γεγονός.

1. Όπως αυτό που δεν τονίζεται επαρκώς στην περίπτωση του Κώστα Σημίτη είναι ότι όσα κατάφερε –τα οποία ήταν πολλά– τα κατάφερε μέσα από ένα κόμμα το οποίο μέχρι την ανάληψη της ηγεσίας από αυτόν είχε ταυτιστεί με τον λαϊκισμό. Το ΠΑΣΟΚ προφανώς και ήταν υπεύθυνο για τον άκρατο κρατισμό της δεκαετίας του '80 και πολλές δημιουργικές πολιτικές με οικονομικές συνέπειες καταστρεπτικές, αλλά δεν ήταν μόνο αυτό. Ο Σημίτης δεν θα μπορούσε να έχει αρθρώσει το εκσυγχρονιστικό του εγχείρημα, πολύ περισσότερο να το φέρει σε πέρας, όσο μπόρεσε, χωρίς το πασοκικό πολιτικό προσωπικό. Χωρίς αυτούς που λίγα χρόνια πριν εξέφρασαν το αόριστο αλλά υπαρκτό αίτημα για «Αλλαγή» σε κάθε πτυχή της κοινωνικοπολιτικής ζωής (που σε ένα σημαντικό βαθμό θεμελιώθηκε στα 80s). Αυτούς άλλωστε έπεισε και τον ανέδειξαν σε ηγετική φυσιογνωμία για περίπου μια δεκαετία, με συνθήκες πρωτόγνωρης δημοκρατικότητας για την εποχή εκείνη (Συνέδριο 1996).

Ο σταθερά εκσυγχρονιστής Σημίτης δεν α-ναδείχθηκε μέσα από ένα πολιτικό πλαίσιο καθάρτητας ιδεών και αξιών. Αγωνίστηκε και συντάχθηκε ακόμη και με εσωκομματικούς ιδεολογικούς του αντιπάλους, έτσι ώστε να υλοποιήσει τον στόχο του για μια πιο ισχυρή, διεθνώς υπολογίσιμη, σύγχρονη Ελλάδα. Μπορεί αυτό να επέφερε και όρια στις εκσυγχρονιστικές του διαθέσεις (κορυφαίο παράδειγμα η ακύρωση της ασφαλιστικής μεταρρύθμισης Γιαννίτση), αλλά ο Σημίτης ως πρωθυπουργός στη δεκαετία του '90 δεν θα μπορούσε να υπάρξει εκτός του πολιτικού χώρου του ΠΑΣΟΚ. Αν θυμηθεί κανείς τους πολιτικούς του αντιπάλους από το κόμμα της ΝΔ (Εβερτ, Καραμανλής) μπορεί εύκολα να καταλάβει ότι η «σημιακή» ιδεολογία έγινε παράδειγμα προς αποφυγή, ενίοτε και ακραία γελοιοποίησης και στιγματισμού (κορυφαίοι σε αυτό οι Γ. Τράγκα και Μ. Κάραλη), παράγοντας ένα νέο ελληνικό «αντισημιτισμό», δηλαδή ένα ευρύ μέτωπο αντικεκσυγχρονισμού και αντιδυτικισμού.

Με άλλα λόγια, το παράδειγμα Σημίτη αποτελεί μια εξαιρετική περίπτωση προβληματισμού πάνω στο ζήτημα του πολιτικού ρεαλισμού και των ορίων του. Διότι, το ότι κατάφερε να αλλάξει το ΠΑΣΟΚ μέσα σε πολύ λίγα χρόνια, είναι η μία όψη του νομίσματος. Η άλλη είναι ότι το ίδιο το ΠΑΣΟΚ και τα στελέχη του ήταν τα μοναδικά που σε εκείνη την περίοδο φάνηκαν έτοιμα να αλλάξουν προς μια άλλη κατεύθυνση, αρκετά διαφορετική από αυτή που είχε διαγράψει ο ιδρυτής του κόμματος Ανδρέας Παπανδρέου (ο οποίος βέβαια στις αρχές της δεκαετίας του '90 είχε κάνει επίσης μια μεγάλη πολιτική στροφή, που φάνηκε όταν πήρε την εξουσία το 1993). Και αυτό δεν συνέβη μόνο εξαιτίας της επιθυμίας για κυβερνητική εξουσία. Η ιδεολογική ακόμη και ρητορική ρευστότητα της δεκαετίας του '90 είναι η αρχή μιας πολύ διαφορετικής περιόδου, μιας περιόδου που ο Σημίτης κατανόησε και εκμεταλλεύτηκε όσο ήταν δυνατό. Ο μοναδικός που κατάφερε κάτι ανάλογο έκτοτε είναι πράγματι ο Κυριάκος Μητσοτάκης, που κατάφερε να αναποδογυρίσει τη ροή των πραγμάτων στο κόμμα του (αξιοποιώντας βέβαια τη «μνημονιακή» μεταστροφή του επί πρωθυπουργίας Σαμαρά).

Ο Σημίτης απέδειξε ότι στην Ελλάδα κάθε πολιτική ταυτότητα έχει δύο όψεις. Η συγκυρία, η προσωπική δυνατότητα, η ικανότητα σύναψης συμμαχιών κρίνουν σε πολύ μεγάλο βαθμό στο ποια πλευρά θα πέσει τελικά το κέρμα. Στην Ελλάδα της συγκεκριμένης δράσης, των μικρών αλλά σημαντικών μεταρρυθμίσεων, της σύγκλισης με τη Δύση ή στην Ελλάδα μιας ηρωικής και μοναχικής εξαιρετικότητας που αναζητά ανατολικούς παραδείσους και ζημιώνει τους πολίτες την ώρα που χαϊδεύει τα αυτιά τους. **Α**

Μάνος ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ

«Μην ξεχνάμε ότι το Ισραήλ είναι δημοκρατική χώρα, όταν ο πόλεμος τελειώσει θα αναζητηθούν ευθύνες»

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΓΚΡΟΥΣ

Για ένα τόσο σύνθετο ζήτημα όπως ο πόλεμος στη Μέση Ανατολή, ανάμεσα στο Ισραήλ και τη Χαμάς, αναζητάμε απαντήσεις από τους ειδικούς, στην προσπάθειά μας να καταλάβουμε. Ο Μάνος Καραγιάννης είναι Καθηγητής Διεθνών Σχέσεων στο Τμήμα Βαλκανικών, Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας και Reader in International Security στο Τμήμα Αμυντικών Σπουδών του King's College London, ενώ τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα περιλαμβάνουν το πολιτικό Ισλάμ, τις νέες μορφές πολέμου και την περιφερειακή ασφάλεια στη Μαύρη Θάλασσα και την Ανατολική Μεσόγειο. Σε μια άλλη συγκυρία θα μιλούσαμε αμιγώς για το τελευταίο του βιβλίο, «Το Νέο Πολιτικό Ισλάμ: Ανθρώπινα Δικαιώματα, Δημοκρατία και Δικαιοσύνη» (Εκδόσεις Παπαζήση, 2022), στο οποίο προχωρά σε μια διεξοδική συγκριτική και εννοιολογική ανάλυση της ανόδου του ισλαμισμού στις παραδοσιακές μουσουλμανικές κοινωνίες και στη Δύση, εστιάζοντας στην τρίτη γενιά ισλαμιστών, εντός και εκτός εθνικών συνόρων. Υπό το βάρος αυτού του πολέμου, ωστόσο, εστίασαμε στα ίδια τα γεγονότα, ζητώντας του να μας απαντήσει συνοπτικά σε μια σειρά από ερωτήσεις.

— Έχουμε μπει σε μια νέα φάση του πολέμου. Τι μπορούμε να προβλέψουμε για τη διάρκεια και την έντασή του;

Σίγουρα έχουμε μπει στη φάση των χειραίων επιχειρήσεων με επίκεντρο την πόλη της Γάζας. Δεν θα διακινδυνέψω μια πρόβλεψη για τη διάρκεια, αλλά θα σας πω μόνο ότι οι μάχες εντός του αστικού ιστού θα είναι ιδιαίτερα σκληρές. Οι ένοπλοι της Χαμάς δεν πρόκειται να παραδοθούν στους ισραηλινούς στρατιώτες, είναι βέβαιο ότι θα πολεμήσουν μέχρι το τέλος. Σε ό,τι αφορά τις συνέπειες για τον άμαχο πληθυσμό, αυτές τις βλέπουμε καθημερινά στους τηλεοπτικούς μας δέκτες. Υπό αυτή την έννοια, ο χρόνος δεν λειτουργεί υπέρ της ισραηλινής πλευράς.

— Λένε πως το πιο δύσκολο δεν είναι πώς ξεκινάς έναν πόλεμο, αλλά πώς βγαίνεις από αυτόν, το going out. Υπάρχει εδώ σχέδιο;

Το γνωρίζουμε από τη διεθνή βιβλιογραφία ότι οι πόλεμοι δύσκολα σταματούν, ειδικά αν καμία πλευρά δεν είναι έτοιμη για επώδυνους συμβιβασμούς. Λίγο ή πολύ, όλοι ανέμεναν μια ισραηλινή χειραία επιχείρηση στη Γάζα. Το έχει ξανακάνει, εξάλλου, το Ισραήλ τον χειμώνα του 2008-2009 και το καλοκαίρι 2014. Αυτό που δεν γνωρίζουμε τώρα είναι τι τελικά θέλει η ισραηλινή ηγεσία να κάνει με τη Λωρίδα της Γάζας. Θα αποχωρήσει ο στρατός όταν καταστρέψει την υποδομή της Χαμάς, όπως συνέβη τις προηγούμενες φορές; Θέλει το Ισραήλ να ανακαταλάβει ολόκληρη την περιοχή, όπως φημολογείται, για να την αποδώσει στον παλαιστινίο πρόεδρο Μαχμούτ Αμπάς; Μήπως θέλει να επιβάλει μια εκκένωση της Γάζας από τους κατοίκους της για να απαλλαγεί οριστικά από τη Χαμάς; Κάθε απάντηση οδηγεί, όπως καταλαβαίνετε, σε ένα διαφορετικό σενάριο για το μέλλον της Γάζας και των κατοίκων της.

— Ποια περιθώρια είχε το Ισραήλ να μην αντιδράσει βίαια; Αυτός δεν ήταν και ο στόχος της επίθεσης της Χαμάς, η ισωπεδωτική απάντησή του στη σφαγή της 7ης Οκτωβρίου;

Κοιτάξτε, μετά την επίθεση της 7ης Οκτωβρίου δεν υπήρχαν επιλογές για την ισραηλινή κυβέρνηση. Κανένας πρωθυπουργός δεν θα έμενε απαθής μπροστά στις θηριωδίες της Χαμάς εναντίον αμάχων. Το Ισραήλ αιφνιδιάστηκε από την επίθεση, αλλά η Χαμάς σίγουρα δεν αιφνιδιάστηκε από την αντίδραση του Ισραήλ. Φαίνεται ότι η ισλαμιστική οργάνωση λειτούργησε στη βάση ενός πολύ καλά οργανωμένου σχεδίου για να διακοπεί η εξομάλυνση των σχέσεων του Ισραήλ με τη Σαουδική Αραβία. Πλέον το Παλαιστινιακό έχει επανέλθει στην κορυφή του παγκόσμιου ενδιαφέροντος και θα μείνει για καιρό.

— **Τι ρόλο παίζουν οι όμηροι στην πίεση στον σχεδιασμό και τη στρατηγική του πολέμου;**

Το Ισραήλ είναι μια χώρα που περπαφανεύεται ότι «δεν αφήνει ποτέ κανέναν πίσω». Το έχει αποδείξει πολλές φορές είτε με ειδικές επιχειρήσεις (π.χ. επιχείρηση Εντέμπε στην Ουγκάντα το 1976 όπου σκοτώθηκε ο αδελφός του πρωθυπουργού Νετανιάχου), είτε μέσω της ανταλλαγής ομήρων με φυλακισμένα μέλη ισλαμιστικών οργανώσεων. Αυτή τη φορά, όμως, δεν φαίνεται να συμβαίνει αυτό. Η απόφαση που έχει ληφθεί είναι να συνεχιστούν οι επιχειρήσεις εναντίον της Χαμάς, όποιο και να είναι το κόστος με τους ομήρους. Αυτό, ίσως, αιφνιδίασε την παλαιστινιακή οργάνωση που περίμενε μια άλλη συμπεριφορά από την Ιερουσαλήμ.

— **Όταν ξέσπασε ο πόλεμος στην Ουκρανία λέγαμε ότι ο κόσμος έχει χωριστεί σε πριν και μετά την 24η Φεβρουαρίου. Αυτός ο νέος πόλεμος τι προσθέτει σε αυτό; Χωρίζεται ο κόσμος τώρα, γεωπολιτικά, σε πριν και μετά την 7η Οκτωβρίου;**

Είναι πολύ νωρίς για να πούμε κάτι με βεβαιότητα. Με προβληματίζει η αυξανόμενη ένταση ανάμεσα στη Δύση και τον υπόλοιπο κόσμο. Υπάρχουν αρκετές χώρες στην Αφρική, την Ασία και τη Λατινική Αμερική που θεωρούν υποκριτική τη στάση της Δύσης στον πόλεμο της Ουκρανίας και τώρα στον πόλεμο της Γάζας. Αυτό οφείλεται σε πολλούς παράγοντες, αλλά σίγουρα ένας είναι οι επεμβάσεις στον Αφγανιστάν, το Ιράκ και τη Λιβύη. Τι καλό βγήκε τελικά από όλα αυτά; Στο Αφγανιστάν, μετά από είκοσι χρόνια στρατιωτικής κατοχής, ο αφγανικός κυβερνητικός στρατός κατέρρευσε σε λίγες εβδομάδες και οι Ταλιμπάν επέστρεψαν νικητές. Στο Ιράκ, η φιλοϊρανική κυβέρνηση της Βαγδάτης ελέγχει το μεγαλύτερο κομμάτι της επικράτειας μέχρι να αναβιώσει το Ισλαμικό Κράτος ή κάποια άλλη ένοπλη οργάνωση από την περιθωριοποιημένη κοινότητα των Σουνιτών. Στη Λιβύη, η Βρετανία και η Γαλλία συμμετείχαν στην ανατροπή του καθεστώτος Καντάφι και τώρα κυριαρχούν οι πολιτοφυλακές και οι εγκληματικές συμμορίες.

— **Όσοι υποστηρίζουμε το δικαίωμα του Ισραήλ στην άμυνα αναγνωρίζουμε και το δικαίωμα στην Παλαιστίνη για κράτος. Προφανώς η λύση των δύο κρατών είναι αναγκαία για την ειρήνη στην περιοχή, είναι όμως και ικανή συνθήκη;**

Θεωρητικά, η λύση των δύο κρατών είναι η μοναδική ενδεδειγμένη λύση στο Παλαιστινιακό πρόβλημα. Υπάρχουν δύο μεγάλα ζητήματα εδώ. Πρώτον, ποια θα είναι τα σύνορα του νέου κράτους, όταν η ισραηλινή ηγεσία δεν επιθυμεί να αποχωρήσουν οι Εβραίοι έποικοι από τη Δυτική Όχθη; Τα τελευταία 20 χρόνια έχει τριπλασιαστεί ο αριθμός των ισραηλινών εποίκων στην περιοχή. Αν το νέο κράτος δεν είναι βιώσιμο, τότε είτε θα καταρρεύσει είτε θα πέσει στα χέρια της Χαμάς ή κάποιας άλλης ριζοσπαστικής οργάνωσης. Και σε αυτό το σημείο έγκειται το δεύτερο ζήτημα. Οι Ισραηλινοί έβαζαν κατά καιρούς όρους που θα μετάρτεπαν την ανεξάρτητη Παλαιστίνη σε κράτος μειωμένης κυριαρχίας. Για να συνοψίσω τη σκέψη μου: οι Ισραηλινοί θα πρέπει να παραχωρήσουν σημαντικό ποσοστό τους εδάφους για τη δημιουργία ενός παλαιστινιακού κράτους και οι Παλαιστίνιοι να αναγνωρίσουν ότι το Ισραήλ όχι μόνο έχει το δικαίωμα να υπάρχει, αλλά και να νιώθει ασφαλές.

— **Ποια είναι τα μεγάλα What if της Ιστορίας; Μετά τη λήξη του Β' ΠΠ, ο νεοσοσιαλιστής τότε ΟΗΕ ψήφισε το 1947 την ιστορική απόφαση για διχοτόμηση σε δύο διαφορετικά κράτη κατά γλώσσα, πολιτισμό και θρησκεία: ένα αραβικό και ένα εβραϊκό, το Ισραήλ. Αν είχε γίνει δεκτό αυτό το ψήφισμα από τους Παλαιστίνιους...; Αν δεν είχε δολοφονηθεί ο Γιτζάκ Ράμπιν το 1995 από υπερεθνικιστή Ισραηλινό...;**

Πολύ δύσκολα μπορεί κάποιος να απαντήσει σε τέτοια υποθετικά ερωτήματα, αλλά η αποδοχή του αρχικού σχεδίου για δύο κράτη ήταν η καλύτερη λύση που έχει ποτέ προταθεί. Αξίζει να σημειωθεί ότι προβλεπόταν ένα διεθνές καθεστώς για την Ιερουσαλήμ, λόγω της τεράστιας σημασίας που έχει η πόλη για τις τρεις μεγάλες μονοθεϊστικές θρησκείες της περιοχής. Σε ότι αφορά τη δολοφονία του Ράμπιν, η ισραηλινή κοινωνία υπέστη ένα σοκ, διότι δεν είχε συμβεί ποτέ κάτι τέτοιο στη χώρα. Και τότε χάθηκε μια καλή ευκαιρία για να εμπεδωθεί η ειρήνη.

— **Κι ένα σύγχρονο What if: Πώς θα ήταν αν δεν είχε καταφέρει η Χαμάς το μακελειό της 7ης Οκτωβρίου, αν**

δηλαδή είχαν λειτουργήσει οι μυστικές υπηρεσίες και ο στρατός είχε υπερασπιστεί τα σύνορα του Ισραήλ;

Ακόμα και αν οι ισραηλινές υπηρεσίες κατόρθωναν να σταματήσουν την επίθεση της 7ης Οκτωβρίου, εκτιμώ πως ήταν καθαρά θέμα χρόνου να υπάρχει ένας νέος πόλεμος με τη Χαμάς στη Γάζα ή μια τρίτη Ιντιφάντα στη Δυτική Όχθη. Ένα μεγάλο κομμάτι της πολιτικής τάξης του Ισραήλ δεν αποδέχεται τη λύση των δύο κρατών και επιδιώκει τη διαίωση της υφιστάμενης κατάστασης. Οι Παλαιστίνιοι, όπως κάθε λαός, θέλει την ελευθερία και την ανεξαρτησία του. Η σύγκρουση φαινόταν έτσι και αλλιώς αναπόφευκτη.

— **Το Ισραήλ είναι μια βαθιά διχασμένη χώρα, με μια λαϊκίστικη, εντέλει επικίνδυνη κυβέρνηση για την εθνική του ασφάλεια. Τώρα είναι ενωμένο γιατί είναι σε πόλεμο, οι ευθύνες θα αποδοθούν εκ των υστέρων;**

Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι το Ισραήλ είναι μια δημοκρατική χώρα που έχει πολλούς πολίτες με υψηλό μορφωτικό επίπεδο. Όταν αυτός ο πόλεμος τελειώσει θα αναζητηθούν ευθύνες παντού και δεν πιστεύω να εξαιρεθεί κανείς από αυτή τη διαδικασία.

— **Συμφωνείτε ότι το Ισραήλ είναι το τελευταίο προπύργιο του δημοκρατικού δυτικού κόσμο στην Ανατολή και ότι λειτουργεί σαν κυματοθραύστης για την Ευρώπη σε μια περιοχή που μοιάζει να επικρατεί τελικά η ριζοσπαστική εκδοχή του ισλαμισμού;**

Θα το θέσω κάπως διαφορετικά. Υπάρχουν μόνο τρεις δημοκρατίες στην Ανατολική Μεσόγειο: η Ελλάδα, η Κυπριακή Δημοκρατία και φυσικά το Ισραήλ. Αυτές οι τρεις χώρες πρέπει να οικοδομήσουν μια κοινότητα ασφάλειας που θα λειτουργεί σταθεροποιητικά σε μια περιοχή όπου υπάρχει μεγάλη γεωπολιτική ρευστότητα. Χρειαζόμαστε ο ένας τον άλλον περισσότερο από ποτέ και πιστεύω ότι οι ισραηλινοί φίλοι μας το έχουν κατανοήσει πλήρως αυτό. Η Ευρωπαϊκή Ένωση και οι ΗΠΑ, οι δύο πυλώνες της Δύσης, σφειλούν να στηρίξουν τις τρεις χώρες που βρίσκονται στο ανατολικότερο άκρο του Ελεύθερου Κόσμου.

— **Στο βιβλίο σας περιγράφετε πώς μετά την 11η Σεπτεμβρίου εντάθηκε η ισλαμοφοβία...**

Η αύξηση της ισλαμοφοβίας συνιστά μια πραγματικότητα που δεν μπορεί να αμφισβητηθεί. Υπάρχουν πολλές επιθέσεις εναντίον φιλήσυχων Μουσουλμάνων στη Βρετανία, τη Γαλλία, τη Γερμανία και αλλού. Το δικό μου βιβλίο αναφέρεται, μεταξύ των άλλων, σε ακτιβιστές του πολιτικού Ισλάμ που εργαλαιοποιούν την ισλαμοφοβία και ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων για να κινητοποιήσουν τις μουσουλμανικές κοινότητες των ΗΠΑ, της Ευρώπης και της Αυστραλίας.

— **Από την άλλη, η Χαμάς και η Χεσμπλάχ χρησιμοποιούν τις έννοιες της δικαιοσύνης και της ελευθερίας των Παλαιστίνιων, όμως ξέρουμε ότι τα κίνητρά τους είναι άλλα. Τι σημαίνει το Free Palestine, που διαδηλώνουμε στη Δύση;**

Να ξεκινήσουμε με τις διαδηλώσεις υπέρ των Παλαιστίνιων που γίνονται στην Ελλάδα και άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Σε μια φιλελεύθερη δημοκρατία όλοι έχουν το δικαίωμα να διαδηλώνουν και να εκφράζουν ειρηνικά τις απόψεις τους. Προσωπικά δεν με απασχολεί καθόλου, διότι δεν μπορούμε να συμφωνούμε όλοι με όλα. Από την άλλη, το παλαιστινιακό κίνημα έχει αλλάξει ριζικά τα τελευταία χρόνια και αυτό δεν πρέπει κανείς να το παραβλέπει με ευκολία. Σήμερα κυριαρχεί ο θρησκευτικός φανατισμός και εξτρεμισμός, ενώ οι μετριοπαθείς φωνές συνήθως σιωπούν. Επίσης, πολλά ισλαμιστικά κινήματα και οργανώσεις στην περιοχή

έχουν υιοθετήσει θεωρίες συνωμοσίας για τους Εβραίους, κάτι που αναπόφευκτα οδηγεί στην αδιάκριτη στοχοποίηση του ισραηλινού πληθυσμού.

— **Εντέλει αυτός ο πόλεμος είναι μια σύγκρουση ανάμεσα σε πολιτισμούς; Είναι το Ισλάμ εναντίον της Δύσης; Είναι η Δύση εναντίον της τρομοκρατίας;**

Σε καμία περίπτωση δεν υπάρχει σύγκρουση πολιτισμών! Πρόκειται για ένα από τα ελάχιστα θέματα που είμαι κάθετος ως πολιτικός επιστήμονας. Ο μουσουλμανικός κόσμος δεν είναι μια ενιαία οντότητα, όπου όλοι μισούν τις δυτικές αξίες και εκθρεύονται τις χώρες μας. Για την ακρίβεια, ο δυτικός τρόπος ζωής παραμένει εξαιρετικά ελκυστικός σε μεγάλα κομμάτια της νεολαίας της Βόρειας Αφρικής και της Μέσης Ανατολής. Δεν είναι τυχαίο ότι πολλοί μετανάστες από μουσουλμανικές χώρες επιλέγουν να κάνουν ένα μεγάλο και επικίνδυνο ταξίδι προς την Ευρώπη, παρά να πάνε σε κάποια πλούσια χώρα του Περσικού Κόλπου.

Τώρα σε ότι αφορά το πρόβλημα της τρομοκρατίας, η ακαδημαϊκή συζήτηση είναι πολύ διαφορετική από τη συζήτηση που γίνεται στα ΜΜΕ. Από επιστημονική σκοπιά, ο όρος «τρομοκρατία» αναφέρεται σε μία πολιτικοστρατιωτική στρατηγική που εφαρμόζουν ένοπλες οργανώσεις συνήθως εναντίον ενός κράτους ή μιας αντίπαλης θρησκευτικής ή εθνοτικής ομάδας. Αυτή η στρατηγική έχει συγκεκριμένα χαρακτηριστικά που την κάνουν να διαφέρει από τον ανταρτοπόλεμο (π.χ. ενέργειες εντός πόλεων). Στην πραγματικότητα, η τρομοκρατία συνιστά μια μορφή ασύμμετρου πολέμου όπου η ασυμμετρία ισχύος οδηγεί έναν μη κρατικό δρώντα στην εξαπόλυση βίαιων ενεργειών εναντίον ενός ισχυρότερου αντιπάλου. Ταυτόχρονα, όμως, υπάρχει ένα σημαντικό ηθικό ζήτημα που απονομιμοποιεί την τρομοκρατία ως στρατηγική: η συνειδητή στοχοποίηση αμάχων με σκοπό να αναγκαστεί μια κυβέρνηση ή ηγεσία να προβεί σε υποχωρήσεις.

— **Μπορούμε να πιστεύουμε τα στοιχεία για τους νεκρούς στη Γάζα που δίνει η Χαμάς;**

Για να είμαι ειλικρινής επιπιστεύω μόνο τα στοιχεία που δίνουν διεθνείς οργανισμοί και εκλεγμένες κυβερνήσεις που υπόκεινται σε δημοκρατικό έλεγχο. Τα στοιχεία, όμως, της κυβέρνησης της Χαμάς δεν μπορεί να είναι μακριά από την πραγματικότητα. Σε μια τόσο πυκνοκατοικημένη περιοχή, οι μαζικοί βομβαρδισμοί είναι λογικό να προκαλέσουν μεγάλες απώλειες ανάμεσα στον άμαχο πληθυσμό. Αυτό από μόνο του είναι καταδικαστέο με βάση το Δίκαιο του Πολέμου, όπως και να νιώθει κανείς για αυτόν τον πόλεμο. Όλες οι ανθρώπινες ζωές έχουν την ίδια αξία και όλα τα παιδιά του κόσμου πρέπει να προστατεύονται.

— **Ο Ερντογάν λέει πως η Χαμάς είναι απελευθερωτική δύναμη, ενώ επανέρχεται και η ρητορική περί νεοοθωμανισμού. Τι αλλάζει στις σχέσεις της Τουρκίας με την Ελλάδα και τις ΗΠΑ;**

Τους προηγούμενους μήνες υπήρχε διάχυτη αισιοδοξία στη δημόσια συζήτηση για τα ελληνοτουρκικά που αποδεικνύεται επίπλαστη. Μάλιστα, για άλλη μια φορά, όσοι εξέφραζαν τη δυσπιστία τους χαρακτηρίστηκαν με ευκολία «το κόμμα του πολέμου» ή «εθνικιστικό λόμπι». Ας δούμε, λοιπόν, κατάματα την πραγματικότητα μακριά από πολιτικές σκοπιμότητες και ιδεοληψίες.

— **Πώς κρίνετε τη μέχρι τώρα στάση της Αθήνας;**

Η Αθήνα αιφνιδιάστηκε, όπως όλες οι ευρωπαϊκές κυβερνήσεις, από την ταχύτητα των εξελίξεων. Η απόφαση να πάρουμε το μέρος του Ισραήλ έγινε στη βάση του εθνικού συμφέροντος, ασχέτως των επιχειρημάτων που χρησιμοποιήθηκαν. Αν κάπου διαφωνώ είναι στην αρχική απουσία μιας αναφοράς για την προστασία των αμάχων. Από τη στιγμή που έχουμε κάνει το διεθνές δίκαιο σημαία μας, έπρεπε εξαρχώς η ελληνική κυβέρνηση να δείξει μια ευαισθησία. Η αποστολή ανθρωπιστικής βοήθειας είναι σωστή κίνηση για να διατηρήσει η Ελλάδα μερικά ερείσματα μέσα στην παλαιστινιακή κοινωνία που παραδοσιακά τρέφει αισθήματα φιλίας για τον Ελληνισμό. Στηρίζουμε το Ισραήλ που είναι στρατηγικός εταίρος της Ελλάδας, αλλά το συμφέρον μας είναι να υπάρχει ειρήνη στην περιοχή. **Α**

**Το βιβλίο του Μάνου Καραγιάννη «Το Νέο Πολιτικό Ισλάμ: Ανθρώπινα Δικαιώματα, Δημοκρατία και Δικαιοσύνη» (εκδ. Παπαζήση) θα παρουσιαστεί από τον Δημήτρη Αβραμόπουλο και τον Άγγελο Συρίγο στον Ιανό, την Πέμπτη 23 Νοεμβρίου στις 18.30.*

ΠΕΡΙ ΠΕΝΘΟΥΣ

Του ΡΩΜΑΝΟΥ ΓΕΡΟΔΗΜΟΥ

Επικίνδυνα Απόβλητα

Ο πατέρας μου πέθανε την Τετάρτη 18 Οκτωβρίου. Την Πέμπτη το πρωί πήγα στον Ευαγγελισμό για να πάρω και να υπογράψω τα σχετικά χαρτιά. Ακόμη και η γραφειοκρατία του ελληνικού κράτους έχει μια ποιητικότητα. Η Εντολή Παραδόσεως Νεκρού παρακαλεί το νοσοκομείο να μου παραδώσει τον νεκρό – σ' εμένα προσωπικά, ονομαστικά. Αν κι αυτά τα διαχειρίζεται (ευτυχώς) το γραφείο τελετών, υπάρχει κάτι όμορφο σ' αυτό – σαν σκηνή αρχαίας τραγωδίας ή πολεμικής ταινίας όπου ο γιος κουβαλάει στα χέρια του το σώμα του πατέρα.

Ανεβαίνω στον όροφο της νοσηλείας. Η πόρτα του δωματίου μισάνοιχτη, βλέπω στο βάθος το κρεβάτι του πατέρα μου, αυτό στο οποίο πάλεψε για ένα μήνα, άδειο, καθαρό, κάθε ίχνος των χθεσινών συμβάντων και της ύπαρξης του σβησμένα, αποστειρωμένα. Δεν είναι πλέον το κρεβάτι του πατέρα μου. Παραλαμβάνω τον σάκο με τα λιγοστά υπάρχοντά του. Ο σάκος είναι κίτρινος, από χοντρό πλαστικό, προσεκτικά σφραγισμένος. Έχει τυπωμένο πάνω ένα σύμβολο που το έχω ξαναδεί μόνο σε ντοκιμαντέρ για βιολογικά και χημικά όπλα και τυπωμένες τις λέξεις: «Επικίνδυνα Απόβλητα Αμιγώς Μολυσματικά».

Οι μπλούζες, οι πετσέτες, τα παπούτσια, τα ξυριστικά, τα αρωματικά μαντιλάκια και το σφουγγάρι του πατέρα μου είναι πλέον «επικίνδυνα απόβλητα». Προς στιγμήν σκέφτομαι να πάρω ταξί για να πάω στο Ηράκλειο. Μετά αλλάζω γνώμη. Γιατί να πληρώσω ταξί αφού υπάρχει συγκοινωνία; Αν δεν είχα λεφτά να πληρώσω ταξί τι θα έκανα; Γιατί να ντραπώ που κουβαλάω τα πράγματα του πατέρα μου; Παίρνω τον κίτρινο σάκο παραμάσαλα και μπαίνω στο μετρό και μετά στον ΗΣΑΠ. Κάνω τον γύρο της πόλης με έναν σάκο που γράφει Επικίνδυνα Απόβλητα Αμιγώς Μολυσματικά.

Το παζλ και η έκλειψη ηλίου

Όταν οι άνθρωποι αρρωσταίνουν ή γερνάνε είναι σαν ένα παζλ που το αποδομείς αργά αλλά σταθερά. Όταν η σωματική ή πνευματική ή ψυχική τους υγεία εξασθενεί, όταν η σοφία, η υποστήριξη, η ενέργεια και η παρηγοριά που σου παρέχουν στερεύει, όταν η αντίληψή τους για το τι έχεις πραγματικά ανάγκη φθίνει ή εξαφανίζεται και αντιθέτως πρέπει εσύ να τους παρέχεις αυτά που έχουν ανάγκη, όταν μια αρρώστια ή απλώς τα γηρατειά αλλοιώνουν ή αφανίζουν σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό ιδιότητες που είναι κεντρικές στην ταυτότητά τους, τότε είναι σαν να αφαιρείς κομμάτια του παζλ. Είναι απολύτως πιθανό να αρχίσεις να πενθείς έναν άνθρωπο – ή τη σχέση που είχατε, ή τη σχέση που δεν αποκτίσατε – πριν ακόμα αυτός φύγει.

Το περίεργο είναι ότι όταν τελικά ο άνθρωπος αυτός φεύγει, όταν δηλαδή αφαιρέσεις και το τελευταίο κομμάτι του παζλ, δεν σου λείπει μόνο εκείνο το τελευταίο κομμάτι – δηλαδή δεν σκέφτεσαι τον άνθρωπο σου μόνο όπως ήταν στην κοινή πραγματικότητα, στο τέλος. Σαν σε ολική έκλειψη ηλίου, ξαφνικά το άδειο πλέον παζλ φωτίζεται από πίσω, ο άνθρωπος αποκαθίσταται και τον βλέπεις σε όλη την πορεία της ζωής του.

Το εγώ

Όταν πεθαίνει ο οποιοσδήποτε – είτε δικός μας άνθρωπος, είτε κάποιος διάσημος – οι άνθρωποι το βρίσκουμε σχεδόν αδύνατο να παραμερίσουμε το εγώ μας. Αντιθέτως, είναι λες και το εγώ μας ξαφνικά το φουσκώνει μια τρόμπα – μπορούμε να αντιληφθούμε την απώλεια του άλλου μόνο αυτοαναφορικά, μέσα απ' τις δικές μας μνήμες και τα δικά μας συναισθήματα. Αυτό είναι απολύτως ανθρώπινο. Άλλωστε, και τις κηδείες και όλα τα υπόλοιπα για εμάς τους ζωντανούς τα κάνουμε. Για τον άνθρωπο που έχει φύγει δεν έχουν πλέον καμία σημασία – το μόνο που είχε σημασία είναι τι έκανες γι' αυτόν όσο ζούσε.

Το τείχος και η μυστική αδελφότητα

Είναι μεν κλισέ, αλλά ισχύει, ότι ο θάνατος είναι ακόμα ταμπού στην ελληνική κοινωνία – λίγοι μπορούν να τον διαχειριστούν άνετα. Στα αμέτρητα τηλεφωνήματα που θα λάβεις, στα μηνύματα που θα διαβάσεις και στις διά ζώσης συναντήσεις που θα έχεις, θα βρεις την πλήρη παλέτα των ανθρώπινων αντιδράσεων, από το αυθεντικό και το συγκινητικό μέχρι το κωμικά αμήχανο, ψεύτικο ή εγωκεντρικό. Άνθρωποι που δεν το περίμενες ποτέ θα σε νοιαστούν με ιδιαίτερο τρόπο, κι άλλοι που νόμιζες ότι σε νοιάζονται θα εξαφανιστούν, ίσως για τους δικούς τους λόγους. Πολλοί θα πνιγούν από την αμηχανία, ακόμη κι αν εσύ συμπεριφέρεσαι απολύτως φυσιολογικά, ακόμη κι αν παραμένεις αυτός που γνώριζαν ήδη. Μπορεί εσύ να θέλεις να μιλήσεις, μπορεί εσύ να μιλάς ήδη για το πώς νιώθεις, αλλά εκείνοι θα αλλάξουν γρήγορα-γρήγορα το θέμα. Αποφυγή. Λειψή επικοινωνία. Μη επικοινωνία.

Όταν χάνεις έναν δικό σου άνθρωπο ξαφνικά ορθώνεται ένα αόρατο τείχος ανάμεσα σ' εσένα και τους άλλους. Δεν είναι απαραίτητως κακόβουλο το φράγμα αυτό – δεν είναι σίγουρο ότι οι άλλοι προσπαθούν να ξερκίσουν το κακό απομονώνοντάς σε. Πολλές φορές το τείχος ορθώνεται ακριβώς επειδή οι άλλοι προσπαθούν να σε προστατεύσουν: δεν ξέρουν πώς να φερθούν και τι να πουν, φοβούνται μη σε πληγώσουν, μη σε ταραξούν. Τα λόγια είναι φτωχά – στην καλύτερη περίπτωση ενός ανθρώπου που ταλαιπωρήθηκε ή έφυγε πλήρης ημερών καταλήγουμε σε κλισέ («να ζήσετε να τον θυμάστε», «ζωή σ' εσάς», «ο κύκλος της ζωής», «ξεκουράστηκε») – στη χειρότερη περίπτωση ενός ανθρώπου που έφυγε ξαφνικά ή νέος, τα λόγια ακούγονται φθηνά, κακόγυσα.

Κι όμως είναι αλήθεια ότι και τα λόγια, όσο περιττά ή λίγα κι αν είναι, παίζουν έναν λειτουργικό ρόλο – ακόμα και τα δεκάδες ή εκατοντάδες πανομοιότυπα μηνύματα συλλυπητηρίων στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης βοηθούν. Είναι κι αυτά ένα συμβολικό και ουσιαστικό τελετουργικό που σου δείχνει ότι η κοινότητα δημιουργεί ένα πλέγμα προστασίας γύρω σου, σε σκέφτεται, έστω και στιγμιαία. Ταυτόχρονα σε αναγκάζει να αρχίσεις να συνειδητοποιείς τη νέα πραγματικότητα – όπως άλλωστε και όλα τα σχετικά τελετουργικά, από τη γραφειοκρατία στα ΚΕΠ μέχρι τον καφέ μετά την κηδεία.

Είναι όμως επίσης αλήθεια ότι οι ελάχιστοι άνθρωποι που είτε σε γνωρίζουν και σε νοιάζονται πραγματικά, είτε γνώριζαν βαθιά αυτόν που έφυγε, βρίσκουν τον τρόπο να πουν κάτι πιο ουσιαστικό, δυο λόγια παραπάνω που θα σε συγκινήσουν πραγματικά. Δεσμοί με φίλους παλιούς με τους οποίους μπορεί, λόγω των συνθηκών της ζωής, να είχες χαθεί ή απομακρυνθεί για μερικά χρόνια αναβιώνουν σαν τη φλόγα που ξεπετάγεται απ' τη χόβολη. Υπάρχει δε και μια άλλη πολύτιμη κατηγορία ανθρώπων: αυτοί που έχουν βιώσει αντίστοιχη απώλεια σχετικά πρόσφατα. Αυτοί ξέρουν ακριβώς τι πρέπει να πουν. Τα λόγια τους αβίαστα σε κάνουν να νιώσεις σαν να έγινες δεκτός στη ζεστή αγκαλιά μιας μυστικής αδελφότητας.

Υπερπήσεις

Η απολυτότητα του «ποτέ ξανά» – του ότι δεν θα ξαναδείς ποτέ τον άνθρωπό σου – είναι τόσο αδιανόητη όσο και η έννοια του απείρου. Είναι επικίνδυνο για το ανθρώπινο μυαλό να προσπαθήσει να την προσεγγίσει – ύβρις, ίσως – γιατί, σαν μαύρη τρύπα που έλκει και ρουφάει τα πάντα, μπορεί να σε καταπιεί. Το μυαλό μπορεί μόνο να κάνει γρήγορες διερευνητικές πτήσεις γύρω απ' τη μαύρη αυτή τρύπα χωρίς

ποτέ να μπει πλήρως μέσα της.

Τα κύματα

Το πένθος σε αγγίζει ακανόνιστα, περιοδικά, σαν τα κύματα, αν και – σε αντίθεση με τη θάλασσα – έχεις έναν βαθμό ελέγχου για το πότε θα αφήσεις τα κύματα να σε ακουμπήσουν. Το σίγουρο είναι ότι δεν πρέπει να τα αποφύγεις, να τα προσπεράσεις – πρέπει να ανοιχτείς, να τα αντιμετωπίσεις κατα πρόσωπα, να περάσεις από μέσα τους. Μόνο τότε μπορείς να ξεπροβάλλεις από αυτά υγιής.

Είναι μεν κλισέ, αλλά ισχύει ότι ο κάθε άνθρωπος βιώνει τις απώλειες διαφορετικά, με τον δικό του τρόπο, στον δικό του χρόνο, κάτι που σαφώς επηρεάζεται και από τις συνθήκες της υπόλοιπης ζωής του την κάθε δεδομένη στιγμή. Επειδή η ευαισθησία και η προσοχή των άλλων στην απώλειά σου είναι λογικό να φθίνει γρήγορα, κι επειδή δεν είμαστε καλοί στο να ακούμε για τα στενάχωρα συναισθήματα των άλλων, ένας κοινός φόβος είναι το τι θα γίνει αν (ή μάλλον όταν, γιατί είναι θέμα χρόνου) νιώσεις κύματα πένθους εκτός του χρονοδιαγράμματος που επιβάλλει η κοινωνία. Εκείνη τη στιγμή που θα νιώσεις, ίσως, ντροπή, πρέπει να θυμηθείς ότι δεν χρωστάς λογαριασμό σε κανέναν για το τι και πότε θα το νιώσεις. Η συζήτηση με, ή στήριξη από, έναν καλό επαγγελματία ψυχοθεραπευτή που ειδικεύεται στο πένθος είναι απλώς ευεργετική.

Πνευματική εργασία

Αν είσαι τυχερός, αν είσαι πολύ τυχερός, αν, δηλαδή, ο άνθρωπός σου έζησε μια πλήρη ζωή και έφυγε γεμάτος και συνειδητοποιημένος, αν η σχέση σας πρόλαβε να κάνει τον κύκλο που χρειάζεται να κάνει, αν είχες την ευκαιρία να είσαι εκεί και να κάνεις ό,τι καλύτερο μπορείς για τον άλλον, και τέλος αν είχες τον χρόνο, τις συνθήκες και τα προεידωποποιητικά σημάδια για να προετοιμαστείς ψυχολογικά και πρακτικά, τότε και μόνο τότε είναι αλήθεια ότι η διαδικασία του πένθους είναι αρκετά λιγότερο σοκαριστική, αρκετά πιο βατή. Τότε είναι πιο εύκολο να νιώσεις γαλήνη, αξιοπρέπεια, ευγνωμοσύνη και υπερηφάνεια – και για τη ζωή του άλλου και όσα σου έδωσε και έκανε για σένα, αλλά και για το πώς

εσύ το διαχειρίστηκες όλο αυτό.

Ακόμα και τότε, όμως, το υποσυνείδητό σου δουλεύει υπερωρίες. Το κενό που δημιουργεί η απουσία του άλλου και κυρίως η απολυτότητα του «ποτέ ξανά» μπορεί να διαβρώσει, χωρίς καν να το αντιληφθείς ή χωρίς να θέλεις να το παραδεχθείς, μικρές πτυχές της καθημερινότητάς σου. Όπως το περιγράφει ο ψυχίατρος-ψυχαναλυτής Σάββας Σαββόπουλος στην τόσο ωραία (και, όντως, τόσο χρήσιμη!) συζήτησή του με τη Δήμητρα Γκρους: «Στον θάνατο κάποιου προσώπου που έχει επενδύσει πολύ, όλος ο κόσμος ερημώνει, χάνει την ομορφιά του, χάνει τα χρώματά του, τη μουσική του, γίνεται πιο γκριζός, χάνει το ενδιαφέρον του».

Απαιτείται πνευματική και ψυχική εργασία για να ξαναβρεις τις αισθήσεις σου – για να ανακτήσεις την ανταπόκριση της όρασης, της ακοής, της όσφρησης, της γεύσης και της αφής – για να απολαύσεις τις μικρές χαρές της καθημερινότητας. Η διατήρηση της κοινωνικοποίησης – η τακτική επαφή με φίλους, τα φαγητά, οι καφέδες, τα τηλεφωνήματα – είναι καθοριστική, όπως και το να χτίζεις και να ακολουθείς πιστά μικρές τελετουργίες, από τον πρωινό καφέ μέχρι την ανάγνωση του αγαπημένου σου βιβλίου πριν κοιμηθείς. Ίσως το βασικότερο εμπόδιο σ' αυτή τη διαδικασία επιστροφής στην ομαλότητα να είναι η ενοχή, ο φόβος της προδοσίας: σκέφτεσαι ότι αν συνεχίσεις τη ζωή σου να μη συμβαίνει τίποτα, αν αποδεχτείς την πραγματικότητα, αν αφήσεις τον άλλον να φύγει, τότε θα είναι σαν να μη σε νοιάζει το ότι πέθανε – σαν να τον διώχνεις – σαν να τον σκοτώνεις εσύ.

Δεν είναι όμως έτσι. Ο άλλος ζει μέσα από εσένα, αλλά και μέσα από όσους επωφεληθήκαν, έστω και εμμέσως, από την ύπαρξή του. **A**

Η ΑΠΟΛΥΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ «ΠΟΤΕ ΞΑΝΑ» – ΤΟΥ ΟΤΙ ΔΕΝ ΘΑ ΞΑΝΑΔΕΙΣ ΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟ ΣΟΥ – ΕΙΝΑΙ ΤΟΣΟ ΑΔΙΑΝΟΗΤΗ ΟΣΟ ΚΑΙ Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΑΠΕΙΡΟΥ

Ο Στέλιος Παρλιάρος στην Athens Voice

Νέες γλυκές και για πρώτη φορά αλμυρές δημιουργίες από τον καλύτερο
chef pâtissier της Ελλάδας σε ένα συλλεκτικό περιοδικό.
Έρχεται κάθε μήνα μαζί με την ATHENS VOICE.
Μείνετε συντονισμένοι (στην κουζίνα σας!)

μίζερ

Τεύχος #1, Νοέμβριος 2023

SWEET & SOUR MAGAZINE by STELIOS PARLIAROS

τυρί

ουδέτερο: (τρόφιμο, γαστρονομία) τροφικό παρασκεύασμα που φτιάχνεται
σε εκμαγείο από την πήξη του γάλακτος με ή χωρίς ζύμωση.

ATHENS
voice

Μίξερ

ΤΙ ΚΑΛΟ «ΑΝΑΚΑΤΕΥΕΙ» Ο ΣΤΕΛΙΟΣ ΠΑΡΛΙΑΡΟΣ;

**Το νέο συλλεκτικό περιοδικό με γλυκές και αλμυρές συνταγές
κάθε μήνα με την ATHENS VOICE**

Της ΜΑΡΙΑΣ-ΙΩΑΝΝΑΣ ΣΙΓΑΛΟΥ
Φωτό: ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΠΑΤΕΡΑΚΗΣ

Γλυκό ή αλμυρό; Αιώνιο το δίλημμα. Για άλλους μικρό, για άλλους μεγάλο και για κάποιους αδύνατο να απαντήσουν. Στην Athens Voice πάντως απαντήσαμε: και τα δύο. Κανείς δεν μπορεί να το κάνει καλύτερα από τον Στέλιο Παρλιάρου, και να 'μαστε έξω από το εργαστήρι του στην οδό Τσόχα.

Φτάνω και υπέροχες μυρωδιές βουτύρου, βανίλιας, σοκολάτας με «ζαλίζουν». Έτσι μυρίζει άραγε ο παράδεισος; Πετυχαίνω τον Στέλιο να δοκιμάζει ένα κέικ σε μια καινούργια συνταγή. «Δοκίμασε», μου λέει και περιμένει να δει αν μου αρέσει, σαν να ήταν το πρώτο γλυκό που έφτιαχνε, σαν να ήμουν κριτής γευσιγνωσίας. Αλλά έτσι δεν γίνεται με τις μεγάλες αγάπες; Έχεις πάντα τη λαχτάρα να αρέσουν και να συνεχίζουν να εκπλήσσουν. Ο Στέλιος όσα χρόνια κι αν έχουν περάσει είναι πάντα στο εργαστήριο, πάντα αλέρτ μη γίνει κάποιο λάθος στις παραγγελίες. Πάντα εκεί να δοκιμάζει νέες συνταγές, νέα υλικά. Σημασία στη λεπτομέρεια, αυτό τον χαρακτηρίζει και αυτό τον έκανε τον No 1 chef patissier της Ελλάδας. «Η ζαχαροπλαστική κινεί τα πάντα στη ζωή μου. Την ερωτεύτηκα. Παθιάστηκα με τη δημιουργία, τη μαγεία, την πειθαρχία, τη συμμετρία. Την τέχνη του να ενώνεις και να αναμειγνύεις τα υλικά. Αυτό δεν το έχει η μαγειρική, ειδικά τότε. Τώρα, πήρε πολλά στοιχεία από τη ζαχαροπλαστική, πλέον ζυγίζουν, μετράνε» μου εξηγεί.

Μίξερ, το νέο συλλεκτικό περιοδικό με την ATHENS VOICE

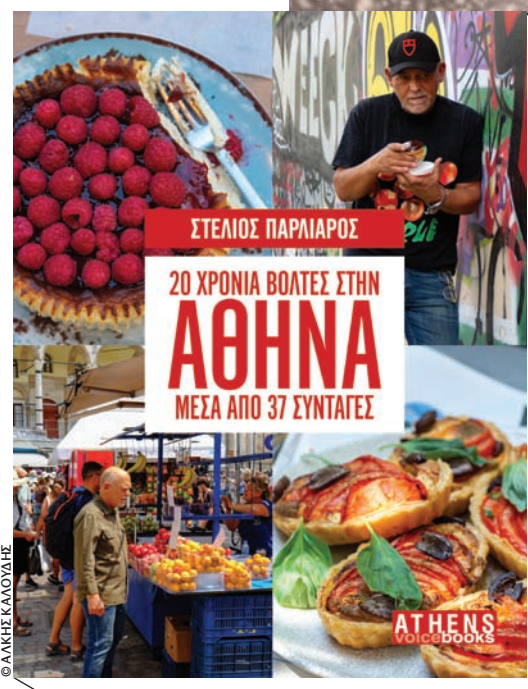
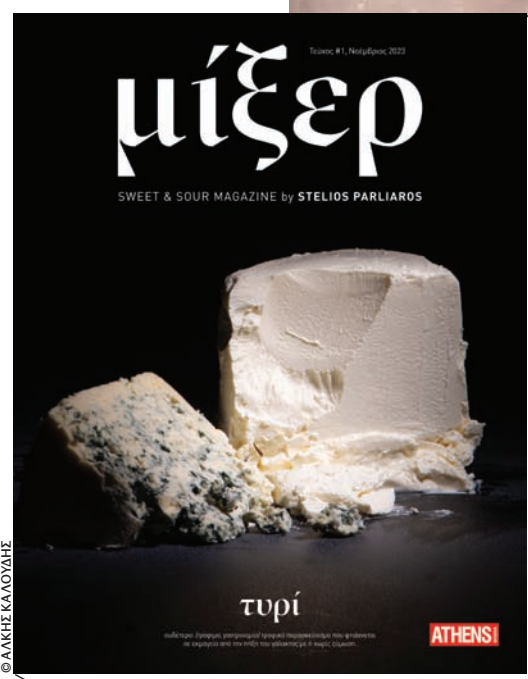
Αυτή άλλωστε είναι και η ιδέα πίσω από το Μίξερ, το νέο δωρεάν συλλεκτικό περιοδικό Γεύσης που θα κυκλοφορεί κάθε μήνα μαζί με την ATHENS VOICE, ξεκινώντας από τον Νοέμβριο. Σε αυτό ο Στέλιος Παρλιάρου θα προτείνει γλυκές και αλμυρές δημιουργίες, εντελώς καινούργιες, με βάση κάθε φορά ένα διαφορετικό υλικό. Το πρώτο τεύχος είναι αφιερωμένο στο τυρί. «Πάντα μου άρεσε και εξακολουθεί να μου αρέσει να κάνω επανεκκίνηση στη ζωή μου. Έτσι, λοιπόν, είχα την ιδέα να πάω το βήμα μου παρακάτω. Έκανα την πρόταση στην οικογένεια που ακούει στο όνομα ATHENS VOICE και όλοι οι φίλοι εκεί το αγάλισαν αμέσως. Αυτό το νέο project θα είναι πάντα σε εξέλιξη και θα είναι πιο σύγχρονο. Ο κόσμος έχει βαρεθεί να βλέπει τα ίδια και τα ίδια. Οι συνταγές δεν θα είναι υψηλής γαστρονομίας, να μην μπορεί να τις φτιάξει ο αναγνώστης. Ούτε μπερδεμένες. Θα είναι απλές με ένα challenge, ένα twist. Αυτή η ιδέα θέλω να έχει την προσωπικότητά μου. Όσο περνάει ο καιρός βγάζω περισσότερο την εμπειρία μου σε ό,τι κάνω. Δεν θέλω ποτέ να γίνω Γάλλος, είμαι ο Στέλιος. Με τις εμπειρίες μου, τη φαντασία μου, τις δημιουργίες μου».

Η σχέση του Στέλιου Παρλιάρου με την ATHENS VOICE

Στον μίνιμαλ και καλαίσθητο χώρο του, στοιχεία που αντικατοπτρίζουν την προσωπικότητα του Στέλιου Παρλιάρου, ξεχώριζε ένα έργο του ίδιου αφιερωμένο στην αγαπημένη εφημερίδα της πόλης. «Έφτιαξα δύο τούρτες σε σχήμα καρδιάς με το όνομα ATHENS VOICE» θυμάται. «Τύπωσα τον χάρτη της Αθήνας περιμετρικά της έδρας της εφημερίδας στα Εξάρχεια και πάνω εκεί τις τοποθέτησα. Πρόσθεσα και δάκρυα από σοκολάτα που λιώνει. Την είδαν και ενθουσιάστηκαν, δεν το περίμενα. Μετά την έκαναν εξώφυλλο».

«20 χρόνια στην Αθήνα μέσα από 37 Συνταγές», το νέο βιβλίο του Στέλιου Παρλιάρου για τα 20 χρόνια ATHENS VOICE

Αυτή η ιστορία πάει, λοιπόν, 20 χρόνια πίσω, όταν δημιουργήθηκε η ATHENS VOICE. Με αφορμή αυτό το γεγονός θα κυκλοφορήσει στα βιβλιοπωλεία και ένα βιβλίο με συνταγές. «Στο "20 χρόνια στην Αθήνα μέσα από 37 συνταγές", που θα κυκλοφορήσει σύντομα από τις εκδόσεις ATHENS VOICE Books, διηγούμαι διάφορες ιστορίες που έχω ζήσει σε όλες τις συνοικίες της Αττικής που απεικονίζονται στο βιβλίο, καθώς και τη σχέση μου όλα αυτά τα χρόνια με την ATHENS VOICE. Έχει 40 αλμυρές και γλυκές συνταγές και τα πιάτα είναι φωτογραφημένα στον δρόμο. Το στηρίζουν η Arla (Lurpak) και η Deals. Μοιάζει σαν ένα οδοιπορικό συναισθημάτων και γαστρονομίας. Ατέλειωτες βόλτες στους Αμπελοκήπους, στη Λεωφόρο Αλεξάνδρας, στην Κυψέλη, στην Ακρόπολη, στο Γκάζι,

ΣΤΟ ΜΙΞΕΡ ΟΙ
ΣΥΝΤΑΓΕΣ ΔΕΝ
ΘΑ ΕΙΝΑΙ ΥΨΗ-
ΛΗΣ ΓΑΣΤΡΟΝΟ-
ΜΙΑΣ, ΝΑ ΜΗΝ
ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΤΙΣ
ΦΤΙΑΞΕΙ Ο ΑΝΑ-
ΓΝΩΣΤΗΣ. ΟΥΤΕ
ΜΠΕΡΔΕΜΕΝΕΣ.
ΘΑ ΕΙΝΑΙ ΑΠΛΕΣ
ΜΕ ΕΝΑ ΤWIST.
ΑΥΤΗ Η ΙΔΕΑ
ΘΕΛΩ ΝΑ ΕΧΕΙ
ΤΗΝ ΠΡΟΣΩΠΙ-
ΚΟΤΗΤΑ ΜΟΥ.

στον Πειραιά. Ιστορίες που με έχουν σημαδέψει, δοσμέ-
νες με χιούμορ και διάθεση εξομολόγησης. Δεν θα ξεχά-
σω, μια φορά είχαμε πάει με φίλους στο Continental, ένα
καφέ της Φωκίωνος Νέγρη, και τρώγαμε γλυκό. Έβρεχε,
είχαμε ομπρέλες. Λέω κάποια στιγμή "Ωραία κουταλά-
κια, θα τα πάρω". "Πώς θα τα πάρεις, μωρέ;" μου λένε.
"Θα τα πάρω" τους απαντώ. Βάζουμε στοίχημα. Ρίχνω
τα κουταλάκια μέσα στην κλειστή ομπρέλα. Το ξεχνάω
κι όταν βγαίνουμε έξω και πάω να την ανοίξω, αρχίζουν
να πέφτουν κουταλάκια στο κεφάλι μου. Ευτυχώς έβρε-
χε και δεν μας είδε κανείς!»

»Μας συνδέουν πολλά με την ATHENS VOICE και πολλά
χρόνια. Είναι βασικό κομμάτι της ζωής μου. Τα παιδιά τα
γνωρίζα από πριν, όταν ακόμη ήταν στο Klik. Αλλά ποτέ
δεν είχαμε κάνει ένα βιβλίο μαζί. Την Αγγελική Μπιρμπί-
λη τη γνώρισα το καλοκαίρι του '99 στην Ανάφη. Βρεθή-
καμε στον Μονόλιθο, εκεί που βρίσκεται η Παναγία. Είχα
μαζί μου κάτι σαντουιτσάκια με πέστο και τους κέρασα.
"Πού τα βρήκες αυτά στην Ανάφη;" μου λέει. Εγώ τα εί-
χα φτιάξει. Είχα και μια λεμονόπιτα μαζί μου στο ταξίδι,
αλλά ντρεπόμουν να τη δώσω, επειδή ήταν 2-3 ημερών,
φτιαγμένη από την Αθήνα. Όμως η Αγγελική ενθουσιά-
στηκε. Μου είπε "Γατί δεν βγάζεις ένα βιβλίο;" "Με τον
πόνο μου παίζεις" απάντησα. Ετοίμαζα ήδη ένα βιβλίο,
ήταν ολοκληρωμένο, μάλιστα είχα βρει και εκδότη και
όταν δώσαμε τα χέρια μου είπε "Ωραία, δώσε μου ένα
εκατομμύριο να στο εκδώσω!" – δραχμές είχαμε ακόμη
τότε. Όπως καταλαβαίνεις, έμεινα χωρίς εκδότη. Η Αγ-
γελική μου είπε ότι όταν γυρίσει στην Αθήνα θα μου το
κανονίσει. Φεύγοντας από το νησί κρέμασα τη συνταγή
της λεμονόπιτας έξω από την πόρτα του δωματίου της.
Το είπε και το έκανε, το βιβλίο μου εκδόθηκε. Για να κα-
ταλάβεις, το βιβλίο κυκλοφόρησε τον Δεκέμβριο της
ίδιας χρονιάς από τις εκδόσεις Σιδέρη. Ήταν οι "Εύκρα-
τες γεύσεις". Κάτι που έμοιαζε όνειρο θερινής νυκτός,
έγινε πραγματικότητα. Από τότε κολλήσαμε. Ήταν μια
μεταβατική εποχή για όλους μας. Πριν από 20 χρόνια,
εγώ έκλεινα ένα κεφάλαιο (αυτό των ζαχαροπλασטיών
με τα χαρακτηριστικά ροζ κουτιά) και εκείνοι ξεκινούσαν
την ATHENS VOICE. Και οι δύο ετοιμάζαμε νέα πράγματα.
Από τα πρώτα τεύχη της ATHENS VOICE, ήμασταν μαζί.
Προχθές πήγα στα γραφεία και φώναζαν "Ο ζαχαροπλα-
στης της καρδιάς μας". Τελικά ίσως αρκεί ένας Αύγου-
στος και τρία τέσσερα καλά υλικά για να φτιάξεις την πιο
πετυχημένη «συνταγή» φίλιας.

Μου φέρνει τα βιβλία του με τον ενθουσιασμό μικρού
παιδιού για να τα ξεφυλλίσουμε παρέα. Δείχνοντάς τα
σε εμένα, έκανε και εκείνος ένα flashback στα χρόνια, α-
νασύροντας εικόνες και γεύσεις. Γιατί είναι το παρελθόν
που σου δίνει τα υλικά για να φτιάξεις το μέλλον και είναι
οι μνήμες που «μεταμορφώνονται» σε δημιουργίες. Όσο
μου μιλούσε για τη ζωή και την τέχνη του ήταν ήρεμος,
γλυκός, χαμογελαστός. Είχε μόνιμα τον ενθουσιασμό
ενός νέου που κάνει τα πρώτα του βήματα και ενός παι-
διού που ξεκινά να ονειρεύεται. «Τα τελευταία 15 χρόνια
διανύω την πιο δημιουργική φάση της ζωής μου. Σήμερα
ακόμη περισσότερο. Το πιο τυχερό μαγαζί και η πιο γλυ-
κιά περίοδος είναι η τωρινή με το Sweet Alchemy στο
Κολωνάκι. Βρισκόμαστε πριν τα Χριστούγεννα, που πά-
ντα ετοιμάζουμε ειδικές παρασκευές. Ετοιμάζω επίσης
ένα ταξίδι στον Καναδά, όπου θα σερβίρω το επιδόρπιο
σε gala του Λυκείου Ελληνίδων στο Μόντρεαλ για φι-
λανθρωπικό σκοπό. Εκεί θα γίνει και η παρουσίαση του
βιβλίου μου "Ελληνική ζαχαροπλαστική" στα ελληνικά,
αγγλικά και γαλλικά. Κατά την παραμονή μου, θα ετοι-
μάσω δύο κωδικούς γλυκών για το γνωστό ελληνικό
ζαχαροπλαστείο Αφροδίτη (Pâtisserie Afroditi, 1971).
Όσο για το *Μίξερ*, το περιμένω πώς και πώς. Όταν απο-
φασίζω να κάνω κάτι, είμαι από πάνω και πετυχαίνει.
Έτσι, πιστεύω, θα πάει και αυτή η νέα δημιουργία. Είμαι
πολύ αισιόδοξος».

Και κάπως έτσι, στο μαγικό του χώρο, γνώρισα από κο-
ντά τον Στέλιο Παρλιάρo. Για όλους, τον καλύτερο chef
pâtissier της Ελλάδας, για μένα όμως κάτι ακόμη: ο λό-
γος να μπαίνουν γλυκά στο σπίτι μας και να περνά τις
Κυριακές με τη μαμά μου φτιάχνοντας τις συνταγές του.
Ο άνθρωπος που ήταν «παρών» στην κουζίνα μας και
μας ψιθύριζε στο αυτί μυστικές αλχημείες και μαγειεία.
Σε ευχαριστώ, Στέλιο.

Για την ιστορία, το κέικ ήταν παραδεισένιο. **A**

ΟΣΑ ΘΕΣ ΝΑ ΞΕΡΕΙΣ για τον 40ό ΑΓΘΕΝΤΙΚΟ ΜΑΡΑΘΩΝΙΟ της ΑΘΗΝΑΣ

Ενδιαφέροντα fun facts, ιστορίες από παλιές διοργανώσεις και τα φετινά φαβορί

Της ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΚΑΜΠΟΣΟΥ

Το διήμερο 11 και 12 Νοεμβρίου η Αθήνα μεταμορφώνεται σε στάδιο. Χιλιάδες μικροί και μεγάλοι, από κάθε γωνιά της Ελλάδας αλλά και από το εξωτερικό, όπως κάθε χρόνο θα λάβουν τα νούμερα συμμετοχής και θα στηθούν στην εκκίνηση με σκοπό όχι μόνο να διεκδικήσουν το ρεκόρ του τερματισμού και να πετύχουν την καλύτερη δυνατή τους επίδοση στον 40ό Μαραθώνιο αγώνα, που φέτος είναι αφιερωμένος στον ειρηνιστή και βαλκανιογίγκη Γρηγόρη Λαμπράκη, αλλά και να γιορτάσουν μια μέρα αφιερωμένη στον αθλητισμό και την ομαδικότητα.

RUNNING

Το πρωί του Σαββάτου θα γίνει η τελετή έναρξης, θα ακολουθήσει η λαμπαδηδρομία κι έπειτα το άναμμα του βωμού, ενώ την Κυριακή στη γραμμή εκκίνησης θα σταθούν περίπου 21.000 δρομείς που ονειρεύονται να ολοκληρώσουν τη διαδρομή των 42.195 χιλιομέτρων.

Ο Αυθεντικός Μαραθώνιος της Αθήνας σε αριθμούς

Η διοργάνωση ενός αγώνα όπως αυτός του Αυθεντικού Μαραθωνίου της Αθήνας απαιτεί μεθοδική δουλειά αλλά και πολύ προσωπικό προκειμένου να οργανωθούν όλα στην ώρα τους και όπως πρέπει. Πόσα μπουκάλια νερό θα χρησιμοποιηθούν, πόσες μπανάνες θα καταναλωθούν, πόσοι κώνοι θα τοποθετηθούν κατά μήκος της διαδρομής, πόσα μέτρα κορδέλα θα χρειαστεί για τη σηματοδότηση των περιοχών;

Συνολικά **70.000** δρομείς θα αγωνιστούν σε όλες τις αποστάσεις του 40ου Μαραθωνίου Αθήνας:

21.000 δρομείς δηλώθηκαν στον μαραθώνιο δρόμο

21.000 θα τρέξουν στα 5 χλμ.

20.000 στα 10 χλμ.

8.000 παιδιά σε όλους τους παιδικούς αγώνες

18.000 δρομείς από το εξωτερικό, 140 είναι οι χώρες από όπου προέρχονται, εκπροσωπώντας 131 εθνικότητες

40.000 φίλαθλοι και θεατές κατά τη διαδρομή και στις εξέδρες του Καλλιμάρμαρου

45 εκ. ευρώ έσοδα στην αγορά σε πέντε ημέρες μόνο από τους επισκέπτες εκτός Αθηνών

400 κάδοι ανακύκλωσης θα είναι τοποθετημένοι στη διαδρομή

470.000 μπουκάλια νερού

60.000 μπουκάλια ηλεκτρολύτες

60.000 χυμοί

95.000 μπανάνες

415 λεωφορεία 50 θέσεων, τα οποία αν τοποθετηθούν σε ευθεία γραμμή θα έχει μήκος 10 χλμ., θα μεταφέρουν τους δρομείς στην εκκίνηση

550 χημικές τουαλέτες θα τοποθετηθούν για να εξυπηρετήσουν τους συμμετέχοντες στην αφετηρία, κατά μήκος της μαραθωνίας διαδρομής και στον τερματισμό στο Καλλιμάρμαρο Στάδιο

4.500 εθελοντές με το ζεστό τους χαμόγελο θα συνοδεύουν και θα εξυπηρετούν τους δρομείς όχι μόνο την ημέρα του αγώνα, αλλά και κατά τη διάρκεια του πενθημέρου των εκδηλώσεων

15 μουσικές μπάντες, κρουστών και Djs θα τονώσουν το ηθικό και θα σκορπίσουν κέφι σε συμμετέχοντες και θεατές

150.000 μ. κορδέλα (κόκκινη-άσπρη) θα σηματοδοτήσει διάφορες περιοχές

4.000 κιγκλιδώματα, που καλύπτουν απόσταση 8 χλμ., θα τοποθετηθούν στο Παναθηναϊκό Στάδιο και σε πολλά σημεία κατά μήκος της διαδρομής

500 κώνοι οριοθέτησης περιοχών

600 άτομα από τη διεύθυνση Τροχαίας Αττικής και τις αστυνομικές δυνάμεις θα συμβάλουν την Κυριακή (12/11) στην ασφαλή διοργάνωση

170 άτομα προσωπικό του ΕΚΑΒ

20 διασωστικές ομάδες με 330 άτομα θα προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στην ομάδα

Τα φαβορί

Τόσο στους άνδρες όσο και στις γυναίκες υπάρχουν αρκετοί υποψήφιοι ικανοί και ικανές να φτάσουν στη νίκη διεκδικώντας καλούς χρόνους. Ανάμεσα σε αυτούς που έχουν δηλωθεί είναι ο περσινός νικητής Χαράλαμπος Πιτσώλης (ΓΑΣ Ιλισσός) και οι Παναγιώτης Καραϊσκος (ΠΓΣ) και Κώστας Σταμούλης (ΓΑΣ Αγρινίου), ενώ στις γυναί-

κες ξεχωρίζουν οι Γκλόρια Πριβιλέτζιο (ΓΣ Γλυφάδας), Βασιλική Κωνσταντινοπούλου (ΑΠΚ Νεάπολης), Κατερίνα Ασημακοπούλου (ΑΟ Μυκόνου) και Σταματία Νούλα (ΝΓΣ Ηρακλής Θ.).

Ο φετινός αγώνας έχει ιδιαίτερη σημασία γιατί σηματοδοτεί την επιστροφή των ελίτ αθλητών στη διοργάνωση. Ο Έντουιν Κίτρον Κιπτόο, ο Ρονζάς Λοκίταμ Κιλίμο, Κάντι Φίλιξ και η Καρολίν Τζεπτσινχίρ από Κένυα, αλλά και η Βάιντα Νεκρσίσιε από Λιθουανία, θα διεκδικήσουν τη νίκη στον Αυθεντικό Μαραθώνιο της Αθήνας.

Οι μικρές ιστορίες του Μαραθωνίου

Από την πρώτη φορά που διεξήχθη το αγώνισμα στις 10 Μαρτίου του 1896, λίγο καιρό πριν από την τέλεση των 1ων Σύγχρονων Ολυμπιακών Αγώνων, έχουν ξεχωρίσει μερικές ενδιαφέρουσες ιστορίες, άλλες περιγραφικές, άλλες στατιστικές, με στοιχεία που δεν είναι ευρέως γνωστά στο φίλαθλο κοινό.

1. Η απόσταση του Μαραθωνίου είναι 42 χιλιόμετρα και 195 μέτρα στο γαλλικό μετρικό σύστημα, ήτοι 26 μίλια και 385 γιάρδες στο βρετανικό αυτοκρατορικό. Η απόσταση που καθιερώθηκε είναι αυτή που έτρεξαν οι αθλητές στους Ολυμπιακούς Αγώνες του Λονδίνου, όταν έγινε μια μικρή αλλαγή στην αρχική διαδρομή για να δοθεί η εκκίνηση μπροστά από το βασιλικό παιδικό δωμάτιο στο παλάτι του Γουίνδσορ.

2. Για πρώτη φορά Αφρικανός κέρδισε τον Ολυμπιακό Μαραθώνιο το 1960. Ήταν ο Αιθίοπας Αμπέμπε Μπικίλα, που έτρεξε ξυπόλυτος. Αρχικά επρόκειτο να τρέξει με καινούργια παπούτσια, αλλά όταν τα δοκίμασε έβγαλε φουσκάλες. Τον επόμενο χρόνο, πάλι ξυπόλυτος, κέρδισε τον διεθνή Μαραθώνιο της Αθήνας και το 1964 έγινε ο πρώτος με συνεχόμενες Ολυμπιακές νίκες, αυτή τη φορά φορώντας παπούτσια.

3. Ο όρος «παγκόσμιο ρεκόρ» για το αγώνισμα του Μαραθωνίου έγινε αποδεκτός από τη Διεθνή Ομοσπονδία την 1η Ιανουαρίου του 2004. Μέχρι τότε χρησιμοποιούσαν τη φράση «καλύτερη επίδοση στον κόσμο».

4. Στις 12 Οκτωβρίου 2019, ο Έλιοντ Κιπτσόγκε έγινε ο πρώτος άνθρωπος που τερμάτισε σε χρόνο λιγότερο από δύο ώρες και συγκεκριμένα σε 1:59.40.2 στη Βιέννη. Το εγχείρημα ονομάστηκε Ineos 1:59 Challenge. Ο χρόνος δεν αναγνωρίστηκε από την τότε IAAF, γιατί ο αγώνας δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις. Συγκεκριμένα, στον Κενιάττι παρέχονταν συνεχώς υγρά, μπροστά του ένα αυτοκίνητο έδινε τον ρυθμό και συνεχώς έτρεχαν μαζί του –σε διάταξη για να περιορίζουν την αντίσταση του αέρα–, ομάδες δρομέων που διαδέχονταν η μία την άλλη.

5. Ο Γάλλος Γκιγιόμντι Λουστράκ ολοκλήρωσε τον Απρίλιο του 2023 τον Μαραθώνιο στην πόλη Ντρομ της Νοτιοδυτικής Γαλλίας σε 3 ώρες και 25 λεπτά τρέχοντας ανάποδα.

6. Κάτω από 2:20 έχουν τρέξει 73 γυναίκες, ενώ 95 άνδρες έχουν γράψει ταχύτερο χρόνο από 2:05 (τελευταία ενημέρωση: 31/10/2023). Μόνο έντεκα γυναίκες και δύο άνδρες από τους συνολικά 168 δεν είναι Αφρικανοί ή αφρικανικής καταγωγής.

Περισσότερες πληροφορίες για το πρόγραμμα του Μαραθωνίου, ειδικές οδηγίες προς τους συμμετέχοντες αλλά και στους κατοίκους στην επίσημη σελίδα του www.segas.gr.

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΒΗΜΑΤΑ ΜΙΑΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ 42.195 ΜΕΤΡΩΝ

Του **Βαγγέλη Τζάνη**

Ο 28χρονος αθλητής στίβου Ματέο Ματζιάρ θα τρέξει για πρώτη φορά σε αγώνα μαραθωνίου. Προπονητής του είναι ο ομοσπονδιακός προπονητής στίβου Σταύρος Καρρές. Μιλήσαμε και με τους δύο στην τελική ευθεία, λίγες μέρες πριν από τον Αυθεντικό Μαραθώνιο της Αθήνας.

Ο Ματέο Ματζιάρ είναι ένας δρομέας μεσαίων αποστάσεων, με επιτυχίες σε αγώνες τριών, πέντε και δέκα χιλιομέτρων. «Η πρώτη μου επαφή με αγώνες δρόμου ήταν το 2008, όταν για πρώτη φορά παρακολούθησα τερματισμούς του Μαραθωνίου της Αθήνας. Μου έκανε μεγάλη εντύπωση η προσπάθεια των αθλητών, τα συναισθήματα που έδειχναν να βιώνουν τερματίζοντας. Θυμάμαι να λέω μέσα μου ότι κάποια στιγμή θα ήθελα να τερματίσω στο ιστορικό Καλλιμάρμαρο, και έτσι ξεκίνησα να τρέχω».

Ο μαραθώνιος είναι από τους πιο απαιτητικούς αγώνες. Οι μαραθωνοδρόμοι έρχονται αντιμέτωποι με συναισθηματικές, ψυχολογικές και σωματικές προκλήσεις, όπως η αφυδάτωση, η κόπωση, οι καιρικές συνθήκες. «Όσον αφορά το κομμάτι της προπόνησης, το πρώτο και κύριο μέλημά μου ήταν να αυξήσω την υπομονή και την αντοχή μου στην κόπωση των χιλιομέτρων. Με τον προπονητή μου για τον πρώτο μου μαραθώνιο επιλέξαμε να “βγουν” πιο πολλά και πιο αργά χιλιόμετρα, παρά λιγα και πιο γρήγορα. Η προπόνηση θεωρητικά δείχνει πιο απλή, κάτι που όμως δεν σημαίνει πιο εύκολη – η όλη προσπάθεια, προπονητική και αγωνιστική, θα απαιτήσει πολύ περισσότερα ψυχικά αποθέματα από μένα σε σχέση με ό,τι είχα δοκιμάσει ως σήμερα».

Οι ψυχολογικές προκλήσεις ενός πρώτου μαραθωνίου περιλαμβάνουν συναισθήματα άγχους για τον αγώνα, απόσπαση προσοχής κατά τη διάρκεια λόγω κόπωσης και μειωμένη συγκέντρωση, παιχνίδια του μυαλού που σχετίζονται με την αυτοπεποίθηση. «Η μεγαλύτερη αλλαγή στην προπόνηση, που προσωπικά με προβλημάτιζε πιο πολύ, ήταν τα μεγάλα συνεχόμενα τρεξίματα τις Κυριακές που έφτασαν μέχρι και τα 33 χλμ. Έπρεπε να συννηθίσω το σώμα μου στην κόπωση και μετά την προπόνηση να βρω τον τρόπο να ξεκουραστώ. Η προετοιμασία κράτησε συνολικά

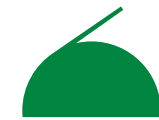
10 εβδομάδες και ο χιλιομετρικός όγκος δεν ξεπέρασε τα 135 χιλ. ανά εβδομάδα».

Προπονητές, έμπειροι δρομείς και σύμβουλοι αθλητικής ψυχολογίας συχνά αναφέρονται στη σημασία της ψυχικής και σωματικής ισορροπίας ενός μαραθωνοδρόμου. Ο προπονητής του Ματέο, Σταύρος Καρρές, θα μας πει: «Η απειρία των δρομέων ενός μαραθωνίου διακρίνεται συνήθως από το ότι η προετοιμασία τους έχει επικεντρωθεί περισσότερο στον τερματισμό του πρώτου τους μαραθωνίου και όχι στη βελτιστοποίηση των σωματικών και ψυχολογικών τους χαρακτηριστικών. Η πνευματική και σωματική προετοιμασία ωστόσο είναι απαραίτητη για έναν δρομέα που τρέχει πρώτη φορά μαραθώνιο, με μεγάλη έμφαση και στο τεχνικό κομμάτι».

Η σχέση προπονητή-αθλητή συχνά είναι μια σχέση ζωής. «Με τον προπονητή μου, τον κ. Σταύρο, γνωριζόμαστε πλέον πάνω από 10 χρόνια και η σχέση μας πλέον είναι πιο «χαλαρή». Υπάρχει ένα πλάνο το οποίο είναι ο βασικός μπουσουλός, έχουμε όμως τη δυνατότητα να το προσαρμόζουμε παρά ανάλογα τις προκλήσεις της καθημερινότητας. Μπορώ να πω ότι μέσα στα χρόνια βρήκαμε μια ισορροπία». Όπως διευκρινίζει ο Σταύρος Καρρές: «Από τα πιο δύσκολα σημεία στον αγώνα μαραθω-

νίου είναι όταν οι αθλητές αισθάνονται εξαντλημένοι. Είναι αυτό που λέμε ο «τοίχος», το σημείο όπου τα αποθέματα γλυκογόνου έχουν εξαντληθεί και δεν υπάρχει επάρκεια ενέργειας, η εξάντληση του σώματος είναι ιδιαίτερα αισθητή και ο αθλητής πρέπει να επιστρατεύσει όλες του τις δυνάμεις, σωματικές και ψυχικές, και να χρησιμοποιήσει ό,τι έμαθε στις προπονήσεις το προηγούμενο διάστημα».

Για έναν δρομέα που τρέχει πρώτη φορά μαραθώνιο, σύμφωνα με τον Ματέο, οι σκέψεις είναι πολλές. Πώς θα είναι αυτός ο «τοίχος» για τον οποίο έχουν γίνει αμέτρητες αναφορές; Είναι όντως τόσο επίπονη η διαδικασία όσο λένε οι πιο έμπειροι δρομείς; Μήπως δεν ήταν αρκετά τα χιλιόμετρα που βγήκαν στην περίοδο προετοιμασίας; Πώς θα είναι η επόμενη μέρα μετά τον μαραθώνιο; Ο μαραθώνιος δεν ονομάστηκε τυχαία «ο βασιλιάς» των αγωνισμάτων. «Επειδή είναι πρώτη μου συμμετοχή σε ένα νέο αγώνισμα, όπου πολλά πράγματα μπορούν να πάνε στραβά, πρώτος στόχος είναι η απόλαυση του αγώνα (που παράλληλα είναι και Πανελλήνιο Πρωτάθλημα) σε συνδυασμό με έναν υγιή τερματισμό στο Καλλιμάρμαρο, η επίδοση αυτή θα είναι και το πρώτο μου ατομικό ρεκόρ στο μαραθώνιο». Καλό τερματισμό σε όλους!

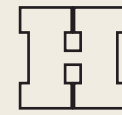
Η ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΕΙΝΑΙ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ ΓΙΑ ΕΝΑΝ ΔΡΟΜΕΑ ΠΟΥ ΤΡΕΧΕΙ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ ΜΑΡΑΘΩΝΙΟ, ΜΕ ΜΕΓΑΛΗ ΕΜΦΑΣΗ ΚΑΙ ΣΤΟ ΤΕΧΝΙΚΟ ΚΟΜΜΑΤΙ

- Σταύρος Καρρές

ΘΑ ΜΠΟΡΟΥΣΕ Ο ΜΑΡΑΘΩΝΙΟΣ ΝΑ ΣΩΣΕΙ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ;

Του Βαγγέλη Τζάνη

Η δημοτικότητα του μαραθωνίου τα τελευταία χρόνια έχει αυξηθεί και οι συμμετοχές σπάνε ρεκόρ. Ο σημερινός μαραθωνοδρόμος από αθλητή ολυμπιακής διοργάνωσης έχει μετατραπεί σε αθλητή ενός κοινωνικού κινήματος – που περνάει μέσα από το νόημα της πειθαρχίας και της αλλαγής τρόπου ζωής. Ο σημερινός δρομέας μαραθωνίου έχει τα χαρακτηριστικά ερασιτέχνη που έρχεται αντιμέτωπος με τις προκλήσεις ενός αθλητικού τρόπου ζωής. Είναι ένας δρομέας πρωτίστως ψυχαγωγούμενος, που μπορεί να τρέχει για διάφορους κοινωνικούς σκοπούς, να συνδυάζει τη βελτίωση της υγείας του με αγωνιστικές φιλοδοξίες και με προσωπικά στοιχήματα αυτοβελτίωσης, να δίνει προσωπικές μάχες που φλερτάρουν με τα ανθρώπινα όριά του. Αυτή η τάση υποδηλώνει ότι η επιλογή δεν γίνεται μόνο με βάση την ανταγωνιστική πτυχή ενός αγώνα, η συμμετοχή είναι πρώτα απ' όλα επιλογή υγείας, περιπέτειας, ευχαρίστησης.

Άνδρες και γυναίκες δρομείς μετρούν βήματα – ενθουσιασμένοι – για να συγκεντρώσουν χρήματα για φιλανθρωπικούς σκοπούς, συμμετέχοντας με τον τρόπο τους σε κοινωνικά μηνύματα για έναν καλύτερο κόσμο. Οι διοργανώσεις των αγώνων μαραθωνίου δίνουν τη δυνατότητα σε ανθρώπους με ποικίλες ικανότητες να ζήσουν την εμπειρία της προσπάθειας, την εμπειρία της συμμετοχής σε μια φιλόξενη κοινότητα ατόμων που εκπληρώνουν προσωπικούς στόχους ζωής ειδικά όταν τρέχουν έναν αγώνα 42 χιλιομέτρων και 195 μέτρων. Η ιδέα είναι: «Βρίσκω επιτέλους τον ελεύθερο χρόνο που μου αξίζει και τον αξιοποιώ με τον καλύτερο τρόπο για εμένα, με κόπο και ιδρώτα μεν, αλλά και με μια συναισθηματική ικανοποίηση στο τέλος ότι τα κατάφερα».

Οι σωματικές, συναισθηματικές και ψυχολογικές προκλήσεις πριν και κατά τη διάρκεια ενός αγώνα μαραθωνίου είναι πολλές. Η επιλογή του να συμμετάσχεις σε μια ομάδα τρεξίματος μπορεί να σου δώσει κίνητρα, να σε βοηθήσει στην τήρηση ενός προγράμματος, να σου δώσει την ευκαιρία να μοιραστείς τα ίδια συναισθήματα ανησυχίας και άγχους, το αίσθημα ευθύνης να αποτελέσει μέρος μιας ομάδας. Με όσα περιστρέφονται γύρω από έναν μαραθώνιο ζει κανείς μια διαδικασία κοινωνικής προσπάθειας, στηριζόμενη στη δυνατότητα των ανθρώπων να οικοδομήσουν μια αίσθηση σύνδεσης και ολοκλήρωσης με άλλους ανθρώπους. Η αθλητική κοινότητα που σχηματίζεται γίνεται έτσι μια μεταμοντέρνα μορφή συμμετοχής στην κοινωνική ζωή που ικανοποιεί δυνατά συναισθήματα, εκπληρώνοντας προσωπικές προσδοκίες που βρίσκονται στην κορυφή της ιεραρχίας των σύγχρονων ανθρώπινων αναγκών. Είναι σαν όλο και περισσότεροι να πιστεύουν ότι θα σώσουν τον κόσμο, αφού πρώτα σώσουν τον εαυτό τους.

Ματέο Ματζιάρι

ΘΕΣ ΣΑΛΟ ΝΙΚΗ, τι φάση;

64ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης: Έως και τις 12 Νοεμβρίου εδώ χτυπά η καλλιτεχνική καρδιά της χώρας, οπότε ορίστε η ευκαιρία για Θεσσαλονικιούς, βέρους ή από σπόνια, καιά μόνας, ανά ζεύγη ή εντός δημιουργικών ομάδων, να ξεκλειδώσουν τα μυστικά της ζωής στον βορρά. Ακολουθούν ιδέες, τάσεις, συναισθήματα, πολιτισμός, γεύσεις, νότες, αρχιτεκτονικές, μόδες, πάρτι, αισθητική, στιλ, κίνηση και φυσικά ολίγη γκρίνια, γιατί... αν δεν γκρινιάζει, τι Θεσσαλονίκη θα είναι αυτή;

Του ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΤΣΙΤΣΟΠΟΥΛΟΥ

Ο Άκης Σακελλαρίου είναι πάντα ένα παιδί της πλατείας Ιπποδρομίου

© Θανάσης Καρατζάς

Το πόσο αγαπάει την πόλη του το απέδειξε όταν ανέλαβε την καλλιτεχνική διεύθυνση του Φεστιβάλ των Δημητρίων. Ο ισχυρός κάποτε πολιτιστικός θεσμός («Είδα σε μικρή ηλικία θεατρικά πράγματα και θαύματα που με σημάδεψαν») στην πάροδο των χρόνων έχασε τη λάμψη του, τα περιορισμένα μπάτζετ λόγω της οικονομικής κρίσης ώθησαν τα Δημήτρια σε μαρασμό, μέχρι που τελικά αποδείχθηκε πως δεν ήταν τα σφικτά οικονομικά που έφταναν για την κατηφόρα τους, αλλά η έλλειψη φρέσκιας στόχευσης και νεωτερικής πνοής. Ο Μπουτάρης τα ανατίναξε (Γιαν Φάαμπερ, Πόκο Όνο), ο Ζέρβας συνέχισε στο ίδιο τέμπο και ο Σακελλαρίου τα απογείωσε δουλεύοντας σκληρά και υπερβάλλοντας εαυτόν. Παρά την ατυχία του ντεμπούτου του («την πρώτη χρονιά της ανάληψης μάς χτύπησε η καραντίνα»), οι «Αποστάσεις», όπως ονόμασε εκείνη τη διοργάνωση, τελέστηκαν ψηφιακά. Ο Άκης πήγε στο Παρίσι και, χάρις στο συνεργείο του TV5Monde, η Φανί Αρντάν και ο θεατρικός συγγραφέας Δημήτρης Δημητριάδης συνεργάστηκαν και έδωσαν αρμονικότητα. Τη δεύτερη χρονιά του, οι «Ανάσες» κατάφεραν να βρουν ακόμα καλύτερο βηματισμό. Το φετινό πρόγραμμα χάρισε ακόμα καλύτερες μέρες και νύχτες, και στο ερώτημα ποιος θα αναλάβει την καλλιτεχνική διεύθυνση των Δημητρίων τώρα που ο Δήμος Θεσσαλονίκης πέρασε στα χέρια του Στέλιου Αγγελούδη, μακάρι η απάντηση να είναι ο Άκης Σακελλαρίου.

Salonica transit Η πόλη με τη ματιά του Γιώργου Σκαμπαρδώνη

© Λάζαρος Γραικός

«Πολυπαθής και ατελείωτη. Συντηρητική και πρωτοπόρα, ανοιχτή και περικλειστή. Μάνα και μητριά. Ιστορικά χαώδης, όσο και να την ψάχνεις δεν έχει τελειωμό – δύομιση χιλιάδες χρόνια σπειροειδούς Ιστορίας. Σταυροδρόμι κι ασάλευτη ζωή. Αναχώρηση και ζωή εν τάφω. Βυζαντινή και σύγχρονη, πανέμορφη και κιτς. Απομυζητική και αδιάφορη, πολύτροπη και εμμονική. Μαγικά σκοτάδια σε ρουφούν εντός της ενώ η ανοιχτωσιά της προκυμαίει σε διώχνει. Να φύγεις, αλλά για την απόλαυση του γυρισμού. Δύσκολα αντέχεται, πιο δύσκολα εγκαταλείπεται. Όλοι την ερωτεύονται, λίγοι την έχουμε παντρευτεί, αν και κοιμόμαστε σε χωριστά δωμάτια».

Ο Σωτήρης Ευαγγέλου,

σερ της ελληνικής γαστρονομίας,
παρατηρεί
τις κουζίνες
της Θεσσαλονίκης

© Λάζαρος Γραικός

«Δεν θεωρώ πως υπάρχει μια συγκροτημένη σχολή θεσσαλονικιώτικης γαστρονομίας. Αυτό που συμβαίνει θα το αποκαλούσα ευτυχή συγκυρία, αφού όντως αυτή τη στιγμή στην πόλη υπάρχει ένας αριθμός από εστιατόρια και δημιουργούς που επεκτείνουν το θεσσαλονικιώτικο γαστρονομικό γούστο με τις ιδέες και τις ιδιοσυγκρασίες τους. Δεν είμαστε όμως σαν τους Ισπανούς ή τους Σουηδούς, που μαθήτευσαν στη Γαλλία, είδαν πώς το κάνουν οι Γάλλοι σεφ και μετέφεραν το κνον how στα μέρη τους, δουλεύοντας και οι ίδιοι με τα τοπικά προϊόντα της γης και της ιστορίας τους. Η Θεσσαλονίκη έχει θάλασσα και πίσω της πεδιάδες, ο εύστροφος μάγειρας συνοδεύει το πιάτο του, το αφήνει να μιλάει από μόνο του, ενισχύει την εντοπιότητα και δουλεύει με εργαλείο την εποχικότητα. Θα χρησιμοποιήσω το παράδειγμα της χωριάτικης σαλάτας: σερβίρεται παντού και υπάρχει στους περισσότερους καταλόγους ανά τον κόσμο, αλλά μόνο εδώ θα τη φας με την ντομάτα, τη φέτα, την πιπεριά, την ελιά και το όπως πρέπει λάδι. Είναι και κάτι άλλο όμως που συνέβη κάποτε σ' αυτή την πόλη και ρυθμίζει τον πήχυ και το μπόι του καθένα μας. Μιλάμε ακόμα για τον Κρικέλα, τον Στρατή, το Όλυμπος Νάουσα, παλιά μεγαλειώδη στέκια καλοφαγάδων. Οπότε νομίζω πως ο χρόνος και η ανάμνηση θα αποφασίσουν ποια από όλα αυτά τα εστιατόρια που τώρα συζητιούνται θα συνεχίσουν να υπάρχουν σε δέκα χρόνια από σήμερα. Μοναδικότητα, αυθεντικότητα, ιδιαιτερότητα και βαθιά γνώση ιστορίας απαιτείται. Πολλώ δε όταν οι τουρίστες που έρχονται εδώ επιθυμούν να γνωρίσουν τις τοπικές γαστρονομίες και όχι συνθήκες fine dining». Ταπεινός, φιλοσοφημένος, αλέγκρος και αιώνια χαμογελαστός, ο Σωτήρης Ευαγγέλου, παρά τη μεγαλειώδη καριέρα του, δεν ξεχνά ποτέ πως γεννήθηκε στον Τύρναβο. Το γράφω αυτό με συγκίνηση και το αναφέρω με σεβασμό, γιατί ο μέντορας των περισσότερων σεφ της χώρας κατάφερε στην κάρτα του **Μακεδονία Παλλάς** και στις σπέσιαλ μεσημεριανές ή βραδινές μαγειρικές του να παντρέψει τα... απάντρευτα: πολλές φορές μέσα στο ξενοδοχείο έστεισε σουβλες, κατσαρόλες και γούστα οικογενειακής ταβέρνας ή πεντανόστιμου αστικού οικογενειακού εστιατορίου γειτονιάς και ζήτω του που επέστρεψε ξανά στη Θεσσαλονίκη, επιλέγοντας, όπως μου εξομολογείται, «μια ζωή απέναντι από τη θάλασσα με τις φωτιές, τους καπνούς, τα κρασιά και τις μαγειρικές με ανθρώπινη υπόσταση προορισμένες για καλούς φίλους».

Ο Κωνσταντίνος Τορνιβούκας,

CEO του TOR Hotel Group
(On Residence, Exelsior, City, Eagles
Palace και Eagles Villas),
είναι το πιο
κατάλληλο πρόσωπο
για να μιλήσει
για τον τουρισμό
της πόλης

«Οι μετά τον covid αριθμοί των τουριστικών αφίξεων, όπως και η μέση τιμή των ξενοδοχείων της Θεσσαλονίκης, φανερώνουν ότι η πόλη υπολείπεται τρομερά τόσο της Αθήνας όσο και των αντίστοιχων συγκρίσιμων πόλεων της Ευρώπης (Ντίσελντορφ, Αμβούργο, Σάλτσμπουργκ, Μάντσεστερ, Αμβέρσα). Πιστεύω ότι οφείλεται στη λάθος προβολή μας στις αγορές. Ενώ έχουμε ένα ολοκαίνουργιο, λειτουργικό αεροδρόμιο, δεν έχουμε καταφέρει να φέρουμε μία πτήση υπερατλαντική, έχουμε μόνο πτήσεις από την Κεντρική Ευρώπη, με πολλές να σταματάνε τη χειμερινή περίοδο, καθώς οι επιβάτες αυτοί κατευθύνονται σχεδόν αποκλειστικά προς Χαλκιδική και προς τα παράλια της Κατερίνης και όχι προς την πόλη. Παρατηρώ πως πολλοί από τους πελάτες που φιλοξενούμε στο resort μας στη Χαλκιδική, ενώ προσγειώνονται στη Θεσσαλονίκη, δεν ξέρουν τίποτα για την πόλη, ενώ η Θεσσαλονίκη συγκεντρώνει όλα τα στοιχεία που θα μπορούσαν να προσελκύσουν καλύτερης οικονομικής δυνατότητας τουρίστες. Απέχουμε 3 ώρες από τον πιο μακρινό προορισμό της Ευρώπης αεροπορικά, έχουμε οδικό δίκτυο που μας συνδέει με τα Βαλκάνια, είμαστε μια όμορφη πόλη, με γαστρονομία, με πολιτιστική κληρονομιά και αρχαιολογικό ενδιαφέρον, όμως, χρειάζεται μια στοχευμένη προβολή που θα συμφωνηθεί από όλους και προπάντων θα βασίζεται σε τεχνοκρατικά κριτήρια».

Η Ισμήνη Τορνιβούκα,

director of operation
του TOR Hotel Group,
ονειρεύεται
την πόλη του αύριο

© Λάζαρος Γραικός

«Θα ήθελα να δω κίνητρα για εγκατάσταση περισσότερων εταιρειών στη Θεσσαλονίκη, περισσότερα επαγγελματικά συνέδρια, μια δυναμική ΔΕΘ. Τα λίγα που έχουμε αυτή τη στιγμή βοηθούν τρομερά στην επισκεψιμότητα της πόλης, όσο κρατάνε. Στο κομμάτι του leisure travel, θα ήθελα περισσότερες μεγάλες διοργανώσεις υπό την αιγίδα του Δήμου, με τη δυναμική του Gay Pride ή του Μαραθωνίου, αλλά και άλλου τύπου εκδηλώσεις που κρατούν για περισσότερες μέρες και γίνονται σημαντικός πόλος έλξης: Έχω στο μυαλό μου το παράδειγμα του χριστουγεννιάτικου Μύλου των Ξωτικών στα Τρίκαλα – γιατί όχι και στη Θεσσαλονίκη; Θέλω δυναμικά τα μουσεία μας, θέλω εκθέσεις, θέλω ένα δυνατό **Φεστιβάλ Κινηματογράφου** και **Ντοκιμαντέρ** με πλήθος εκδηλώσεων και, φυσικά, συντονισμένες προσπάθειες προβολής. Η Θεσσαλονίκη είναι μια νεανική πόλη, γεμάτη φοιτητές και ζωή. Αυτή είναι και η ομορφιά της, ή μάλλον ένα μέρος της ομορφιάς της. Το πιο σημαντικό είναι οι επαγγελματικές ευκαιρίες που θα πρέπει να υπάρξουν στην πόλη, και πρώτα πρώτα για τους κατοίκους της».

Στα πάρτι των Street Outdoors περνάς πάντα σούπερ!

© Λάζαρος Γραικός

Από το 2012, που πρωτοέσκασε το κινητό τους πάρτι, δεν υπήρξε ούτε μία φορά που να ακούσω τα σετ των **Jiles John** και **Jose Ampa** και να μην αποθεώσω τη σοφή μετρονομία τους, το κροσόβερ ηλεκτρονικό τους ρεπερτόριο, την ευκολία με την οποία μπορούν να μιξάρουν το «Blue Monday» των New Order ή το «Born Slippy» των Underworld με άφρο χάουζ, ντίσκο χάουζ, γκρούβι χάουζ, Φαν, υπέροχα παιδιά, ντίσκο διάθεση, και μόνο αγάπη για αυτούς τους δύο.

ΘΕΣ
ΣΑΛΟ
ΝΙΚΗ,
τι φάση;

Οι Beetroot,

No1 εξαγωγίμο παγκοσμίως προϊόν υψηλής αισθητικής οπτικής επικοινωνίας από τη Θεσσαλονίκη,

εξηγούν γιατί μερικές φορές η Θεσσαλονίκη παράγει περισσότερη γκρίνια από όση μπορεί να καταναλώσει

© Λάζαρος Γραικός

«Αυτή η κατάσταση κρατάει εδώ και 100 χρόνια, από τότε που η Θεσσαλονίκη απελευθερώθηκε από την Οθωμανική κυριαρχία. Από τότε ξεκίνησαν και οι νεοσύστατοι γείτονες να εκφράζουν βλέψεις για τη Μακεδονία και τη Θράκη και ο τρόπος που επιλέχθηκε για να διασφαλιστεί η ελληνικότητα της Βόρειας Ελλάδας ήταν η καλλιέργεια μιας έντονης εθνικής ταυτότητας, απομακρυσμένης από την πραγματική ιστορία του τόπου. Έτσι, ακόμα και σήμερα βλέπουμε να έχουν «ρεύμα» τα εθνικά και η φοβική ορθόδοξη εκκλησία, διορισμένους τοπικούς άρχοντες με παρωπίδες, χωρίς όραμα. Αυτή η βαθιά συντήρηση δεν αφήνει χώρο για να εκφραστεί μια άλλη άποψη, ώστε να αναπτυχθεί οποιαδήποτε μορφή πολιτισμού. Ειδικά όταν η ταυτότητα του τόπου και οι αποφάσεις που τον αφορούν καθορίζονται από την ταυτότητα και τις εκάστοτε ανάγκες της Αθήνας. Παράλληλα, υπάρχει κι ένας φαύλος κύκλος όπου ο συντηρητισμός, ο φόβος για το καινούργιο και η σχετική γκρίνια τροφοδοτούνται από την ασυνέπεια του κράτους. Όταν το μετρό της πόλης το λιβανίζουν 17 χρόνια τώρα και πάλι παίρνει αναβολή, πώς να μην γκρινιάζει ο κόσμος. Και αντίστοιχα αντιμετωπίζει και άλλα έργα υποδομής – το flyover, την ανάπλαση της ΔΕΘ. Οι Θεσσαλονικείς φοβούνται για άλλο ένα «φαραωνικό» έργο που θα ταλαιπωρεί τους πολίτες για χρόνια ατελείωτα κι έτσι δεν μπορούν να δουν το όφελος για τους ίδιους.

»Παρ' όλα αυτά, βλέπουμε πολλές καινοτομίες να ξεκινούν από αυτή την πόλη – κι αυτό γιατί πολύς κόσμος ζει «έξω από το κουτί». Βέβαια, κάθε νέα ιδέα φαίνεται να κάνει έναν κύκλο 10ετίας περίπου – και μετά ξεκινάει το brain drain προς τα νότια. Η ελληνική ροκ μουσική σκηνή, το μπάσκετ, η σκηνή του design, η γαστρονομία, τα παραδείγματα είναι πολλά. Ζώντας και έχοντας δραστηριότητα και στις δύο πόλεις, Θεσσαλονίκη και Αθήνα, μπορούμε να εστιάζουμε στα θετικά ή στα κακώς κείμενα και των δύο. Επιλέγουμε να τοποθετούμαστε θετικά, να επιδιώκουμε και να βλέπουμε ευκαιρίες, ανάπτυξη, εκπαίδευση, υποστήριξη». Την περιπέτεια των Beetroot ξεκίνησαν οι **Αλέξης Νίκου** και **Βαγγέλης Λιάκος**. Στη συνέχεια συνέπραξαν οι **Γιάννης Χαραλαμπίδης**, **Κώστας Πουλόπουλος** και **Ηλίας Παντικιάκης**.

Ο Νίκος Ράκκας και η Γεωργία Παπαδοπούλου είναι γεννημένοι εστέτ

© Λάζαρος Γραικός

Εκείνη, είναι η πιο into the groove δισκοθέτρια της Θεσσαλονίκης. Το καλοκαίρι έπαιξε στο Pikaρ της Ολύμπου, στο Αναψυκτήριο της Ρωμαϊκής Αγοράς και στο Τσιν-Τσιν της Ικτίνας. Με το που φθινοπώρισε, κάνει τα μαγικά της στα ντεκ του κόζι κλαμπ **Le Cercle de Salonique**. Εκείνος: ο πιο περιζήτητος creative director και window maker της πόλης, οκτώ χρόνια τώρα επιμελείται τις βιτρίνες του Attica, συντονίζει τις θεματικές διακοσμήσεις και instalaίσιον της Αγοράς Μοδιάνο, συνεχίζει να φωτογραφίζει για τις ανάγκες του non stop έργου τέχνης της ζωής του με τα Playmobil και επιμελείται αρτίστικα εντιπόριαλ μόδας και καμπάνιες, με πιο πρόσφατη αυτή για το γυαλιά Glass of Brixton. Ο Νίκος Ράκκας και η Γεωργία Παπαδοπούλου ήταν, είναι και παραμένουν χρόνια τώρα το πιο χιπ ζευγάρι της πόλης. Κανένας δεν διαφωνεί σε αυτό.

Ο Κωνσταντίνος Τσιγαρός σχεδιάζει τη σειρά ρούχων K7

© Κασσάνδρα Δημοπούλου

Το αρχηγείο του βρίσκεται στο 9-11 της Συγγρού, εκεί που στις αρχές του περασμένου αιώνα βρισκόταν η εμβληματική κατοικία του Μωυσή Αλλατίνη. Ίδου η φιλοσοφία της σειράς K7: βιωσιμότητα, κουλτούρα gender free και 7 ρούχα κατάλληλα και για τις 7 μέρες της εβδομάδας, φιλικά για κάθε περιβάλλον. Bowie-κώς άνετη και στιλάτη, η συλλογή του Τσιγαρού παίζει στον ρυθμό μιας «ντουλάπας για δύο»... So, let's dance, put on your K7 and dance the blues! Επικεντρωμένη στα τρία χρώματα άσπρο, μαύρο και γκρι, η μόδα K7 είναι «αργή» και ξεκάθαρα φιλική προς το περιβάλλον, «αφού όλα τα ρούχα μου είναι σχεδιασμένα σε avatar και ραμμένα σε οικολογικά υφάσματα. Σε συνεργασία με την Athos Pallas P.C., ελληνική εταιρεία που παρέχει βιώσιμες λύσεις με το πλήρως ικνηλατίσιμο ελληνικό βαμβάκι από τον σπόρο ως και τη βιτρίνα, η K7 χρησιμοποιεί εικονικές τεχνολογίες επαυξημένης πραγματικότητας, εξοικονομεί νερό, δεν εκπέμπει άνθρακα και υποστηρίζει την τοπική ελληνική παραγωγή» λέει ο Τσιγαρός. Ότι πιο pop αλλά και κλάσικ έλεγαντ καλοφόρετο παράγει στις μέρες μας η θεσσαλονικιώτικη μοδιστρική.

Οι Secret Postcards σώζουν την τιμή μιας κάποτε indie πόλης

Σε μια άλλη πόλη, μια άλλη εποχή και μια άλλη χώρα και, για να γίνω πιο συγκεκριμένος, στο Μπρίστολ της Αγγλίας από το 1987 έως το 1995 και όχι στη Θεσσαλονίκη του σήμερα, οι Secret Postcards με τέτοιο ήχο θα σκόραραν κατευθείαν στο ρόστερ της Sarah Records και σήμερα θα απολάμβαναν τη φήμη των Heavenly και των Field Mice. Ο **Δημήτρης Βρακάς** (κιθάρα), η **Στέλλα Κουκούτσι** (κιθάρα, φωνητικά), ο **Νίκος Κονδύλης** (μπάσο) και ο **Χρήστος Μουμτζής** (τύμπανα) έχουν έναν ταγμένο κρυστάλλινο, indie pop και shoegaze ήχο που θα γούσταρε τρελά ο Άλαν ΜακΓκι των ένδοξων brit χρόνων της Creation. Για να διαπιστώσετε των λόγων το αληθές, εμπρός: το 7ιντσο βινύλιο τους Never Dreamind/Sweet Melody κυκλοφορεί από τη Make Me Happy Records (Ελλάδα) και τη γιανπωνέζικη Fastcat, ενώ τα ψηφιακά σινγκλ «Star September» και «My Ghost» μαζί με άλλα τέσσερα τραγούδια θα κυκλοφορήσουν σε μίνι LP από την Old Bad Habits.

Θερμαϊκός

Ο Άρης Θεοδωρίδης, ο Σωτήρης Μητσιόπουλος και ο Δημήτρης Χατζηπαναγιωτίδης ανέστησαν το μπαρ Θερμαϊκός

© Λάζαρος Γραικός

Το μπαρ Θερμαϊκός έχει βαριά φανέλα, σαν του Γκάλη, του Χατζηπαναγιώ και του Κούδα. Μιλάμε για το μπαρ των μπαρ! Εδώ η Θεσσαλονίκη σκόραρε τα καλύτερα ξενύχτια των καλύτερων της χρόνων. Στον Θερμαϊκό σύχναζαν καλλιτέχνες, συγγραφείς, ροκ μουσικοί, δημοσιογράφοι, ντι τζέις, μοντέλα, πολιτικοί και όλα τα enfant terrible της πόλης. Αυτά κάποτε. Σήμερα, μια νέα γενιά ανέλαβε τα κουμάντα και το πιο εμβληματικό καφέ μπαρ της Θεσσαλονίκης πέρασε στη νέα εποχή. Ο Τζίμι Χέντριξ, ο Βιμ Βέντερς, τα κορίτσια του Γκογκέν και τα παλιά λαμπατέρ είναι πάντα εκεί

σαν σκηνικό για τους χορούς και το νέο πνεύμα. Ο Άρης Θεοδωρίδης, ένας από τους πιο περιζήτητους φιλόσοφους μπάρμεν και διαβασμένους κοκτέιλ αλχημιστές, έφτιαξε μια μπάρα αξιόμαχη και μαζί με τον Σωτήρη και τον Δημήτρη συνεχίζουν το ταξίδι. Ζητώ από τον Άρη να μου πει ποιο κοκτέιλ ταιριάζει στη Θεσσαλονίκη. «Paloma χωρίς δεύτερη σκέψη! Τεκίλα, γκρέιπφρουτ, πιπεριές τσίλι, αλάτι και αψάδα που τα σπάει. Ότι πρέπει για μια πόλη χαλαρή και νωχελική, λες και είναι προάστιο της Μέξικο Σίτι, αλλά που ξέρει να το γλεντάει όταν πρέπει, όπως πρέπει».

2310 ΠΡΟΣΩΠΑ

ΘΕΣ
ΣΑΛΟ
ΝΙΚΗ,
τι φάση;

Ο Κώστας Καπετανάκης και η Μαρία Σμπίλη παρουσίασαν στο Λονδίνο άλλου είδους θεσσαλονικιώτικα κουλούρια και γύρους

© Λάζαρος Γραικός

Όταν ξεκίνησαν το **Estrella** πριν από δέκα χρόνια, δεν είχαν φανταστεί πως μια μέρα, καλεσμένοι του National Geographic Traveller, θα εκπροσωπούσαν τον Δήμο Θεσσαλονίκης στο Λονδίνο. Θεάρεστη αποστολή τους να κηρύξουν προς άπαντα τα έθνη το πώς μπορείτε να απογειώσετε ένα φρεσκοψημένο κουλούρι Θεσσαλονίκης, χρησιμοποιώντας το ως βάση για αυγά σκραμπλ με παιλαιωμένη φέτα και ντοματίνια κονφί. Στο ίδιο φεστιβάλ, με τις πριγκιπικές γεύσεις των παγκόσμιων δρόμων να συναγωνίζονται η μια την άλλη, οι «Εστρελίδες» μαζί με τον σεφ τους **Άρη Τσαίβο** παρουσίασαν μια νέα συνταγή φλάτμπρεντ με γύρο κοτόπουλο, κρέμα φέτα, ντομάτα, κρεμμύδι, μαϊντανό και μια πικάντικη σάλτσα από πιπεριές τσίλι που έχουν σαν βάση τον καφέ, και όλα αυτά σε χειροποίητη ζύμη κεφίρ. Τιμή και δόξα στο ντουέτο που έβαλε το street food και το brunch στη ζωή όλων μας.

Ο Πάνος Ξυλαγκουρέλης έφτιαξε ένα καφέ πιο μικρό και από το Au Revoir της Πατησίων

© Λάζαρος Γραικός

Στη Θεσσαλονίκη υπάρχει μια τάση επιστροφής στα μικρά καφέ και το Amicale της Παύλου Μελά είναι ο ορισμός τους: μικράκι στο δέμας, αλλά με μια τετράμετρη σε ύψος ασπρόμαυρη αφίσα της Παρισινής Σανς Ελιζέ όπως απλώνεται από την Αψίδα του Θριάμβου μέχρι να συναντήσει την Ντεφάνζ. Το **Amicale, la maisons du café** είναι ένα στέκι όπου, αν στήσεις προσεκτικά αυτή, θα αποζημιωθείς για την αναμονή να περιμένεις να αδειάσει θέση στην μπάρα ή στα τραπέζια έξω του. Όλα τα τρέχοντα του Salonica talk of the town αλέθονται εδώ μαζί με τα χαρμάνια του Πάνου, που φτιάχνει έναν από τους εξαιρετικότερους εσπρέσο της πόλης, και τα απογύματα χαλαρά απεριτίφ και σπίριτς. Τον Πάνο θα τον βρεις από νωρίς το πρωί μέχρι και τις 8 το βράδυ (αυστηρώς), το Amicale του είναι ένα καφέ που με συγκινεί σφόδρα. Πολλές φορές, καθισμένος εδώ, πίνω τον εαυτό μου να νιώθει κουλαριστός όσο και κάποιες νύχτες περασμένων χρόνων στο Au Revoir της Πατησίων, κύριε.

Ο Γιάννης Μουρούζης φτιάχνει τα πιο αμαρτωλά τσουρέκια του κέντρου

© Λάζαρος Γραικός

Στο τσουρέκι του Μουρούζη, που, αν το θες και σε στρογγυλό σχήμα, το ζητάς σαν Λαμπροκουλούρα όλον τον χρόνο, γίνεται του μαχλεπιού, της βανίλιας, του καουλέ και του πορτοκαλιού η γιορτή. Φρέσκο και αθώο σαν νεογνό, αφράτο σαν σύννεφο και μυρωδάτο σαν ευτυχία, το τσουρέκι του Μουρούζη κρύβει εντός του βούτυρο από τη Νάξο, αλεύρι Κούλα και αυγά ελευθέρας βοσκής από τη φάρμα του Αντώνη Θεοδωράκη· χημικά μείγματα ή κατεψυγμένες τρικλοποδιές εδώ δεν υπάρχουν ούτε για αστέιο. Με την υπογραφή ενός από τα πιο φίνα και ντερμπεντέρικα παιδιά του θεσσαλονικιώτικου κέντρου!

**ΘΕΣ
ΣΑΛΟ
ΝΙΚΗ,
τι φάση;**

Αντώνης Βλαβογελάκης, Γιώργος Μπαντούκ Αποστολάκης: Θεσσαλονίκη-Φινλανδία συμμαχία!

© Γιάννης Ψαθάς

«Ήταν πρωί τ' Αυγούστου (2022) κοντά στη ροδαυγή, όταν έστειλα, στον Γιώργο να ακούσει το draft του Instability για ένα δροσερό λαπωνικό feedback! Λίγες μέρες μετά ήρθε η τρομερή απαγγελία του. Ακολούθησε το Gazer με τη φωνή της Μυρτούς Στύλου όπου ο Bandoek έγραψε υπέροχες ονειρικές κιθάρες. Έναν χρόνο μετά ήρθε το Transition με μουσική/παραγωγή δική μου και στίχους και κιθάρες του Γιώργου, που, στις διακοπές στην Ελλάδα, εγκαινίασε και το νέο μου στούντιο τραγουδώντας το! Ελλάδα - Φινλανδία συμμαχία, ζήτω τα δίκτυα και η τεχνολογία!». Ο Antonis Viano από τη Θεσσαλονίκη και ο George Bandoek Apostolakis από τη Φινλανδία, στο Transition βαρούν ανελέητα: το ιλιγγιώδες ρυθμικό του αλλά και τα λόγια-απαγγελία μου φέρνουν στο μυαλό τους Public Broadcast Service, τους σκοτεινούς Madrugada των πρώτων ημερών, τους Nine Inch Nails και ακόμα πιο πίσω Killing Joke και λοιπά κοφτερά ποστ πανκ μαύρα άνθη. Αυτή είναι η παλιά Θεσσαλονίκη του Viano που θυμάται μια άλλη εποχή με «γκρίζους ορίζοντες, δραματικά ηλιοβασιλέματα, ξενύχτια με αγαπημένους καλλιτέχνες στον Μύλο, πρωινά με hangover και γέλιο μέχρι δακρύων σε περιοδικά και ραδιόφωνα. Σήμερα η πόλη σε ωθεί σε ταξίδια για να ξεφύγεις από αυτήν, μα να που πάντα γυρνάς γι' αυτούς που αγαπάς» λέει ο Viano με την πασιγνωστή φωνή του έντονα των διαφημιστικών που επιμελείται στην εταιρεία του, Greek Voiceover. Ορίστε και ο έτερος της ηλεκτροκιθαροσπεκτίβας τους, George Bandoek Αποστολάκης, απόδημος στη Λαπωνολάνδη: «Η Θεσσαλονίκη μας δίδαξε πώς να ψαχτούμε μακριά της, σοφά μας έμαθε να ξέρουμε όλα αυτά που θέλουμε και όλα αυτά που δεν θέλουμε, γνωρίζοντας και η ίδια ότι πάντα έχει να μας δώσει κάτι που δεν μπορούμε να το βρούμε πουθενά αλλού».

Η Κωνσταντίνα Πανταζή είναι η δημιουργός της Dinara Records

© Δημήτρης Μουγκός

Η Κωνσταντίνα, μια αναγνωρίσιμη φιγούρα της αλτέρνατιβ ροκ σίτι, κατάφερε να μαζέψει στη δισκογραφική της πράγμα που σπαρταράει: Slots, Tuflon, Chasing Bone, Bora Marx, Monofo. Σύντομα θα εκδόσει μια νέα βινυλιακή συλλογή με γκρουπ της Θεσσαλονίκης, σε λίγες μέρες θα κυκλοφορήσει το νέο EP των **Psychedelic Trips to Death**, ενώ στα κοντά η Dinara Records θα ανοίξει και το φυσικό της κατάστημα και headquarter του label, για να μαζεύονται οι παρέες και να κυλάει ο τροχός.

Δύο Χρήστοι, ο Πορτοκάλογλου και ο Σταυράκης, ένα μπαρ ρέστο, το Casablanca, και ιστορίες από την πάλαι ποτέ Λεωφόρο των Εξοχών

© Χρόνης Σπανός

Πέντε καλοκαίρια πριν, το **Casablanca social club** άνοιξε στο 18 της Βασιλίσσης Όλγας ξαναδίνοντας λάμψη στην αναγεννησιακή έπαυλη που έχτισε το 1888 ο Γάλλος αρχιτέκτονας Φρεντερίκ Σαρνό για τον Λεωφόρο Θέμελη. Ο μεγάλος κήπος του Λευκού Σπιτιού έφθανε ως τη θάλασσα. Μετέπειτα το οίκημα αγοράστηκε από τον Λεβή Μοδιάνο, το 1926 πέρασε στην οικογένεια Μιχαηλίδη, που το κατοικούσε μέχρι και τη δεκαετία του '90, στη συνέχεια η βίλα γερνούσε, ώσπου ανακαινίστηκε από ιδιωτική τράπεζα. Ωστόσο, το team του Casablanca της χάρισε μια νέα ζωή. Η διώροφη κατοικία, ιδανικό παράδειγμα εκλεκτικισμού, κεραμοσκεπαστη, με εξώστη, ιωνικές κολώνες, αετώματα με μπαρόκ στοιχεία, είναι ένα εμβληματικό τοπίο για την πάλαι ποτέ Λεωφόρο των Εξοχών, τη σημερινή Βασιλίσσης Όλγας. Στη φωτογραφία βλέπετε μέρος της ομάδας: έξω αριστερά ο Χρήστος Σταυράκης, έξω δεξιά ο Χρήστος Πορτοκάλογλου και στο ενδιάμεσο το crew με τα καλύτερα κοκτέιλ, το σπέσιαλ φαγητό, τις καλύτερες λάουντζ, σόουλ και ποπ μουσικές και ένα από τα πιο ευγενικά σέρβις της πόλης.

Ο εικαστικός Θανάσης Δάπης βλέπει τα τρένα από Αθήνα να επιστρέφουν άδεια

«Πράγματα γίνονται, αν και πλέον οι γκαλερί που έχουν απομείνει είναι ελάχιστες, οπότε είναι δύσκολο για νέους καλλιτέχνες να βρουν εκπροσώπηση και χώρο για να εκθέσουν. Αυτή η έλλειψη γεννά την ανάγκη δημιουργίας πολυχώρων που θα δώσουν ευκαιρία στους νέους καλλιτέχνες. Μετά τον covid-19 βλέπω μια άνηψη σε τέτοιους χώρους, αλλά θα ήθελα και τα μουσεία της πόλης να στραφούν περισσότερο σε νεότερες γενιές καλλιτεχνών, παρά να ανακυκλώνουν τα ίδια και τα ίδια. Η αλήθεια είναι πως έχουν απομείνει λίγοι νέοι καλλιτέχνες στην πόλη σε σχέση με το παρελθόν. Για να εξελιχθεί η σκηνή της Θεσσαλονίκης θέλει να το παλέψεις εδώ, αν και επειδή τα βήματα που θα κάνει κάποιος είναι πάντα μικρά, γι' αυτό και οι περισσότεροι κυνηγούν να πάνε στην Αθήνα. Από την Αθήνα, πάλι, δεν βλέπω κάποιον να έρχεται εδώ, οπότε...»

ΘΕΣ ΣΑΛΟ ΝΙΚΗ, τι φάση;

Ο Γιώργος Ντόρας στο Cercle de Salonique έφτιαξε κατάσταση γουορχολική

Το πιο in crowd μπαρ του κέντρου της Θεσσαλονίκης αντλεί έμπνευση και νυχτερινή κουλτούρα από το ιστορικό **Le Cercle de Salonique**, μια κοινωνική λέσχη στην πλατεία Ελευθερίας όπου τα 150 μέλη της μαζεύονταν, από το 1892 έως το 1940, για να συζητήσουν και να διασκεδάσουν. Εξέχοντα μέλη ο τραπεζίτης Τζέκι Άμποτ και οι Αλατίνηδες. This was then, this is now. Στη σημερινή του αναβίωση, που θυμίζει κάτι ανάμεσα σε λονδρέζικη λέσχη και γουορχολικό Factory με μπαρόκ κουρτίνες, στο Le Cercle de Salonique του Γιώργου Ντόρα συμβαίνει κάτι μαγικό: σοσιαλαίζινγκ, συζητήσεις, ρεστοράν κάτω και χορός στους επάνω ορόφους, απίστευτο πλήθος κάθε βαλαντίου, κοινωνικής τάξης και κάθε σεξουαλικότητας, και ορίστε πώς ξανά στη Θεσσαλονίκη οι νύχτες ξαναπήραν μπρος με λόγο, ουσία και αιτία.

Ο Δημήτρης Κοπαράνης θα είναι πάντα ένας Foodie Anarchist

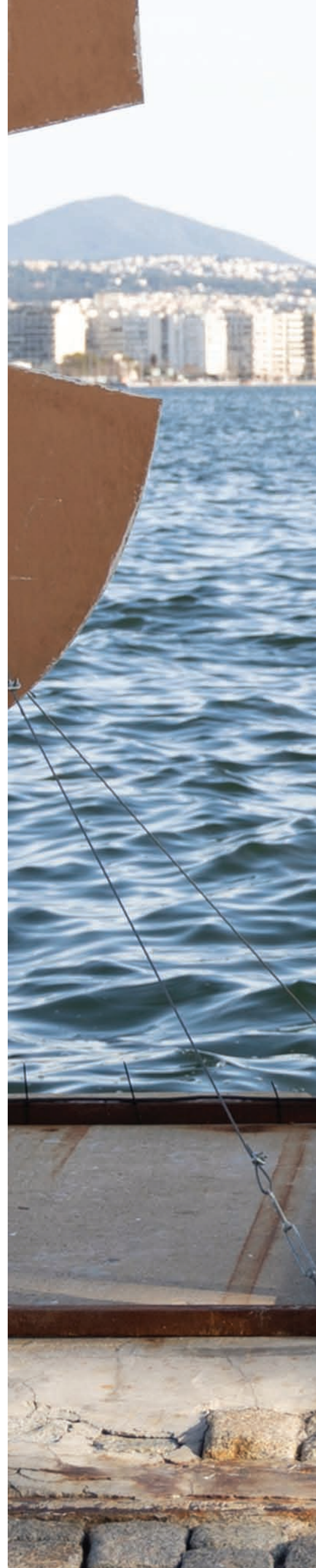
© Λάζαρος Γραικός

Το 2014 δημιούργησε το πρώτο ελληνικό food viral. Το «**Μπουγατσάν**» του, τρανή ιδέα υβριδικής μίξης της τοπικής μερακλίδικης κουλτούρας της γλυκιάς μπουγάτσας με τη γαλλική και φινετσάτα βουτυρωμένη γεύση του κρουασάν, τον έβαλε μαζί με το Estrella στον *Guardian* και τους *New York Times*. Το 2017 το μπλογκ του, Foodie Anarchist, ψηφίστηκε σαν ένα από τα κορυφαία στον κόσμο. Όμως λίγο αργότερα ο Δημήτρης Κοπαράνης κάνει την έκπληξη. Ενώ μαγειρεύει επαγγελματικά στις κουζίνες από το 2011 κι έχοντας σπουδάσει Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων, αποφασίζει να βγει από τον κύκλο. Παίρνει πτυχίο δημοσιογραφίας και ξεκινά να γράφει κείμενα με συνταγές μαγειρικής, κριτικές εστιατορίων και βιβλία. Το τελευταίο του έχει τίτλο «*Foodporn, η συνταγή της επιτυχίας στα χρόνια του Instagram*». Σήμερα είναι ένα περιζήτητο media content boy σε θέματα επικοινωνίας της γαστρονομίας, επιμελείται μενού για εστιατόρια και εταιρείες φαγητού και συνεχίζει να κινείται αθόρυβα και ταπεινά. Ρισπέκτ σε αυτόν που πρωτόνοιξε την πόρτα και η γευστική φήμη της Θεσσαλονίκης σαν πόλη των πιο τρελών πραγμάτων ξεχύθηκε στον κόσμο.

Ο ζωγράφος και τρομπετίστας Αχιλλέας Μεσάικος θεωρεί πως, για έναν καλλιτέχνη, η Θεσσαλονίκη είναι παράδεισος

«Προσωπικά, δεν μπορώ να λειτουργήσω δημιουργικά όταν νιώθω ότι ο κόσμος τριγύρω μου είναι πνιγμένος στην ατέρμονη πίεση της καθημερινότητάς του. Έτσι αυτή η ραθυμία της πόλης μου δίνει χώρο και χρόνο να λειτουργήσω και να δημιουργήσω. Πρώτο συν επομένως: ο ρυθμός. Επόμενο συν: οι μικρές αποστάσεις. Ο συνδυασμός ρυθμού - απόστασης δίνει τη δυνατότητα - πρεμία να μπορούν να γεννηθούν όμορφα πρότζεκτ εικαστικά - μουσικά. Ο κόσμος έχει χρόνο και προλαβαίνει να συζητάει με τον διπλανό του και από τον διάλογο αυτό γεννιούνται όμορφα πράγματα».

Ο Ορέστης Ανδρεαδάκης,

διευθυντής του Φεστιβάλ
Κινηματογράφου,
πιστεύει ότι και
μία μόνο ταινία
μπορεί να σου
αλλάξει τη ζωή

© Ηλίας Χατζάκης

«Το **Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης** έχει σχεδιάσει και υλοποιεί ένα εκτεταμένο πρόγραμμα πρωτοβουλιών και δράσεων με κορυφαίους οργανισμούς και φεστιβάλ από ολόκληρο τον κόσμο: Φεστιβάλ Καννών, Βερολίνου, Λοκάρνο, Sunny Side of the Doc κ.ά. Η συνδιαλλαγή σε ένα διεθνές πεδίο προϋποθέτει και απαιτεί σκληρή δουλειά, δικτύωση, πρωτοπορία, νέες ιδέες και φυσικά συνεργασίες που φέρνουν κάτι καινούργιο στο σινεμά. Ένα από τα πράγματα για τα οποία είμαστε περήφανοι είναι ότι το **Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Θεσσαλονίκης** είναι ένα από τα 28 πιο σημαντικά φεστιβάλ του κόσμου που έχουν επιλεγεί από την Αμερικανική Ακαδημία Κινηματογραφικών Τεχνών και Επιστημών για τη διαμόρφωση της τελικής λίστας των ντοκιμαντέρ που μπορούν να διεκδικήσουν Όσκαρ Καλύτερου Ντοκιμαντέρ. Το φιλμ που κερδίζει τον Χρυσό Αλέξανδρο του Διεθνούς Διαγωνιστικού είναι αυτόματα στη λίστα προεπιλογής της κατηγορίας. Αυτή η συνεργασία έχει αυξήσει το γόπτρο του φεστιβάλ στο διεθνές στερέωμα και μας έχει επιτρέψει να γίνουμε ακόμα πιο ανταγωνιστικοί σε ένα δύσκολο και ιδιαίτερα απαιτητικό περιβάλλον. Σε αυτή την κατεύθυνση προσπαθούμε να γινόμαστε πιο δημιουργικοί και ελκυστικοί για ένα κοινό που διαρκώς εκφράζεται με νέους τρόπους. Το νέο μας πρόγραμμα στην Αγορά για τις τηλεοπτικές σειρές, τα τμήματα podcast και Immersive διερευνούν τη νέα μας σχέση με τις τεχνολογίες, τη θέαση, την ακρόαση, το τι σημαίνει να έρχεσαι σε επαφή με ένα έργο τέχνης. Η Θεσσαλονίκη είναι ιδανικός τόπος για όλα τα παραπάνω. Είναι οι άνθρωποι, ο πολιτισμός, το σταυροδρόμι, οι ιδέες, οι νέες τάσεις, το παρελθόν και το μέλλον. Είναι το Φεστιβάλ. Άλλωστε, μέσα στα φεστιβάλ έχω ζήσει και εγώ. Και μέσα στα φεστιβάλ μουσάμαστε, εξελισσόμαστε, ερωτευόμαστε, μεγαλώνουμε. Μαζί, μεγαλώνει και το βλέμμα μας. Ο συνταρακτικός τρόπος με τον οποίο μία μόνο ταινία μπορεί να σου αλλάξει τη ζωή, είναι κάτι αξεπέραστο. Τον Νοέμβριο, στο 64ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης (2-12 Νοεμβρίου), έχουμε πολλές τέτοιες ταινίες, αφιερώματα και ανθρώπους. Που μπορούν να σου αλλάξουν τη ζωή».

Η Τένια Μενεγάκη είναι ψυχή του ανεξάρτητου εικαστικού χώρου Apodec

© Λάζαρος Γραικός

Το Apodec δεν είναι ακριβώς μια γκαλερί με τον στερεοτυπικό όρο της λέξης. Είναι ένα σημείο συνάντησης, μια αφορμή επικοινωνίας και δικτύωσης. Με σημαία λοιπόν αυτή την εξωστρέφεια, δημιουργεί σχέσεις, παρουσιάζει πρώτα τους ανθρώπους και έπειτα την τέχνη τους. Μπορεί στον γεωγραφικό χάρτη να βρίσκεται στο σημείο Βεροίας 4, Θεσσαλονίκη, αλλά ενδιαφέρεται περισσότερο για τον τοπολογικό χάρτη που δημιουργεί με τις συνδέσεις του. Με τους ανθρώπους που κάτι άλλο κοινό τους ενώνει. «Η βάση στη Θεσσαλονίκη έχει δυσκολίες λόγω κλίμακα και ευκαιριών, ωστόσο αυτές ακριβώς οι συνθήκες κάνουν το έδαφος πρόσφορο για συνεργίες με κοινή αγωνία, ενθουσιασμό, έκπληξη και τελικά μια οικειότητα σχεδόν συνωμοτική για όσα μπορούμε τελικά να καταφέρουμε. Βασική δράση του Apodec είναι η σειρά εκθέσεων υπό τον όρο ΚΑΤΙ. Μια συνθήκη τόσο γενική όσο και ειδική όταν σκεφτεί κανείς ότι το “κάτι” μπορεί να γίνει “οτιδήποτε”. Κάθε 1,5 μήνα περίπου έρχεται ένα νέο ΚΑΤΙ ως μορφή επεισοδίου».

Η Αλκμήνη Τριγωνάκη ράβει κορίτσια σικ και Θεσσαλονικιές κλασάτες

© Λάζαρος Γραικός

Ξεκίνησε να δημιουργεί made-to-measure φορέματα και γυναικεία μόδα το 1996 δημιουργώντας το δικό της ατελιέ στην Έδεσσα, αμέσως μετά την ολοκλήρωση των σπουδών της στο σχέδιο μόδας στη Θεσσαλονίκη και τη μετακπαίδευσή της με **υποτροφία στο Μάντσεστερ**. «Είμαι ιδιαίτερα χαρούμενη και περήφανη που το πρώτο μου ατελιέ στην Έδεσσα συνεχίζει όχι μόνο να λειτουργεί αλλά έχει εξελιχθεί σε ένα σημαντικό εργαστήριο παραγωγής των κολεξιόν μου στελεχωμένο από έμπειρες μοδίστρες που βρίσκονται δίπλα μου από τα πρώτα χρόνια λειτουργίας του. Καμαρώνω όμως και για το υπέροχο ατελιέ που έχουμε δημιουργήσει τα τελευταία δέκα χρόνια στο κέντρο της Θεσσαλονίκης, στο υπέροχο διατηρητέο κτίριο της Στοάς Μαλακοπή, που ήθελα να απονέει παριζιάνικο αέρα». Τα κατάφερε!

Αντρίγια Ζίβκοβιτς, γερά και η Τούμπα όλη προσκυνά

© Κώστας Αμοιρίδης

Από τους Αετούς της Λισαβόνας στον Διέφαλο και από το καλοκαίρι του 2020, που ήρθε στη Θεσσαλονίκη από την Μπενφίκα, έως σήμερα, ο φαντεζί Σέρβος γκολεαδότηγείται του **ΠΑΟΚ** του Λουτσέσκου, παρασέρνοντας μπροστά όλη την ομάδα. Τι είχες, Αντρίγια, τι είχα πάντα: τεχνική, ταχύτητα, ρέντα και... πάνω τους! Σε μια περίοδο που οι Άραβες μοιράζουν χρήματα για να προσελκύσουν τους καλύτερους στα μέρη τους, η διοίκηση της Τούμπας κατάφερε να τον κρατήσει στη Θεσσαλονίκη μέχρι το 2027, τα σενάρια περί μετοίκησης του έπαψαν, και ιδού το πιο αγαπημένο παιδί της κερκίδας.

Η Θεσσαλονίκη με τη ματιά του δημοσιογράφου Γιάννη Παπαδημητρίου

© Όλγα Δείκου

«Την τελευταία δεκαετία για οικογενειακούς λόγους μοιράζω τη ζωή μου ανάμεσα στην Αθήνα και στη Θεσσαλονίκη, είναι η τρίτη φορά που προσπαθώ να εγκατασταθώ μόνιμα. Η Θεσσαλονίκη αποτελεί μια εξαιρετική βάση για να γνωρίσει κάποιος τη Μακεδονία και τα Βαλκάνια, αφού σε μια ακτίνα 300 χιλιομέτρων βρίσκεις σημαντικά οικοσυστήματα, όπως οι Πρέσπες και το Δέλτα του Έβρου, σπουδαία εδάφη, σαν τον ναουσαϊκό αμπελώνα, μαγικούς αρχαιολογικούς χώρους, άγνωστους για τους πολλούς, λόγω χάριν του Αρχαίου Διον, μέχρι και πρωτεύουσες άλλων κρατών, π.χ. τη Σόφια. Κι ο κάθε τόπος εξ αυτών είναι το κάδρο που εξελίσσονται ενδιαφέρουσες ιστορίες ανθρώπων, με το πιο σύνθετο κάδρο να είναι εκείνο της Θεσσαλονίκης. Αναζητώ, λοιπόν, ιστορίες τοπικών κοινωνιών και ανθρώπων που θα εμπνεύσουν, θα έχουν διδακτικό χαρακτήρα και θα συμβάλλουν στον δημόσιο διάλογο, θα βοηθήσουν εν ολίγοις τον αναγνώστη να εμπλουτίσει τη σκέψη του. Η Θεσσαλονίκη δεν έχει συγγενή χαρακτηριστικά με την Αθήνα, οπότε δύσκολα θα έλεγε κάποιος ότι μοιάζει με την πρωτεύουσα. Από την άλλη, είναι αρκετά ανεπτυγμένη για να ισχυριστούμε ότι φέρνει περισσότερο στην ελληνική επαρχία, αν και ομολογουμένως, έχει έναν συγκαλυμμένο επαρχιωτισμό. Έχω την αίσθηση ότι είναι μια άλλη γη, ένα άχρονο σύμπαν, όπου όλα θα μπορούσαν να είναι αλλιώς όμως τίποτα δεν τα κινητοποιεί για να αλλάξουν. Θυμίζει από κείνες τις μοναδικές σχέσεις που καψουρεύεσαι, βρίθουν προοπτικών, τσιμπιέσαι για να καταλάβεις αν είναι αληθινό αυτό που ζεις, και τελειώνουν βίαια κι άδοξα. Και μετά σου μένει ένα μόνιμο παράπονο. Όμως η πόλη είναι μια μεγάλη ζεστή αγκαλιά, εδώ μοναξιά δύσκολα θα νιώσεις, οι κάτοικοί της είναι βαθιά φιλόξενοι και στοργικοί, σε φροντίζουν. Επίσης, λόγω μικρής κλίμακας, λειτουργεί ακόμη ο αυθορμητισμός, στήνεις παρέα στο πι και φι, δεν χρειάζεται να κλείσεις ραντεβού μια εβδομάδα πριν. Επίσης, είναι και η θάλασσα, μεγάλη υπόθεση η θάλασσα. Σου διατηρεί τον οριζοντά σου ανοιχτό, δεν σε πνίγει, σε ταξιδεύει μακριά. Και αν υποθέσουμε ότι αποδεχόμαστε την γκρίνια περί Αθήνας που εμποδίζει τον Βορρά να προκόψει, δικαιούται να γκρινιάζει, να παραπονιέται δηλαδή με μίρλα, εκείνος που έχει κάνει ό,τι καλύτερο μπορεί και δεν τα κατάφερε λόγω ατυχίας. Στη Θεσσαλονίκη δεν συμβαίνει ακριβώς αυτό, η γκρίνια είναι μια παγιωμένη νοοτροπία στη λογική ότι φταίνε μονίμως οι άλλοι, και συγκεκριμένα το κράτος των Αθηνών. Αυτό βέβαια είναι θέμα στάσης και η στάση απέναντι στα πράγματα καθορίζει το παρόν και διαμορφώνει το μέλλον. Από εκεί και πέρα, πράγματι είναι μια παραπεταμένη πόλη, μια πόλη ανέκδοτο σχετικά με τις υποδομές. Οι εργασίες κατασκευής του μετρό ξεκίνησαν τον Ιούνιο του 2006 με αρχικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης τα 6,5 χρόνια. Όλο το ανατολικό της μέτωπο, από το Παλατάκι μέχρι το νοσοκομείο Παναγία, ρημάζει κυριολεκτικά. Ο στόλος των λεωφορείων είναι σε κακό χάλι, προσβάλλει τον πολίτη. Να, κάπως έτσι ξεκινάει η ασταμάτητη γκρίνια που καταλήγει σε απελπισία».

Ο εικαστικός επιμελητής **Γιάννης Αργυριάδης** επιμελείται τις Βιτρίνες Τέχνης του ΟΤΕ

«Έχω τη χαρά να έχω την επιμέλεια των εκθέσεων στον χώρο Βιτρίνες Τέχνης ΟΤΕ στην Καρόλου Ντιλ εδώ και δεκατρία χρόνια. Λειτουργούν ως streetart, καθημερινά, στον καλύτερο χώρο της πόλης. Ο κάθε περαστικός μπορεί να δει, να απολαύσει, να κριτικάρει, και γιατί όχι, να εκπαιδευτεί από τα έργα που εκτίθενται 24 ώρες το 24ωρο. Ακόμα και αν περάσει αφηρημένα, πάντα κάτι εισπράττει. Στόχος μου στις Βιτρίνες είναι να φέρω τον δημιουργό και τον θεατή σε συναυτουργία, αφού ο ένας δεν μπορεί να υπάρξει χωρίς τον άλλο. Γνώμη μου είναι ότι πρέπει να κατεβάσουμε την Τέχνη στον δρόμο. Να "σκοντάφτει" ο κόσμος επάνω της. Πρέπει να κάνουμε την Τέχνη "οικογενειακή υπόθεση" στη Θεσσαλονίκη».

Όλγα Δείκου, γιατί δεν φωτογραφίζεις Μεγαλέξανδρους, Ομπρέλες και βολταριστές στην παραλία;

Απαντά μια από τις πιο επιδραστικές φωτογράφους, που τα θέματά της για τη Θεσσαλονίκη σκοράρουν στο σύνολο του ελληνικού Τύπου: «Στις εικόνες μου προσπαθώ να προσεγγίζω την πόλη έτσι όπως θέλω να τη βλέπω εγώ, κινούμενη στους χώρους μιας άλλης Θεσσαλονίκης και σε γειτονιές όπου πρωταγωνιστούν άνθρωποι που εκτιμώ. Πιστεύω στο "repetition is a form of change" του Peter Schmidt και η αλήθεια είναι ότι τότε δεν με γοήτευσε φωτογραφικά η τουριστική πλευρά της Θεσσαλονίκης. Είμαι ο άνθρωπος που σπάνια θα περπατήσει κατά μήκος της Νέας Παραλία, ίσως δε ότι μεγάλωσα στη Φλώρινα να μου δημιουργεί ασυναίσθητα μια οικειότητα και μια έλξη για τα εδώ εξίσου χειμωνιάτικα, υγρά, γκριζα και ομιχλώδη σκηνικά. Πάντα λειτουργώ με το ένστικτο όταν φωτογραφίζω και δεν με ενδιαφέρει καθόλου η καταγραφή του πορτοκαλιού ηλιοβασιλέματος απέναντι από τον κάτασπρο Όλυμπο. Και σε "άσχημες" γειτονιές έχει τα ίδια πορτοκαλί ηλιοβασιλέματα και τους ίδιους μπλε χειμώνες, ξέρεις, πέραν των καρτποσταλικών εγγραφών του κέντρου».

Οι Άγγελος Βάσος (διευθυντής), Λεόντιος Παπαδόπουλος (αρχισυντάκτης) και Σάκης Γιούμπασης (φωτογράφος) φτιάχνουν το ωραιότερο free press της πόλης

© Σάκης Γιούμπασης

Το **CityMag** είναι έγκυρο, μαχητικό, αισθητικά άρτιο και έξω καρδιά. Ζητήσαμε από τη δημιουργική του τριπλέτα ένα brief για την πόλη του σήμερα: «Η Θεσσαλονίκη είναι μια μεγαλούπολη-χωριό, η εντυπωσιακή γειτονισσα της διπλανής πόρτας. Αυτό είναι ωστόσο, ταυτόχρονα, η δύναμη και η αδυναμία της πόλης. Γνωρίζεις ή είναι εύκολο να γνωρίσεις τους πάντες, κάτι που σου δίνει πρόσβαση στις πληροφορίες που χρειάζεσαι, για να αφηγηθείς τις ομορφότερες ιστορίες (αυτό είναι, εξάλλου, το νόημα της δουλειάς μας: είμαστε storytellers). Την ίδια στιγμή όμως αυτή η εγγύτητα, αυτός ο χαρακτήρας της πόλης ως αρκετά μεγάλης και πολύ μικρής ταυτόχρονα, τροφοδοτεί και μια τάση ομφαλοσκοπίας – όχι της αναγκάιας ματιάς στο μέσα μας, που θα μας επιτρέψει να προχωρήσουμε, αλλά μιας αέναης υπερανάλυσης, μιας αυτοαναφορικότητας η οποία μας απομακρύνει από τον κοσμοπολιτισμό που αποτελούσε ανέκαθεν συστατικό στοιχείο της Θεσσαλονίκης. Είναι αυτή ακριβώς η τάση που γεννά σε αρκετούς Θεσσαλονικείς μια σχεδόν αντανάκλαστική γκριζία, έναν "έρωτα" προς τη μιζέρια και την αυτολύπηση. Και είναι αυτή ακριβώς η τάση που ισοδυναμεί με πυροβολισμό στο πόδι της πόλης – μια τεχνική "ομίχλη" που μας εμποδίζει να διακρίνουμε τις δυνατότητες και τις ευκαιρίες. Δεν πιστεύουμε στις κατάρες ή στις ευχές. Πιστεύουμε στο όραμα που αποτυπώνεται σε σχέδιο και στο σχέδιο που γίνεται πραγματικότητα. Η Θεσσαλονίκη επιβάλλεται να επαναπροσδιορίσει τη θέση της σε έναν κόσμο που αλλάζει με ταχύτητες μεγάλες και τρόπο συναρπαστικό. Αν καταφέρει να δει τον εαυτό της ως πολύτιμο μέρος ενός συνόλου, θα μπορέσει όχι απλώς να εντοπίσει τα δυνατά της σημεία, αλλά να τα βάλει να δουλέψουν προς όφελός της. Και είναι αυτό ακριβώς στο οποίο παλεύουμε να συμβάλουμε με τη δική μας δουλειά».

Ο συγγραφέας **Λέων Ναρ** παρατηρεί ψύχραιμα την πόλη

© Λάζαρος Γραϊκός

«Αγαπώ τη Θεσσαλονίκη για την ιδιουσιαστικότητα της, κυρίως γεωγραφική και ιστορική, μου αρέσει που είναι και βαλκάνια και ευρωπαϊκά. Επίσης, έχει κανείς τη δυνατότητα να δημιουργεί εδώ χωρίς να έχει την αίσθηση ότι κατοικεί σε μικρή πόλη (όσο κι αν ένα σωρό πράγματα σε αναγκάζουν να κατεβείς στην Αθήνα), αλλά τις τελευταίες δεκαετίες, με μικρές αναλαμπές, τα πράγματα δεν πάνε καλά. Η ποιότητα ζωής υποβαθμίστηκε συνολικά: θα μπορούσαν, για παράδειγμα, να ενισχυθούν οι νησίδες πρασίνου στον αστικό ιστό της, κάτι να γίνει με το κυκλοφοριακό, ας ελπίσουμε ότι το μετρό θα περιορίσει το πρόβλημα. Το Πανεπιστήμιο θα μπορούσε να κάνει πιο δυναμική την παρουσία του και κάτω από τον άξονα της Εγνατία. Είναι πολλά που με προβληματίζουν. Με ενοχλεί η στασιμότητα, η έλλειψη αισθητικής, λείπει το όραμα, οι ευρηματικοί, καινοτόμοι κάτοικοι της έχουν περιοριστεί, πολλοί έχουν φύγει εδώ και χρόνια, η αστική της τάξη συρρικνώθηκε αισθητά».

ΘΕΣ ΣΑΛΟ ΝΙΚΗ, τι φάση;

Η Κασσάνδρα Δημοπούλου είναι μια πανκ σοπράνο

Η μέτζο σοπράνο Κασσάνδρα Δημοπούλου με πτυχίο βιολοντσέλου από το **Νέο Ωδείο Θεσσαλονίκης** συνέχισε τις σπουδές της στην Ακαδημία Μουσικής και Θεάτρου της Στουτγάρδης, ολοκλήρωσε με σπουδές τραγουδιού και masters in arts στη Βασιλική Ακαδημία του Λονδίνου και από το 2005 έως και σήμερα εμφανίστηκε σε πρωταγωνιστικούς ρόλους σε συναυλιακούς χώρους στην Ευρώπη και στην Αμερική, με συμφωνικές, κρατικές, φιλαρμονικές και κάθε είδους ορχήστρα να τη συνοδεύουν σε λυρικά, μπαρόκ και οπερετικά ρεπερτόρια και ορατόρια. Το φετινό καλοκαίρι στο Μέγαρο, η Κασσάνδρα έδωσε μια συναυλία όπου, με το βιολοντσέλο, τη φωνή της και ένα πιάνο συνοδεία, μίξαρε Rolling Stones και Ψαραντώνη μαζί με τα συνήθη κλασικά του είδους της. Μίξη γκόθικ βασίλισσας, ισλανδικού ξωτικού και πανκ νταρκ λαϊδης σοπράνο, η Κασσάνδρα μοιράζει τον χρόνο της ανάμεσα στη Θεσσαλονίκη, την Αθήνα και τον κόσμο.

Ο Διογένης Δασκάλου, αρχηγός των **Monie & Monie Conniente**, μουσικός, stand up comedian και ραδιοφωνικός παραγωγός, ραπάρει τον νταλγκά του

© Λάζαρος Γραϊκός

Τη Σαλονίκη δεν την αλλάζω γιατί είναι κοντά στα Σέρρας, έχει Λευκό Πύργο που θέλει ασβέστωμα, γκρινιάρηδες παντού, γοργόνα αδερφή του Μεγαλέξανδρου αντί για το τέρας του Λοχνές, χαμένη Ατλαντίδα που βρέθηκε και τη λέν' Αμμουλιανή πολύ κοντά της, μπουγάτσα αντί για μιλφέιγ, σουτζουκάκηδες που μαλώνουν μεταξύ τους για το ποιος είναι ο πιο καλός και ένα μετρό που χρόνια τώρα περιμένω να περάσει να το πάρω. Για τους ίδιους λόγους, ένα μυστήριο πράγμα, τη μισώ απύθμενα, Θεσσαλονίκη η μόνη συμπρωτεύουσα σε όλο τον κόσμο... αφού αλλά!

Μερικοί λόγοι για να αγαπάς και να σέβε- σαι τους **Ta Toy Boy**

Οι **Γιώργος Μπέγκας** (τραγουδι, πλήκτρα), **Ηλίας Σμίλιος** (κιθάρα) και **Γιάννης Λιανόπουλος** (μπάσο) παίζουν μια αγαπσιάρα, άπταιστη μελωδικολυρική indie pop, που στα δύο 12ιντσα τους με τίτλο «White» και «This Town» ραγίζουν και ξεριζώνουν καρδιές. Το σώμα χορεύει, τα πόδια θυμούνται τι έτρεχε κάποτε σε αυτήν την πόλη και η ψυχική νοσταλγεί εκείνη τη συναυλιακή Θεσσαλονίκη, πριν την ισοπεδώσει η τραπεζία με τους μάτσο γκάνγκστα από τον Εύοσμο και τις σλατινές Πανοράματος. Αλλά παρ' όλα αυτά, ορίστε οι Ta Toy Boy να θυμίζουν Θεσσαλονίκη, Μπρίστολ, Μάντσεστερ και Σέφιλντ. Έχουν ξεχάσει πού ακριβώς θέλουν να πάν' και αυτό είναι που με συγκινεί.

2310 ΠΡΟΣΩΠΑ

Η αρχιτεκτονική ομάδα Urban Soul Project έχει μερικές πολύ καλές ιδέες ανασχεδιασμού κομβικών σημείων της πόλης

Η Urban Soul Project γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη τον Δεκέμβριο 2009 από τον **Τάσο Γεωργαντζή** και τον **Κώστα Φλώρο**, ως ένα studio με έμφαση στην αρχιτεκτονική, το interior design και το product design. Μερικά χρόνια αργότερα στην ομάδα των partners προστέθηκε και η **Μαρία Τσαυτάρη**. Αυτή τη στιγμή το δυναμικό της εταιρείας απαρτίζουν 100 εργαζόμενοι σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη. «Βλέπουμε πολύ θετικά και προτείνουμε την πεζοδρόμηση της Λεωφόρου Νίκης, που, σε συνδυασμό με την ολοκλήρωση του έργου του μετρό, θα διευρύνει το κομμάτι της παραλίας, και θα βοηθήσει στην αποσυμφόρηση του κέντρου. Με περισσότερες φυτεύσεις κατά μήκος του πεζοδρόμου και με έναν γενικότερο σωστό σχεδιασμό, θα πετυχαίναμε μια πραγματική μεταμόρφωση του μετώπου της πόλης σε αυτό το κομμάτι. Ακόμα, χάρη και στην πεζοδρόμηση της οδού Αγίας Σοφίας, θα μπορούσε να ξεκινήσει η χάραξη και η κατασκευή νέων πολιτιστικών μονοπατιών, με σκοπό την ανάδειξη των μνημείων που υπάρχουν (π.χ. την Αψίδα του Γαλερίου, τη Ροτόντα, κ.ά.). Πρόκληση θα ήταν για εμάς και ένας ανασχεδιασμός μέρους της ΔΕΘ (που έχει ήδη ορθώς προγραμματιστεί), με σκοπό τη διαμόρφωση ενός πάρκου, το οποίο θα προσκαλεί το κοινό να περνά μέσα από αυτό για να περιπλανηθεί στην πόλη, αλλά και να περνά χρόνο σε ένα αστικό "greenscape". Όπως και το Παλατάκι (Κυβερνείο) στην περιφέρεια του Δήμου Καλαμαριάς, που με πολλή αγάπη θα αναπαλαιώναμε, καθώς η ιστορία του κτιρίου σε συνδυασμό με την αρχιτεκτονική του και την τοποθεσία στην οποία βρίσκεται, το καθιστούν δυναμικά ένα σημαντικό πόλο έλξης πολιτιστικού χαρακτήρα. Όσο για τη γειτονιά γύρω από την οδό Ολυμπιάδος, η οποία είναι το κατώφλι για την Άνω Πόλη, ονειρευόμαστε επίσης επεμβάσεις τέτοιου τρόπου, ώστε να "κατέβουν" στοιχεία της Άνω Πόλης, που θα δημιουργήσουν μια καλύτερη και πιο ομαλή σύνδεση με το εμπορικό κέντρο».

Ο Θανάσης Νικολάου, που διευθύνει το sportsfeed.gr, το πιο έγκυρο πανελλαδικά σάιτ ενημέρωσης περί Ολυμπιακών αθλημάτων στίβου, έχει μια καλή κουβέντα για όλους

© Κώστας Αμοιρίδης

«Το κοινό του στίβου δεν είναι του μεγέθους του ποδοσφαίρου ή του μπάσκετ. Είναι όμως φανατικό, διαθέτει υψηλού επιπέδου γνώσεις και δεν μπορείς να το κοροϊδέψεις. Αν το κερδίσεις, θα είναι δικό σου για πάντα. Πλούσιοι δεν γίναμε, αλλά περνάμε καλά, έχουμε την καλύτερη θέα στην Ελλάδα, δίνουμε κάποιες παραγωγές στην τηλεόραση και γυρίζουμε όλον τον κόσμο παρακολουθώντας Ολυμπιακούς Αγώνες, όπως και παγκόσμια και ευρωπαϊκά πρωταθλήματα. Ο στίβος είναι άθλημα, το ποδόσφαιρο παιχνίδι, ντοπέ είναι μόνο όποιος πιάνεται και όχι όποιος πέφτει από μηχανάκι, παραμένουμε ανεξάρτητοι και δεν κατεβαίνει κείμενο από το site μας ποτέ. Έχουμε 36 εξώδικα για δημοσιεύματα και είμαστε το πρώτο ΜΜΕ στην Ελλάδα που του έκανε μήνυση και αγωγή Γενικός Γραμματέας Αθλητισμού (προηγούμενης κυβέρνησης). Επίσης έχουμε το πανελλήνιο ρεκόρ υπογραφών για επερώτηση στη Βουλή και ότι δεν κατάφερε ο Ανδρέας και ο Αλέξης το πετύχαμε εμείς, ενώνοντας όλα τα κόμματα της αριστεράς μαζί και τον Πάνη με ένα νί! Σχετικά τώρα με την πόλη, θα σου πω τι πιστεύω: Στις 26 Οκτωβρίου 1912, η Θεσσαλονίκη υποδουλώθηκε στην Αθήνα. Μέχρι τότε ήταν η πιο πολυπολιτισμική πόλη των Βαλκανίων. Έλληνες, Εβραίοι, Τούρκοι, Γάλλοι και Ισπανοί έδιναν στην πόλη φοβερές ρυθμούς ανάπτυξης. Μετά ήρθε η κλοπή του Κούδα, η κλοπή του μπάσκετ, το μετρό του Κούβελα, η πολιτιστική πρωτεύουσα του Βενιζέλου, ο Βουλινός, ο Μπατατούδης, ο Γούμενος, οι νομάρχες, οι δήμαρχοι, οι μητροπολίτες... Η Θεσσαλονίκη είναι η μεγαλύτερη υποανάπτυκτη πόλη στον πλανήτη. Σε καμία χώρα δεν θα βρει κάποιος πόλη άνω του 1.000.000 κατοίκων στα χάλια μας. Φέτος, δε, για πρώτη φορά ο υπουργός Μακεδονίας-Θράκης δεν είναι καν βουλευτής από τη Θεσσαλονίκη. Παρ' όλα αυτά, πώς να μισήσω την πόλη-μάνα που με γέννησε; Και, επίσης, σαν τη Χαλκιδική δεν έχει».

Ο Γιώργος Αλισάνογλου, ποιητής, λογοτέχνης, ψυχή του βιβλιοπωλείου Σαισπηρικό, δίνει τα συν και τα πλην

© Λάζαρος Γραϊκός

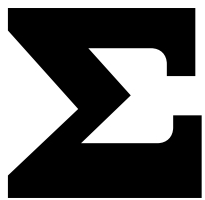
«Στη Θεσσαλονίκη μου αρέσουν κάποιες "κρυφές" γωνιές, σημεία της πόλης που διατηρούν ακόμη μνήμες και μυρωδιές από την πολυπολιτισμικότητα, το χαρμάνι, την ιστορία, το αποτύπωμα τόσων σπουδαίων γεγονότων που συνέβησαν όλο τον 20ό αιώνα. Μουσικοί –από ρεμπέτες μέχρι ροκ–, σημαντικοί συγγραφείς και ποιητές, πολιτικές και κοινωνικές ζυμώσεις, ανατροπές, η αρμονική συμβίωση τόσων ετερόκλητων φυλών, θρησκειών, ανθρώπων, σε μια πόλη-λιμάνι γεμάτη ορμή πίσω απ' τα τείχη, σύγχρονη και μεσαιωνική μαζί. Κάτι ελάχιστο έχει μείνει σήμερα ως απόηχος εκείνης της πολυδαίδαλης τοπογραφίας. Σε αυτά τα σημεία ψάχνω, αναζητώ το νήμα της ιστορίας που τραβάω στο σήμερα, που πασχιζώ να υπάρξω ως δημιουργός, άνθρωπος του βιβλίου, άνθρωπος που αγωνιά να υπάρξει και να αλλάξει ό,τι μπορεί να σωθεί από αυτή την πόλη-φάντασμα, γνωρίζοντας και βιώνοντας καθημερινά, τα τελευταία είκοσι χρόνια, μια μεταστροφή σε κάτι βάρβαρο, πολλές φορές χυδαίο, μια βρομιά και μια βαλτωμένη κατάσταση προς κάθε κατεύθυνση. Θα πρέπει να δούμε και να επαναπροσδιορίσουμε όλοι τον ρόλο μας και το για ποια Θεσσαλονίκη μιλάμε αν θέλουμε να γίνει βιώσιμη αυτή η πόλη. Να βρεθούν λύσεις για ανάπτυξη και πρόωθηση, για ανάδειξη όλων αυτών των νέων που πασχιζούν, αγωνιούν να δείξουν κάπου αυτό που βγαίνει από μέσα τους, το ταλέντο τους στην επιστήμη, την πολιτική, την τέχνη, τη μουσική, τη λογοτεχνία, όμως δεν έχουν το μέσο, τον τρόπο να βγουν προς τα έξω, να προτείνουν, να ακουστούν. Εκεί νομίζω παίζεται το μεγάλο στοίχημα για μια άλλη Θεσσαλονίκη, πριν καταλήξουμε στο "Liberté ou mort" και πάρουμε κι εμείς τον δρόμο της μεγάλης φυγής... προς τα πού;».

2310

640
Κινημ

την Πλατεία Αριστοτέλους με κοντομάνικα, ζέστη και αστραφτερούς μεσημεριανούς ήλιους που τα απογεύματα δύνουν εξουθενωτικούς πορτοκαλένιοι και μαγικοί, οι καλεσμένοι του 64ου Φεστιβάλ Κινηματογράφου σχηματίζουν για τη Θεσσαλονίκη μια ιδέα που απέχει τα μάλα από τη συνήθη γκρίνια περί απάνθρωπης, βρόμικης και πνιγμένης στο μπισοιλιάρισμα και τα λογής προβλήματα πόλης. Έτσι είναι.

Αν τρυπήσεις την τουριστική και καρτποσταλική εικόνα κυκλοφορώντας έξω από το σεταρισμένο έντεχνα για να υποδέχεται τουρίστες κέντρο, θα βρεις μια πόλη γερασμένη και αφημένη στην τύχη της. Εξαιτίας, άλλωστε, αυτού του δημόσιου και παντού διάχυτου αισθήματος και εικόνας, μαυρίστηκε και εκθρονίστηκε από τον Δήμο ο Κωνσταντίνος Ζέρβας, με τον Στέλιο Αγγελούδη να αναλαμβάνει οσοσούπω τα νήια και όλοι να αναρωτιόμαστε πώς σε 100 μέρες, όπως μας έταξε, θα ανατάξει το άστυ.

Στοπ όμως με την γκρίνια, γιατί παραδοσιακά τις μέρες του Φεστιβάλ Κινηματογράφου κάτι συμβαίνει και τα «θεματάκια» μας εξαφανίζονται και η «παραπονεμένα λόγια έχουν τα τραγούδια μας, γιατί το άδικο το ζούμε μέσα από την κούνια μας» πόλη δίνει τη θέση της σε μια Θεσσαλονίκη περήφανη και αδιάλλακτη κοσμοπολίτα, μια πόλη που χαμογελά, λάμπει, τίποτα δεν τη χαλά και ατενίζει το μέλλον με αισιοδοξία. Είναι το φεστιβάλ, ανόπτε, ή και πώς ένα μικρό θαύμα συμβαίνει στον Βορρά. Ένα θαύμα που θέλει τα πάντα αυτές τις μέρες στη Θεσσαλονίκη να πηγαίνουν μέλι γάλα, έτσι ώστε ο Αθηναίος δημοσιογράφος, ηθοποιός, σκηνοθέτης και whatever/wherever κινηματογραφικώς εμπλεκόμενος, οι ξένοι guests, αλλά και αρκετοί ντόπιοι (υπολογίστε με!), στη διάρκεια του φεστιβαλικού δεκαήμερου, να βιώνουμε μια πόλη που ατενίζει το μέλλον θετικά και ζάστερα.

Επιστρέφω στο ρουμάνικο σινεμά. Το «*Libertate*» του Tudor Giurgiu, και το «*Μην περιμένετε πολλά από το τέλος του κόσμου*» του Radu Jude, δύο απολαυστικά πολύ διαφορετικές μεταξύ τους ταινίες, δικαίωσαν όλους αυτούς που χρόνια πλημμυρίζουν τις αίθουσες και αποζημιώνονται από το σινεμά αξιώσεων που εξασκούν οι γείτονες. Η πρώτη είχε να κάνει με το πώς έπεσε ο κομμουνισμός του Τσαουσέσκου και έληξαν τα μαρτυρικά χρόνια που με ζαμπόν και τσιγάρα εισαγωγής την περνούσαν μόνον οι καμαράντε του κόμματος. Η δεύτερη έκανε φόκους στο σημερινό «δημοκρατικό» Βουκουρέστι της ελεύθερης αγοράς και του TikTok, εδώ που τη νέα σκλαβιά δεν την ορίζουν πια οι κομισάριοι αλλά οι πολυθεθνικές, οι οποίες εξαγοράζουν ωράρια, σώματα και συνειδήσεις για μερικά ψιλά. Το πολιτικό και κοινωνικό ρουμάνικο σινεμά παραμένει στην αιχμή των ημερών και εγώ χάνομαι από αίθουσα σε αίθουσα και περιπλανιέμαι από χώρα σε χώρα, συνειδητά αφού αυτή είναι η αξία του Φεστιβάλ μας, οι εθνικές κινηματογραφίες και κάτι πέρα από το Netflix.

Στην «*Αιώνια στύση του Τορίμιο Μπαρντέλ*» του Περουβιανού **Andrian Sa-ba**, ο εβδομηνταφύγα κατά πολύ Τορίμιο χάνει τη στύση του και, εξαιτίας της καθόλου λήμπινο φάσης, πού μυαλό να μοιραστεί το άγχος της τυφλής του κόρης που έχασε τον σκύλο της, του καρδιακού γιου του που έκανε μεταμόσχευση και της τρίτης κόρης του, που ακόμα δεν μπορεί να ξεπεράσει την απώλεια της μητέρα της. Ο Τορίμιο ενδιαφέρεται μόνο να ξαντανταμώσει με ένα παλιό ζετέμ, τη Σελεστίνια, μπας και γίνει το θαύμα, ο Ηρακλιδέας πότε και εάν θα επιστρέψει η ομάδα στη Σούπερ Λίγκα, ο Αρειανός αν θα ζαναζήσει χρυσές μέρες και νέο Γκάλν στο Παλάι Ντε Σπορ – οι αθλητικάκιδες και τα πιτόγυρα, επαναλαμβάνω, είναι αυτοί που ορίζουν το προφίλ της πόλης κι όχι εμείς η κουλτούρα να φύγουμε και τα εστιατόρια των νέων σεφ.

Το Ιρλαδικό «*Το κορίτσι λαγωνικό*» του **Enzo d' Alo** ήταν ένα πάνγλυκο ανιμέισιον για την παιδική ηλικία, τη μαγειρική και τη διαχείριση της απώλειας. Παρόμοιου ύφους και η «*Σπίθα στη θάλασσα*» του Ολλανδού **Damien Huyghe**, με τη δωδεκάχρονη ηρωίδα να καταδύεται στον βυθό της Οστάνδης, προσπαθώντας να διαλευκάνει το μυστήριο του θανάτου του πατέρα της. Αναπόφευκτα βλέποντας τη λιγδερή και βρομερή Βόρεια Θάλασσα της ταινίας τη σύγκρινα με τον μπιχλώδη και τοξικό Θερμαϊκό μας, μην μπορώντας να καταλήξω σε ένα ασφαλές συμπέρασμα για το πού είναι αθλιότερα.

Ταινίες, ταινίες, ταινίες από όλα τα μήκη και πλάτη της υφής. Αλλά και μια κοινή αδημονία, μιας και παρά τα όσα μας χωρίζουν, τόσο οι κουλτουφρενείς και οι αθλητικοβλαβείς αυτής της πόλης περιμένουμε να θαυμάσουμε τη **Μόνικα Μπελούτσι**, που καταφθάνει για να τιμηθεί, χωρίς κανείς μας να γνωρίζει αν θα συνοδεύεται από το νέο της αμόρε τον **Τιμ Μπάρτον**. Πράγμα πολύ σημαντικό, αφού αλλόγως θα ξέρουμε αν το πεδίο για σέλφι και φλερτ θα παραμείνει ανοιχτό ή όχι.

Αφιερώνω στον Θεσσαλονικιό Τάκη Κανελλόπουλο, που ειδικά για τον «*Ουρανό*» του επέστρεψε στην πόλη ως και ο Μαρκ Μαζάουερ για να αναλύσει τον βαθιά αντιπολεμικό και ουμανιστικό του χαρακτήρα, μνεία στον **Μισέλ Δημόπουλο**, που το όνομά του συνοδεύει πλέον τον Χρυσό Αλέξανδρο στην κατηγορία Meet the Neighbors, μεταφυσικές αγωνίες

στην ενόπτη Φαντάσματα με ταινίες που στοιχειώνουν και τις επιμελείται ο καλλιτεχνικός διευθυντής του Φεστιβάλ της Νέας Υόρκης **Ντένις Λιμ** και ένα καταπληκτικό φιλμ, «*Τα παιδιά του χειμώνα*», του **Αλεξάντερ Πέιν**, με το οποίο επιθυμώ να κλείσει αυτό το σημείωμα για την ευδαιμονική Θεσσαλονίκη των ημερών: ανθρωπιά, ενσυναίσθηση και βαθιά υπόκληση για άλλη μια φορά στο σινεμά του Πέιν και στον πρωταγωνιστικό ρόλο του Πολ Τζαμάτι, στην ενσάρκωση ενός γρουσουζή - σκέτο κέρατο καθηγητή ελληνικών και ρωμαϊκών γραμμάτων σε αμερικάνικο κολέγο της δεκαετίας του '70, που επιτηρεί παραβατικό και απροσάρμοστο φοιτητή, περνώντας μαζί του τις γιορτές των Χριστουγέννων εντός του campus. Μαζί τους και η μαγείρισα της σχολής που θρηνεί για τον γιο της ο οποίος σκοτώθηκε στο Βιετνάμ. Ο Πέιν μέσω του ιδιότυπου τρίο φιλοτεχνεί μια ταινία όπου η φιλία, η αλληλοκατανόηση, η καλοσύνη και η γενναιότητα του καθένα τους να συμπαρίσταται στα προβλήματα του άλλου, μην υπολογίζοντας τη δική του μελαγχολία, είναι αδύνατον, στιγμές στιγμές, να μη σε κάνει να δακρύσεις. Αλλά και να αναρωτηθείς δημόσια: Γιατί αυτή να μην είναι η ταινία έναρξης; Γούστα θα μου πεις και «enjoy the screening», όπως εύχονται λίγο πριν κλείσουν τα φώτα.

Προλαβαίνετε να επισκεφθείτε τη Θεσσαλονίκη αυτό το Σαββατοκύριακο. Ειδικά όσοι γνωρίζετε το κλίμα της γιορτής και του πολιτισμού, που πάντα τέτοιες μέρες αντισταθμίζει τα ντέρτια της πόλης και ισώνει την αυτοεπιθησότητα μας, απολαύστε το υπεύθυνα. Τίτλοι τέλους, την Κυριακή 12 Νοεμβρίου, με τα «*Πεσμένα φύλλα*» του **Άκι Καουρισμάκι**. Ο αγαπημένος θλιμμένος χιουμορίστας Φινλανδός σφραγίζει με τον καλύτερο τρόπο έναν θεσμό που το τέλος του ισοδυναμεί και με το ξεκίνημα της μεγάλης, βαριάς, χειμωνιάτικης, θεσσαλονικιώτικης κατάθλιψης. **Σ**

Το εννιώ: Σαν τη Θεσσαλονίκη του Φεστιβάλ Κινηματογράφου δεν υπάρχει – όλη η πόλη είναι μια μεγάλη γιορτή. Πιστεύω, δε, ακράδαντα και το υποστηρίζω ολόψυχα πως ειδικά αυτή την εβδομάδα που διανύουμε, εκτός από τους κουλτουριάδηδες του Φεστιβάλ Κινηματογράφου που έχουμε κάθε λόγο να το πανηγυρίζουμε, μεγάλη χαρά βιώνει μαζί μας και οι ποδοσφαιρολάγνοι συμπολίτες μας. Η κυρίαρχη φυλή σ' αυτήν πόλη (για να μην ξεχνιόμαστε) δεν είμαστε οι φεστιβαλικοί αλλά οι μπαλοφρενείς, τα οποία παόκια δεν ενδιαφέρονται για το ρουμάνικο σινεμά, το οποίο γνωρίσαμε χάρη στο Φεστιβάλ Κινηματογράφου. Πα τα δικέφαλα παιδιά, ο μόνος Ρουμάνος που μετράει και τους αφορά είναι ο προπονητής Ραβάν Λουτσέσκου, που την περασμένη Κυριακή έφερε το διπλό του ΠΑΟΚ μέσα στο Καραϊσκάκη. Βλέπεις Ρουμάνο, είναι καλός, από όποιον χώρο προέρχεται. Όλη η πόλη μια χαρά και μακάρι έτσι όλοι μας να ζούμε τις στιγμές της ευτυχίας μας.

Η ταινία έναρξης του 64ου Φεστιβάλ ήταν το «*Στη φωτιά*» (The rot-au-feu) του **Tran Anh Hung**, με τη Ζιλιέτ Μπινιός και τον Μπενουά Μαζιμέλ. 107 (τυρανικά τολμώ να δηλώσω) λεπτά, όπου οι πρωταγωνιστές μαγειρεύαν ψάρια, πουλερικά, λαχανικά, γάστρες και για γλυκό ψητές Αλάσκες, αμπελοφιλοσοφώντας περί έρωτα, στομαχιού και εποχικής ύλης, καθώς καιρός φέρνει τα λάχανα, καιρός τα παραπούλια. Βέβαια, κρίνοντας από τα συμφραζόμενα του καλλιτεχνικού διευθυντή **Ορέστη Ανδρεαδάκη**, αλλά και από τα σχόλια των θεατών στα πηγαδάκια έξω από το Ολύμπιον, το «*Στη φωτιά*» επισφράγισε τελετουργικά δύο δικές μου πεποιθήσεις: α) Παραφράζοντας τον Σαρτρ, Κόλαση δεν είναι οι άλλοι, αλλά οι Γάλλοι και β) εφόσον σε αυτήν την πόλη από το πρωί έως το βράδυ δεν κάνουμε κάτι άλλο πέρα από το να ανακαλύπτουμε νέους μάγειρες και κουζίνες, που μετά τους στέλνουμε να μαγειρέψουν και στην Αθήνα, τότε ναι, αυτή ήταν μια πολύ εύστοχη ταινία έναρξης.

look

Επιμέλεια:
ΜΑΡΙΑ ΙΩΑΝΝΑ
ΣΙΓΑΛΟΥ

ΒEEVINE ELIXIR, το νέο ελιξίριο νεότητας της **ΑΡΙΒΙΤΑ**

Η γυναικεία ομορφιά πρέπει να προστατεύεται και να αναδεικνύεται σε κάθε ηλικία. Έτσι, η **ΑΡΙΒΙΤΑ**, κατανοώντας τις ανησυχίες και τα θέλω των γυναικών άνω των 40, εισάγει μια νέα εποχή αντιγηραντικής περιποίησης. Παρουσιάζει τη νέα σειρά **BEEVINE ELIXIR**, το νέο ελιξίριο νεότητας για την επιδερμίδα. Χρησιμοποιώντας μια νέα πατενταρισμένη τεχνολογία, το **PROPOLIFT**

complex, και ενισχυμένο φυτικό κολλαγόνο, προσφέρει την απόλυτη λύση για το γέμισμα των ρυτίδων, τη βελτίωση της σφριγηλότητας της επιδερμίδας και την ανόρθωση του περιγράμματος. Με την αντιρυτιδική κρέμα για σύσφιξη και lifting ελαφριάς ή πλούσιας υφής, την κρέμα νυκτός εντατικής επανόρθωσης και την κρέμα για τα μάτια και τα χείλη, έχουμε ό,τι χρειαζόμαστε για να λάμψουμε!

SWAROVSKI
Βραχιόλι Millenia €215

TOM FORD
Κολόνια Café Rose Eau de Parfum

Τα χρώματα της
Pantone για το
2024 είναι Horizon
και Strong Blue,
Spicy Mustard,
Chutney, Green
Bistro και
Apricot Crush!

PENNY BLACK
Φόρεμα €285

TED BAKER
Πορτοφόλι €125

DSQUARED²
Γυαλιά ηλίου

SWATCH

Ρολόι Big Bold Bioceramic Canyon €140

PENNY BLACK
Πορτοκαλί πουλόβερ €200

KALOGIROU
Ferragamo Bow mules

HARALAS

Τσάντα JW PEI Gabbi €110

BERSHKA

Παντελόνι tailoring dad fit underwear 29,99 €

CLINEA

Κρεμώδης αφρός
καθαρισμού
προσώπου Caring Bubbles

INTIMISSIMI

Κορμάκι από τούλι και δαντέλα
Be Your Own Muse €59

CONVERSE

Παπούτσια Chuck 70
€90,90

Γόβα σιλέτο

Η ιστορία του κομψού (και βασανιστικού) παπουτσιού που οι γυναίκες δεν θα εγκαταλείψουν ποτέ

Της ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΚΟΥΤΣΟΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

Η γόβα σιλέτο είναι σέξι. Αξιοθαύμαστες όσες μπορούν να ισορροπούν με άνεση και να πηγαίνουν δίχως μια γκριμάτσα πόνου. Χαρίζει στιλ, δίνει αέρα. Ανήκω σε αυτές που δεν μπορούν να φορέσουν ψηλό τακούνι, ανέκαθεν τα πόδια μου ταλαιπωρούνταν και πονούσαν, και πάντα κατέφευγα στο αναπαυτικό και παρήγορο σνίκερ. Γι' αυτό βρήκα παρηγοριά όταν είδα τη Μέλανι Γκριφιό στο «Εργαζόμενο κορίτσι», ήδη από τη δεκαετία του '80, να έρχεται στο Μανχάταν με τα σνίκερ και ν' αλλάζει τις γόβες μέσα στο γραφείο. Ποτέ δεν έπαυα να καμαρώνω όσες επέλεξαν είτε ψηλά τακούνια είτε τακούνια σιλέτο και άντεχαν να τα φορούν πολλές ώρες. Δεν είναι μόνο ο πόνος, είναι και η πικρή αλήθεια, τα πεζοδρόμια μισούν τα τακούνια. Με τα ψηλά τακούνια – τα ύμνησε και ο Αλμοδόβαρ – το πόδι μακραίνει και φαίνεται κομψότερο, τονίζεται η θηλυκότητα, όποιον ορισμό και να της δώσεις. Αξέχαστο το κάδρο με τις υπέροχες γάμπες της Ζιλιέτ Μπινός και τις απίθανες σουετ γόβες που φορούσε στην ταινία «Chocolat», αλλά και η λουστρίνη κατακόκκινη γόβα με το τακούνι που κατέληξε σε αιχμηρή τρίαρινα στο πόστερ της ταινίας «Ο Διάβολος φορούσε Πράντα».

Η γόβα σιλέτο ή καλύτερα το τακούνι σιλέτο πήρε το όνομά του από το σιλέτο – το λεπτό ιταλικό μαχαίρι της Αναγέννησης με την πολύ αιχμηρή κορυφή. Πρωτοεμφανίστηκε το 1930 και ενώ παραμένει άγνωστος ο εφευρέτης, η γόβα σιλέτο κατέκτησε τον κόσμο χάρη στον Ροζέ Βιβιέ και τα παπούτσια που σχεδίασε για τον Κριστιάν Ντιόρ στις αρχές της δεκαετίας του '50. Μπορεί το λεπτό, ψηλό τακούνι να μπαίνοβγαίνει στην ιστορία της μόδας, κατάφερε ωστόσο να παραμείνει ένα ιδιαίτερα φορτισμένο σύμβολο σεξουαλικότητας, επιθετικότητας (για κάποιους άμυνας) και φετιχισμού. Η φαντασία είχε συλάβει ήδη το τακούνι σιλέτο, αλλά οι εξελίξεις της μεταπολεμικής τεχνολογίας ήταν αυτές που έκαναν δυνατή την κατασκευή και τη μαζική παραγωγή του εκεί κοντά στο 1952.

Μπορεί οι κόθορνοι να αύξαναν το ανύστημα ανδρών και γυναικών, από τους ηθοποιούς του αρχαίου θεάτρου έως τις βενετσιάνες σοφιστικές κυρίες, για να μπορούν να αποφεύγουν τα νερά στα πλημμυρισμένα σοκάκια, ωστόσο η κεκλιμένη δομή των σημερινών ψηλοτάκουνων παπουτσιών προέρχεται από τις μπότες των πρώτων μεσαιωνικών ιππέων που αναζητούσαν πρόσφυση στον αναβόλα. Ως εκ τούτου, τα ψηλά τακούνια έχουν ανδρική καταγωγή. Τα φόρεσαν οι γυναίκες αναζητώντας, σύμφωνα με τους ειδικούς, κυριαρχία ή μια διεκδικητική παρουσία στον χώρο

εργασίας. Από τη μια μέγγενη στην άλλη. Το μαρτύριο του σφιχτοδεμένου βικτωριανού κορσέ διαδέχθηκε ο πόνος και η παραμόρφωση, το τίμημα της ψηλοτάκουνης ομορφιάς. Το ψηλό τακούνι δημιουργεί την ψευδαίσθηση ενός μακρύτερου ποδιού μειώνοντας τους μυς της γάμπας, καμπυλώνοντας το πόδι, συνθλίβοντας τα δάχτυλα των ποδιών, αναγκάζοντας τα στήθη και τους γλουτούς να βγουν προς τα έξω σε μια κλασική ανθρώπινη στάση σεξουαλικής πρόσκλησης. Η ερωτικοποίηση των ψηλών τακουινιών επιταχύνθηκε τη δεκαετία του 1920 την εποχή που τα μισοφόρια ανασκώονταν στους χορευτικούς ρυθμούς του charleston. Η φετιχιστική εστίαση του Άλφρεντ Χίτσκοκ στα ψηλά τακούνια μπορεί να παρατηρηθεί σε όλα τα αστυνομικά του μυθιστορήματα, από τις πρώιμες βωβές ταινίες του στο Λονδίνο μέχρι τη κλασικά του κολιγουντιανή technicolor, όπως το «Vertigo» και τα «Πουλιά», όπου η Τίπι Χέντρεν αποδεικνύει την εξάισια επιτήδευση τού να φοράς ψηλά τακούνια, καθώς και τη μαζοχιστική ευπάθεια του ίδιου γεγονότος που καταγράφεται σε χιλιάδες ταινίες τρόμου χαμηλού προϋπολογισμού. Μια γυναίκα με ψηλά τακούνια, ανίκανη να τρέξει, είναι ένας ερεθιστικός στόχος για επίθεση.

SHOE BY NEWTON

Ο Χέλμουτ Νιούτον, του οποίου οι μοναδικές φωτογραφίες μόδας διαπνέονται από τη «διστραμμένη» κοσμοθεωρία της γενέτειράς του, του Βερολίνου την εποχή της Βαϊμάρης, αποτύπωσε την ενοχλητική πολυπλοκότητα του ψηλού τακουινιού στο «Shoe», μια διάσημη φωτογραφία που τραβήχτηκε στο Μόντε Κάρλο το 1983. Εδώ βλέπουμε το παπούτσι της μόδας σε όλη του την ανθισμένη λεπτότητα και τη δυναμική επιθετικότητά του. Η στάση, με τον μεταποτισμένο αστράγαλο, μοιάζει ανδροπρεπής. Πρόκειται για μια dominatrix έτοιμη να ποδοπατήσει το παραληρούν θύμα της; Ή μήπως πρόκειται για μια πόρνη του δρόμου που υπερασπίζεται προκλητικά την περιοχή της; Ή μια drag queen που ουρεί περιφρονητικά σε ένα σοκάκι; Το παπούτσι, τραβηγμένο από το έδαφος, μοιάζει κολοσσιαίο, ένα ανελέητο στυμ παγανιστικής σεξουαλικής λατρείας. Το ψηλό τακούνι στις εκθαμβωτικά εραλδικές μεταλλάξεις του (όπως δραματοποιήθηκε στο «Sex and the City») είναι πέρα από την κατανόηση των περισσότερων ανδρών, καθώς δεν είναι σε θέση να ξεχωρίσουν ένα Manolo Blahnik από ένα Jimmy Choo. Με τα Louboutin και χάρη στις κόκκινες ευδιάκριτες σόλες τα πράγματα είναι καλύτερα. Το πολυτελές ψηλοτάκουνο μοιάζει κάποιες φορές με έργο σύγχρονης γλυπτικής, με

Τα ψηλά τακούνια έχουν ανδρική καταγωγή. Τα φόρεσαν οι γυναίκες αναζητώντας, σύμφωνα με τους ειδικούς, ισότητα, κυριαρχία ή μια διεκδικητική παρουσία στον χώρο εργασίας.

φόρμες αφεγιάδιστες και ευφάνταστες, με τακούνια τόσο ιδιαίτερα που ένα ζευγάρι τέτοιων παπουτσιών γίνεται το καλύτερο βέλος στη φαρέτρα των φασιστών.

ΨΥΧΟΣΕΞΟΥΑΛΙΚΑ ΟΦΕΛΗ

Τα ψηλά τακούνια προσφέρουν ψυχοσεξουαλικά οφέλη στις γυναίκες, αλλά είναι επιζήμια για την υγεία τους. Αυτό έδειξε επιστημονική έρευνα που δημοσιεύτηκε στην ιατρική επιθεώρηση BMC Public Health. Υπό το πρίσμα αυτού του διλήμματος, είναι σημαντικό να γίνει σεβαστή η ελευθερία επιλογής των γυναικών και να αντιμετωπιστούν τυχόν εναπομείναντα ζητήματα ρητού ή σιωπηρού καταναγκασμού. Η πιο πρόσφατη επιδημιολογική ανασκόπηση παρέχει σαφείς αποδείξεις για τη συσχέτιση μεταξύ της φθοράς ψηλών τακουινιών και του βλαστού πόδα, του μυοσκελετικού πόνου και του τραυματισμού, όπως αναφέρουν οι επιστήμονες. Υπάρχουν ενδείξεις για αλλαγές που υποδηλώνουν αυξημένο κίνδυνο για τα παραπάνω, καθώς και για οστεοαρθρίτιδα. Όσον αφορά τα ψυχοσεξουαλικά οφέλη, οι πέντε πρωτότυπες μελέτες που παρέχουν στοιχεία για την αύξηση της ελκυστικότητας και/ή τον αντίκτυπο στη συμπεριφορά των ανδρών που σχετίζεται με τη χρήση ψηλών τακουινιών. Η Ταμάρα Μέλον πρώην δημιουργική διευθύντρια του Jimmy Choo, ιδρύτρια της ομώνυμης φίρμας παπουτσιών και υπέρμαχος των σιλέτο, πιστεύει πως «τα ψηλοτάκουνα εξακολουθούν να είναι τόσο επιτυχημένα και ευπώλητα διότι φορώντας τα κάθε γυναίκα νιώθει Wonder Woman τονώνοντας την αυτοπεποίθησή της. Η γλώσσα του σώματός σας αλλάζει» λέει η Μέλον, «οι μύες σφίγγουν και δεν υπάρχει τίποτα πιο ισχυρό από το να κοιτάς κάποιον στα μάτια, αντί να κοιτάς ψηλά».

Από το Top 10 των πιο δημοφιλών στιλ της Ταμάρα Μέλον τέσσερα είναι σιλέτο και τα υπόλοιπα είναι block heels ή flats. Πολλές γυναίκες νιώθουν τα τακούνια ως δύναμη, ακόμη κι όταν βρίσκονται σε θέσεις εξουσίας. Όταν η Νίκι Χέλι –αντίπαλος του Τραμπ για το προεδρικό χρίσμα– ανακοίνωσε την υποψηφιότητά της, είπε: «Πρέπει να ξέρετε αυτό για μένα: δεν ανέχομαι τους τσιπάδες. Και όταν ανταποδίδεις τις κλοτσιές, τους πονάει περισσότερο αν φοράς τακούνια». Σε ποιον νταή να αναφερόταν; Όλα αυτά υποδηλώνουν ότι τα σιλέτο δεν πρόκειται να εξαφανιστούν σύντομα. Αλλά τώρα πια οι επιλογές είναι άπειρες. Είναι θέμα προτίμησης αν μια γυναίκα θέλει να στέκεται σαν την Barbie. Η ελευθερία του να επιλέγεις το παπούτσι που θέλεις να φορέσεις είναι πια κατάκτηση. **A**

AUTONOICE

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΟΣ ΘΩΜΑΣ Κ. ΕΥΘΥΜΙΟΥ

Όλα είναι δρόμος!
Και μας περιμένει...

EDITORIAL

ON THE ROAD AGAIN

«Τίποτα πίσω μου, όλα μπροστά μου, όπως πάντα στον δρόμο»
- Jack Kerouac, On the Road

Αυτοκίνητα. Μικρά, μεγάλα, πόλιν, SUV, Off-Road, sedan, hatchback, station wagon, ημιφορτηγά, αγροτικά, με θερμικό κινητήρα ή ηλεκτρικά, σπορ ή οικογενειακά, τα αυτοκίνητα φτιάχνονται με έναν σκοπό: τη μετακίνηση!

Τώρα αν αυτή είναι μικρή ή μεγάλη, ή από Κολιάτσου-Παγκράτι, ή ένα τεράστιο road trip από το Faro της Πορτογαλίας στο Vladivostok της Ρωσίας, η μετακίνηση παραμένει μετακίνηση. Και χρειάζεται οδήγηση. Το αγαθό της μετακίνησης μέσα από αυτό της οδηγικής απόλαυσης. Πρέπει να βρούμε τρόπους να μετατρέψουμε την καθημερινή τυποποιημένη οδήγηση σε απόλαυση. Ο καθένας μας θα βρει τον τρόπο.

Υπό γενική έννοια, η οδήγηση θεωρείται πολύτιμη δεξιότητα από πολλούς ανθρώπους. Η ικανότητα οδήγησης δίνει στα άτομα την ελευθερία να ταξιδεύουν σε νέα μέρη, να εξερευνούν

νέες διαδρομές και να συνδέονται με φίλους και συγγενείς που ζουν σε άλλες περιοχές. Η οδήγηση μπορεί επίσης να προσφέρει ευκολία όσον αφορά τη μετάβαση στη δουλειά, την εκτέλεση και την ολοκλήρωση καθημερινών εργασιών. Επιπλέον, για μερικούς ανθρώπους, η οδήγηση μπορεί να είναι πηγή απόλαυσης και μπορεί ακόμη και να γίνει κόμπι, όπως στους λάτρεις του αυτοκινήτου. Αν και η οδήγηση έχει πολλά πλεονεκτήματα, είναι σημαντικό να θυμόμαστε την ευθύνη να οδηγούμε με ασφάλεια. Όσο μπορούμε ακόμα, όσο η οδήγηση είναι ελεύθερη, πρέπει να βρούμε τρόπους να κάνουμε την καθημερινή τυποποιημένη οδήγηση απόλαυση. Ο καθένας μας θα βρει τον τρόπο.

(Οι φωτογραφίες εδώ και του εξωφύλλου του AUTO VOICE είναι μέσα από την εικαστική συνεργασία της Peugeot με την παγκοσμίου φήμης gallery Yellow Corner με τίτλο: «Μια φωτογραφική αναζήτηση με στόχο την αιχμαλωσία της γοητείας». Εδώ είναι της Laurence Laborie τραβηγμένη στο νησί Lanzarote των Καναρίων Νήσων, ενώ αυτή του εξωφύλλου μας του Oliviero Toscani τραβηγμένη στην Val d'Orcia της Τοσκάνης)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΤΟΝ ΔΡΟΜΟ

- 38. Volkswagen Taigo
- 41. Volvo EX30
- 44. Cupra Born
- 46. Renault Clio
- 52. BMW X2
- 54. Peugeot 2008
- 56. Hyundai Kona

ΣΤΗΛΕΣ

- 36. **Θωμάς Κ. Ευθυμίου**
Editorial
- 40. **Κωνσταντίνος Λεμονής**
Η φόρτιση των ηλεκτροκίνητων αυτοκινήτων με βροχή
- 42. **Σώτη Τριανταφύλλου**
Η κατασκευή υπερανθρώπων ή το πώς οι οδηγοί F1 έγιναν cyborgs
- 48. **Άννα Ματζοχωρίτη**
Γιατί είμαστε ακόμα ερωτευμένοι με τα ρετρό αυτοκίνητα;
- 50. **Ελένη Χελιώτη**
Η εμμονή του ανθρώπου με την ταχύτητα
- 58. **Θωμάς Κ. Ευθυμίου**
Τι άλλαξε στην αυτοκίνηση στα 20 Χρόνια που κυκλοφορεί η ATHENS VOICE
- 60. **Άννα Ματζοχωρίτη**
Ο Norman Foster επιμελείται μία έκθεση με το «κάλος της αυτοκίνησης» στο Μουσείο Guggenheim Bilbao

THE iX1

Η ΝΕΑ 100% ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ BMW iX1 eDrive20

Προηγμένη ψηφιοποίηση, απόλυτη ευελιξία, ηλεκτρική αυτονομία έως 475 χλμ. και υψηλό επίπεδο οδηγικής απόλαυσης με συνολική ισχύ 204 hp.

Αποκτήστε την με €39.400 με την κρατική επιδότηση, εγγύηση τιμής και μηδενικό φόρο εταιρικής χρήσης. Ανακαλύψτε τις επιλογές χρηματοδότησης από την BMW Financial Services.

Ανακαλύψτε το
My BMW App

Περισσότερα στο
www.bmw.gr

Driving **Pleasure.** 100% Electric.

VOLKSWAGEN TAIGO

Το Taigo, είναι ένα όμορφο και μοντέρνο compact SUV coupe και απευθύνεται σε αυτούς που έχουν επιλέξει έναν δραστήριο τρόπο ζωής

ΚΥΡΙΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Είναι αλήθεια ότι η Volkswagen βρήκε τις σωστές αναλογίες τόσο στυλιστικά, όσο και χωροταξικά και έδωσε στην κατηγορία των compact B-SUV ένα μοντέλο που τοποθετείται ψηλά στη λίστα των επιλογών.

Σε αυτή την πορεία, «εμφανίζεται» με μία σειρά προτερήματα. Ελκυστικό design, coupe γραμμές, υπερυψωμένες θέσεις για οδηγό και επιβάτες και άφθονους χώρους με πολλά στοιχεία εξατομίκευσης.

Στο καλαίσθητο και ποιοτικό εσωτερικό συναντούμε Digital Cockpit, ασύρματη φόρτιση κινητού, και σύστημα Infotainment τρίτης γενιάς με οθόνες αφής έως 9,2", functions on demand για εγκατάσταση μετά την αγορά.

Εξοπλίζεται δε με αποδοτικούς κινητήρες TSI 1,0 και 1,5 λίτρων που συνδυάζονται με χειροκίνητα κιβώτια αλλά κυρίως με αυτόματα κιβώτια ταχυτήτων (DSG).

Τέλος, τα συστήματα υποβοήθησης και οι τεχνολογίες από ανώτερες κατηγορίες, ανάμεσά τους το IQ.DRIVE Travel Assist για ημιαυτόνομη οδήγηση (Επιπέδου 2) και το IQ.LIGHT με προβολείς LED matrix.

Στην ελληνική αγορά, το νέο Taigo είναι διαθέσιμο σε δύο πλούσια εξοπλισμένες εκδόσεις, Life και Style.

ΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ΤΟ

Το Taigo είναι ένα SUV, με κομψό design, ξεχωριστό στυλ και άφθονα στοιχεία εξατομίκευσης, σε μία πολύ ανταγωνιστική κατηγορία, του οποίου η κουπέ σιλουέτα ξεχωρίζει με την πρώτη ματιά. Η μοντέρνα του σχεδίαση το κάνει ιδανικό για αυτούς που αγαπούν το design, που τους αρέσει να διαφέρουν, που είναι ή νοιώθουν νέοι στην καρδιά... αλλά και αυτούς που έχουν έναν δραστήριο τρόπο ζωής.

Οι συμπαγείς διαστάσεις (μήκος 4,266 μέτρα, ύψος 1,518 μ., πλάτος 1,757 μ.) κρύβουν επιμελώς

Χάρη στην μοναδική του σχεδίαση είναι το ιδανικό αυτοκίνητο για αυτούς που αγαπούν το design, που τους αρέσει να διαφέρουν, που είναι ή νοιώθουν νέοι στην καρδιά, αλλά και αυτούς που έχουν έναν δραστήριο τρόπο ζωής.

ένα γενναιόδωρο μεταξόνιο (2,554 μ.), που εξασφαλίζει άφθονους χώρους για πέντε επιβάτες ενώ και ο διαθέσιμος όγκος για τις αποσκευές είναι στα 440 λίτρα.

Ένα ακόμα σχεδιαστικό στοιχείο που το κάνει να ξεχωρίζει είναι ότι όλα τα εξωτερικά στοιχεία φωτισμού είναι στάνταρ τεχνολογίας LED, εξασφαλίζοντας μία ιδιαίτερα χαρισματική φωτεινή υπογραφή κατά τη διάρκεια της ημέρας και της νύχτας.

Συνδυάζονται μάλιστα με δύο φωτιζόμενες οριζόντιες λωρίδες, μία μπροστά και μία πίσω, οι οποίες συνδέουν τα φωτιστικά σώματα μεταξύ τους δημιουργώντας και μια οπτική σύνδεση με τα ID. μοντέλα.

Στο εσωτερικό, πολλά στοιχεία εξοπλισμού προέρχονται αυτούσια από μεγαλύτερα μοντέλα, υπογραμμίζοντας έτσι την υψηλή ποιότητα του εσωτερικού του Taigo.

Ανάμεσά τους το πολυλειτουργικό τιμόνι, τα συστήματα Infotainment τελευταίας γενιάς (MIB3), και το App-Connect Wireless που προσφέρουν κορυφαία συνδεσιμότητα, η κεντρική κονσόλα διαθέτει χειριστήρια και ρυθμιστικά αφής, πλήρως ψηφιακό πιλοτήριο (Digital Cockpit), ενώ ο χειρισμός του προαιρετικού Climatronic γίνεται μέσω αφής, ενσωματώνεται άψογα στη μοντέρνα εμφάνιση της κεντρικής οθόνης μεγάλου μεγέθους.

ΟΔΗΓΩΝΤΑΣ ΤΟ

Σε επίπεδο κινητήριων συστημάτων, το Taigo διατίθεται με επιλογή από 2 τρικύλινδρους και 1 τετρακύλινδρο κινητήρα, με ισχύ 95, 110 και 150 ίππων, με τη μέγιστη ταχύτητα έως και 212 χλμ./ώρα αντίστοιχα. Οι κινητήρες αυτοί συνδυάζονται είτε με χειροκίνητο κιβώτιο ταχυτήτων 5 σχέσεων ή αυτόματο κιβώτιο διπλού συμπλέκτη 7 σχέσεων (DSG, από ισχύ 110 PS).

Επίσης το Taigo, διαθέτει ό,τι πιο σύγχρονο υπάρχει σε συστήματα υποβοήθησης και ασφάλειας, ενώ στον προαιρετικό του εξοπλισμό προσφέρει ημιαυτόνομη οδήγηση, με ταχύτητα έως 210 χλμ./ώρα, χάρη στο IQ.DRIVE Travel Assist.

ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΤΟ ΑΠΟΚΤΗΣΕΤΕ ΑΠΟ

Το Volkswagen Taigo είναι διαθέσιμο **μέχρι τέλος του έτους στην προνομαχική τιμή** των 21.900 ευρώ και με **επιτόκιο μόνο 3,9%**

BLACK FRIDAY by PEUGEOT **ΜΕ ΓΟΗΤΕΙΑ!**

Φέτος ο θεσμός Black Friday έρχεται νωρίτερα, με την υπογραφή της Peugeot με πολύ μεγάλο όφελος και μοναδικές τιμές για ετοιμοπαράδοτα αυτοκίνητα

Οι αξίες της μάρκας PEUGEOT είναι διαχρονικές και συνεχίζουν να ενισχύονται: Η γοητεία/Allure (ελκυστική σχεδίαση), η συγκίνηση/Emotion (ενστικτώδης οδηγική απόλαυση) και η αριστεία/ Excellence (ασυμβίβαστη ποιότητα και ευκολία χρήσης) είναι τα χαρακτηριστικά που προσδίδει στα αυτοκίνητά της. Όμως η Peugeot προχωράει ένα βήμα παραπέρα: θέλει να μπορεί αυτές τις αξίες να τις καρπούται και να τις απολαμβάνει ο καταναλωτής!

Έτσι, πρώτη, μεταξύ πρώτων, ήταν η εταιρεία που θέσπισε την ενέργεια «Black Friday by Peugeot» ώστε τα μοντέλα της, φορείς αξιών και τεχνολογίας, να φθάνουν προσιτά στον τελικό αγοραστή!

ΜΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΠΟΥ ΚΑΘΙΕΡΩΣΕ ΕΔΩ ΚΑΙ ΠΟΛΛΑ ΧΡΟΝΙΑ Η ΡΕΥΓΕΟΤ ΜΕ ΤΕΡΑΣΤΙΟ ΟΦΕΛΟΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Μοναδικές και ουσιαστικές προσφορές ισχύουν σε όλη την γκάμα των μοντέλων της Peugeot διευκολύνοντας τους λάτρεις της γαλλικής φίρμας να αποκτήσουν το αγαπημένο τους μοντέλο πιο εύκολα από ποτέ!

Η εμβληματική γαλλική αυτοκινητοβιομηχανία με πλήρη γκάμα μοντέλων και κινητήρων και με μοναδικά συστήματα τεχνολογίας και ασφάλειας είναι η πρώτη εταιρεία αυτοκινήτου που συμμετείχε στον θεσμό του Black Friday τον οποίο πλέον έχει καθιερώσει ως μια επιδοτούμενη εμπορική πολιτική –άκρως συμφέρουσα– για τους φίλους της γαλλικής φίρμας και τους υποψήφιους αγοραστές.

«BLACK FRIDAY» BY PEUGEOT ΣΕ ΟΛΟ ΤΟ ΕΠΙΣΗΜΟ ΔΙΚΤΥΟ

Οι προτάσεις «Black Friday by Peugeot» ισχύουν σε όλο το επίσημο δίκτυο διανομής της Peugeot για ετοιμοπαράδοτα αυτοκίνητα έως και την Παρασκευή 24 Νοεμβρίου 2023. Αφορούν δε όλη την γκάμα των επιβατικών μοντέλων της Peugeot περιλαμβανομένης όλης της γκάμας των δημοφιλών SUVs της και του πρώτου fastback μοντέλου της Peugeot 408, με πραγματικά πολύ μεγάλο όφελος και μοναδικές τιμές για ετοιμοπαράδοτα αυτοκίνητα

Για όλα τα μοντέλα της Peugeot ισχύει επιπλέον πενταετής εργοστασιακή εγγύηση και Οδική βοήθεια.

Για άλλη μια χρονιά όλοι οι δρόμοι οδηγούν στις μοναδικές προσφορές BLACK FRIDAY by PEUGEOT!

Όταν η Black Friday συναντά την Peugeot, γεννιούνται μοναδικές ευκαιρίες και προσφορές!

©UNSPLASH

Φορτίζοντας με τη «βρόχα να πέφτει στρέιτ θρου»

Είναι ασφαλές να επαναφορτίζουμε το ηλεκτροκίνητο αυτοκίνητό μας σε εξωτερικούς χώρους όταν βρέχει; Όλες οι απαντήσεις εδώ!

Του Κωνσταντίνου Λεμονή

Τα τελευταία χρόνια, υπήρξε μια απότομη αύξηση της ζήτησης για ηλεκτρικά οχήματα (EV) σε κάθε αγορά και φυσικά και στην Ελλάδα. Λίγο οι νέες οικογενειακές τάσεις, λίγο η αλλαγή πλεύσης στα συνθησιμένα, λίγο η μακροπρόθεσμη επιθυμία για μικρότερο κόστος χρήσης και φυσικά όλα αυτά συνεπικουρούμενα από τις γενναίες κρατικές επιδοτήσεις έφεραν τα αμιγώς ηλεκτροκίνητα αυτοκίνητα (Electric Vehicle-EV) στο προσκήνιο.

Ωστόσο, πολλά ερωτήματα εμφανίζονται στο μυαλό οποιουδήποτε πιθανού αγοραστή EV, και ένα από αυτά είναι το πόσο ασφαλές είναι να φορτίζει κανείς το EV του όταν έχουμε βροχοπτώσεις. Πολλοί άνθρωποι πιστεύουν ότι τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα δεν μπορούν να λειτουργήσουν σωστά, όταν βρέχει.

Ολοκληρώνοντας το άρθρο αυτό θα ξέρετε ότι αυτό είναι μύθος. Πάμε, λοιπόν...

ΤΙ ΛΕΝΕ ΟΙ ΕΙΔΙΚΟΙ ΕΠΙ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ

Οι μηχανικοί πίσω από τη βιομηχανία κατασκευής ηλεκτρικών οχημάτων και μονάδων φόρτισης έχουν ήδη δεχθεί αυτές τις ανησυχίες σχετικά με αυτά τα προβλήματα και έχουν λύσει αυτές τις ανησυχίες στο μέγιστο δυνατό βαθμό. Να ξεκαθαρίσουμε εδώ ότι τα βύσματα φόρτισης είναι απόλυτα ασφαλή για κάθε κατάσταση κακοκαιρίας μια και καλύπτονται με προστατευτικά στρώματα. Αυτό έχει κάνει τη φόρτιση στη βροχή ασφαλέστερη και πολύ πιο σίγουρη κατά τη διάρκεια μιας κακοκαιρίας.

Οι ειδικοί λένε ότι οι φορτιστές των ηλεκτρικών οχημάτων έχουν περάσει από πολλές δοκιμές ασφαλείας και είναι κατασκευασμένοι για να είναι αδιάβροχοι.

Τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα είναι τεχνικά και ηλεκτρικά κατασκευασμένα αρκετά προηγμένα. Επί του παρόντος, στα αυτοκίνητα χρησιμοποιούνται πακέτα μπαταριών με πιστοποίηση IP67, κάτι που θεωρείται πολύ

καλύτερο από άποψη ασφάλειας. Τα αυτοκίνητα με τέτοιες μπαταρίες δεν κινδυνεύουν από το νερό. Όλα τα συστήματα στο πακέτο μπαταριών έχουν πολλά στρώματα προστατευτικών διακοπών που ενεργοποιούνται πριν μπει το νερό στο σύστημα, ενώ το ηλεκτρικό σύστημα του αυτοκινήτου έχει σχεδιαστεί για να αντιστέκεται στη βροχή και τη διείσδυση νερού, τα οποία θα μπορούσαν να το καταστρέψουν.

Ωστόσο τα ερωτήματα των υποψήφιων αγοραστών «πέφτουν σαν βροχή»: τι θα συμβεί εάν φορτίσουν το ηλεκτρικό τους όχημα σε βρεγμένες ή χιονισμένες συνθήκες; Υπάρχει πιθανότητα να πάθουν ηλεκτροπληξία; Είναι επικίνδυνο;

Αυτές είναι καλές ερωτήσεις γιατί συνήθως η ηλεκτρική ενέργεια και το νερό δεν αναμιγνύονται.

ΤΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

1) Είναι ασφαλές η φόρτιση στη βροχή;
Οι διακόπτες κυκλώματος τόσο στην μπαταρία όσο και στο πλήρως απομονωμένο καλώδιο φόρτισης εξασφαλίζουν ασφαλή

Οι ειδικοί λένε ότι οι φορτιστές των ηλεκτρικών οχημάτων έχουν περάσει από πολλές δοκιμές ασφαλείας και είναι κατασκευασμένοι για να είναι αδιάβροχοι. Τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα είναι τεχνικά και ηλεκτρικά κατασκευασμένα αρκετά προηγμένα.

φόρτιση στη βροχή. Η διαδικασία φόρτισης δεν ξεκινά εκτός εάν και οι δύο συνδέσεις καλωδίων έχουν συνδεθεί με ασφάλεια και έχει ελεγχθεί από την πλευρά του οχήματος και την υποδομή ότι έχει γίνει ασφαλής σύνδεση. Το ρεύμα θα ρέει μόνο τότε, καθιστώντας τη φόρτιση ασφαλή ακόμα και στη βροχή.

2) Είναι ασφαλές η φόρτιση σε καταιγίδα; Τι συμβαίνει σε περίπτωση κεραυνού;

Όπως σε κάθε καταιγίδα, πρέπει να αποφεύγεται η παραμονή απροστάτευτη σε εξωτερικούς χώρους και η επαφή με ηλεκτρικό εξοπλισμό. Ζημιά στα εσωτερικά ηλεκτρικά κυκλώματα του οχήματος και στον σταθμό φόρτισης μπορεί να οδηγήσει σε περιπτώσεις κεραυνών στο αυτοκίνητο ή στη γύρω περιοχή. Επομένως, οι σταθμοί φόρτισης έχουν γενικά προστασία από υπέρταση. Είναι καλύτερο να ρωτήσετε τον χειριστή του σταθμού φόρτισης για την παρουσία κατάλληλων προστατευτικών συσκευών.

3) Θα πάθω ηλεκτροπληξία εάν το όχημα πλημμυρίσει;

Όχι. Δεν υπάρχει αυξημένος κίνδυνος ηλεκτροπληξίας στο νερό χάρη στις πολυάριθμες διασφαλίσεις στο σύστημα υψηλής τάσης.

4) Εάν φορτίζω στο σπίτι και δεν έχω φορτιστή σε πυλωτή ή στεγασμένο χώρο;

Εάν σκέφτεστε να εγκαταστήσετε έναν σταθμό φόρτισης στο σπίτι, βεβαιωθείτε ότι είναι πιστοποιημένος από ένα αξιόπιστο και ανεξάρτητο εργαστήριο δοκιμών (ή αγορασμένο από τον κατασκευαστή του αυτοκινήτου) και ότι έχει εγκατασταθεί επαγγελματικά. Τότε δεν διατρέχετε κανέναν κίνδυνο. Επίσης εάν έχετε μια οικιακή μονάδα σε χώρο στάθμευσης ή εκτεθειμένη περιοχή, βεβαιωθείτε ότι η έξοδος του φιδι είναι καλυμμένη έτσι ώστε να μην μπαίνει νερό μέσα στην πρίζα. ●

NEO VOLVO EX30

Ένα μικρό ηλεκτροκίνητο αυτοκίνητο με μεγάλες δυνατότητες και σε ελκυστική τιμή

Του **Θωμά Κ. Ευθυμίου**

Tο νέο Volvo EX30 είναι το μικρότερο SUV της μάρκας μέχρι σήμερα και σύμφωνα με τη σκανδιναβική αυτοκινητοβιομηχανία αντιπροσωπεύει μία από τις μεγαλύτερες επιχειρηματικές της ευκαιρίες τα επόμενα χρόνια.

Είναι το πρώτο πλήρως ηλεκτρικό Volvo B-SUV και «λανσάρεται» σαν «ένα μικρό αυτοκίνητο με μεγάλες δυνατότητες». Αλλά δεν είναι μόνο αυτό. Το EX30 είναι ο ακρογωνιαίος λίθος του στρατηγικού μετασχηματισμού στον οποίο βρίσκεται η Volvo, η οποία από τα μέσα της δεκαετίας στοχεύει ο μισός όγκος των παγκόσμιων πωλήσεών της να αποτελείται από πλήρως ηλεκτρικά αυτοκίνητα και να φτάσει σε περιθώριο λειτουργικού κέρδους 8-10%. Μέχρι το 2030, σχεδιάζει δε να πουλάει μόνο πλήρως ηλεκτρικά μοντέλα.

ΜΑΣ ΣΥΣΤΗΝΕΤΑΙ

Το Volvo EX30 είναι μικρό, πλήρως ηλεκτρικό premium B-SUV πόλης. Για παράδειγμα, πολλοί άνθρωποι που ζουν στην πόλη αναζητούν ένα αυτοκίνητο που να προσφέρει άνεση και να τους επιτρέπει να μετακινούνται στη δουλειά και να μετακινούνται, ενώ το κάνουν με τρόπο που αντικατοπτρίζει ποιοι είναι. Το EX30 έχει επίσης σχεδιαστεί για να είναι τόσο ασφαλές όσο θα ανέμενε κάποιος από ένα αυτοκίνητο Volvo και στοχεύει να φροντίζει τόσο εσάς όσο και άλλους σε δύσκολα αστικά περιβάλλοντα. Ένα ενδεικτικό παράδειγμα: Περιλαμβάνει ένα ειδικό χαρακτηριστικό ασφαλείας για ποδήλατα που βοηθά στην πρόληψη των λεγόμενων ατυχημάτων «πόρτας», ειδοποιώντας σας όταν πρόκειται να ανοίξετε την πόρτα σας μπροστά σε ποδηλάτη, σκούτερ ή κάποιον δρομέα!

DESIGN & TECH

Σύμφωνα με τη Volvo το EX30 ενσωματώνει όλες τις σχεδιαστικές τάσεις της μάρκας σε μικρότερη μορφή, ενώ αποτελεί και αισθητικό πρόκριμα για τα μοντέλα του μέλλοντος. Το μακρύ μεταξόνιο, οι μεγάλοι τροχοί και οι κοντοί πρόβολοι δημιουργούν μία οπτική ισορροπία στο εξωτερικό, ενώ ξεχωρίζει αμέσως ότι πρόκειται για ηλεκτροκίνητο όχημα μέσω της κλειστής μάσκας κυρίως και τις ζάντες τύπου Aero. Και κάτι γνωστό από τη γενικότερη φιλοσοφία της μάρκας: οι ψηφιακοί προβολείς είναι εμπνευσμένοι από το «Σφυρί του Θωρ» του αρχαίου σκανδιναβικού θεού, ενώ πέντε εξωτερικά χρώματα του δίνουν χαρακτήρα και προσωπικότητα. Το EX30 διατίθεται σε τρεις εκδόσεις εξοπλισμού, Core, Plus και Ultra, ενώ προσεχώς θα προστεθεί και μία ξεχωριστή για τους λάτρεις της περιπέτειας, Cross Country. Στο ταμπλό ξεχωρίζει το νέο σύστημα

Το Volvo EX30 απευθύνεται σε εκείνους που τοποθετούν ως προτεραιότητα τις τεχνολογικές εξελίξεις της μάρκας και που ορίζονται «Mobility Pioneers», και πλέον σε μία νέα γενιά υποψήφιων αγοραστών που ονομάζονται «Trend Driven Car Buyers».

infotainment με ψηφιακή οθόνη 12,3" και πρωτόκολλο επικοινωνίας NFC. Εκείνο όμως που δημιουργεί αίσθηση είναι η διαισθητική τεχνολογία που ανιχνεύει τις κινήσεις των βλεφάρων και της κόρης του ματιού ώστε να αναγνωρίζει πιθανή κόπωση ή απόσπαση της προσοχής του οδηγού και να επεμβαίνει με κατάλληλες ειδοποιήσεις ή ενέργειες.

Τέλος, «παρούσα» είναι η παλέτα ADAS με έως και 32 συστήματα υποβοήθησης του οδηγού!

ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ

Παρατηρώντας προσεκτικά η αλήθεια είναι ότι παντού συναντάς φυσικά, ανακυκλωμένα και πιστοποιημένα υλικά.

Όταν οι σχεδιαστές του SUV Volvo EX30 δημιούργησαν το εσωτερικό του, επέλεξαν υλικά που δημιουργούν εντυπώσεις που διαρκούν. Υλικά από φυσικούς, ανακυκλωμένους και ανανεώσιμους πόρους που τα αισθάνεστε ωραία και είναι ωραία. Για τη Volvo αυτή είναι η νέα ερμηνεία της πολυτελείας που σημαίνει ότι το υπερβάλλον συμβατικό ύφασμα δίνει τη θέση του στην ανακύκλωση και στο σύγχρονο υλικό Nordico. Οι επενδύσεις από Nordico, που δημιουργήθηκε από υφάσματα φτιαγμένα από ανακυκλωμένα υλικά, όπως τα πλαστικά μπουκάλια PET, καθώς και από πολυμερή με βιολογική βάση από δάση στη Σουηδία και τη Φιλανδία, θέτουν ένα νέο πρότυπο για την premium εσωτερική σχεδίαση.

Μάλιστα η πυκνή ύφανση των υφασμάτων γίνεται προσάθεια να παραπέμπει σε κορυφές και κοιλάδες, δηλαδή ένα τοπίο σε μικρογραφία.

Μαζί με τις πιστοποιημένες κατά FSC ξύλινες επιφάνειες της καμπίνας και τις μοκέτες που αποτελούνται εν μέρει από αναγεννημένο πολυαμίδιο, αυτές οι επιλογές στα υλικά εξασφαλίζουν ότι το Volvo EX30 περιέχει σχεδόν 50 κιλά ανακυκλωμένων πλαστικών και υλικών με βιολογική βάση – τη μεγαλύτερη ποσότητα μη πρωτογενών υλικών που προέρχονται από ορυκτά στην γκάμα των αυτοκινήτων μας. Ολοκληρώνοντας, να σημειώσουμε ότι το Volvo EX30 δίνει ακόμη τη δυνατότητα να εξατομικεύει κάποιος το εσωτερικό του, επιλέγοντας μεταξύ επτά διαφορετικών επιλογών.

ΣΤΟΝ ΔΡΟΜΟ

Το νέο EX30 είναι διαθέσιμο με τρία κινητήρια σύνολα και συγκεκριμένα: EX30 με ένα ηλεκτροκινητήρα 272 ίππων και με μπαταρίες 51 kWh, EX30 με ένα ηλεκτροκινητήρα 272 ίππων και με μπαταρίες 69 kWh Extended Range και EX30 με δύο ηλεκτροκινητήρες, με μέγιστη συνδυαζόμενη ισχύ 428 ίππων, με τη μεγάλη μπαταρία των 69 kWh και τετρακίνηση. Η έκδοση αυτή επιταχύνει από 0-100 χλμ./ώρα σε μόλις 3,6" καθιστώντας το έτσι ως το πιο γρήγορο Volvo παραγωγής στην ιστορία της μάρκας.

Η αυτονομία με τη μικρή Standard μπαταρία φτάνει τα 344 χιλιόμετρα και με τη μεγάλη Extended Range τα 476 χλμ., ενώ η φόρτιση της μπαταρίας από το 10-80% σε ταχυφορτιστή συνεχούς ρεύματος DC γίνεται σε μόλις 26 λεπτά.

Η ποιότητα κύλισης είναι υπεράνω κριτικής και βοηθάει σε τεράστιο βαθμό σε αυτή την κατεύθυνση η ανάρτηση πενταπλών συνδέσμων πίσω. Τέλος η απόσταση των 16,5 εκ. από το έδαφος, φροντίζει να μη στερηθείτε την απόλαυση της εκτός δρόμου οδήγησης.

TIMH

Οι τιμές των νέων Volvo EX30 αρχίζουν από τις 37.572 ευρώ για την έκδοση Core με τον ένα ηλεκτροκινητήρα 272 ίππων και με μπαταρίες 51 kWh (χωρίς να υπολογίζεται το όφελος κρατικής επιδότησης). **A**

Σήμερα οι αυτοκινητοβιομηχανίες θέλουν να κερδίζουν περισσότερα χρήματα για να επενδύσουν στην ηλεκτροκίνηση η οποία αποφέρει ευκολότερο και υψηλότερο κέρδος, και για αυτό αποσύρουν σταδιακά τα μικρού μεγέθους αυτοκίνητα, τα οποία δεν άφηναν «ικανό κέρδος». Η «κλιματική κρίση» έχει και τα καλά της...

Η κατασκευή υπερανθρώπων ή το πώς οι οδηγοί F1 έγιναν cyborgs

Οι Millennials οδηγοί και οι ακόμα νεότεροι είναι αεροδυναμικά πλάσματα, προετοιμασμένα να αντιμετωπίζουν καιρικές συνθήκες οι οποίες προστίθενται στην πίεση της επιτάχυνσης που βασανίζει το ανθρώπινο σώμα

Της Σώτης Τριανταφύλλου

Φωτόγραφία: Red Bull Content Pool

T

ην 1η Δεκεμβρίου 1913 ο Henry Ford ξεκίνησε τη γραμμή παραγωγής και μείωσε τον χρόνο κατασκευής ενός ModelT από 12 ώρες σε κάτι παραπάνω από 90 λεπτά. Έτσι το κόστος του αυτοκινήτου πήγε από \$825 το 1908, στα \$260 το 1925.

Κάπως έτσι έγινε για πρώτη φορά προσιτό το αυτοκίνητο στον κόσμο. Έναν αιώνα μετά φαίνεται να κάνουμε έναν σχεδόν πλήρη κύκλο 350 μοιρών και να επιστρέψαμε σε μια εποχή, προ Ford, όπου το αυτοκίνητο γίνεται και πάλι είδος πολυτελείας: κάτι ακριβό στο οποίο οι περισσότεροι δεν έχουν πια πρόσβαση. Πώς φτάσαμε, όμως, εδώ; Τα τελευταία 20 χρόνια η τεχνολογική εξέλιξη των αυτοκινήτων έχει υπάρξει ραγδαία. Ακόμα και αν μπορούμε σε μια χρονομηχανή και επισκεφτούμε μια αντιπροσωπεία αυτοκινήτου πριν από 10 χρόνια, κάποια από τα χαρακτη-

ριστικά που είναι σήμερα μέρος του βασικού εξοπλισμού, το 2012 δεν έχουν καν εφευρεθεί. Τα τελευταία 20 χρόνια έχουμε δει το αυτοκίνητο να μεταμορφώνεται από ένα βασικό αγαθό—ένα μέσο μετακίνησης με ένα ευρύ φάσμα επιλογών, από πολύ μικρά σε πολύ μεγάλα, από πολύ φτηνά σε πολύ ακριβά, από «γυμνό» σε υπερπλούσιο εξοπλισμό, κοινώς από το «να κάνω απλά τη δουλειά μου» στην «Άρτα και τα Πάννεννα»—σε είδος πολυτελείας. Είχαμε επιλογές και ποικιλία στο είδος, τη μάρκα, τον σχεδιασμό, το χρώμα, τα χαρακτηριστικά, τον κινητήρα, την ισχύ. Ενώ τώρα; Τώρα οι περισσότερες μάρκες—με ή χωρίς πρόσχημα την «επιβίωση»—έχουν κάνει «trast» και ανήκουν σε ομίλους, που σημαίνει ότι μοιράζονται ακριβώς τα ίδια δομικά συστατικά όπως πρωτευόντως το σασί (πλαίσιο) και δευτερευόντως ένα σωρό εξαρτήματα και ανταλλακτικά. Τώρα, με την επιθυμία (λέγε με

και πρόσχημα...) να έχουν περισσότερα χρήματα για να επενδύσουν στην ηλεκτροκίνηση, αποσύρουν σταδιακά τα μικρού μεγέθους αυτοκίνητα τα οποία δεν άφηναν «ικανό κέρδος».

Τώρα, οι περισσότερες μάρκες, που δεν είναι πια μάρκες αλλά τιτάνες με πολλαπλά ονόματα, λένε: έχουμε αυτό και αυτό, μόνο με «Άρτα και Πάννεννα». Και πού 'σαι; Είναι έως και 10.000 ευρώ ακριβότερο από τον προκάτοχό του. Το θες; Τι; Είναι ακριβό; (σατανικό γελάκι) Θα πας σε μεταχειρισμένο; (πιο έντονο σατανικό γελάκι) Καλή τύχη! Ο θρασύτερος αυτός γέλωτας οφείλεται στο γεγονός ότι η τρέχουσα κατάσταση έχει προκαλέσει μια διόλου αμελητέα αύξηση τιμών και στα μεταχειρισμένα αυτοκίνητα, αφήνοντας τον σύγχρονο καταναλωτή μεταξύ γκρεμού και ρέματος. Επαναλαμβάνω όμως...

Πώς φτάσαμε εδώ

Νούμερο 1: Ασφάλεια. Ομολογουμένως, ένα μέρος του εξοπλισμού ασφαλείας είναι πλέον βάσει νομοθεσίας, και ένα άλλο είναι ό,τι έχουν προλάβει να εφεύρουν οι εταιρείες και έβαλαν στο αυτοκίνητο. Και σκέφτεστε... ασφάλεια! Σημαντικό! Αδιαμφισβήτητη στη θεωρία, αλλά δεν είναι πάντα έτσι. Ένα κακό παράδειγμα είναι το automated emergency breaking system (σύστημα αυτόματης πέδησης) το οποίο παρεμπιπτόντως μου 'χει προκαλέσει κάνα δυο εμφράγματα από την τρομάρα. Αυτό λοιπόν έχει σκοπό να φρενάρει απότομα το αυτοκίνητο όταν εντοπίσει άλλο αυτοκίνητο, πεζό ή ποδηλάτη τον οδηγός δεν έχει προλάβει να δει.

Σε μια δοκιμή τέτοιων συστημάτων, το 2019, η Αμερικανική Ένωση Αυτοκινήτων διαπίστωσε ότι τα περισσότερα

ήταν «εντελώς αναποτελεσματικά» τη νύχτα, ακριβώς όταν προκύπτουν οι περισσότεροι θάνατοι πεζών. Έκτοτε, πολλοί κατασκευαστές έχουν προσθέσει βελτιωμένους αισθητήρες ανίχνευσης τη νύχτα, αλλά σε πολλές περιπτώσεις αυτές οι αναβαθμίσεις δεν συμπεριλαμβάνονται στον βασικό εξοπλισμό. Κάποιοι, δε, ισχυρίζονται ότι τα πολλά αυτά συστήματα ασφαλείας ενδεχομένως να έχουν αντίθετο αποτέλεσμα. Ο David Zipper, fellow στο Κέντρο Κρατικής και Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Σχολής Κέννεντι του Χάρβαρντ (Harvard Kennedy School's Taubman Center for State and Local Government), έγραψε: «Αντίθετα, ορισμένοι εικάζουν ότι τα ασφαλέστερα αυτοκίνητα κάνουν τους δρόμους πιο επικίνδυνους για τους πεζούς και τους ποδηλάτες, επειδή οι οδηγοί, αισθανόμενοι πιο ασφαλείς, είναι περισσότερο πιθανόν να πάρουν ρίσκα».

Και εδώ έρχεται εμβόλιμο το αιώνιο ερώτημα: «μα θα

πηγαίνουμε πίσω και όχι μπροστά;». Ή το «μα δεν θα συνεχίσουμε να εξελίσσουμε τα αυτοκίνητα στην προσπάθεια να βελτιστοποιήσουμε τόσο την ασφάλεια όσο και την άνεση των ανθρώπων (οδηγών, συνοδηγών, πεζών, ποδηλάτων);» Προφανώς και όχι. Προφανώς και η ασφάλεια πάντα οφείλει να είναι η πρώτη προτεραιότητα. Το πιο σωστό ερώτημα όμως ίσως είναι: πότε αρκεί; Πότε η προσπάθεια βελτιστοποίησης προσπερνά τη δημιουργία εφάμιλλων προβλημάτων; Όπως και να 'χει, το θέμα αυξημένης ασφαλείας και επανάπαυσης των οδηγών έρχεται εδώ να δέσει με τον επόμενο παράγοντα που έχει συμβάλει στην αύξηση κόστους.

Νούμερο 2: Τα infotainment και άλλα τζιτζιμπράγκαλα (ασύρματες συνδέσεις smartphone, cruise control καθοδηγούμενο από ραντάρ, προβολείς LED, υαλοκαθαριστήρες με αισθητήρες βροχής, φωτισμός περιβάλλοντος για την καμπίνα...). Κοινώς, οι τεράστιες οθόνες αφής, οι οποίες όσο πάνε και μεγαλώνουν, η συνδεσιμότητα αυτών με όλες μας τις συσκευές και τα αμέτρητα μενού μέσα στα οποία χανόμαστε... την ώρα που οδηγούμε, όταν απλά θέλαμε οι άμοιροι να χαμηλώσουμε την ένταση του κλιματιστικού γιατί έχουμε ψοφήσει στο κρύο, ή να βρούμε το αναθεματισμένο κουμπάκι του alarm το οποίο γίνεται ολοένα και μικρότερο. Λέγονται Alarm για κάποιο λόγο: γιατί πρέπει μόνιμως να το ψάχνω; Ακόμα και το να χαμηλώσουμε την ένταση της μουσικής απαιτεί μεταπτυχιακό από το Harvard σε κάποια καινούργια αυτοκίνητα. Γιατί; Και όλα αυτά συμβαίνουν παράλληλα με τη δόληση: πρέπει να γίνουν τα αυτοκίνητα ασφαλέστερα! Τότε γιατί μου βάζεις μια οθόνη 100 ιντσών μπροστά μου με 7.000 μενού την ώρα που οδηγώ; Γιατί μου κάνεις την περιήγηση σε αυτό το μενού τόσο περιπλοκή, όταν γνωρίζεις ότι σίγουρα θα χρειαστώ κάτι από αυτά την ώρα που το αυτοκίνητο κινείται; Πού είναι επιτέλους το κουμπάκι των alarm; Και αυτές οι πόρτες από πού ξεκλειδώνουν;

Δεν σας κρύβω ότι μπαίνοντας σε καινούργια αυτοκίνητα έχω πολλές φορές φανταστεί να με κυνηγάει ένας δολοφόνος και εντέλει να πεθαίνω επειδή δεν πρόλαβα να βρω και να πατήσω το σωστό κουμπί, ή γιατί το χειρόφρενο είναι και αυτό πια μικρότερο από σπυράκι και δεν θυμάσαι ποτέ αν πρέπει να το πιέσεις με το μικρό σου δαχτυλάκι ή να το τραβήξεις. Το «Texas Chainsaw Massacre» θα ήταν μια εντελώς διαφορετική ταινία εν έτη 2022,

Νούμερο 3: Μικροτσιπ. Χιλιάδες μικροτσιπ! Από το να ζεστάνετε τα χέρια σας σε θερμαινόμενο τιμόνι, ή τον ποπό σας σε θερμαινόμενα καθίσματα, από το να μετακινήσετε με χάρη το κάθισμά σας μπρος-πίσω και πάνω-κάτω, στο να πατήσετε το κουμπάκι για να κατέβει η πόρτα του πορτμπαγκάζ, με ταχύτητα πιο αργή απ' τον θάνατο, για να μη σας πιάσει η μεσοούλα σας (και ο δολοφόνος να πλησιάζει), από τα ηλεκτρικά παράθυρα σε όλα τα άλλα συστήματα ασφαλείας και «δισκέδας».

Και πού είναι τα μικροτσιπ; Α, είναι σε έλλειψη. Γιατί είναι σε έλλειψη; Γιατί κατά τη διάρκεια της πανδημίας δεν αγοράζαμε αυτοκίνητα και έτσι η αυτοκινητοβιομηχανία σταμάτησε να παραγγέλνει γιατί δεν υπήρχε ζήτηση. Επίσης, έπεσε η ίδια η παραγωγή λόγω πανδημίας. Και τώρα τι κάνουμε; Τώρα, επειδή υπάρχει μεγάλη ζήτηση και η παραγωγή ακόμα υστερεί, τα βαράμε στο θεό και όποιος

προλάβει. Και το αυξανόμενο κόστος πρώτων υλών; Α, ναι! Ανέβασε το κόστος λίγο ακόμα. Και η έλλειψη ανθρώπινου δυναμικού; Έλα, δώσε λίγο ακόμα μωρέ. Και η εφοδιαστική αλυσίδα που έχει επηρεαστεί λόγω πανδημίας; Σωστά, πάμε λίγο ακόμα. Εκεί κοντά στα 12-15.000 ευρώ αύξηση νομίζω μας καλύπτει.

Όλα αυτά τα τζιτζιμπράγκαλα που αναφέραμε παραπάνω απαιτούν ολοένα και περισσότερους ημιαγωγούς (semiconductors) οι οποίοι ειδικά σήμερα κοστίζουν ένα σωρό χρήματα. Για να έχουμε μία εικόνα, κρατήστε αυτό που είπε ο Δ.Σ. της Bosch πριν κάνα χρόνο: «Ένα συμβατικό αυτοκίνητο απαιτεί ημιαγωγούς της τάξης των περίπου 100 ευρώ. Ένα Plug-In υβριδικό αυτοκίνητο περί τα 250-300 ευρώ, ενώ ένα αμιγώς ηλεκτροκίνητο περί τα 550 ευρώ». Επαυξημένα τα ποσά αυτά πού μετακινούνται; You guess edit!

Νέα δεδομένα

Ας δούμε, όμως, ένα παράδειγμα. Το Volkswagen Golf, το οποίο πριν από λίγο καιρό ήταν το αυτοκίνητο με τις μεγαλύτερες πωλήσεις στην Ιρλανδία, έβγαίνει το 2012 στη φθηνότερη έκδοσή του, με έναν βενζινοκινητήρα 85 ίππων 1.2 λίτρων, είχε τρεις πόρτες και κόστιζε 19.745 ευρώ. Αυτή τη στιγμή το φθηνότερο Golf που υπάρχει κυμαίνεται στα €30.950 για ένα μοντέλο TSI Life 1.0 λίτρου. Πρόκειται για αύξηση τιμής 11.205 ευρώ.

Και εδώ αναδύεται μια λίγο πιο απλή ερώτηση. Μήπως σε συνδυασμό με όλους τους παραπάνω παράγοντες οι εταιρείες έκαναν επιρροσθετα μια κλασική αύξηση τιμών απλά και μόνο επειδή μπορούν και επειδή πλέον η ζήτηση ξεπερνά κατά πολύ την προσφορά; Μην αναρωτιέστε, έχει απαντηθεί ήδη: τα αυτοκίνητα πόλης και τα supermini είναι ασύμφορα. Άρα ή τα σταματάμε ή συνεχίζουμε την παραγωγή τους κάνοντάς τα πανάκριβα. Ένα Ford Fiesta το 2020 κόστιζε 15.000 ευρώ και τώρα το παίρνεις με 21.000 ευρώ.

Σύμφωνα με τον David Bannon, της Mazda Ireland, η απάντηση είναι όχι. «Τα τελευταία 10 χρόνια έχουμε αυξήσει τις τιμές των αυτοκινήτων μας, αλλά όχι χωρίς να βελτιώσουμε σημαντικά την ποιότητα και την ασφάλεια των οχημάτων μας», δήλωσε. Ορισμένες όμως εταιρείες, όπως η Ford, προγραμματίζουν να σταματήσουν την παραγωγή κάποιων μοντέλων χαμηλότερης κατηγορίας, δίνοντας προτεραιότητα στα πιο ακριβά μοντέλα τους.

Και αυτό το μοντέλο φαίνεται να γίνεται όλο και πιο δημοφιλές. Είναι αρκετές οι εταιρείες που σκέφτονται να αποσύρουν μόνιμα τα μικρότερα και φτηνότερά τους μοντέλα και ως εκ τούτου θα διαθέτουν πλέον μοντέλα μεγαλύτερης κατηγορίας. Πού βρισκείται όμως ο μέσος καταναλωτής σε αυτό το νέο πια τοπίο; Τι επιλογές αφήνουν σε έναν αγοραστή ενός μέσου νοικοκυριού που επιθυμούν να αγοράσουν ένα καινούργιο και πιο ασφαλές όχημα για την οικογένειά τους αλλά δεν είναι διατεθειμένοι να δώσουν τεράστια ποσά; Δυστυχώς οι επιλογές δεν είναι απλά λίγες... αλλά γίνονται πια σχεδόν μονόδρομος, διότι ή θα χρειαστεί να χρεωθούν ένα τεράστιο ποσό που δεν έχουν, το οποίο θα γίνει μεγαλύτερο καθότι θα πρέπει να γίνουν περισσότερες δόσεις, ή θα πρέπει να αγοράσουν ένα μεταχειρισμένο αυτοκίνητο, των οποίων η τιμή έχει επίσης αυξηθεί λόγω έλλειψης άλλων επιλογών. **A**

CUPRA BORN Ένα ξεχωριστό ηλεκτροκίνητο hot hatch

Του Κωνσταντίνου Λεμονή

Mπορεί να είναι ντυμένο από την κορυφή μέχρι τα νύχια με αντιπροσωπευτικές χάλκινες πινελιές, αλλά η Cupra πραγματικά «έχει κερδίσει το χρυσό» με το πρώτο της ηλεκτρικό οικογενειακό αυτοκίνητο. Το Cupra Born είναι διασκεδαστικό στην οδήγηση και έχει ένα πολυτελές, ενδιαφέρον εσωτερικό, με τεχνολογία που πραγματικά είναι εύκολη στην λειτουργία της. Τα σπορ bucket καθίσματα –κατασκευασμένα από βιώσιμα υλικά που προέρχονται από απορρίμματα από τη Μεσόγειο Θάλασα– είναι ένα ακόμα δείγμα του αντισυμβατικού χαρακτήρα του Born.

TECH

Στο ιδιαίτερο και φιλικό σχεδιασμένο εσωτερικό, που θα μπειτε χωρίς χρήση του κλειδιού, συναντάτε έλεγχο κλιματισμού δύο ζωνών, ψηφιακό πίνακα οργάνων 5,3", σύστημα πολυμέσων 12", ψηφιακό ραδιόφωνο, ασύρματη φόρτιση smartphone, ασύρματο Apple CarPlay, ενσύρματο Android Auto, θερμαινόμενο δερμάτινο τιμόνι τροχός, τέσσερις θύρες USB-C, ατμοσφαιρικό φωτισμό, πίσω φιμέ τζάμια, πίσω αεροτομή οροφής και αεροδυναμικές ζάντες 19 ιντσών.

Το δε Το Cupra Connect GEN4 προσφέρει προηγμένη πλοήγηση, πρόσθετη ασφάλεια και απομακρυσμένη σύνδεση μέσω του my cupra app, ενώ όλα τα συστήματα υποβοήθησης και οι δείκτες τους που δίνουν πολύτιμες πληροφορίες στον οδηγό, βρίσκονται στο οπτικό πεδίο του οδηγού, χάρη στο σύστημα head-up display επαυξημένης πραγματικότητας.

Σε επίπεδο ασφάλειας, υπάρχουν επτά αερόσακοι, αυτόνομο φρενάρισμα έκτακτης ανάγκης (AEB), υποβοήθηση λωρίδας, υποβοήθηση στάθμευσης, προειδοποίηση τυφλού σημείου, πίσω ειδοποίηση cross-traffic με προειδοποίηση εξόδου, υαλοκαθαριστήρες με αίσθηση βροχής, κάμερα 360, μόνιτορ πίεσης ελαστικών, προσαρμοζόμενο cruise control, συναγεμρός,

αυτόματη ενεργοποίηση/απενεργοποίηση προβολέων LED με αυτόματη μεγάλη σκάλα, μπροστινά φώτα ομίχλης και θερμαινόμενοι/τροφοδοτούμενοι εξωτερικοί καθρέπτες.

ΣΤΟΝ ΔΡΟΜΟ

Μία μπαταρία μεγάλης εμβέλειας 77kWh, που προσφέρει αυτονομία 548 χλμ. τροφοδοτεί έναν από τους πιο προηγμένους σήμερα ηλεκτροκίνητες που μεταφέρει

Από κοντά, θα παρατηρήσετε ότι αυτό το μικρό, ηλεκτρικό hot hatch προσφέρει απλόχερα ισπανική αίσθηση και πληθωρικότητα. Όταν το οδηγήσετε, θα προστεθεί και η βιωματική απόλαυση!

την κίνηση στους πίσω τροχούς για να δημιουργήσει μια πιο σπορ αίσθηση. Το σύστημα μετάδοσης κίνησης του καθαρού EV με σύγχρονο κινητήρα μόνιμου μαγνήτη είναι ενσωματωμένο πάνω από τον πίσω άξονα μπροστά από το κέντρο των τροχών. Η ροπή μεταφέρεται χρησιμοποιώντας ένα κιβώτιο μίας ταχύτητας με διαφορεικό, εξομαλύνοντας την απόδοση για να παρέχει φυσική απόδοση.

Διατίθενται με τρία κινητήρια σύνολα: Born 58 με ισχύ 204 ίππων και ηλεκτρική αυτονομία έως 425 χλμ. Born 58 eBoost με ισχύ 231 ίππων και ηλεκτρική αυτονομία έως 420 χλμ. και Born 77 eBoost με ισχύ 231 ίππων και ηλεκτρική αυτονομία έως 548 χλμ.

Η ροπή των τριών συνόλων είναι κοινή στα 310 Nm, όπως κοινή είναι και η μέγιστη ταχύτητα στα 60 χλμ./ώρα. Τέλος οι εργοστασιακές τιμές κατανάλωσης ορίζονται από 15,1-18 kWh/100 χλμ.

Σημαντικό είναι ωστόσο να αναφέρουμε ότι το Born χρησιμοποιεί ένα υδρόψυκτο σύστημα μπαταρίας ιόντων λιθίου πολλαπλών θηκών που βρίσκεται χαμηλά και κεντρικά στο αυτοκίνητο για να προσφέρει το καλύτερο κέντρο βάρους και να μειώσει τον αντίκτυπο του βάρους του πακέτου, αντί να το χρησιμοποιεί ως πλεονέκτημα για την παροχή μεγαλύτερης δύναμης. Προσφέρει δε και αρκετούς χώρους όπως το εργονομικό πορτμπαγκάζ χωρητικότητας 385 λίτρων.

Ένα επιπλέον ενδιαφέρον στοιχείο είναι ότι το Born μπορεί να προσθέσει επιπλέον 100 χιλιόμετρα αυτονομίας σε μόλις 7 λεπτά χρησιμοποιώντας ένα σημείο φόρτισης 125kW, κάνοντας τα τυπικά ταξίδια τόσο απλά και εύκολα σαν να χρησιμοποιείτε όχημα κινητήρα καύσης. Και ακόμα κι αν το απόθεμα της μπαταρίας είναι μόνο 5%, μπορεί να αναπληρωθεί στο 80% σε μόλις 35 λεπτά. Το Born μπορεί να συνδεθεί σε δίκτυα φόρτισης AC και DC, οπότε είτε βρίσκεστε στο δρόμο είτε στο σπίτι, ενώ η επαναφόρτιση της μπαταρίας είναι γρήγορη και απλή. Μάλιστα υπάρχει η δυνατότητα να εισάγετε τις συνήθεις συνθήκες ταξιδιού σας και να ανακαλύψετε –κατά προσέγγιση– την αυτονομία του Born. Η τιμή εκκίνησης των CUPRA Born αρχίζει από τις 41.900 ευρώ για την έκδοση 58 kWh 204hp (χωρίς την κρατική επιδότηση «Κινούμαι Ηλεκτρικά»). ●

Η πράσινη μετακίνηση σήμερα είναι ...blue

Η ηλεκτροκίνηση αλλάζει τον τρόπο που κινούμαστε και η **ΔΕΗ blue**, το πιο εκτεταμένο δίκτυο φόρτισης στην Ελλάδα, κάνει την ηλεκτροκίνηση ακόμα πιο προσβάσιμη σε όλους, **με περισσότερα από 1.800 σημεία φόρτισης που αυξάνονται δυναμικά.**

Σήμερα **περισσότερα από 180 σημεία ταχυφόρτισης** βρίσκονται ήδη σε κομβικά σημεία, για να κάνουν τη φόρτιση των ηλεκτρικών αυτοκινήτων **ακόμα πιο γρήγορη.**

Με ενέργεια που προέρχεται αποκλειστικά από **Ανανεώσιμες Πηγές**, η **ΔΕΗ blue** προσφέρει έναν ολόκληρο κόσμο υπηρεσιών για όλους!

Κατεβάστε την εφαρμογή ΔΕΗ blue

blue

Το μέλλον
φορτίζει

deiblue.com

Το Clio έγινε διεθνές best seller και κέρδισε δύο φορές το βραβείο του Αυτοκινήτου της Χρονιάς στην Ευρώπη, ενώ είναι ένα από τα πιο εμβληματικά αυτοκίνητα πώλης. Τώρα, στην 5η γενιά του, εφευρίσκει εκ νέου τον εαυτό του, αποτελώντας την ιδανική μετουσίωση της «Nouvelle Vague» της Renault.

T

ο νέο Renault Clio έχει στόχο να φέρει νέο ενθουσιασμό στην κατηγορία των σουπερμίνι στις διεθνείς αγορές. Το Clio, από την κυκλοφορία του το 1990 μέχρι σήμερα, αποτελεί ένα αναμφισβήτητο best seller, με 16 εκ. πωλήσεις! Το σύγχρονο στυλ του είναι ακόμα πιο συναρπαστικό και όμορφο, ενώ το κομψό και ξεχωριστό εσωτερικό του εγκαινιάζει τη νέα σχεδιαστική γλώσσα της μάρκας. Η προσαρμογή στις απαιτήσεις της εποχής, επιτάσσει πλήθος επιλογών σε συστήματα κίνησης, περισσότερες από οποιοδήποτε άλλο μοντέλο στην κατηγορία του, ώστε να δίνεται η δυνατότητα στον καθένα να επιλέξει τη διαμόρφωση που καλύπτει απόλυτα τις ανάγκες του.

DESIGN & ΠΟΙΟΤΗΤΑ

Το νέο λογότυπο της Renault στο κέντρο της πλήρως επανασχεδιασμένης μπροστινής γρίλιας, αποτυπώνει τον στόχο της μάρκας να κατασκευάσει πιο μοντέρνα, πιο διακριτικά και πιο βιώσιμα αυτοκίνητα για τη ζωή, βασισμένα στις διαχρονικές αξίες της. Η νέα φωτιστική υπογραφή –που θα υιοθετηθεί από όλα τα μοντέλα της Renault στο μέλλον– συνδυάζεται με το νέο στυλ, αντικατοπτρίζοντας δύο από τα χαρακτηριστικά του μοντέλου: την ακρίβεια και την προσωπικότητα. Αναβαθμισμένο εμφανίζεται και το εσωτερικό του: οι νέες ταπεσαρίες και τα νέα υλικά βιολογικής προέλευσης το καθιστούν σύγχρονο, αναβαθμίζοντας την εικόνα της ποιότητας, αλλά και την εμπειρία στο εσωτερικό. Η έκδοση esprit Alpine είναι σπορ και ταυτόχρονα «αριστοκρατική», τόσο εσωτερικά όσο και εξωτερικά, ενώ είναι και αυτή που εκφράζει καλύτερα τη νέα εποχή Clio.

Παράλληλα, η εμπειρία στο εσωτερικό του νέου Clio είναι τώρα πιο αναβαθμισμένη και η καμπίνα επιβατών είναι πιο φιλόξενη και πιο άνετη. Μόλις ανοίξει κανείς την πόρτα αντικρίζει πιο ευγενή και βιώσιμα υλικά και αντιλαμβάνεται αμέσως το άλμα που έχει συντελεστεί στον τομέα της ποιότητας. Η ευρυχωρία και η εργονομία εξακολουθούν να είναι τα βασικά πλεονεκτήματα του αυτοκινήτου, προσφέροντας ένα μοναδικό επίπεδο άνεσης σε όλους.

Τα καθίσματα, τα πάνελ των θυρών και το ταμπλό έχουν επενδυθεί με ένα εξελιγμένο βιώσιμο και οικολογικό ύφασμα το οποίο αποτελείται από 60% ίνες TENCEL, μια βιολογική σύνθεση κυτταρικών ινών κατασκευασμένες από φυσικό ξύλο ανανεώσιμων πηγών, που προέρχεται από ημι-φυσικά δάση βιώσιμης διαχείρισης στην Ευρώπη.

Επίσης, στο νέο Clio απουσιάζει εντελώς το δέρμα: αντίθετα, οι επιφάνειες καλύπτονται με TEP, ένα ύφασμα με σαγρέ επίστρωση από ίνες βιολογικής προέλευσης και πολυεστέρα.

TECH

Οι νέες υπηρεσίες και η κορυφαία επιπέδου συνδεσιμότητα κάνουν το νέο Clio ακόμα πιο διαισθητικό στη χρήση του. Όλες οι εκδόσεις διαθέτουν ψηφιακό πίνακα οργάνων, με οθόνι 7 ή 10 ιντσών. Η οθόνη των 10 ιντσών απεικονίζει τους χάρτες πλοήγησης και προσαρμόζει την εμφάνισή της ανάλογα με το επιλεγμένο πρόγραμμα οδήγησης, από τη ρύθμιση του συστήματος MULTI-SENSE.

Το νέο Clio διαθέτει 20 προηγμένα συστήματα υποβοήθησης οδήγησης (ADAS) για ευκολότερο και ασφαλέστερο ταξίδι. Τα συστήματα αυτά χωρίζονται σε τρεις ενότητες: Οδήγηση, Παρκάρισμα και Ασφάλεια.

Η ΠΙΟ ΠΛΗΡΗΣ ΓΚΑΜΑ ΚΙΝΗΤΗΡΩΝ ΣΤΗΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΤΟΥ

Το νέο Clio διαθέτει μια γκάμα κινητήρων που χρησιμοποιούν διαφορετικές πηγές ενέργειας, συμπεριλαμβανομένου του full hybrid κινητήρα E-Tech των 145 ίππων, ο οποίος αξιοποιεί την αιχμή της υβριδικής τεχνολογίας. Οι άλλες επιλογές –βενζίνη, diesel και βενζίνη/LPG– καλύπτουν μια ευρεία γκάμα απόδοσης, ώστε ο κάθε οδηγός να διαλέξει ανάλογα τις ανάγκες του.

Η full hybrid τεχνολογία E-Tech περιλαμβάνει περισσότερες από 150 πατέντες, καθώς και τεχνολογία που έχει συγκεκριμένα η Renault από τις πίστες της Formula 1, ειδικά στον τομέα της ανάκτησης και αναγέννησης ενέργειας. Η σειριακή-παράλληλη αρχιτεκτονική συνδυάζει δύο ηλεκτροκινητήρες, με έναν 4κύλινδρο κινητήρα εσωτερικής καύσεως 94 ίππων 1,6 λίτρου, με ένα αυτόματο κιβώτιο ταχυτήτων χωρίς συμπλέκτη πολλαπλών λειτουργιών (multimode) και μία μπαταρία 1,2 kWh.

Το νέο Clio διατίθεται επίσης και με τον 3κύλινδρο turbo κινητήρα Tce 100 LPG, που καίει βενζίνη και LPG, ενώ το σύστημα υγραεριοκίνησης είναι τοποθετημένο στη γραμμή παραγωγής. Με τα δύο ρεζερβουάρ γεμάτα, το αυτοκίνητο μπορεί να διανύσει περισσότερα από 1.000 χλμ συνολικά.

Τέλος, ο diesel κινητήρας Blue dCi των 100 ίππων, είναι ιδανικός για σκληρή χρήση και για εταιρικούς στόλους.

Το νέο Renault Clio είναι τώρα ετοιμοπαράδοτο και με δέσμευση τιμής, ενώ μπορείτε να το αποκτήσετε από 158 ευρώ τον μήνα, με όφελος έως 3.000 ευρώ. Το νέο μοντέλο πλαισιώνεται από 5ετή εργοστασιακή εγγύηση, δωρεάν ασφάλιση για 6 μήνες και δωρεάν οδική βοήθεια για 3 χρόνια. **A**

Επαναλαμβανόμενο success story

Του Κωνσταντίνου Λεμονή

NEO RENAULT CLIO

Mercedes SL300 Gullwing

Γιατί είμαστε ακόμα ερωτευμένοι με τα ρετρό αυτοκίνητα;

Σε μια εποχή μαζικής παραγωγής, όπου πολλά οχήματα στερούνται «προσωπικότητας» και χαρακτήρα, τα **vintage αυτοκίνητα** συχνά θεωρούνται αντικείμενα πάθους και αφοσίωσης.

Της **Αννας Ματζχωρίτη**

Παράδοξο; Δυσνόητο; Ανατρεπτικό; Ό,τι και να είναι σαν συνθήκη, είναι απολύτως υπαρκτή και, αν την δούμε με μεγαλύτερη προσοχή, απόλυτα κατανοητή!... Η δυσκολία να το αναγνωρίσουμε «με την πρώτη» οφείλεται στο ότι σε έναν κόσμο γεμάτο με κομψά αυτοκίνητα υψηλής τεχνολογίας, φαίνεται αδιανόητο ότι τα ρετρό αυτοκίνητα συνεχίζουν να αιχμαλωτίζουν τις καρδιές τόσων πολλών ανθρώπων που απλά είναι λάτρεις των αυτοκινήτων.

Ωστόσο, υπάρχει μια αναμφισβήτητη γοητεία και ένα δέλεαρ γύρω από τα vintage οχήματα που εξακολουθεί να απηχεί στους ανθρώπους σήμερα. Από τα διαχρονικά τους σχέδια μέχρι τους νοσταλγικούς συνειρμούς που προκαλούν, τα ρετρό αυτοκίνητα κατέχουν μια ξεχωριστή θέση στην καρδιά μας.

Γιατί συμβαίνει όμως αυτό; Ας εμβαθύνουμε στους λόγους για τους οποίους αγαπάμε τόσο πολύ αυτές τις «κλασικίζουσες» τάσεις μας.

Η νοσταλγία, αναμφίβολα, παίζει σημαντικό ρόλο στην προσκόλλησή μας στα ρετρό αυτοκίνητα. Για πολλούς αντιπροσωπεύουν μια σύνδεση με το παρελθόν, ξυπνώντας μνήμες μιας πιο απλής εποχής. Είτε πρόκειται για ένα vintage Citroen DS ή μία Chevrolet Camaro είτε για ένα Ford Mustang ή μία Mercedes 300 SL Gullwing, αυτά τα εμβληματικά αυτοκίνητα μπορούν να μας μεταφέρουν πίσω σε μια περασμένη εποχή, όπου η ζωή φαινόταν πιο ξέγνοιαστη και ρομαντική. Είναι αυτός ο συναισθηματισμός που οδηγεί τη λαχτάρα μας για vintage αυτοκίνητα, που λειτουργούν ως παράθυρο στο παρελθόν.

Το απαράμιλλο design και η απλότητα της μηχανικής

Μια άλλη πτυχή που συμβάλλει στη λατρεία των ρετρό αυτοκινήτων είναι η ξεχωριστή σχεδιαστική γλώσσα τους. Ενώ τα σύγχρονα οχήματα εμφανίζονται συχνά βελτιωμένα για καλύτερη αεροδυναμική και αποτελε-

σματικότητα, τα ρετρό αυτοκίνητα διαθέτουν τολμηρή, εντυπωσιακή αισθητική που τραβά την προσοχή. Από τις κομψές καμπύλες μιας Jaguar E-Type μέχρι την εμβληματική ουρά μιας Lancia Stratos, αυτά τα εξαιρετικά σχέδια αποπνέουν χαρακτήρα και προσωπικότητα που μπορεί να λείπει από τα σύγχρονα μοντέλα. Τα σιλ του παρελθόντος που προκαλούν νοσταλγία εμπνέουν συναισθήματα αυθεντικότητας και ατομικότητας, ξεχωρίζοντας τα ρετρό αυτοκίνητα από τα σύγχρονα αντίστοιχα.

Επιπλέον, η απλότητα των μηχανικών μερών των ρετρό αυτοκινήτων είναι ελκυστική σε πολλούς λάτρεις της αυτοκίνησης. Σε μια εποχή όπου τα ελεγχόμενα από υπολογιστή συστήματα κυριαρχούν στην αυτοκινητοβιομηχανία, τα vintage οχήματα υπενθυμίζουν μια εποχή που τα αυτοκίνητα ήταν πιο απλά και πιο κατανοητά. Η ικανότητα να μπορεί κάποιος να ασχολείται με τον κινητήρα, να κάνει επισκευές χωρίς την ανάγκη εκτεταμένων διαγνωστικών υπολογιστών και να απολαμβάνει μια πιο πρακτική εμπειρία οδήγησης ελκύει όσους εκτιμούν τη νοοτροπία «το κάνω μόνος μου» και την ικανοποίηση που συνοδεύει.

Ένα βιώσιμο χόμπι

Επιπλέον, τα ρετρό αυτοκίνητα συχνά αποπνέουν μια αίσθηση διαχρονικότητας που υπερβαίνει τις σύγχρονες τάσεις. Σε αντίθεση με τα σύγχρονα οχήματα, τα οποία μπορεί να ξεπεραστούν γρήγορα λόγω των ταχέως εξελισσόμενων τάσεων τεχνολογίας ή σχεδιασμού, τα κλασικά αυτοκίνητα διατηρούν τη γοητεία τους ανεξάρτητα από την εποχή. Αυτή η διαχρονική ελκυστικότητα τους καθιστά μια καλή επένδυση, καθώς η αξία τους τείνει να εκτιμάται με την πάροδο του χρόνου. Η αγάπη για τα ρετρό αυτοκίνητα εκτείνεται πέρα από την προσωπική απόλαυση, καθώς η συλλογή, η αποκατάσταση και η προβολή αυτών των οχημάτων έχει γίνει ένα βιώσιμο χόμπι για πολλούς λάτρεις.

Τέλος, τα ρετρό αυτοκίνητα ενσωματώνουν μια αίσθηση αυθεντικότητας και δεξιοτεχνίας που μπορεί να μας κάνει να νιώθουμε πιο συνδεδεμένοι με τις μηχανές που οδηγούμε.

Σε μια εποχή μαζικής παραγωγής, όπου πολλά οχήματα στερούνται ατομικότητας και χαρακτήρα, τα vintage αυτοκίνητα συχνά θεωρούνται προίοντα πάθους και αφοσίωσης. Η προσοχή στη λεπτομέρεια, τα ποιοτικά υλικά που χρησιμοποιούνται και η δεξιοτεχνία που χρησιμοποιήθηκε για την παρα-

γωγή αυτών των οχημάτων ενθαρρύνουν μια βαθύτερη εκτίμηση για την τέχνη της ιστορίας του αυτοκινήτου.

Συμπερασματικά, η αγάπη μας για τα ρετρό αυτοκίνητα μπορεί να αποδοθεί στην ικανότητά τους να προκαλούν νοσταλγία, τα διακριτικά τους σχέδια, την απλότητα των μηχανικών τους, τη διαχρονική τους γοητεία και την αίσθηση της αυθεντικότητας που ενσωματώνουν. Αυτοί οι παράγοντες ενώνονται για να δημιουργήσουν μια συναισθηματική σύνδεση που ξεπερνά το πέρασμα του χρόνου. Τα ρετρό αυτοκίνητα συνεχίζουν να μας γοητεύουν και να μας αιχμαλωτίζουν, υπενθυμίζοντάς μας γιατί οι απόηχοι του παρελθόντος εξακολουθούν να κατέχουν ξεχωριστή θέση στον σημερινό μας κόσμο της αυτοκινητοβιομηχανίας. **A**

Ferrari 250 GTO

Shelby Cobra

Citroen DS Cabriolet

IONIQ 6.

Awaken your world.

Σημασία δεν έχει το πού πηγαίνετε... αρκεί να κινείστε συνέχεια προς τα εμπρός. Απαράμιλλα κομψός σχεδιασμός και δυναμική φουτουριστική εμφάνιση για το πρώτο μας ηλεκτρικό σπορ σεντάν. Τεχνολογική υπεροχή και υψηλή αισθητική, με πρωτόγνωρη αίσθηση ενός εσωτερικού που σας υποδέχεται σαν ανοιχτή αγκαλιά. Εντυπωσιακή αυτονομία έως 614 χλμ. σε συνδυαστικό κύκλο (777 χλμ. σε αστικό), με μία μόνο φόρτιση.

Το νέο IONIQ 6 είναι εδώ, έτοιμο να αφυπνίσει τις αισθήσεις σας.

hyundai.gr

5 ΕΤΗ Εργοστασιακή Εγγύηση
Χωρίς Όριο Χλμ

8 ΕΤΗ Εργοστασιακή Εγγύηση
Μπαταρίας

Η 5ετής Εργοστασιακή Εγγύηση Απεριορίστων Χιλιομέτρων της Hyundai και η 8ετής Εργοστασιακή Εγγύηση ή 160.000 Χιλιομέτρων για την μπαταρία υψηλής τάσης ισχύουν μόνο για αυτοκίνητα Hyundai που έχουν αρχικώς πωληθεί από εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο Hyundai σε τελικό πελάτη, όπως ορίζεται στους όρους και τις συνθήκες του βιβλίου εγγυήσεως οι οποίοι είναι προσβάσιμοι και στο www.hyundai.gr

*Autohellas*Group

THE NEED FOR SPEED

Η εμμονή του ανθρώπου με

Αν όλα φαίνονται υπό έλεγχο, απλά δεν πηγαίνεις αρκετά γρήγορα

Της **Ελένης Χελιώτη** - Φωτό: SSC North America

Η Ομοσπονδία Μηχανοκίνητου Αθλητισμού (FIA) μας λέει στην ιστοσελίδα της ότι αυτή τη στιγμή το Ρεκόρ Ταχύτητας στην Ξηρά (Outright Land Speed Record) είναι 1.227,985 χλμ./ώρα. Στον κόσμο των αυτοκινήτων παραγωγής κάποιες από τις ταχύτερες ορόσημα του τελευταίου αιώνα έχουν υπάρξει: Benz Patent-Motorwagen (1886-World's first car) 16 χλμ./ω, Ford Model T (1924) 65 χλμ./ω, Chevrolet Confederate (1932) 112 χλμ./ω, Jaguar XK120 (1949) 200,5 χλμ./ω, Lamborghini Miura P400 (1965) 275 χλμ./ω, Porsche 959 (1986) 319 χλμ./ω, Bugatti Veyron EB 16.4 (2005) 408,47 χλμ./ω, SSC Tuatara (2020) 508,729 χλμ./ω.

Στα μέσα του 20ου αιώνα, ο Γάλλος θεωρητικός της λογοτεχνίας, δοκιμιογράφος, φιλόσοφος, κριτικός και σημειολόγος Roland Barthes είπε: «Πιστεύω ότι τα αυτοκίνητα σήμερα είναι το αντίστοιχο των μεγάλων Γοτθικών καθεδρικών ναών» και ο συγγραφέας Aldous Huxley δήλωσε ότι «η ταχύτητα είναι η μόνη ευχαρίστηση που εφευρέθηκε από τον νεωτερισμό».

Η ταχύτητα, συνέχισε ο Aldous Huxley, ήταν η μόνη εμπειρία που ήταν μοναδική στον 20ό αιώνα. Ακόμη και η πτήση ήταν γνωστή στον Ίκαρο της μυθολογίας και στους αδελφούς Montgolfier τον 18ο αιώνα. Μέχρι τα μέσα του 20ού αιώνα η ταχύτητα σαν γενικότερη έννοια, σε όλες τις εκφάνσεις της, φαίνεται να έγινε προτεραιότητα, και η βελτιστοποίηση να έγινε συνυφασμένη με την ταχύτητα. Ένα παράδειγμα αυτού ήταν το υπερηχητικό αεροσκάφος Concorde.

Σαν είδος, όμως, πότε γεννήθηκε η δίψα και μεταγενέστερα η εμμονή μας με την ταχύτητα; Πριν από την εφεύρεση των αυτοκινήτων, η ταχύτητα με την οποία οι άνθρωποι μπορούσαν να ταξιδέψουν ήταν πιθανώς περιορισμένη στην ταχύτητα ενός αλόγου, είτε επάνω στο άλογο, είτε στο άρμα. Οι αρματοδρομίες ήταν ένας αγώνας ταχύτητας ενός άρματος που το τραβούσαν 2, 4, ή 6 άλογα. Η αρχαιότερη αναφορά αρματοδρομίας βρίσκεται στην «Ιλιάδα» του Ομήρου όπου περιγράφεται η κηδεία του Πάτροκλου. Πολλούς αιώνες μετά, τον 17ο αιώνα, οι Ρώσοι είχαν αναπτύξει τσουλήθρες πάγου — γιγάντιες ράμπες στις οποίες οι άνθρωποι τσουλούσαν επάνω σε έλκνητρα με μεγάλες ταχύτητες.

Μέχρι το τέλος του 2ου Παγκοσμίου Πολέμου, όποιος είχε μια αξιοπρεπή δουλειά μπορούσε να αγοράσει ένα αυτοκίνητο στις ΗΠΑ, το οποίο θα μπορούσε πιθανώς να φτάσει σε μέγιστη ταχύτητα 160 χλμ./ώρα.

Ήταν όμως στις αλυκές της Γιούτα δεκαετίες πριν, συγκεκριμένα το 1912, όταν ξεκίνησαν οι αγώνες ταχύτητας hot rod στο πια εμβληματικό Bonneville Salt Flats Race Track, και το 1914 καταγράφηκε εκεί το πρώτο ρεκόρ ταχύτητας στην Ξηρά. Μέχρι τη δεκαετία του 1960 είχαν εμφανιστεί πραγματικά ακραία οχήματα και ταχύτητες με κινητήρες αεριωθουμένων για να σημειώσουν μερικά από τα πιο εξωφρενικά ρεκόρ ταχύτητας Ξηράς που υπάρχουν. Αυτή τη δεκαετία τα οχήματα με κινητήρα τζετ και ακραία αεροδυναμική έγιναν το χρυσό πρότυπο για τις αλυκές και σημείωσαν ρεκόρ 640 έως 800 χλμ./ώρα. Ο Enda Duffy, στο βιβλίο του «The Speed Handbook», εξηγεί πώς τα αυτοκίνητα έχουν μεταμορφώσει την ανθρώπινη εμπειρία και αντίληψη ως προς την ταχύτητα. Υποστηρίζει ότι τα αυτοκίνητα προκάλεσαν μια αποστρόφη προς τις αργές ταχύτητες, καθώς τα ταξίδια με υψηλές ταχύτητες έγιναν το νέο νορμάλ στη εποχή μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.

Η σχέση μας όμως με την ταχύτητα, όπως και η μερικές φορές ανεξήγητη αγάπη μας για αυτή, μπορεί να εξηγηθεί σε μεγάλο βαθμό και επιστημονικά, καθότι μελέτες έχουν δείξει ότι η ταχύτητα αυξάνει σημαντικά τα επίπεδα τεστοστερόνης. Σε μια μελέτη που δημοσιεύτηκε στο περιοδικό *Organizational Behavior and Human Decision Processes* το 2009, οι ερευνητές συνέκριναν τα επίπεδα τεστοστερόνης μιας ομάδας ανδρών που οδηγούσαν ένα σπορ αυτοκίνητο υψηλής ταχύτητας με μια άλλη ομάδα ανδρών, που οδηγούσαν ένα συμβατικό sedan. Αυτές οι δύο ομάδες οδήγησαν σε δύο τύπους δρόμων: ο ένας γεμάτος γυναίκες, και ο άλλος εντελώς άδειος. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι οι άνδρες που οδηγούσαν το σπορ αυτοκίνητο είχαν υψηλότερα επίπεδα τεστοστερόνης, και ότι δεν ήταν η παρουσία

των γυναικών που επηρέασε τα επίπεδα τεστοστερόνης τους, αλλά ο τύπος (δηλαδή η ταχύτητα) του αυτοκινήτου που οδηγούσαν.

Φαίνεται, λοιπόν, ότι κάθε φορά που πατάμε το γκάζι, υπάρχει μια ξαφνική έκρηξη αδρεναλίνης στο σώμα μας, η οποία αυξάνει την αρτηριακή μας πίεση, τον καρδιακό παλμό και τη θερμοκρασία του σώματός μας. Κάποιοι νιώθουν ακόμα και ένα ελαφρύ μυρμηγκιασμα στα άκρα τους. Αυτές οι επιδράσεις εμφανίζονται τόσο σε άνδρες όσο και σε γυναίκες, αλλά είναι σαφώς πιο έντονες στους άνδρες. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η εμμονή με την ταχύτητα συνδέεται συνήθως με την τεστοστερόνη. Αυτός είναι επίσης ο λόγος που οι άντρες θεωρούνται γενικά πιο βιαστικοί και λιγότερο προσεκτικοί πίσω από το τιμόνι.

Σήμερα, στις αρχές του 21ου αιώνα, υπάρχουν αυτοί που υποστηρίζουν ότι η βραδύτητα είναι περισσότερο προσαρμοσμένη στη σύγχρονη διάθεση παρά η ταχύτητα. Το concert του Mindfulness, η στάση του να νιώθεις ζωντανός αυτή τη στιγμή, αντί να λαχταράς για το μέλλον, είναι μια έκφρασή του. Αυτή η ιδέα όμως φαίνεται να μηρδεύει τη βιασύνη στην καθημερινότητα με την «αγνή» αίσθηση της ταχύτητας, και να αγνοεί το γεγονός ότι το ένα δεν αναιρεί το άλλο.

Υπάρχουν αμέτρητα δημοσιεύματα που αναφέρονται στη βελτιστοποίηση της ζωής μας και πώς αυτή θα είναι επιτυχής μόνο εάν αφαιρεθεί η αίσθηση της ταχύτητας, με τη γενικότερη έννοια, από τη ζωή μας. Γίνονται αναφορές στο fast food, ως μια λανθασμένη έκφραση της ταχύτητας, και στον αντίποδα αναφέρονται ιδέες όπως το Slow TV, εκπομπές που οπτικά μας χαλαρώνουν και μας επιτρέπουν να «κατεβάσουμε ταχύτητα», με χαρακτηριστικό παράδειγμα το κανάλι NRK της Νορβηγίας, το οποίο είχε εκπληκτική επιτυχία με εκπομπές που δείχνουν το επτάωρο ταξίδι με το τρένο από το Μπέργκεν στο Όσλο, ή ένα 12ωρο ολονύχτιο πάρτι πλεξίματος (το πλεξίμο είναι ένα πολύ δημοφιλές

Κάθε φορά που πατάμε το γκάζι, υπάρχει μια ξαφνική έκρηξη αδρεναλίνης στο σώμα μας, η οποία αυξάνει την αρτηριακή μας πίεση, τον καρδιακό παλμό, και τη θερμοκρασία του σώματός μας. Κάποιοι νιώθουν ακόμα και ένα ελαφρύ μυρμηγκιασμα στα άκρα τους.

χόμπι στη Νορβηγία). Χωρίς σχολιασμό, αυτές οι εκπομπές ενθαρρύνουν τη συμμετοχή σε μια έκσταση συγκέντρωσης (ή βαρεμάρας) που μοιάζει με το Zen.

Η βραδύτητα, ισχυρίζονται, σημαίνει φροντίδα και περιουλογογή, όχι εύκολη κατάκτηση και ωμή ικανοποίηση. Και αυτό ισχύει για οποιοδήποτε μέσο ή δραστηριότητα: ταξίδια, φαγητό, σεξ ή επικοινωνίες. Το «Go Slow» μπορεί να έχει μια μυρωδιά βιομηχανικής αδράνειας, αλλά έχει επίσης μια έντονη αίσθηση του μέλλοντος.

Κι όμως, τόσο ο μηχανοκίνητος αθλητισμός όσο και τα γρήγορα αυτοκίνητα παραγωγής παραμένουν όχι απλά ζωντανά, αλλά θεμιτά και λατρευτά από εκατομμύρια ανθρώπους. Πώς αλλιώς εξηγούνται οι εκατοντάδες χιλιάδες θεατές που συμμετέχουν ακόμα σε αγώνες όπως WRC, Formula 1, Indie 500, Le Mans, κτλ; Πατί αν το «Go Slow» και το Mindfulness είναι η επιτομή της εποχής μας όλα τα παραπάνω δεν έχουν εκλείψει;

Η απάντηση είναι γιατί είναι δύο πολύ διαφορετικά πράγματα τα οποία δεν έχουν καμία σχέση μεταξύ τους. Πατί το πώς βι-

ώνουμε την καθημερινότητά μας, και η ταχύτητα με την οποία φροντίζουμε να απολαμβάνουμε αυτά που αγαπάμε, ουδεμία σχέση έχει με την αγάπη μας για την ταχύτητα καθαυτή. Πατί για να παρακολουθήσεις μια Ειδική Διαδρομή σε έναν αγώνα WRC η διαδικασία απαιτεί, προϋποθέτει να ενθαρρύνει τόσο την ιδέα του «go slow» όσο και του «mindfulness». Διότι φτάνοντας στο επιθυμητό σημείο, ώρες πριν περάσουν τα τέρατα ταχύτητας, περιμένεις... καρτερικά, σχεδόν με ευλάβεια, με φίλους, οικογένεια, αγνώστους που μοιράζονται την ίδια χαρά με σένα. Βρίσκεις στη και ζεις τη στιγμή, ίσως όσο λίγες άλλες, και ο χρόνος φαίνεται να σέρνεται απολαυστικά... για να βιώσεις την ταχύτητα, έστω και επαγωγικά.

Η επιστήμη μάς λέει επίσης ότι η ταχύτητα προσφέρει και κάτι ακόμα: την αίσθηση ότι έχουμε φτερά. Οι ψυχολόγοι υποστηρίζουν ότι ένας παράγοντας που συμβάλλει στην εμμονή μας με την ταχύτητα είναι ότι, όταν ανεβαίνεις σε ένα ποδήλατο ή μπαίνεις σε ένα αυτοκίνητο, υπάρχει μια άμεση αλλαγή στον ψυχισμό σου. Το όχημα που οδηγούμε γίνεται προέκταση της προσωπικότητάς σας – ισοδυναμεί με φτερά.

Και ποιος δεν θα ήθελε, έστω μια φορά στη ζωή του, να νιώσει ότι πετάει; **A**

ΤΗΝ ΤΑΧΥΤΗΤΑ

ΝΕΑ BMW X2

Ένα ευέλικτο SAV με στοιχεία «M»

Δεν είναι λογικό ότι όταν βλέπεις αυτό το αυτοκίνητο, το πρώτο πράγμα που σκέφτεσαι και θέλεις να ρωτήσεις, είναι: με πόσα χρήματα το αποκτώ;

Του **Θωμά Κ. Ευθυμίου**

Λοιπόν, με 44.990 ευρώ αγοράζεις όχι απλά την εικονιζόμενη ολοκαίνουργια X2, αλλά παίρνεις «μαζί» ένα SUV αυτοκίνητο που σε εισάγει στη μαγεία των χαρακτηριστικών της σειράς «M»! Συνδυάζει ουσιαστικά η BMW σε ένα νέο μοντέλο το X2, ένα αυτοκίνητο που στη δεύτερη γενιά του έχει μεγαλώσει σε όλες τις διαστάσεις, σε τέτοιο σημείο μάλιστα που «φλερτάρει» με την X4!

Η απόλυτα δυναμική εμπρός εμφάνιση, η νέα σχεδίαση για τα πίσω φώτα και η φωτιζόμενη μάσκα BMW υπογραμμίζουν την αποκλειστικότητα της BMW X2. Τα δε μοναδικά σχεδιαστικά χαρακτηριστικά του μοντέλου επιδόσεων BMW X2 δίνουν την υπόσχεση δυναμικής οδηγικής απόλαυσης για τους επιβαίνοντες.

Το παγκόσμιο λανσάρισμα στην αγορά

Το τεχνολογικά εξελιγμένο πλαίσιο της νέας X2 εξασφαλίζει μια απόλυτα αρμονική ισορροπία μεταξύ της спор, ευέλικτης συμπεριφοράς από τη μία πλευρά και της άνεσης για μεγάλες αποστάσεις από την άλλη.

θα ξεκινήσει τον Μάρτιο του 2024 με την αμιγώς ηλεκτρική BMW iX2 xDrive30, το μοντέλο επιδόσεων BMW X2 M35i xDrive, μια ακόμα βενζινοκίνητη έκδοση και ένα μοντέλο diesel. Το καλοκαίρι του 2024 θα προστεθούν στην γκάμα μια δεύτερη αμιγώς ηλεκτρική έκδοση και μία ακόμα πετρελαιοκίνητη.

ΓΝΩΡΙΜΙΑ

Η BMW X2 είναι το αυτοκίνητο που εισήγαγε για πρώτη φορά την έννοια του Sports Activity Coupé (SAC) στην premium compact κατηγορία. Τώρα, τη σκυτάλη παραλαμβάνει η δεύτερη γενιά, ακόμα πιο ξεχωριστή σε εμφάνιση, πιο спор και πιο προοδευτική σε φιλοσοφία. Οι σημαντικά μεγαλύτερες διαστάσεις και η έντονη κουπέ σιλουέτα αναδεικνύουν ξεκάθαρα μέσω της εξωτερικής σχεδίασης το άλμα εξέλιξης που πραγματοποίησε η νέα BMW X2. Ο προοδευτικός χαρακτήρας του νέου μοντέλου είναι επίσης εμφανής στην αμιγώς ηλεκτρική έκδοση BMW iX2, σε μία πληθώρα συστημάτων αυτοματοποι-

ημένης οδήγησης και στάθμευσης καθώς και στις καινοτόμες ψηφιακές υπηρεσίες που προσφέρει το νέο BMW iDrive με QuickSelect και λειτουργικό σύστημα BMW Operating System 9.

Η νέα BMW X2 υιοθετεί μια ξεχωριστή, οπτικά εκφραστική σχεδίαση που την διαφοροποιεί ξεκάθαρα από το compact Sports Activity Vehicle (SAV), BMW X1. Ως εκ τούτου, είναι άμεσα αναγνωρίσιμη ως ένα καθαρόαιμο Sports Activity Coupé (SAC). Χαρακτηριστικά του νέου μοντέλου είναι επίσης οι δυναμικές έντονες γραμμές και οι γενναιοδωρες επιφάνειές του, ενώ το μακρύτερο μεταξόνιο και τα φαρδύτερα μετατόχια αυξάνουν την ευρυχωρία τόσο στα καθίσματα των πέντε επιβατών όσο και στο πορτμπαγκάζ. Η νέα X2 έχει μέγιστη χωρητικότητα 560 -1.470 λίτρα για τη μεταφορά αποσκευών, ανάλογα με την έκδοση.

Το εσωτερικό της νέας BMW X2 διαθέτει μια μοντέρνα premium ατμόσφαιρα με спор πινελιές. Ο λεπτός πίνακας οργάνων, που φιλοξενεί την κυρτή οθόνη BMW Curved

Display, πλαισιώνεται στην καμπίνα από ένα «αιωρούμενο» υποβραχιόνιο με ενσωματωμένο πίνακα ελέγχου. Μια σειρά από νέα πακέτα εξοπλισμού επιτρέπουν τη στοχευμένη εξατομίκευση του αυτοκινήτου. Μεταξύ των επιλογών που ενισχύουν τον premium χαρακτήρα του είναι ένα πακέτο καθρεπτών, το θερμαινόμενο τιμόνι και το ηχοσύστημα Harman Kardon.

Ένας τρικύλινδρος βενζινοκίνητος από την πιο πρόσφατη αθροωτή γενιά μονάδων της οικογένειας Efficient Dynamics τροφοδοτεί τη νέα BMW X2 sDrive20i. Σε συνεργασία με το ήπιο υβριδικό σύστημα 48V, ο κινητήρας των 1,5 λίτρων αποδίδει συνολική μέγιστη ισχύ 170 ίππους. Ο τετρακύλινδρος κινητήρας diesel της νέας BMW X2 sDrive18d έχει επίσης αναβαθμιστεί εκτενώς και αποδί-

δει μέγιστη ισχύ 150 ίππους. Όλοι οι κινητήρες εσωτερικής καύσης που διατίθενται για τη νέα BMW X2 συνδέονται στάνταρ με ένα επτατάχυτο κιβώτιο Steptronic διπλού συμπλέκτη.

BMW iX2: PREMIUM ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΕ ΕΝΑ COMPACT SAC

Μια αμιγώς ηλεκτρική έκδοση θα περιλαμβάνεται στη νέα γκάμα του SAC μοντέλου ήδη από το λανσάρισμα με τη μορφή της BMW iX2 xDrive30. Οι δύο εξαιρετικά ενσωματωμένες μονάδες κίνησης –μία στον εμπρός άξονα και μία στον πίσω – αποδίδουν συνδυαστικά 313 hp (συμπεριλαμβανομένου του στιγμιαίου boost) και συνολική ροπή 494 Nm. Η BMW iX2 xDrive30 έχει επιτάχυνση 0-100 km/h σε 5,6 δευτερόλεπτα και αναπτύσσει τελική ταχύτητα 180 χλμ./ώρα. Ο συνδυασμός εξασφαλίζει αυτονομία 417-449 χιλιομέτρων στον κύκλο WLTP. Η προσαρμοζόμενη ανάκτηση ενέργειας και η λειτουργία Max Range συμβάλλουν επίσης στην εξαιρετική αυτονομία.

ΤΙΜΗ

Η τιμή της γκάμας BMW X2 ξεκινά από τα 42.150 ευρώ για την έκδοση X2 sDrive20i. Με προνομιακή διαμόρφωση M Sport Advanced και πολύ πλούσιο εξοπλισμό η τιμή είναι 44.990 ευρώ. ●

SKODA

Skoda Kamiq Go for it

Με 19.900€ και 4 χρόνια εγγύηση

[skoda.gr](https://www.skoda.gr)

Μέση κατανάλωση: 5,5 – 5,9 lt/100 km. Μέσες εκπομπές CO₂: 125 – 135gr/km (κύκλος WLTP)

Kosmocar
Επίσημος Εισαγωγέας

NEO PEUGEOT 2008

Το best-seller στην αγορά των B-SUV ανανεώνεται! Του Θωμά Κ. Ευθυμίου

Aκριβώς! Συνεπής σε ό,τι μας έχει συνηθίσει η Peugeot από το 2016 και μετά, χρονιά που επιτελέστηκε ένα άλμα ποιότητας και σχεδιαστικής καινοτομίας στα μοντέλα της μάρκας, προχωρά με το 2008 πλέον σε ένα ακόμα βήμα σε ό,τι αφορά τη σχεδίαση, την τεχνολογία και την ηλεκτροκίνηση.

Τι το ιδιαίτερο έδωσε το 2008 στην παγκόσμια αγορά; Αρχικά άλλαξε τον αγοραστικό χάρτη σε επίπεδο κατασκευής, πολυτέλεια και ποικιλία επιλογών στην κατηγορία του. Με μία εικόνα που κηρύττει αισθηματικών περιγραφών μνεία για να αποδοθεί η σχεδιαστική-στιλιστική έκφρασή του, το 2008 έδωσε ένα σπάνιο καμβά επιλογών ώστε ό,τι απορίες και αν είχες, ό,τι δεύτερες σκέψεις, ό,τι συγκρίσεις, στο τέλος να παραδίνεσαι στη γοητεία του και στην τεράστια παλέτα των επιλογών κίνησης.

Με λίγα λόγια, δεν θα μπορούσες να αποφύγεις τη γοητεία της εμφάνισης, ούτε στις στοχευμένες επιλογές εκδόσεων!

Το Peugeot 2008, που παρουσιάστηκε στα τέλη του 2019, έχει ήδη παραχθεί σε 700.000 μονάδες, ήταν πάντα ανάμεσα στα 3 πρώτα μοντέλα σε πωλήσεις στην κατηγορία B-SUV στην Ευρώπη, κατακτώντας μάλιστα και την κορυφή το 2021.

Η επιτυχία του συγκεκριμένου μοντέλου οφείλεται κυρίως στο E-2008, το οποίο υπήρξε πρωτόπρος στον εξηλεκτρισμό της κατηγορίας από το 2019, με την παραγωγή του να έχει καταγράψει πάνω από 75.000 μονάδες.

ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΤΩΡΑ

Με το νέο 2008, η Peugeot συνεχίζει να ενισχύει την τεχνολογική και αιλουροειδή της ταυτότητα. Ένα από τα βασικά στοιχεία της σχεδιαστικής δουλειάς είναι η διάταξη της εμπρός πλευράς, η οποία ενισχύει την υπογραφή των 3 ονύχων. Τονίζει το στιβαρό και μυώδες στιλ που έκανε το συγκεκριμένο SUV τόσο επιτυχημένο σε όλες τις αγορές, και απεικονίζει την αναβάθμιση που υφίσταται το νέο 2008.

Τι μας φέρνει όμως το νέο μοντέλο; Περισσότερη γοητεία μέσω της κομψότητας και της εντυπωσι-

ακής του σχεδίασης, περισσότερες συγκινήσεις κατά την οδήγηση, χάρη στο ακόμα και σήμερα πρωτοποριακό i-Cockpit 3D που ενισχύεται και από την κεντρική οθόνη υψηλής ανάλυσης των 10 ιντσών, αλλά και την εξαιρετική οδική του συμπεριφορά, και περισσότερη αριστεία χάρη στις επιδόσεις του νέου ηλεκτροκίνητου που εξασφαλίζουν έως και 406 χλμ. αυτονομία και των νέων ενσωματωμένων τεχνολογιών του.

Το δημοφιλέστερο μοντέλο που είναι διαθέσιμο σε έξι χρώματα αμαξώματος ξεκίνησε ήδη την εμπορική του πορεία στην ελληνική αγορά και η γκάμα του περιλαμβάνει τρεις εκδόσεις –Active, Allure, GT– με τέσσερα κινητήρια σύνολα, συμπεριλαμβανομένης και της νέας αμιγώς ηλεκτροκίνητης έκδοσης των 156 ίππων η οποία θα προσφέρει αυτονομία έως και 406χλμ., ενώ η γκάμα θα διευρυνθεί το 2024 με την προσθήκη ενός νέου υβριδικού κινητήρα.

Το νέο 2008 διατηρεί τις ίδιες εξωτερικές διαστάσεις με τον προκατόχο του, ενώ η χωρητικότητα του χώρου αποσκευών παραμένει αμετάβλητη, στα 434 λίτρα.

ΣΤΟΧΟΣ, ΤΟ ΒΕΛΤΙΣΤΟ

Έχουμε και λέμε: Νέο design στον ψηφιακό πίνακα οργάνων των 10" και 3D απεικόνιση, κεντρική οθόνη αφής 10" σε όλα τα μοντέλα 2008, η οποία μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τον έλεγχο των λειτουργιών του ηχοσυστήματος και του τηλεφώνου ή της τελευταίας γενιάς των συστημάτων ψυχαγωγίας Peugeot i-Connect και i-Connect Advanced. Τιμόνι μικρής διαμέτρου που δεκαπλασιάζει την οδηγική απόλαυση, εκλεπτυσμένος φωτισμός περιβάλλοντος στην έκδοση GT, νέος επιλογέας χειροκίνητου κιβωτίου ταχυτήτων. Το νέο Peugeot 2008 εφοδιάζεται, προαιρετικά και ανάλογα με την έκδοση, και με το σύστημα ελέγχου πρόσφυσης (Grip Control), το οποίο διαθέτει τρία προγράμματα οδήγησης: άμμος, λάσπη και χιόνι.

Στο πνεύμα της εποχής, το νέο 2008 έχει στόχο να χρησιμοποιήσει τους οικονομικούς ηλεκτροκίνητους και τα πιο πρόσφατα συστήματα συνδεσιμότητας, ως μέσο προσέλκυσης νέων πελατών. Το E-2008, πρωτόπρος στην αγορά των 100% ηλεκτρικών B-SUV, εφοδιάζεται με τον νέο κινητήρα που θα τοποθετηθεί επίσης τα E-208 και E-308. Η μέγιστη ισχύς αυξάνεται κατά 15% από 136 σε 156 ίππους, ενώ η χωρητικότητα της μπαταρίας αυξάνεται από 50 kWh σε 54 kWh. Μια σημαντική προσθήκη είναι με στόχο την οικονομία, που είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση της απόδοσης και της αυτονομίας, η οποία φτάνει πλέον τα 406 χλμ.

σε σύγκριση με τα 345 της προηγούμενου μοντέλου.

Το νέο Peugeot 2008 φέρνει αέρα ανανέωσης με περισσότερη γοητεία μέσω της κομψότητας και της εντυπωσιακής του σχεδίασης, περισσότερες συγκινήσεις κατά την οδήγηση, και κορυφαία απόλαυση και ενημέρωση χάρη στο διαρκώς πρωτοποριακό i-Cockpit 3D.

Εκτός από τους εξηλεκτρισμένους κινητήρες που αναφέρθηκαν πιο πάνω, στην γκάμα του 2008 περιλαμβάνονται και επιλογές κινητήρων βενζίνης και πετρελαίου που δίνουν στον κάθε πελάτη τη δυνατότητα να επιλέξει αυτόν που ικανοποιεί τις δικές του ανάγκες: PureTech 100, ο 3κύλινδρος βενζινοκίνητος του 1,2λίτρων με ισχύ 100 ίππων, που συνδυάζεται με χειροκίνητο κιβώτιο 6 σχέσεων, PureTech 130, ο 3κύλινδρος βενζινοκίνητος του 1,2λίτρων με ισχύ 130 ίππων, που συν-

δυάζεται είτε με χειροκίνητο κιβώτιο 6 σχέσεων ή με αυτόματο κιβώτιο EAT-8 και BlueHDi 130 EAT8, ο 4κύλινδρος κινητήρας diesel με ισχύ 130 ίππων που συνδυάζεται με αυτόματο κιβώτιο EAT-8.

Οι τιμές του νέου 2008 αρχίζουν από τις 24.100 ευρώ για την έκδοση 1.2 PureTech 100 S&S Active.●

Η ΩΘΗΣΗ ΜΙΑΣ ΝΕΑΣ ΕΠΟΧΗΣ

CUPRA BORN.
100% ΗΛΕΚΤΡΙΚΟ

Οι νέες γενιές αλλάζουν το κατεστημένο ακολουθώντας τις παρορμήσεις τους. Όπως ακριβώς και το νέο CUPRA Born, το πρώτο 100% ηλεκτρικό μοντέλο μας, με спор σχεδιασμό και τεχνολογία αιχμής. Τόσο απροσδόκητο, με απόδοση έως 231 hp και επιτάχυνση 0-100 χλμ/ώρα σε μόλις 6,6". Τόσο θαρραλέο, που θα μπορούσε να σημάνει την αρχή μιας νέας εποχής.

ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΤΕ ΤΟ, ΟΠΩΣ ΕΣΕΙΣ ΘΕΛΕΤΕ.
ΑΝΑΚΑΛΥΨΤΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΣΤΟ WWW.CUPRAOFFICIAL.GR

Ηλεκτρική κατανάλωση: 15,5 - 18,0kWh/100km. Εκπομπές CO₂: 0g/km

CUPRA

AutohellasGroup

NEO HYUNDAI KONA

Κορυφαία πρόταση στα B-SUV

Του Κωνσταντίνου Λεμονή

Σε μια αντισυμβατική κίνηση, η Hyundai Motor εξέλιξε το νέο Kona αρχικά ως ένα ηλεκτρικό αυτοκίνητο, σύμφωνα με την επιταχυνόμενη στρατηγική εξηλεκτρισμού που προβλέπει 11 νέα Hyundai EV στην αγορά έως το 2030.

Σε σύγκριση με την προηγούμενη γενιά Kona, το νέο μοντέλο έχει αυξημένες διαστάσεις και με βάση την έκδοση EV, το έχει μεγαλώσει αρκετά σε όλες του τις διαστάσεις φθάνοντας στα ανώτερα όρια της κατηγορίας B-SUV, αγγίζοντας μάλιστα εκείνα της C-SUV!

DESIGN

Για το ολοκαίνουριο Kona, η Hyundai Motor απομακρύνθηκε από τη συμβατική διαδικασία εξέλιξης που έχει ως προτεραιότητα τις εκδόσεις με κινητήρες εσωτερικής καύσης (ICE) και ξεκίνησε από το ηλεκτροκίνητο

(EV) Kona. Κάτι που έχει ως αποτέλεσμα ένα φουτουριστικό αμάξωμα που τονίζει το καθαρό σχήμα ενός SUV με πιο στιβαρή και δυναμική εμφάνιση. Με συντελεστή οπισθέλκουσας μόλις 0,27, το νέο Kona υπερέρχει στην αεροδυναμική απόδοση και προσδίδει περισσότερο στιλ με το παραμετρικό μοτίβο των φωτιστικών σωμάτων και την εμπρός όσο και πίσω λωρίδα Pixelated Seamless Horizon Lamp.

Χάρη στις αναβαθμισμένες διαστάσεις του μοντέλου και τη καινοτόμο αρχιτεκτονική που προέρχεται από το Kona EV, η Hyundai κατάφερε να σχεδιάσει έναν μεγαλύτερο «χώρο διαβίωσης». Το οδηγοκεντρικό ταμπλό τονίζεται από ένα αιωρούμενο οριζόντιο C-Pad με ενσωματωμένες τις διπλές οθόνες 12,3 ιντσών που τονίζουν τον high-tech χαρακτήρα του νέου Kona. Ως μέρος της νέας διάτα-

ξης του νέου ηλεκτροκίνητου Kona, ο επιλογέας ταχυτήτων shift-by-wire έχει μεταφερθεί από την κεντρική κονσόλα στην κολόνα του τιμονιού, γεγονός που επιτρέπει περισσότερο χώρο αποθήκευσης στην κονσόλα.

Key point? Κοιτώντας το τιμόνι δεν είδαμε πουθενά το logo Hyundai, ή το χαρακτηριστικό «H» του σήματος... Παρά μόνο μία μπάρα με τέσσερις τετράγωνα τελείες. Πρόκειται για ένα «οπτικό παιχνίδι» όπου σύμφωνα με τον κώδικα Mors οι τέσσερις τελείες παραπέμπουν στο γράμμα «H»!

Ο χώρος αποσκευών προσφέρει έως και 466 λίτρα με βελτιωμένη ευκολία φόρτωσης.

Τέλος το νέο Kona διαθέτει το προηγμένο πακέτο υποβοήθησης του οδηγού SmartSense (ADAS) και τα συστήματα ασφαλείας SmartSense της Hyundai, συμπεριλαμβανομένης της αυτόνομης οδήγησης Επιπέδου 2.

ΣΤΟΝ ΔΡΟΜΟ

Όλες οι δυνατές σήμερα επιλογές είναι διαθέσιμες για τον υποψήφιο αγοραστή του νέου Kona! Από θερμικούς κινητήρες, mild hybrid 1.0T και 1.6T, αλλά και αμιγώς ηλεκτροκίνητο σύνολο. Ας τα δούμε: 3κύλινδρος 1.0 T-GDI που αποδίδει 120 ίππους και 200 Nm ροπής, διαθέσιμος είτε με χειροκίνητο 6 σχέσεων (MHEV 48V), είτε με αυτόματο DCT 7 σχέσεων. Full Hybrid σύνολο με κινητήρα 1.6 λίτρων 141 ίππων και 265 Nm ροπής που συνδυάζεται με το αυτόματο κιβώτιο διπλού συμπλέκτη DCT 6 σχέσεων. Και βέβαια η πιο ισχυρή έκδοση αυτή με τον κινητήρα 1.6 T-GDI που αποδίδει 198 ίππους και 265 Nm ροπής, διαθέσιμη είτε με αυτόματο 7DCT, είτε με χειροκίνητο κιβώτιο 6 σχέσεων, ενώ (αποκλειστικά με το αυτόματο 7DCT) το Kona μπορεί να παραγγελθεί και ως τετρακίνητο.

ΤΟ ΝΕΟ KONA ELECTRIC

Είναι η έκδοση που προσφέρει κορυφαία αμιγώς ηλεκτρική αυτονομία (AER) στην κατηγορία των B-SUV (εκτιμώμενη κατά WLTP στα 490 χλμ.). Επίσης, διαθέτει ειδικά σχεδιαστικά EV χαρακτηριστικά, όπως το μπροστινό πορτμπαγκάζ (frunk), ενεργά πτερύγια αέρα, εσωτερικές και εξωτερικές παροχές ρεύματος (Vehicle-to-Load ή V2L), Head-up Display (HUD), λειτουργία οδήγησης i-PEDAL, έξυπνο σύστημα ανάκτησης ενέργειας, ηλεκτρονικό ενεργό σχεδιασμό ήχου (e-ASD) και Eco Package. Ταυτόχρονα, η λειτουργία Vehicle-to-Load (V2L) μπορεί να τροφοδοτήσει οποιαδήποτε συσκευή ή να φορτίσει ηλεκτρικό εξοπλισμό, με εσωτερικές και εξωτερικές πρίζες. Στο εσωτερικό, οι συσκευές μπορούν να συνδεθούν σε μια τυπική πρίζα στην πίσω κεντρική κονσόλα. Εξωτερικά, οι συσκευές και οι οικιακές συσκευές μπορούν να συνδεθούν χρησιμοποιώντας έναν προσαρμογέα V2L, ενώ το νέο i-PEDAL μέσω της λειτουργίας του επιτρέπει στους οδηγούς να επιταχύνουν ή να επιβραδύνουν χρησιμοποιώντας μόνο το πεντάλ του γκαζιού. Το έξυπνο σύστημα ανάκτησης ενέργειας προσαρμόζει αυτόματα την ένταση πέδησης.

Οι τιμές της γκάμας του νέου Kona αρχίζουν από τις 26.290 ευρώ για την έκδοση MHEV 1.0T 120ps 6MT 48V. ●

Όλες οι δυνατές σήμερα επιλογές είναι διαθέσιμες για τον υποψήφιο αγοραστή του νέου Kona! Από θερμικούς κινητήρες, mild hybrid 1.0T και 1.6T, αλλά και αμιγώς ηλεκτροκίνητο σύνολο.

Η υγεία κάθε άνδρα και κάθε γυναίκας
είναι για εμάς...

ΤΟ & ΤΟ
ΙΑΣΩ

Στο ΙΑΣΩ Γενική Κλινική, παρέχουμε ολοκληρωμένες υπηρεσίες υγείας, ακολουθώντας τις πιο σύγχρονες μεθόδους διάγνωσης και θεραπείας. Με έμπειρους γιατρούς όλων των ειδικοτήτων, πρωτοποριακό ιατροτεχνολογικό εξοπλισμό και μοντέρνες εγκαταστάσεις, το ΙΑΣΩ Γενική Κλινική αποτελεί την πρώτη επιλογή στην κορυφαία φροντίδα για άνδρες και γυναίκες κάθε ηλικιακής ομάδας.

Γιατί στόχος μας είναι να φροντίζουμε την υγεία σας, που για εμάς είναι το Α και το Ω.

Λεωφ. Κηφισίας 37-39, 151 23, Μαρούσι Αττικής
Τηλ: 210 6184000 / Fax: 210 6184158
Email: info@iaso.gr

www.iaso.gr

    omilosiaso group-iaso

 ΙΑΣΩ Γενική Κλινική
Για ό,τι πιο πολύτιμο έχεις.

Τι άλλαξε στην αυτοκίνηση από την ημέρα που μπήκε η Athens Voice στη ζωή μας;

Από την «αμόλυβδη» στην υδρογονοκίνηση, 892 τεύχη A.V. δρόμος

Του Θωμά Κ. Ευθυμίου

and beyond

Αν στις 23 Οκτωβρίου του 2003, όταν η Athens Voice «έβγαине» στη πρώτη της ραντεβού με τους Αθηναίους, έκανε κάποιος ένα street pulse και ρωτούσε τον κόσμο πώς θα είναι η αυτοκίνηση όταν ο όμιλος πια της A.V. θα γιόρταζε τα εικοστά του γενέθλια, είναι δεδομένο ότι δεν θα έπαιρνε ακριβείς απαντήσεις...

Βλέπετε πλέον έχουν έρθει τα «πάνω-κάτω» σε τέτοιο βαθμό, που ξεπέρασαν ακόμη και τους trend setters της παγκόσμιας αυτοκίνησης!

Και από τότε, άλλαξαν πάρα πολύ τα πράγματα. Ας τα δούμε.

ΣΤΟ ΛΥΚΑΓΓΕΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΑΙΩΝΑ

Από την αλλαγή του αιώνα, έχουμε δει πολλές καινοτομίες τεχνολογίας και μηχανικής που έχουν αλλάξει τον τρόπο εμφάνισης και λειτουργίας του σύγχρονου αυτοκινήτου. Πάρτε δύο αυτοκίνητα –ένα που κατασκευάστηκε το 2003 και ένα το 2023– και δείτε πόσο διαφορετικά είναι. Δεν είναι υπερβολή... Ένα αυτοκίνητο 20 ετών πλέον φαίνεται αρχαϊκό σε σύγκριση με τα σύγχρονα οχήματα του σήμερα.

1. Έξυπνες τεχνολογίες

Μιλώντας για εξελίξεις, η τεχνολογία αυτοκινήτων έχει γίνει πολύ πιο έξυπνη από ό,τι ήταν κάποτε. Αρχικά υπήρχε το Cruise Control, αλλά πριν όριζε απλώς μια ταχύτητα και θα έπρεπε να κατευθύνετε το αυτοκίνητο. Τώρα, η έξυπνη τεχνολογία έχει ενσωματώσει αισθητήρες και ραντάρ, που σημαίνει ότι μπορείτε κυριολεκτικά να ρυθμίσετε ορισμένα αυτοκίνητα στο Cruise Control και να κινούνται μέσα στις λωρίδες κυκλοφορίας.

Ομοίως, έχουμε προσαρμοστική τεχνολογία που αντιδρά σε καταστάσεις από μόνη της. Τα συστήματα πέδησης έκτακτης ανάγκης αποτελούν χαρακτηριστικό παράδειγμα. Τα σύγχρονα αυτοκίνητα παρατηρούν αντικείμενα μπροστά τους και μπορούν να φρενάρουν αυτόματα πριν ξεκάσατε, αποτρέποντας τις συγκρούσεις. Προχωρώντας ακόμη περισσότερο από αυτό, υπάρχει η ιδέα της αυτόνομης οδήγησης. Έχουμε δει ένα παράδειγμα όταν μιλάμε για το Cruise Control, αλλά η τεχνολογία έχει γίνει τόσο προηγμένη που τα σύγχρονα αυτοκίνητα μπορούν να οδηγούνται από μόνα τους.

2. Υπερασφάλεια

Η παλέτα συστημάτων υποστήριξης του οδηγού –και των επιβατών– με τη συντομογραφία ADAS έχει αλλάξει το επίπεδο ασφάλειας σήμερα στις μετακινήσεις με αυτοκίνητο. Το προηγμένο σύστημα υποβοήθησης οδηγού (Advanced Driver-Assistance System - ADAS) περιλαμβάνει τεχνολογίες που βοηθούν τους οδηγούς με την ασφαλή λειτουργία ενός οχήματος. Μέσω μιας διεπαφής ανθρώπου-μηχανής, το ADAS αυξάνει την ασφάλεια του αυτοκινήτου στον δρόμο ενώ χρησιμοποιεί αυτοματοποιημένη τεχνολογία, όπως αισθητήρες και κάμερες, για να ανιχνεύει κοντινά εμπόδια ή λάθη του οδηγού και να ανταποκρίνεται ανάλογα. Το ADAS μπορεί επίσης να ενεργοποιήσει διάφορα επίπεδα αυτόνομης οδήγησης.

Καθώς τα περισσότερα τροχαία ατυχήματα συμβαίνουν λόγω ανθρώπινου λάθους, τα συστήματα ADAS έχουν αναπτύχθει για την αυτοματοποίηση, την προσαρμογή και τη

βελτίωση της τεχνολογίας των οχημάτων για ασφάλεια και καλύτερη οδήγηση. Επίσης έχουν αποδειχθεί ότι μειώνουν τους θανάτους από τροχαία ατυχήματα ελαχιστοποιώντας το ανθρώπινο λάθος.

Τα χαρακτηριστικά ασφαλείας έχουν σχεδιαστεί για την αποφυγή ατυχημάτων και συγκρούσεων, προσφέροντας τεχνολογίες που προειδοποιούν τον οδηγό για προβλήματα και εφαρμόζοντας διασφαλίσεις, ενώ αναλαμβάνουν τον έλεγχο του οχήματος εάν είναι απαραίτητο.

3. Infotainment

Μπορεί να μην είναι άμεσα ορατό, αλλά αυτό το χαρακτηριστικό σύστημα είναι που έχει μετατρέψει τα αυτοκίνητά μας σε «σκεπτόμενες» μηχανές, κάτι σαν προέκταση του smartphone μας...

Στα παλιά αυτοκίνητα, όταν από την κασέτα πέρναγες στο CD, ένιωθες κάτι σαν επανάσταση, όπως και μετέπειτα στο MP3 και Bluetooth. Χώρια που σε αρκετά μοντέλα έπρεπε να αρκεστείς στα ακουσμάτα από το ραδιόφωνο και πολύ συχνά έπρεπε να αντιμετωπίσεις ένα απαίσιο σήμα από την κεραία, το οποίο έκανε διακοπές συνεχώς.

Πλέον έχουμε στη διάθεσή σας ένα ολόκληρο σύστημα infotainment. Μιλάμε για σθόνες αφής, συνδεσιμότητα WiFi, ακόμα και για τη δυνατότητα να παίζουμε παιχνίδια σε ορισμένα αυτοκίνητα, ενώ η τηλεφωνική επικοινωνία γίνεται μέσα από αυτό το σύστημα.

Μια από τις μεγαλύτερες επιπλέον διαφορές είναι ότι τα σύγχρονα αυτοκίνητα παρέχουν πολύ περισσότερες πληροφορίες για τον οδηγό και τους επιβάτες από τα παλαιότερα. Υπάρχουν διαθέσιμοι χάρτες που σας βοηθούν να σχεδιάσετε τη διαδρομή σας με ενημερώσεις για την κυκλοφορία, μπορείτε να μάθετε πώς θα είναι ο καιρός κατά τη διάρκεια του ταξιδιού σας και ούτω καθεξής.

Σήμερα, ωστόσο, το ερώτημα παραμένει: Πατί η ψυχαγωγία αυτοκινήτου έχει αλλάξει σε σημείο όπου μπορούν να παίζονται βιντεοπαιχνίδια; Ποιο είναι το νόημα; Κανείς δεν μπαίνει στο αυτοκίνητό του για να διασκεδάσει, όπως σε ένα κλαμπ. Μπαίνουμε για να οδηγήσουμε και όσο λιγότερους περιπασμούς έχουμε, τόσο το καλύτερο. Είναι κι αυτή μία παράμετρος της εποχής μας. Το να δημιουργούνται ανάγκες που δεν χρειαζόμαστε. Το marketing γνωρίζει πολύ καλά να δημιουργεί ανάγκες που δεν χρειαζόμαστε αλλά την ίδια στιγμή είμαστε διατεθειμένοι να πληρώσουμε για να τις αποκτήσουμε γιατί έτσι θεωρούμαστε «σύγχρονοι».

4. Προβολείς

Τόσο απλό αλλά τόσο κρίσιμο μέρος κάθε αυτοκινήτου παραγωγής. Οι προβολείς καθοδηγούν τον δρόμο σε σκοτεινές ή δύσκολες συνθήκες και έχουν βελτιωθεί εντυπωσιακά τις τελευταίες δύο δεκαετίες. Στις αρχές της δεκαετίας του 2000 μόλις είδαμε τη σταδιακή εφαρμογή των προβολέων LED. Σήμερα είναι βασικός εξοπλισμός σε κάθε αυτοκίνητο. Προσφέρουν φωτεινότητα που ξεπερνά τους παραδοσιακούς προβολείς αλογόνου ή υψηλής έντασης προβολείς, με μεγαλύτερη ευελιξία.

Οι σύγχρονοι προβολείς LED μπορούν να ανάψουν ή να σβήσουν μεμονωμένα ανάλογα με το πόσο σκοτάδι είναι έξω, μειώνουν τη δέσμη όταν έρχεται αντίθετα άλλο αυτοκίνητο, ενώ την αυξάνουν στο δεξί μέρος για να φαίνονται κινούμενοι άνθρωποι, ζώα, ποδηλάτες κ.ά., βελτιώνοντας έτσι την ασφάλεια και την οδηγική σας άνεση.

Infotainment

Design

Ηλεκτρική & υβριδική τεχνολογία

Υπερασφάλεια

Και στο βάθος, η Κίνα

Έξυπνες τεχνολογίες

Motorsports

Hydrogen ante portas

5. Ηλεκτρική & υβριδική τεχνολογία

Χωρίς αμφιβολία, μία από τις πιο σημαντικές εξελίξεις στην αυτοκινητοβιομηχανία είναι η βελτίωση τόσο των ηλεκτρικών όσο και των υβριδικών τεχνολογιών. Και πάλι, αν σκεφτούμε τι υπήρχε στις αρχές του 2000, θα δυσκολευτούμε να βρούμε αυτοκίνητα με τέτοιες τεχνολογίες. Οι οποίες υπήρχαν, αλλά ήταν δύσκολο να δημιουργηθεί ένα αυτοκίνητο που να είναι τόσο πρακτικό όσο ένα παραδοσιακό και να χρειάζεται μόνο ηλεκτρισμό για να το τροφοδοτήσει. Η υβριδική τεχνολογία υπήρχε βέβαια, αλλά αυτή ήταν ακόμα σε σχετικά πρώιμα στάδια. Τις τελευταίες δύο δεκαετίες και οι δύο τεχνολογίες έχουν προχωρήσει ραγδαία, οδηγώντας σε δραστικές αλλαγές και βελτιώσεις. Σήμερα, βλέπουμε περισσότερες μάρκες με υβριδικά και ηλεκτρικά αυτοκίνητα από ποτέ. Ίσως η μεγαλύτερη εξέλιξη ήταν οι ίδιοι οι ηλεκτροκίνητες. Είναι πλέον αρκετά ισχυροί για να ανταγωνιστούν τους θερμικούς κινητήρες εσωτερικής καύσης, αλλά η αύξηση της αυτονομίας αυτών των αυτοκινήτων παραμένει ένα διεθνές θέμα που επιζητεί λύση, ώστε τα ηλεκτροκίνητα οχήματα να μπορούν να ανταπεξέλθουν –χωρίς εκπτώσεις– μεγάλα ταξίδια.

6. Dieselgate

Είναι η υπόθεση που άνοιξε τον δρόμο για την ηλεκτροκίνηση και υπήρξε άτυπα η κερκόπορτα της εισόδου των Κινέζων κατασκευαστών στην Ευρώπη.

Τον Σεπτέμβριο του 2015, η USEPA (United States Environmental Protection Agency) ανακοίνωσε ότι η Volkswagen παραβίασε τον νόμο περί καθαρού αέρα εγκαθιστώντας παράνομο λογισμικό στα πετρελαιοκίνητα οχήματά της. Οι ρυθμιστικές αρχές σε πολλές χώρες άρχισαν να ερευνούν την αυτοκινητοβιομηχανία και η τιμή της μετοχής της έπεσε σε αξία κατά το ένα τρίτο τις ημέρες αμέσως μετά την είδηση.

Ο οργανισμός διαπίστωσε ότι η Volkswagen είχε προγραμματίσει σκόπιμα τους κινητήρες diesel με υπερσυμπιεστή άμεσου ψεκασμού (TDI) να ενεργοποιούν τους ελέγχους εκπομπών τους μόνο κατά τη διάρκεια εργασιών δοκιμών εκπομπών, γεγονός που έκανε την παραγωγή ρύπων NOx των οχημάτων να πληροί τα πρότυπα των ΗΠΑ κατά τη διάρκεια των κανονιστικών δοκιμών. Ωστόσο, τα οχήματα εξέπεμπαν έως και 40 φορές περισσότερα NOx στην πραγματική οδήγηση. Η Volkswagen ανέπτυξε αυτό το λογισμικό σε περίπου 11 εκατομμύρια αυτοκίνητα παγκοσμίως, συμπεριλαμβανομένων 500.000 στις Ηνωμένες Πολιτείες, κατά τα έτη 2009 έως 2015.

7. Και στο βάθος, η Κίνα

Την «επομένη» του σκανδάλου, η VW έκανε στροφή στον εξηλεκτισμό σε μία προσπάθεια εξιλέωσης για τη δύσκολη κατάσταση που βρέθηκε και κάπως έτσι ο γερμανικός όμιλος έριξε στο τραπέζι την ιδέα της «καθαρής ηλεκτροκίνησης», μιλώντας για ηλεκτρικό μέλλον στην αυτοκίνηση. Ακολούθησαν και άλλοι κατασκευαστές, ωστόσο η Κίνα, αποδείχθηκε ότι ήταν ένας γίγαντας που έψαχνε ευκαιρία να «ξυπνήσει»... Και ο εξηλεκτισμός ήταν η τέλεια αφορμή, αφού –σε γενικές γραμμές να το δι-ατυπώσουμε– η Ευρώπη «έπαιξε στην έδρα των Κινέζων» που ελέγχουν παγκοσμίως τις σπάνιες γαίες... Και σε θέματα μπαταριών σχεδόν όλοι εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από την υπερδύναμη της Ασίας.

Και σήμερα που μιλάμε, με δεδομένη την επέλαση των άρθρων σε θέματα κατασκευής και ασφάλειας ηλεκτροκίνητων κινεζικών αυτοκινήτων, η ΕΕ, που «έστρωσε χαλί» με τις νομοθεσίες της για τους Κινέζους, τώρα ετοιμάζεται να θέσει περιοριστικά μέτρα.

8. Hydrogen ante portas

Τα οχήματα που κινούνται με υδρογόνο αναδεικνύονται ως μια πολλά υποσχόμενη εναλλακτική λύση στα παραδοσιακά αυτοκίνητα που κινούνται με ορυκτά καύσιμα, με τη Toyota και την BMW να βρίσκονται στην πρώτη γραμμή αυτής της επαναστατικής αλλαγής, επενδύοντας σε μεγάλο βαθμό στην τεχνολογία κυψελών καυσίμου υδρογόνου. Το υδρογόνο θεωρείται από καιρό ως ο ενεργειακός φορέας του μέλλοντος. Μέχρι τώρα, υπήρχε έλλειψη ρυθμιστικής πίεσης για να δοθεί σε αυτόν τον φάρο ελπίδας μια συγκε-

κριμένη προοπτική για την ανακάυψή του. Αυτό έχει αλλάξει, ιδίως ως αποτέλεσμα της συμφωνίας του Παρισιού για την προστασία του κλίματος του 2015 και των πολυάριθμων διεθνών προγραμμάτων Η2.

Το ευέλικτο αυτό αέριο βιώνει επίσης μια αναγέννηση στη Γερμανία. Ο καιρός φαίνεται να είναι ώριμος για μια ενεργειακή μετάβαση που καθοδηγείται από το υδρογόνο, όπως δείχνει μια επισκόπηση των δυνατοτήτων του ενεργειακού αυτού πόρου, των επιλογών ανάπτυξής του και της πολιτικής δράσης του.

Επίσης, με τη μετατροπή των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε υδρογόνο (ισχύς σε αέριο), η πράσινη ηλεκτρική ενέργεια μπορεί να αποθηκευτεί μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα και να χρησιμοποιηθεί με διάφορους τρόπους μείωσης του CO2 μεταξύ των τομέων.

9. Design

Τα αυτοκίνητα μεγάλωσαν και η ηλεκτροκίνηση σαν να έλυσε τα χέρια των σχεδιαστών, αφού πλέον έχουν λιγότερες αντιστάσεις από τα παραδοσιακά «συντηρητικά» τμήματα marketing.

Βλέπετε, η αλλαγή μιας τόσο σημαντικής –της σημαντικότερης ίσως– παραμέτρου όπως είναι το σύστημα κίνησης (αντικατάσταση θερμικών κινητήρων με αμιγώς ηλεκτρικές μονάδες με μπαταρίες) επέτρεψε την εκ παραλλήλου απελευθέρωση των σχεδιαστικών «πρέπεις». Και βλέπουμε εξωτερικά σχήματα αυτοκινήτων και εσωτερικές σχεδια-

Πάρτε δύο αυτοκίνητα – ένα που κατασκευάστηκε το 2003 και ένα το 2023 – και δείτε πόσο διαφορετικά είναι. Δεν είναι υπερβολή... Ένα αυτοκίνητο 20 ετών πλέον φαίνεται αρχαϊκό σε σύγκριση με τα σύγχρονα οχήματα του σήμερα.

10. Motorsports

Δραστικές ήταν οι εξελίξεις στον μηχανοκίνητο αθλητισμό με την «πράσινη» τάση να κυριαρχεί. Στις πίστες και δη την Formula 1 είχαμε την είσοδο των KERS, των συστημάτων ανάκτησης ενέργειας σε ένα ιδιότυπο υβριδικό σύστημα. Επίσης καθιερώθηκε ο θεσμός Formula E με μονοθέσια που κινούνται αποκλειστικά με ηλεκτρική ενέργεια και αγώνες που διεξάγονται μέσα σε πόλεις. Στα μονοθέσια των κατηγοριών Formula, αλλά και σε εκείνα που συμμετέχουν στο Indy των ΗΠΑ, αυτό που άλλαξε κάθετα την ασφάλεια των πιλότων ήταν το σύστημα Halo, ένα «ρολ-μπαρ» μπροστά από το κόκπιτ που κυριολεκτικά σώζει ζωές. Παράλληλα, τα τελευταία χρόνια ο θεσμός του Παγκοσμίου Πρωταθλήματος Αντοχής (WEC) γνωρίζει τεράστια άνθηση, με επτά κατασκευαστές να εκπροσωπούνται στον θεσμό με προεξάρχοντα αγώνα τις 24 Ώρες του Le Mans!

Στο Παγκόσμιο Πρωτάθλημα Ράλι (WRC) είχαμε τη θέσπιση νέων κανονισμών, με κορύφωση αυτή του 2007 με τους turbo κινητήρες 1.6 λίτρων, τετρακίνηση και αεροδυναμικά βοηθήματα. Αργότερα, στο 2022 η υβριδική τεχνολογία μπήκε και στα ράλι. Τέλος άνθρωποι γνωρίζουν και οι αγώνες περιπέτειας και αντοχής Rally Raid σε ερήμους και βουνά, ενώ σε εθνικό επίπεδο αυτά τα είκοσι χρόνια είχαμε την αποκαθίωση του Ράλι Ακρόπολις το 2014 από το WRC, που ακολουθήθηκε από πέτρινα χρόνια μεταξύ φθοράς και αφθαρσίας, για να έχουμε το 2021 την πανηγυρική επιστροφή του στα σαλόνια του κορυφαίου θεσμού! **A**

Bugatti Type 57SC Atlantic, 1936

Delahaye Type 165 Cabriolet, 1938

Όταν η αυτοκίνηση κάνει τέχνη

Ο «διαμορφωτής» του Ελληνικού, ο Βρετανός **Norman Foster**, επιμελήθηκε μια εκπληκτική έκθεση σχεδιασμού αυτοκινήτου στο εμβληματικό μουσείο Guggenheim στο Bilbao

Της **Άννας Ματζχωρίτη**

Φωτό: Courtesy of Guggenheim Museum Bilbao/Norman Foster

R. Buckminster Fuller, Dymaxion #4

Wifredo Ricart, Pegaso Z-102 Dome, 1952

«**Τα πάντα με εμπνέουν.** Μερικές φορές πιστεύω πως βλέπω πράγματα που οι άλλοι δεν βλέπουν», έχει δηλώσει σε ανύποπτο χρόνο

ο διάσημος αρχιτέκτονας Νόρμαν Φόστερ. Και κάπως έτσι διείδε την ανάγκη να δώσουμε στα αυτοκίνητα τη θέση που τους αξίζει στην εικαστική μεριά της ιστορίας. Και πριν από ένα χρόνο, το 2022, επιμελήθηκε την έκθεση «*Motion: Autos, Art, Architecture*» στο *Guggenheim Bilbao*, που σκοπό είχε να εξερευνήσει τη συναρπαστική διασταύρωση του βιομηχανικού σχεδιασμού, της τέχνης και της αρχιτεκτονικής.

ΤΟ ΠΑΘΟΣ ΤΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΣΗ

«Ως παιδί», λέει ο Foster, «ζούσα σε έναν κόσμο φαντασίας που κατοικούσαν εκπληκτικά αυτοκίνητα και οι θρυλικοί οδηγοί τους: ο Bernd Rosemeyer στο Auto Union με πίσω κινητήρα και ο Rudolf Caracciola στη Mercedes-Benz, αγωνιζόμενοι στο Nurburgring, την Τρίπολη και το Μονακό.»

Αγωνιστικά ή όχι, τα αυτοκίνητα για τον Foster εμπεριείχαν υψηλή αρχιτεκτονική. Αυτός είναι ο λόγος που αποφάσισε «να δώσει ζωή» στο έκπτωτο project του Richard Buckminster Fuller με την ονομασία *Dymaxion*. Ένα «εποχούμενο Zeppelin» που μπήκε στα σκαριά για πρώτη φορά τη δεκαετία του 1930 και πήρε δεύτερη ευκαιρία πενήντα χρόνια αργό-

τερα χάρη στην ξεχωριστή ματιά του διάσημου αρχιτέκτονα.

Το *Dymaxion* του Foster είναι εντυπωσιακό και ευρύχωρο. Με ένα σμαραγδένιο πράσινο σώμα με λευκή οροφή, μοιάζει εν μέρει φώκια, εν μέρει αεροσκάφος χωρίς φτερά, εν μέρει σκαθάρι – σαν κάτι από την ταϊνία επιστημονικής φαντασίας της δεκαετίας του 1930, και πλέον γυρνάει για επίδειξη από μουσείο σε μουσείο και από γκαλερί σε γκαλερί!

Η ΕΚΘΕΣΗ

Τα αυτοκίνητα εκτιμώνται από καιρό για τον όμορφο σχεδιασμό τους, και γίνονται συλλεκτικά αντικείμενα κυρίως από μια μικρή αλλά παθιασμένη κοινότητα ανθρώπων που τα λατρεύουν, αλλά σπάνια εκτίθενται σε μουσείο τέχνης παγκόσμιας κλάσης. Αυτός ήταν ο λόγος που η βαρύτητα του ονόματος του Norman Foster «άνοιξε τις πόρτες» ενός από τα πιο διάσημα μουσεία του κόσμου και έτσι κάτω από την ανεβασμένη οροφή από τιτάνιο του *Guggenheim Bilbao* στην Ισπανία, σχεδιασμένη από τον Frank Gehry, μια επιλογή εντυπωσιακών αυτοκινήτων από όλο τον κόσμο παρουσιάστηκε σε όλο τους το αστραφτερό μεγαλείο.

Σε επιμέλεια λοιπόν του Βρετανού αρχιτέκτονα Norman Foster, το «*Motion: Autos, Art, Architecture*» περιλάμβανε 38 αυτοκίνητα από τον 20ό και τον 21ο αιώνα, καθώς και αντικείμενα αρχιτεκτονικής και έργα τέχνης που συνδέονται με την ταχύτητα και την κίνηση. Αυτή η μεγάλη εμπέλευση υπερπαραγωγή ήταν μια συναρπαστική και φιλόδοξη προσπάθεια να εντοπιστεί η σύνδεση μεταξύ της ιστορίας των αυτοκινήτων και της εξέλιξης της σύγχρονης τέχνης.

ΜΕ ΔΙΚΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ

Ο Foster, ένας από τους πιο γνωστούς αρχιτέκτονες της Βρετανίας και ιδρυτής του στούντιο Foster + Partners, προσέγγισε ο ίδιος το *Guggenheim* με το concept της έκθεσης σε μια προσπάθεια να μοιραστεί με τον κόσμο το πάθος του για τα αυτοκίνητα, τις ατμομηχανές και τα αεροσκάφη.

Συνεργαζόμενος στενά με ηγέτες του κλάδου, ερευνητές και συμβούλους, ο Foster έλαβε απόλυτη άδεια όσον αφορά τα εκθέματα που προβλήθηκαν για να είναι το αποτέλεσμα άκρως προσωπικό. Εννέα από τα αυτοκίνητα της έκθεσης ήταν από τη συλλογή του ίδιου του Foster, συμπεριλαμβανομένης της *Chrysler Airflow* από το 1934, της *Jaguar E-Type* από το 1961 και του 2010 *Dymaxion Car 4*.

Ο Foster, μαζί με τους συν-επιμελητές, Manuel Cirauqui και Lekha Hileman Waitoller, χώρισαν τα αυτοκίνητα, που εκτείνονται σε δύο αιώνες, σε επτά θεματικές αίθουσες: *Beginnings, Sculptures, Popularising, Sporting, Visionaries, Americana* και *Future*. Σε κοινή θεα βέβαια υπήρχαν πολλές

εκατοντάδες έργα τέχνης, από γλυπτά έως φωτογραφίες, εικονίδια της Pop Art έως εσωτερική διακόσμηση. Ένα άλλο highlight της έκθεσης ήταν η αίθουσα Γλυπτών. Ομαδοποιημένα γύρω από ένα έργο του Henry Moore και ένα αναρτημένο κινητό Calder είναι τέσσερα από τα πιο απίστευτα σχέδια αυτοκινήτων που κατασκευάστηκαν ποτέ: η *Bugatti Type 57SC Atlantic* του 1936, μια *Bentley R-Type Continental* από το 1953, η *Delahaye Type 165 Cabriolet* του 1938 και η *Pegaso 102* του 1952. Ο εντυπωσιακός οπτικός σχεδιασμός τους αρκεί για να

Τα αυτοκίνητα εκτιμώνται από καιρό για τον όμορφο σχεδιασμό τους. Γίνονται συλλεκτικά αντικείμενα κυρίως από μια μικρή αλλά παθιασμένη κοινότητα ανθρώπων που τα λατρεύουν, αλλά σπάνια εκτίθενται σε μουσείο τέχνης παγκόσμιας κλάσης.

εντυπωσιάσει ακόμα και κάποιον με ελάχιστες γνώσεις αυτοκινήτων.

«Αυτά είναι εξαιρετικά όμορφα αντικείμενα και συνυπάρχουν σε ίσο επίπεδο με σπουδαία έργα τέχνης και αρχιτεκτονικής», είπε ο Foster στους δημοσιογράφους που βρέθηκαν στο *Guggenheim* για τα εγκαίνια της έκθεσης. «Υπάρχει μια πολιτιστική συνέργεια και αυτό είναι ενάντια στη νοοτροπία του να διαχωρίζουμε κάτι ως ωραία τέχνη και αυτά τα αντικείμενα ως απλώς ένα είδος αυτοκινήτου». **Α**

CITY GUIDE

«Οι αστραπές» στην ΕΛΣ

Ο Χάρης Ανδριανός μιλάει για την όπερα του Φιλίπ Ερσάν

«Για μένα η όπερα είναι η απόλυτη τέχνη γιατί συνδυάζει πολλές τέχνες, επομένως όταν γίνεται σωστά είναι ένα θέαμα που σε αφορά και οφείλεις να πας. Αυτό συμβαίνει και στις «Αστραπές». Κάνοντας χθες τη γενική δοκιμή, συνειδητοποίησα ότι είναι σαν να βλέπεις κινηματογραφική ταινία. Στο συγκεκριμένο έργο ο συνθέτης έχει διαλέξει να μη σταματά η ροή και ο χρόνος, και στην παράσταση η σκηνοθεσία είναι τόσο ευφυής που η μια σκηνή διαδέχεται την άλλη χωρίς να το αντιλαμβάνεσαι. Τα σκηνικά αλλάζουν και η δράση συνεχίζεται. Από την άλλη, είναι συγκινητικό να παρατηρείς το πέρασμα από τη μια εποχή στην άλλη. Στην αρχή, η πρώτη αίσθηση είναι ότι όλα φωτίζονται με κεριά και μετά, όταν έρχεται ο λαμπτήρας, βλέπεις το σκηνικό, τα κτίρια με άλλη ματιά, με άλλα χρώματα. Τα κοστούμια επίσης είναι μαγικά. Βλέπεις πώς αλλάζει η μόδα, τα υφάσματα, πώς εξελίσσονται μέσα σε 50 χρόνια, από τότε που ο Γκρεγκόρ φτάνει στην Αμερική μέχρι τον θάνατό του. Τέλος, η ίδια η μουσική είναι κινηματογραφική. Έχει τόσες αναφορές στη τζαζ, στο μιούζικαλ, σε όπερες του 20ού αιώνα, του Μπρίττεν ή του Στράους, και η εννοχρήστρωση είναι τόσο πλούσια και ζωντανή που είναι σαν εμείς να βρισκόμαστε σε γύρισμα και ο κόσμος από κάτω να παρακολουθεί την ταινία».

Λίγες μέρες πριν την πολυαναμενόμενη πρεμιέρα του παιγνιώδους δράματος του Φιλίπ Ερσάν, «Οι αστραπές», στην Ε.Λ.Σ. ο βαρύτονος Χάρης Ανδριανός, ο Γκρεγκόρ/Τέσλα της παράστασης, μιλά στην Athens Voice και στην Λένα Ιωαννίδου για το έργο και τον ήρωά του, για τη σύγχρονη όπερα, για τις συναρπαστικές διαδρομές του στην τέχνη της μουσικής και του θεάτρου.

www.athensvoice.gr

Διαβάστε όλη
τη συνέντευξη

ΕΠΙΛΟΓΕΣ

Μη χάσετε αυτή την εβδομάδα

13

Θέατρο, χορός, συναυλίες, εκθέσεις. Πολιτιστικές προτάσεις που μας εντριγκάρουν αυτό το επτάημερο

Της ΙΩΑΝΝΑΣ ΓΚΟΜΟΥΖΑ

Για να καταχωριστείτε στους οδηγούς της Α.Υ., στείλτε δελτία Τύπου 2 εβδομάδες πριν από την προγραμματισμένη ημερομηνία. Ταχυδρομικώς στη διεύθυνση Χαρ. Τρικούπη 22, 10679 Αθήνα ή στο fax 210 3617310 ή στο avguide@athensvoice.gr

1 Ο Ευαγγελισμός έγινε μιούζικαλ

Τι συμβαίνει όταν μια ομάδα γιατρών και νοσηλευτών καταφέρνουν να αιχμαλωτίσουν τον Θάνατο; Μπορεί μια τέτοια αναπάντεχη νίκη να αποδειχτεί μάταιη; Ο Άγγελος Τριανταφύλλου και ο Δημήτρης Σταυρόπουλος, με αφιερία το λιμπρέτο του Γιάννη Αστερή, χτίζουν μια μουσική παράσταση («Ευαγγελισμός, το μιούζικαλ») για τον χρόνο και την αγάπη. Στη σκηνή γνωστοί ερμηνευτές, όπως οι Μαρία Γεωργιάδου, Γιώργος Γλάστρας, Μαρία Διακοπαναγιώτου, Ελένη Κοκκίδου, Χρήστος Λούλης, Κατερίνα Παπουτσάκη, Έλλη Πασπαλά, Νατάσσα Μποφίλιου κ.ά.

Θέατρο REX, Τετάρτη & Κυριακή στις 19:00, Πέμπτη, Παρασκευή στις 20:30, Σάββατο στις 17:30 & 20:30

2 Χορεύουμε Jazz@Megaron;

Η φωνή του Λέοναρντ Κοέν δίνει τον ρυθμό και οι χορογραφίες του Αντώνη Φωνιαδάκη, της Άνναμπελ Λόπεζ Οτσόα και του Ίσαν Ρούστεμ την κίνηση. Ναι, το «Dance Me» των Ballet Jazz Montreal φτάνει και στην Αθήνα για να κλείσει τη μεγάλη γιορτή της τζαζ στο Μέγαρο. Μια πολυταξιδεμένη παραγωγή, που αποτίνει έναν ποιητικό φόρο τιμής στον διάσημο τραγουδοποιό και λογοτέχνη, ακολουθώντας το ταξίδι του στα μονοπάτια της ύπαρξης, από την αγάπη και τον αισθησιασμό στην απώλεια και τη θλίψη.

Αίθουσα Αλεξάνδρα Τριάντη, Σάββατο 11 & Κυριακή 12 Νοεμβρίου στις 20:00

3 Τα χρώματα του χορού

Τα τρίπτυχα χορού από το Μπαλέτο της Εθνικής Λυρικής Σκηνής επιστρέφουν με χορογραφίες των Ντιέγκο Τορτέλλι, Εύας Γεωργιτοπούλου και Κωνσταντίνου Ρήγου. Το «Hole in space», φτιαγμένο σχεδόν εξ' ολοκλήρου μέσω βιντεοκλήσεων, επιδιώκει τη δημιουργία συνδέσεων και εκπλήξεων. Το «W(h)oman» αντλεί έμπνευση από τα σώματα, τη δύναμη και τη θηλυκότητα των χορευτών για να μιμηθεί αφηρημένα την ικανότητα των ζώων να αντιδρούν στον κίνδυνο. Το «Les Nuits d'été» πάλι μιλάει, σύμφωνα με τον καλλιτεχνικό διευθυντή του Μπαλέτου, «για τη ρευστότητα των σχέσεων και για το πώς όλα μπορούν να συμβούν κάτω από το φως του φεγγαριού».

Εναλλακτική Σκηνή Εθνικής Λυρικής Σκηνής, 12, 14, 16, 17, 18 Νοεμβρίου στις 20:30

5 Ένας Αμερικανός πρόεδρος τον... Νοέμβριο

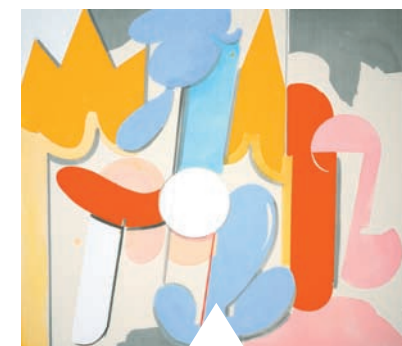
Οξυδερκής συγγραφέας που δεν χαρίζεται σε κανέναν, σύμφωνα με τον σκηνοθέτη Μιχάλη Σιώνα, ο Ντέιβιντ Μάμετ με το «November» παρέδωσε μια πολιτική κωμωδία που ξεμπροστιάζει τις οικονομικές συμφωνίες μεγάλων λόμπι, τα fake news και την αδιαφορία των ανθρώπων που κάνουν κουμάντο για τα ανθρωπίνια δικαιώματα. Ο Σταύρος Σβίγκος ερμηνεύει έναν πρόεδρο των Η.Π.Α. που προσπαθεί να επανεκλεγεί ακόμα και ξαναγράφοντας προς όφελός του την Ιστορία...

Θέατρο «Τζένη Καρέζη» από τις 10 Νοεμβρίου

4 Μουσικά «Roots & Rituals»

Η Ελένη και η Σουζάνα Βουγιουκλή επιστρέφουν στη σκηνή της Αβραμιώτου. Για έξι βράδια μας προσκαλούν σ' ένα μουσικό ταξίδι στον κόσμο, με βαλκανικές πολυφωνίες, ελληνικά ρεμπέτικα και εκστατικούς ρυθμούς από την Κάτω Ιταλία, αλλά και με το σπαρακτικό ηχόχρωμα του πορτογαλικού fado και τη δωρική των αμερικανικών blues και του gospel.

SIX D.O.G.S, κάθε Κυριακή από 12 Νοεμβρίου έως 18 Δεκεμβρίου, στις 21:30

6 Η ζωγραφική του Φίλιππο Θεοδωρίδη

Η θέα της Αθήνας από το εργαστήριό του στο Μοναστηράκι, οι σκιές που δημιουργούν τα κτίρια που το περιβάλλουν, εικόνες μισοκατεστραμμένων αφισών και αρχαία ελληνικά σύμβολα τροφοδοτούν τον χρωστήρα του ζωγράφου στη νέα του έκθεση με τίτλο «Misremembered memories». Εστιάζοντας στην ιδέα της κατασκευής, δημιουργεί με ακριβικά χρώματα, γκούακς και λάδια στον καμβά αφηρημένες συνθέσεις με έντονα χρώματα, μοτίβα, πλέγματα και γραμμές.

Γκαλερί Ζουμπουλάκη, 9 Νοεμβρίου - 9 Δεκεμβρίου (εγκαινία στις 18.00-21.00)

7 Είναι ο Ορφέας Αυγουστίδης «Άσχημος»;

Από αυτή την εβδομάδα ο δημοφιλής ηθοποιός θα είναι ο ήρωας του δραματουργού της Σαουμπίνε, Μάριους φον Μάγκενμπουργκ στην πολυαναμενόμενη νέα σκηνοθεσία του **Γιώργου Κουτλή**. Γιατί ο Λέττε είναι άσχημος, πολύ άσχημος. Όταν τελικά μετά από μια επέμβαση αποκτά ένα ανείπωτα όμορφο πρόσωπο, που γίνεται προϊόν προς πώληση, τα πράγματα παίρνουν άσχημη τροπή.

Νέο Θέατρο Κατερίνας Βασιλάκου, από τις 10 Νοεμβρίου

8 «Μίμνις πράξεως» από τη Μάτω Ιωαννίδου

Εμπνευσμένα από αρχαιολογικές προσωπικότητες έργων της αρχαίας τραγωδίας, την Αντιγόνη και τον Οιδίποδα, τον Ορέστη, τη Φαίδρα και τη Μήδεια, είναι τα έργα που παρουσιάζει η ζωγράφος στο Ωδείο Αθηνών. Σκοπός της, όπως υπογραμμίζει, είναι «*οι εσωτερικές συγκρούσεις, η ένταση, οι αποφάσεις, η δράση, οι αντιπαραθέσεις, η λύτρωση-κάθαρση, όλο το "ανθρώπινο" που διακυβεύεται, να αποδοθεί εικαστικά με έναν τελετουργικό τρόπο*». Η ATHENS VOICE είναι κορηγός επικοινωνίας της έκθεσης. *Πολυχώρος Ω2, έως 21 Νοεμβρίου*

9 Πίντερ από Παπαδόπουλο και Ανδριολάτου

Στον «*Εραστή*», ένα από τα πιο αινιγματικά έργα του, ο νομπελίστας συγγραφέας εστιάζει στις ανθρώπινες σχέσεις, επιχειρώντας να αναδείξει πώς η μεγαλύτερη μοναξιά μπορεί και τρυπώνει καμιά φορά στα ζευγάρια. Ως σκηνοθέτες και συμπρωταγωνιστές, η **Κλέλια Ανδριολάτου** και ο **Πάνος Παπαδόπουλος** εξερευνούν αυτή τη σεζόν τη διαβρωτική πορεία του χρόνου στη σχέση του Ρίτσαρντ και της Σάρα, που κάποτε ερωτεύτηκαν με την πρώτη ματιά και τώρα ζουν «*σχεδόν*» ευτυχισμένοι.

Θέατρο του Νέου Κόσμου, από τις 15 Νοεμβρίου

ΜΗΝ ΤΟ ΧΑΣΕΙΣ

10 Τρεις νύχτες στο Κύππρο

Η Παρασκευή σου σκάνει έξοδο με υπόκρουση Lynyrd Skynyrd; Οι Nostos υπόσχονται ένα καταγαιστικό τρίωρο αφιέρωμα στη σπουδαία southern rock μπάντα με 26 αγαπημένα τους τραγούδια (στις 21:30). Στη σκηνή της Ηπείρου και Αχαρνών το Σάββατο ανήκει στους **Babo Koro**, ένα από τα δυναμικότερα σχήματα του progressive-παραδοσιακού ρεύματος (στις 22:00), ενώ την Κυριακή οι **Threshold** συναντούν ξανά μετά από έξι χρόνια το ελληνικό κοινό. Μαζί τους οι **The Silent Wedding** (στις 20:30).

11 Ο Αλέξανδρος Γεωργίου «Από την οπτική του Ναι»

Παράλληλα με την αναδρομική έκθεση σχεδίων του στην Πινακοθήκη του Δήμου Αθηναίων, ο γνωστός καλλιτέχνης παρουσιάζει στην ίδια γειτονιά πρόσφατες ζωγραφικές δημιουργίες που φιλοτέχνησε μπροστά στο κοινό, στον χώρο της γκαλερί. Μια συνέχεια της προσωπικής του αναζήτησης γύρω από υπαρξιακά ερωτήματα, στα έργα κατοικούν και συσχετίζονται πλάσματα αινιγματικά. Ο τίτλος της έκθεσης αναφέρεται στη στιγμή που υποδεχόμαστε το άγνωστο και το ρίσκο που αυτό φέρει. *Γκαλερί Ρεβέκκα Καμική, 9 Νοεμβρίου - 16 Δεκεμβρίου (εγκαίνια στις 19:00-22:00)*

12 Η «Υπόθεση Παρανταίν» στη σκηνή

Γεννήθηκε το 1933 από την πένα του Βρετανού μυθιστοριογράφου Ρόμπερτ Χίτσενς, έδωσε υλικό στον Άλφρεντ Χίτσκοκ για την ομώνυμη ταινία με τους Γκρέγκορι Πεκ, Αν Τοντ, Αλίντα Βάλλι και Τσαρλς Λότον και τώρα γίνεται θεατρικό έργο από τη **Μαργαρίτα Δαλαμάγκα-Καλογήρου**. Ο λόγος για την περίφημη ιστορία της γοηρευτικής κυρίας Παρανταίν που κατηγορείται ότι δηλητηρίασε τον ήρωα πολέμου σύζυγό της. Την υπεράσπισή της αναλαμβάνει ο ανερχόμενος δικηγόρος σερ Μάλκολμ Κην, ο οποίος την ερωτεύεται παράφορα.

Αγγέλων Βήμα, από τις 11 Νοεμβρίου

13 Πανκ από τη Βόρεια Ιρλανδία

Κοντεύουν πέντε δεκαετίες από τότε που σχηματίστηκαν αλλά αυτή θα είναι μόλις η πρώτη τους εμφάνιση στην Ελλάδα. Αυτό το Σάββατο οι **The Undertones** περνούν και από τα μέρη μας φέρνοντας στις αποσκευές τους κομμάτια από το νέο άλμπουμ τους «*Dig What You Need*», αλλά και από προηγούμενες δουλειές τους (όπως τα «*Get Over You*», «*Jimmy Jimmy*», «*My Perfect Cousin*», «*Teenage Kicks*» κ.ά.). Τη βραδιά ανοίγει η νεοσύστατη ελληνική μπάντα **Vaxtones**. *Gagarin 205, 11 Νοεμβρίου από τις 20:00*

ΓΕΥΣΗ

Της
ΝΕΝΕΛΑΣ
ΓΕΩΡΓΕΛΕ

Ox Athens Ωραία ελληνική ταβέρνα με σύγχρονο περιτύλιγμα

Καμιά φορά λέω πως η κρεατοφαγία στην Αθήνα γνωρίζει στις μέρες μας τέτοιο σουξέ, ακριβώς γιατί είμαστε όλοι μαθημένοι στα κοψίδια της αθάνατης ελληνικής ταβέρνας. Είναι αυτό αλήθεια; Χμμ... ίσως όχι και τόσο μια και τα τελευταία χρόνια τα εστιατόρια που άνοιξαν στη μικρή μας πόλη έβαλαν στο επίκεντρο τα premium κρέατα, τις ιδιαίτερες κοπές, τα φιλέτα «limousine» και το κατά πόσον μια marble (μάρμαρο) υφή και γεύση μπορεί να απογειώσει τον ουρανό μας. Ωραία πολύ κι αυτά, δεν λέω, όμως το καινούργιο Ox που συζητήθηκε ήδη πολύ από το καλοκαίρι και το οποίο μόλις άνοιξε στην περιοχή του Χίλτον (φυσικά το επισκέφτηκα από την πρώτη μέρα), έχω να πω πως δεν είναι ένα ακόμη high end steakhouse, αντίθετα φιλοδοξεί να αποδώσει την αγαπημένη σε όλους μας ελληνική ταβέρνα στη σύγχρονη εκδοχή της. Το νέο εγχείρημα δημιουργήθηκε από τον Γιάννη Μωράκη, τον Γιώργο Μελισσάρη και τον Thomas Grubac (πολλά αθηναϊκά εστιατόρια τους ανήκουν) που εδώ συνεργάστηκαν με τον Πάνο Πολίτη και τον Γιάννη Μεντόγιαννη (Ονίο και Cypola).

Ο χώρος μέσα, με την ανοιχτή κουζίνα και τις φωτιές της, αλλά και έξω, στις βεράντες που κοιτούν κατάματα το επιβλητικό Χίλτον, είναι μίνιμαλ, πολύ κομψός και μαζί φιλόξενο, ευνοεί τις μεγάλες παρέες και τις χαλαρές στιγμές. Στο τιμόνι της κουζίνας βρίσκεται ένας πολυβραβευμένος Έλληνας σεφ, ο αγαπημένος μου Μιχάλης Νουρλόγλου, που από τα χέρια του έχω γευτεί πολλά και πάντα νόστιμα πράγματα. Τα πιάτα που βγαίνουν από τις φωτιές –ξυλόφουρνος, σουβλα, κάρβουνα και τηγάνι– είναι όσα μας αρέσουν να τρώμε σε μια ελληνική ταβέρνα, δηλαδή κοκορέτσια αθάνατα και τιμημένα, κοντοσουβλία, τζιγεροσαρμάδες,

ζουμερά χοιρινά μπριζολάκια, παϊδάκια, ζυγούρια, λουκάνικα σπιτικά, φτιαγμένα από τον Μιχάλη και την ομάδα του, πεντανόστιμα φρυγαδέλια. Φυσικά υπάρχουν και κρέατα σε άψογες κοπές καθώς και κάποια μαγειρευτά, με κρέας και πάλι. Σχεδόν από όλα δοκίμασα, μαζί με μια σειρά από πεντανόστιμα «πρώτα», κι αυτά εμβληματικά της ελληνικής ταβέρνας, όπως ένα τέλειο τζατζίκι, μια υπέροχη μαϊντανοσαλάτα με αδιόρατο σκορδάκι, κολοκυθάκια τηγανητά, πιπεροσαλάτα Φλωρίνης, τυροκαυτερή, αλλά και ένα πιάτο-ύψος που είναι η βουτυρομακαρονάδα (πένες μαζί με χωριάτικο χυλοπιτάκι) με ωραίο και μπόλικο καμένο τυρί από πάνω. Από σαλατίτσες, δοκίμασα εξαιρετικά παντζάρια ψημένα στον ξυλόφουρνο με τα χόρτα τους βρασμένα, ενώ είδα πως υπάρχουν και χόρτα εποχής, ντοματοσαλάτα, σαλάτα οσπρίων και οι κλασικές μαρούλι και λάχανο καρότο. Η κάβα, την οποία επιμελείται ο wine expert Γιάννης Μακρής, είναι «meat friendly» με τις περισσότερες ετικέτες να μιλούν ελληνικά, υπάρχουν και αρκετές διεθνείς, ενώ μεγάλη ποικιλία υπάρχει σε μπύρες και αποστάγματα. Κλείσαμε με ωραιότατο εκμék με κρέμα από φυστική Αιγίνης και με βάση καραμελωμένο τσουρέκι, ναι, έτσι είναι όπως ακριβώς ακούγεται, και μια και είμαι και γειτόνισσα σύντομα θα επαναλάβω γι' αυτά που μου ξέφυγαν: ένα φρικασέ με αρνάκι που πήρε το αυτί μου, τον πασό κεφτέ με μίγμα κερμπάπ και τριμμένο παστοურμά από πάνω, αλλά και για τις πατατούλες που εδώ τις φτιάχνουν ψητές στον ξυλόφουρνο με μέλι και μπαχαρικά και τηγανητές με μυστικό μίγμα. Στα συν, οι value for money τιμές.

Ox Athens Χατζηγιάννη Μέξη 9, Χίλτον, 2107107070, καθημερινές 18.00-00.30, Σ/Κ 13.00-00.30

ΚΡΙΤΙΚΗ
ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΩΝ /
ΠΡΟΣΩΠΑ /
ΑΦΙΞΕΙΣ /
ΣΥΝΤΑΓΕΣ /
TIPS ΓΕΥΣΗΣ

ΒΙΒΛΙΟ

Επιμέλεια:
ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΠΙΡΜΠΙΛΗ

Η βιοματική Αμερική του Ντίνου Σιώτη

Τετράδια Αμερικής: το τελευταίο βιβλίο του ποιητή και εκδότη του περιοδικού (δέ)κατα

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΒΟΥΖΗ

Για τον Ζαν Μποντριγιάρ, η Αμερική αντιπροσωπεύει την ανέκαθεν υλοποιημένη ουτοπία. Εξαρχής, δηλαδή, αυτή η χώρα ήταν κατά κάποιον τρόπο ανύπαρκτη, γιατί αποτελεί το τέλειο simulacrum. Μιλάμε άρα για έναν εικονικό κόσμο ο οποίος έχει την ιδιότητα να ανταποκρίνεται και να προσαρμόζεται στα αιτήματα της εκάστοτε προσέγγισής του, με συνέπεια να συγκεντρώνει στο πλαίσιο του το σύνολο των δυνατών εφαρμογών της νεωτερικής και, κατόπιν, της μετανεωτερικής συνθήκης. Γι' αυτό και η Αμερική συνιστά ένα πλήθος από εκδοχές.

Στα «Τετράδια Αμερικής» ξετυλίγεται μια εκδοχή ευτοπική. Βέβαια, συμπεριλαμβάνεται η κατάδειξη αρνητικών και παρακμιακών φαινομένων. Η περιγραφή, ωστόσο, αυτής της χώρας γίνεται σταθερά μέσα από μια προοπτική η οποία διαμορφώθηκε κατά την πρώτη και καλύτερη περίοδο που έζησε εκεί ο Ντίνος Σιώτης. Μια περίοδος η οποία συνοψίζεται στο ακόλουθο απόσπασμα από πρόσφατη συνέντευξή του:

«Το Σαν Φρανσίσκο, τη χρυσή δεκαετία του '70. Έμεινα εκεί, όπου και σπούδασα, από το 1971 έως το 1982... Υπήρχαν ακόμη γνήσιοι χίπηδες, παιδιά των λουλουδιών, ειλικρίνεια, συντροφικότητα, ανοιχτότητα, ανεκτικότητα, κοινοβιακή ζωή, ορμή για ουτοπία, τίποτε ψεύτικο, βαρβάτο αντιπολεμικό κλίμα λόγω Βιετνάμ, πορείες ειρήνης, διαδηλώσεις υπέρ των "εισαγόμενων" Λατινοαμερικανών εργατών γης, υπήρχαν μπιτ ποιητές, υπήρχαν language poets... υπήρχε πλήθος Λατινοαμερικανών αντικαθεστωτικών που μάχονταν να ανατρέψουν δικτατορίες στη Χιλή, το Ελ Σαλβαδόρ, τη Γουατεμάλα, την Αργεντινή, τη Νικαράγουα, υπήρχε αύρα γκέι και ατιμόσφαιρα ροκ με τον απόηχο του Γούντστοκ, του "Ζαμπρίσκι Πίνιτ", του "Φράουλες και αίμα", των Επτά του Σικάγο και των Μαύρων Πανθήρων του Όκλαντ. Όλα αυτά έδεναν σφιχτά σε μια γνήσια πανανθρώπινη έκφραση κατανόησης και αλληλεγγύης».

Ήδη στην αρχή της συγκεκριμένης περιόδου, ένα πρωινό του Οκτωβρίου του 1971, ο Σιώτης, χάρη στη μεσολάβηση του Νάνου Βαλαωρίτη και του Χάρολντ Νορς, γνώρισε τον Λόρενς Φερλινγκέτι στο βιβλιοπωλείο του τελευταίου, το City Lights. Είχε πάει εκεί για να τον ρωτήσει εάν ενδιαφερόταν να διαθέσει το περιοδικό *The Wire*. Το πρώτο τεύχος το είχε μόλις κυκλοφορήσει με το ψευδώνυμο Ιάσων Κυκλαδίτης. Επρόκειτο για ένα περιοδικό 32 σελίδων, με ύλη κατά της χούντας η οποία επιβλήθηκε στην Ελλάδα. Ο Φερλινγκέτι δέχτηκε μετά χαράς και του ζήτησε μάλιστα να βοηθήσει στη διοργάνωση μιας αντιδικτατορικής ποιητικής εκδήλωσης, την οποία σχεδίαζε σε συνεργασία με τον Βαλαωρίτη και την Ελένη Καζαντζάκη, για τον Απρίλιο του 1972, στο Φουγκάζι Χολ. Ο τίτλος της εκδήλωσης ήταν *City Lights Presents a Benefit Poetry Reading for the Greek Resistance* και είχε μεγάλη επιτυχία. Συμμετείχαν είκοσι ποιητές και ο ίδιος ο Φερλινγκέτι διάβασε το «Z», ένα ποίημά του εμπνευσμένο από την ομώνυμη ταινία του Κώστα Γαβρά. Τα χρήματα που συγκεντρώθηκαν δόθηκαν στο ΠΑΜ του Μίκη Θεοδωράκη και στο ΠΑΚ του Ανδρέα Παπανδρέου.

Η πολυέδρη εικόνα της Αμερικής δεν οφείλεται, λοιπόν, μόνο στην ποικιλία του περιεχομένου των «Τετραδίων», αλλά και σε ένα βασικό χαρακτηριστικό του συγγραφέα το οποίο εντοπίζεται και πιο πάνω, την ευρύτατή του εξωστρέφεια. Στη νέα του χώρα επεδίωξε να συναναστραφεί τους πάντες και να έρθει σε επαφή με τα πάντα, τουλάχιστον όσους και όσα είχαν σημασία. Η έκφραση «name dropping» αναφέρεται στην πρακτική του να ισχυρίζεται, ψευδώς, πως γνωρίζεις σπουδαίους ανθρώπους, επιδιώκοντας να φανεί σημαντικός ή να χτίσεις καριέρα. Με τον Σιώτη συμβαίνει ακρι-

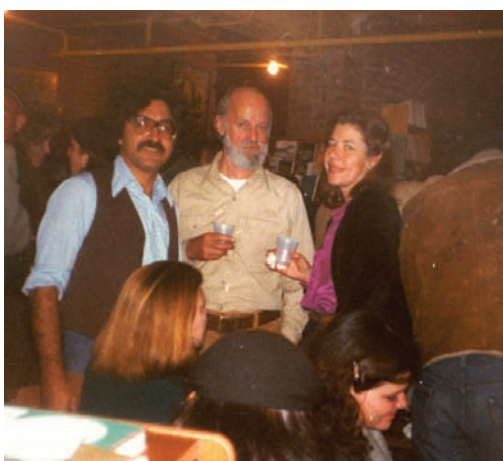
Ντίνος Σιώτης με τον Νάνου Βαλαωρίτη

Ντίνος Σιώτης, Σέιμους Χίνι και Στρατίν Χαβιαράς

Πέδρο Αλμοδοβάρ και Ντίνος Σιώτης

Ο Ντίνος Σιώτης και η Μπάρμπαρα με τον Λόρενς Φερλινγκέτι

βώς το αντίθετο: συνάντησε όντως τους Χένρι Μίλερ, Μπομπ Ντίλαν, Φίλιπ Ροθ, Τζον Άνταϊκ, Μέριλ Στριπ, Λόρι Άντερσον, Πάτι Σμιθ, Φίλιπ Γκλας, Λέοναρντ Κόεν, Έντμουντ Κίλι, Σέιμους Χίνι, Πέδρο Αλμοδοβάρ, Τζον Κένεθ Γκάλμπρεϊθ και τόσους άλλους. Συνακόλουθα, ένας παράγοντας ο οποίος πρωτοδοτεί τα κείμενα του

βιβλίου είναι η βιοματικότητα, η προσωπική σχέση με τα πρόσωπα και με τα πράγματα που γίνονται το αντικείμενο της συγγραφής.

Εδώ, ανοίγεται μια πολύχρωμη θεματική ομπρέλα: Η φτώχεια, η έλλειψη ευκαιριών, ακόμη και η εξαθλίωση, όπως τις υφίστανται εκατομμύρια ανθρώπων. Η πολιτική, η σκοτεινή πλευρά του Τζον Κένεντι, η αντιδημοκρατική στρατηγική του Τζορτζ Μπους και, εν γένει, των νεοσυντηρητικών, ο ρατσισμός και ο εθνικολαϊκισμός, η επικοινωνιολογική δεινότητα του Μπιλ Κλίντον, το άνοιγμα του Μπάρακ Ομπάμα στους ποιητές. Τα μέσα ενημέρωσης, η διαπλοκή τους με την εξουσία και η μετατροπή του «Delivering the News» σε «Delivering the Profit», οι δυστοπικές προοπτικές του διαδικτύου. Το βιβλίο και το marketing. Η λογοτεχνία, ένα πλήθος από τίτλους που τράβηξαν την κριτική προσοχή του συγγραφέα, ο ακτιβισμός των λογοτεχνών εναντίον του πολέμου στο Ιράκ, το τέλος εποχής για τους Μπιτ—τέλος το οποίο σήμανε ο ίδιος ο Άλεν Γκίνσπεργκ, στο Σάβοϊ Τίβολι του Σαν Φρανσίσκο, τον Οκτώβριο του 1979, τραγουδώντας, επί μισή ώρα, ένα μονότονο και βαρετό «Don't smoke, don't smoke, don't smoke», η δημοπρασία του χειρόγραφου του μυθιστορήματος «Στον δρόμο» του Τζακ Κέρουακ, το τελευταίο ποίημα του Τζον Άσμερι, η δωρεά του ποσού των εκατό εκατομμυρίων δολαρίων στο περιοδικό *Poetry* από την ογδονταπεντάχρονη Ρουθ Λίλι, η απέλαση του ποιητή Μπέι Λινγκ από το κινεζικό καθεστώς. Και πολλά ακόμη σχετικά θέματα.

Και μόνο από την προηγούμενη καταγραφή καθίσταται φανερό ότι τα «Τετράδια Αμερικής» δεν αφίστανται πολύ από την ποίηση του Σιώτη. Βρίσκεις και εδώ την έντονη κοινωνική και πολιτική κριτική. Την μαλαγματική σύνθεση του συνόλου, η οποία θυμίζει την τεχνική του κολάζ. Την Μπιτ διάθεση επίσης, την αποκτημένη από τους ποιητές της Δυτικής Ακτής, τον Άλεν Γκίνσπεργκ, τον Λόρενς Φερλινγκέτι, τον Γκρέγκορι Κόρσο, τον Μάικλ Μακ Λιουρ, τον Τζακ Χίρμαν, τον Χάρολντ Νορς και αρκετούς άλλους. Έτσι, το βιβλίο διακρίνεται για το χιούμορ, την ανεκδοτολογία, την εκδηλωτικότητα, τους ρυθμούς της περιπλάνησης και τις υπονομευτικές εκπλήξεις, αλλά και για ένα αντισυμβατικό life style που διαδέχθηκε την ορμή των Μπίτικ. Επιπλέον, συντελείται και εδώ, όπως και στα ποιήματα του Ντίνου Σιώτη, μια όσο το δυνατόν πλήρης σάρωση της επιφάνειας των πραγμάτων, των καταστάσεων και των προσώπων. Σάρωση η οποία αντικαθιστά την εμβάθυνση και δεν συνιστά σε καμιά περίπτωση μειονέκτημα. Αντίθετα, αντιπροσωπεύει μια πολύ σύγχρονη πρακτική, εντελώς σύμμετρη προς τον εικονικό λόγο της εποχής μας.

Μια τελευταία διαπίστωση: Ζούμε όλοι σε μικροκόσμους, σε ατομικευμένα δίκτυα εγκιβωτισμένα στην ευρύτερη αστική, συνήθως, δικτύωση. Φαντάζομαι τον μικρόκοσμο του Ντίνου Σιώτη στο Σαν Φρανσίσκο: Το κοινόβιο Χάνγκα Ντάνγκα, κοντά στο Βαλέντσια Παρκ, όπου, από το 1974 έως το 1978, έζησε ημέρες λουλουδιών, ξεγνοιασιάς, χόρτου και αγάπης. Το Νορθ Μπιτς, τη μοπέμικη γειτονιά της πόλης. Το βιβλιοπωλείο City Lights. Το Βεζούβιο, το διπλανό μπαρ, στο οποίο πήγαινε για μπίρα με ποιητές, όπως ο Αντρέι Κοιντρέσκου. Το καφέ Τριέστε, όπου, κάποια φορά, τον πλησίασε ο Τζακ Χίρμαν, λέγοντας: «Πρέπει να είσαι Έλληνας. Είμαι καινούργιος στο Σαν Φρανσίσκο. Ψάχνω να βρω δύο Έλληνες ποιητές. Τον Νάνου Βαλαωρίτη και τον Ντίνο Σιώτη. Έχεις καμιά ιδέα;» Σκέφτομαι, από την άλλη, ότι πάρα πολλοί άνθρωποι, σήμερα, και ιδιαίτερως νέοι, δεν κυκλοφορούν καν σε πραγματικούς μικροκόσμους, αλλά περιορίζονται στους ψηφιακούς. Ίσως, λοιπόν, η πιο θετική παράμετρος των «Τετραδίων» έγκειται στο γεγονός ότι μας παρακινούν να ζήσουμε μια πιο αληθινή ζωή. Παρόμοια με τη ζωή του εικοσιφτάχρονου, ο οποίος ταξίδεψε το 1971 στην Αμερική, πεπεισμένος πως από εκεί θα ξεκινούσε η επανάσταση και δεν ήθελε με τίποτα να χάσει την πρεμιέρα. **Α**

Ντίνος Σιώτης
Τετράδια Αμερικής:
Περιπλάνηση στην
Αμερική του πολιτι-
σμού και της πολιτικής
εκδ. Καστανιώτη,
Αθήνα 2023, σελ. 573

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ /
ΕΚΔΟΣΕΙΣ /
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ /
ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Μια πραγματικά προσωπική ιστορία της Ευρώπης

Του ΑΡΗ ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗ

Δεν επιθυμώ να θεωρηθεί ότι κομίζω γλαύκες στην Αθήνα, αλλά διαβάζοντας το βιβλίο του Άγγλου ιστορικού Τίμοθι Γκάρτον Ας (Ash, για να μην μπερδεύομαστε σε καιρούς σκοτεινούς) είδα τον Ηρόδοτο να ζωντανεύει μες στις σελίδες του. Όλοι έχουμε διαβάσει Ηρόδοτο. Όλοι γνωρίζουμε τη μέθοδό του καθώς περιγράφει την ιστορία της εποχής του. Ο Ηρόδοτος γράφει για τον γνωστό του κόσμο ταξιδεύοντας στις εσχατιές εκείνης της εποχής. Το σύγγραμμά του είναι από τα πλέον συναρπαστικά που μπορεί να διαβάσει κάποιος. Αυτήν τη μέθοδο του αρχαίου Έλληνα ιστορικού ακολουθεί στο βιβλίο του «Πατρίδες» ο Τίμοθι Γκάρτον Ας. Το βιβλίο έχει υπότιτλο: *Μια προσωπική ιστορία της Ευρώπης*. Και αυτό ακριβώς είναι. Μια προσωπική ιστορία. Αλλά με τεράστιο ενδιαφέρον. Γιατί ο Τίμοθι Γκάρτον Ας, από τη χρυσή του κιάλα νιότη, ταξιδεύει στην Ευρώπη και συναντάει όχι μόνο τους βασικούς παίκτες της σύγχρονης πολιτικής σκηνής με τους οποίους έχει εξαιρετικά ενδιαφέρουσες συνομιλίες, αλλά και ανθρώπους του απλού λαού. Μεταφέρει στο χαρτί τις αγωνίες τους, τα οράματά τους για το μέλλον, τις προσδοκίες και τους φόβους τους.

Ο Άγγλος συγγραφέας, που πλησιάζει πια τα εβδομήντα, έχει έναν τρόπο γλαφυρό να μας μεταφέρει τις σκέψεις και τις εμπειρίες του. Παραθέτω ένα μικρό απόσπασμα για να αντιληφθείτε τι εννοώ:

«Οι ημερολογιακές καταγραφές μου κατά τη δεκαετία μετά την επίσκεψή μου στην Κνωσό περιλαμβάνουν μια εκτεταμένη λίστα από μέλη που επισκέφτηκα –τη μια μέρα ήταν οι Μυκίνες, την άλλη η Φλωρεντία, την επόμενη βδομάδα το Παρίσι–, με σχόλια για ατελείωτες εκκλησίες, παλάτια, αγάλματα και πίνακες ζωγραφικής που θαύμασα, βιβλία που διάβασα, θεατρικά έργα, όπερες και ταινίες που παρακολούθησα. Ναι, ήμουν ένας αδηφάγος καταναλωτής

τέχνης. Αλλά ακόμα και σήμερα, ύστερα από πενήντα χρόνια διαρκών ταξιδιών και μελέτης, γνωρίζω ότι έχω διαβάσει μόλις λίγες σελίδες από έναν τεράστιο τόμο. Η πραγματική Ευρώπη... είναι ένα ολικό έργο τέχνης που αναπλάθεται συνεχώς. Δεν περιλαμβάνει μόνο τα οικεία στοιχεία της παραδοσιακής υψηλής κουλτούρας αλλά και τη μόδα, τα φαγητά, τα ποτά, τα αθλήματα, τη λαϊκή μουσική και τα τοπικά έθιμα. Τις χαρακτηριστικές μυρωδιές ενός μεσογειακού νησιού, ενός σκανδιναβικού φιορδ, μιας ανεμοδαρμένης ακτής του Ατλαντικού, ενός ιταλικού εστιατορίου γεμάτου κόσμο... Σύνθετες πολύχρωμες τοπικές ιστορίες, που φτάνουν μέχρι και στην ιστορία μεμονωμένων κτιρίων».

Δράττομαι της ευκαιρίας από αυτή την τελευταία αράδα για να πω ότι στο πρό-

σφατο ταξίδι μου στο Ταλίν της Εσθονίας, οι αρχές είχαν φροντίσει ώστε σε κάθε κτίριο που παρουσίαζε ενδιαφέρον να υπάρχει στην πρόσοψή του μια όμορφη γυάλινη πινακίδα που ανέφερε τα σχετικά με το συγκεκριμένο οίκημα. (Έτσι είδα και το κτίριο που είχε φιλοξενήσει εκεί τον Ντοστογιέφσκι σε κάποιο ταξίδι του.) Το αναφέρω εδώ μήπως και πάρει καμιά ιδέα ο νέος δήμαρχος της Αθήνας.

Η Ευρώπη και η ιστορία της γίνεται ορατή μπροστά μας καθώς αναδύεται από τις σελίδες του Άγγλου συγγραφέα – που ψήφισε κατά του Brexit. Κάπου γράφει ότι ο Άμλετ είναι το ιδανικό άβαταρ για την Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς η τυπική της προσέγγιση σε πολλές σημαντικές αποφάσεις είναι να αμφιταλαντεύεται για καιρό. Εγώ αγαπώ τον Άμλετ κι εσείς θα αγαπήσετε το βιβλίο.

Τίμοθι Γκάρτον Ας
Πατρίδες
(εκδ. Ψυχογιός)

Μαγειρεύοντας με τον Τσάντλερ

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΚΑΚΑΟΥΝΑΚΗ

Για να είμαι ειλικρινής τα «Φιλαράκια» ποτέ δεν με συγκίνησαν. Αλλά ο αποδημίας Μάθιου Πέρι (19.9.1969–28.10.2023) είχε κάτι ξεχωριστό, το οποίο το μετέφερε και στον Τσάντλερ, τον χαρακτήρα που υποδύοταν. Ο Μάθιου αντιμετώπιζε την απογοήτευση της ζωής με αλλεπάλληλα, μικρά αστεία. Η μητέρα του εργαζόταν διαρκώς και εκείνος έπρεπε να είναι πάντα σύντομος και ευδιάθετος στον ελάχιστο χρόνο που περνούσε μαζί της. Αν τον τρώμαζε κάτι ήταν η μοναξιά.

Η Amanda Yee, χρόνια πριν, συνέλαβε την ιδέα να βάλει σε ένα βιβλίο όλα τα φαγητά της σειράς και να ξαναστρώσει το τραπέζι με τα «Φιλαράκια»: «Καθώς βλέπουμε και ξαναβλέπουμε τα επεισόδια, αρχίζουμε να καταλαβαίνουμε ότι το σπιτικό φαγητό και το «όλοι μαζί» στο τραπέζι είναι από τα πιο δυναμικά στοιχεία που ενώνουν μία κοινότητα» γράφει και συμπληρώνει, «Οι έθνικ συνταγές, όπως και οι δυσκολίες που αντιμετωπίζει κανείς στα είκοσι και στα τριάντα, προσπαθώντας να καταφέρει κάτι ξεχωριστό στη ζωή του, αποτελούν τα σημαντικότερα στοιχεία ταύτισης εκατομμυρίων φανατικών της σειράς».

Ξεφυλλίζοντας το βιβλίο φτάνουμε στο τέλος της σειράς. Ο Τζόι και ο Τσάντλερ δεν θα είναι πια συγκατάκοι. Ο Τσάντλερ μετακομίζει με τη Μόνικα και ο Τζόι επιτέλους ενηλικιώνεται! Το τελευταίο βράδυ που περνούν ως συγκατάκοι, ο Τζόι έχει παραγγείλει πίτσα, ενώ ο Τσάντλερ κινέζικο. Σύμφωνα με τον Τζόι δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα. Όπως εκείνος παρήγγειλε το φαγητό των Ιταλών προγόνων του, έτσι και ο Τσάντλερ παρήγγειλε το φαγητό των δικών του. Ίδου:

Οι συνταγές Νουντλς με κρέας και λαχανικά (6 μερίδες)

- Υλικά**
- ½ κιλό αρνίσιο κρέας (οσπύλα ή μπούτι κομμένο σε λεπτές λωρίδες)
 - 1.2 φλ. σόγια σος
 - 3 κ.σ. Ξίδι ρυζιού
 - 2 κ.σ. σπασμέλαιο
 - 1/3 καστανή ζάχαρη
 - 1/2 κ.σ. κύμινο σε σκόνη
 - 2 κ.σ. θρυμματισμένο τσίλι
 - 2 σκελίδες σκόρδο τριμμένες
 - 1 κ.γλ. τριμμένο φρέσκο τζίντζερ
 - 1 ½ κ.σ. πιπέρι σετσουάν
 - 2 κ.σ. καλαμποκάλευρο
 - 450 πλατιά νουντλς ρυζιού
 - 1/3 φλ. κόλιανδρο χοντροκομμένο
 - 1/3 φλ. δυόσμο χοντροκομμένο
 - καυτερό λάδι τσίλι (προαιρετικά)

Η εκτέλεση

Βάζουμε το αρνίσιο κρέας σε σταθερή επιφάνεια κοπής. Με μπάτση κρέατος ή με πλάστη χτυπάμε το κρέας ώστε να απλώσουν λίγο τα κομμάτια. Σε ένα μεγάλο μπολ ρίχνουμε τη σόγια σος, το Ξίδι, το σπασμέλαιο, τη ζάχαρη, το κύμινο, το τσίλι, το σκόρδο, το τζίντζερ, το

πιπέρι, το καλαμποκάλευρο. Προσθέτουμε το κρέας και ανακατεύουμε για 1 λεπτό μέχρι να σκεπαστεί από τα υπόλοιπα υλικά. Σκεπάζουμε το σκεύος και μαρινάρουμε στο ψυγείο για 4 ώρες. Βγάζουμε το κρέας από το ψυγείο περίπου 30 λεπτά πριν το μαγειρέψουμε. Βράζουμε τα νουντλς σύμφωνα με τις οδηγίες. Στραγγίζουμε και αφήνουμε στην άκρη. Σε δυνατή φωτιά, ζεσταίνουμε ένα γουοκ ή ένα μεγάλο αντικολητικό τηγάνι. Όταν είναι έτοιμο, προσθέτουμε το αρνίσιο κρέας και αρχίζουμε σιγά σιγά τη μαρινάδα. Ανακατεύουμε για 3-5 λεπτά, μέχρι να πάρει χρώμα το κρέας και να αρχίσει να πηζει ελαφρώς η σάλτσα. Αποσύρουμε από τη φωτιά. Ρίχνουμε τα νουντλς στο σκεύος και ανακατεύουμε πολύ καλά μέχρι να καλυφθούν από την παχύρρευστη σάλτσα. Σερβίρουμε το φαγητό σε πιατέλα. Γαρνίρουμε με τον φρέσκο κόλιανδρο και τον δυόσμο. Περιχύνουμε με 2-3 σταγονές καυτερό λάδι τσίλι.

Πικάντικη σαλάτα με αγγούρι

- Υλικά**
- 2 μεγάλα αγγούρια
 - 1 κ.σ. αλάτι
 - 3 σκελίδες σκόρδο ψιλο-

- κομμένο
- 2 κ.σ. Ξίδι ρυζιού
- 1 κ.σ. ζάχαρη
- 1 κ.σ. πολτός σκόρδου με τσίλι

Η εκτέλεση

Με έναν πλάστη πιέζουμε ελαφρά το αγγούρι και το κόβουμε σε χοντρές ροδέλες (2 ½ εκ.). Κόβουμε τις ροδέλες στη μέση και τις βάζουμε σε σουρωτήρι. Πασπαλίζουμε το αγγούρι με αλάτι και το αφήνουμε να στραγγίξει τα υγρά του για περίπου 10 λεπτά. Σε μεσαίου μεγέθους μπολ, ανακατεύουμε πολύ καλά τα υπόλοιπα υλικά για 1 με 2 λεπτά, μέχρι να λιώσει η ζάχαρη. Ανακατεύουμε το μείγμα για ένα λεπτό με το αγγούρι και σερβίρουμε αμέσως.

Το βιβλίο

«Friends: Η τηλεοπτική σειρά - Οι αυθεντικές συνταγές» της Amanda Yee, εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα

* Η Δήμητρα Κακαουνάκη είναι δημοσιογράφος και ραδιοφωνικός παραγωγός. Παρουσιάζει κάθε βράδυ, τα μεσάνυχτα, στο Kosmos την εκπομπή «Οίκος Αντοχής» και το podcast της με τίτλο «Οι συνταγές του Κόσμου» με μουσικές, συνταγές και βιβλία, βρίσκεται στο Ertecho.

Ψυχολογία σε επεισόδια

Με αφορμή μια σειρά, μια ταινία, έναν ρόλο, αναλύουμε ένα θέμα ψυχικής υγείας

ΝΕΑ
ΣΤΗΛΗ

BECKHAM, ντοκιμαντέρ Netflix

Επ.1: Ψυχαναγκασμός
(ιδεοψυχαναγκαστική διαταραχή, OCD)

Της ΓΙΟΒΑΝΝΑΣ ΒΛΑΣΣΟΠΟΥΛΟΥ

Σειρά ντοκιμαντέρ με ακυκλοφόρητο υλικό, που ακολουθεί τη ραγδαία άνοδο του Ντέιβιντ Μπέκχαμ από το ταπεινό του ξεκίνημα μέχρι την παγκόσμια ποδοσφαιρική του δόξα.

Η σκηνοθεσία του βραβευμένου με Όσκαρ Φίσερ Στίβενς εγγυάται ένα εξαιρετικά καλογυρισμένο ντοκιμαντέρ 4 επεισοδίων για να ευχαριστηθείς binge watching (αν είσαι από αυτούς). Και από ό,τι φαίνεται είμαστε πολλοί καθώς από την πρώτη ημέρα της κυκλοφορίας του, το ντοκιμαντέρ τρεντάρει σε όλον τον πλανήτη.

Δύο συναισθήματα μου άφησε το ντοκιμαντέρ: λίγη στεναχώρια για το παιδί Μπέκχαμ και μεγάλη συμπάθεια για το ζεύγος Μπέκχαμ, που δεν είχα σε ιδιαίτερη εκτίμηση πριν δω τα επεισόδια.

Η προσωπική του ιστορία, όπως παρουσιάζεται στο «Beckham», θίγει πολλά θέματα ψυχολογικής φύσεως: κατάθλιψη, δημόσιο μπουλινγκ (social bullying), κρίση στον γάμο, ψυχαναγκασμούς. Σε αυτούς τους τελευταίους θα σταθούμε και με τη βοήθεια ψυχολόγου θα δούμε τι κρύβεται πίσω από την ανάγκη πολλών ανθρώπων για τάξη, οργάνωση, καθαριότητα και συμμετρία. Την ανάγκη μας για έλεγχο, δηλαδή.

Από πού πηγάζει, μέχρι ποιο σημείο μπορεί να φτάσει, τότε αγγίζει την παθολογία και τι μπορούμε να κάνουμε για να γίνει η ζωή του ψυχαναγκαστικού ανθρώπου (και των γύρω του) ευκολότερη;

Ας εξετάσουμε όμως πρώτα την περίπτωση του Μπέκχαμ. Από την πρώτη σκηνή στα μελίσσια (δεν έχω δει καθαρότερο μελίσσι) μέχρι την τελευταία γίνεται σαφές ότι ο Μπέκχαμ είναι άνθρωπος της τάξης, για την οποία μάλιστα φροντίζει ο ίδιος προσωπικά. Όλα καθαρά και στη θέση τους. Όπως δηλώνει από το πρώτο επεισόδιο, κάθε βράδυ αφού όλοι πάνε για ύπνο περιπολεί την οικία του και επαναφέρει την τάξη.

- Καθαρίζει πολύ σχολαστικά την κάπνα που έχει βάλει τα γυάλινα βαζάκια των κεριών και τριμάρει όλα τα καμένα φιτίλια.

- Μαζεύει, πλένει, σκουπίζει και βάζει στις θέσεις τους τις κούπες, τα ποτήρια και τα πιάτα που έχουν αφήσει τα παιδιά και η Βικτόρια.

- Ευθυγραμμίζει τις καρέκλες στην τραπεζαρία.
- Τέλος, ρυθμίζει όλα τα φώτα του σπιτιού στον κατάλληλο για τη νύχτα φωτισμό.

Σε άλλο σημείο του ντοκιμαντέρ μάς παρουσιάζει τις ντουλάπες του. Μια δίφυλλη με τα κοστούμια, μια δίφυλλη με τα πουκάμισα, μια άλλη για τα πουλόβερ και τα τζιν πουκάμισα, συρτάρια με κάλτσες, εσώρουχα και t-shirts, όλα τοποθετημένα κατά χρώμα και σε απόλυτη συμμετρία. Δεν θα εντυπωσιαζόμουν αν μάθαινα ότι χρησιμοποιεί αλφάδι κατά το διπλωμα, είναι όλα απολύτως ευθυγραμμισμένα και μάλιστα με τέτοια κλίση ώστε να φαίνονται ακόμη και τα κάτω κάτω της στοιβάς.

Εκεί όμως που πέφτουν σαρόνια είναι όταν ο δημοσιογράφος τον ρωτάει τι είναι αυτά τα ρούχα που έχει σε μια κρεμάστρα στην άκρη του δωματίου.

«Α αυτά είναι τα ρούχα μου για την εβδομάδα», δηλώνει ο Μπέκχαμ λίγο ντροπαλά. «Παλιά έβγαζα μόνο τα

ρούχα της επόμενης ημέρας, τώρα ετοιμάζω τα ρούχα που θα φορέσω όλην την εβδομάδα».

Ο Μπέκς σε αρκετά σημεία του ντοκιμαντέρ επιβεβαιώνει την ανάγκη του για τάξη και έλεγχο. Και είναι έτσι από μικρός. Κάποια στιγμή η κάμερα τον δείχνει στα 13 του, τότε που οι γονείς του τον παρέδωσαν στην ομάδα και τον Αλεξ Φέργκιουρσον για να «τον προπονήσει και να τον κάνει άντρα», να είναι στο πεντακάθαρο και τακτοποιημένο δωμάτιο της Ακαδημίας και να δηλώνει σε δημοσιογράφο ότι μισεί την ακαταστασία. Και ήταν ακόμη παιδί.

Όλοι μας έχουμε ανάγκη για έλεγχο, άλλοι λιγότερο άλλοι περισσότερο. Και πώς αλλιώς, αφού η ίδια η ζωή και ειδικά η εποχή αυτή ορίζονται από ασφάλεια και αβεβαιότητα. Το ζήτημα είναι πότε αυτή η ανάγκη για έλεγχο παίρνει τα νύια της ζωής μας και μας καταδυναστεύει.

Τι λέει η ειδικός

«Η ιδεοψυχαναγκαστική διαταραχή είναι ψυχική διαταραχή που χαρακτηρίζεται από ιδεοληψίες – δηλαδή σκέψεις, εικόνες ή παρορμήσεις αιφνίδιας εισβολής, επίμονες και επαναλαμβανόμενες, οι οποίες οδηγούν σε καταναγκασμούς. Που σημαίνει επαναλαμβανόμενες συμπεριφορές ή νοητικές δραστηριότητες τελετουργικού χαρακτήρα που αποσκοπούν στη μείωση των ιδεοληψιών και του άγχους που αυτές προκαλούν.

Η ιδεοψυχαναγκαστική διαταραχή ποικίλλει στη σοβαρότητα, αλλά, αν δεν θεραπευτεί, μπορεί να περιορίσει τη λειτουργική ικανότητα κάποιου στη δουλειά, στο σχολείο ή στο σπίτι. Επιπλέον αυτές οι ιδεοληψίες ή καταναγκασμοί είναι χρονοβόροι, καθώς απαιτούν πάνω από μία ώρα την ημέρα για να τις φέρει σε πέρας ή προκαλούν κλινικά σημαντικό άγχος ή δυσλειτουργία στο άτομο.

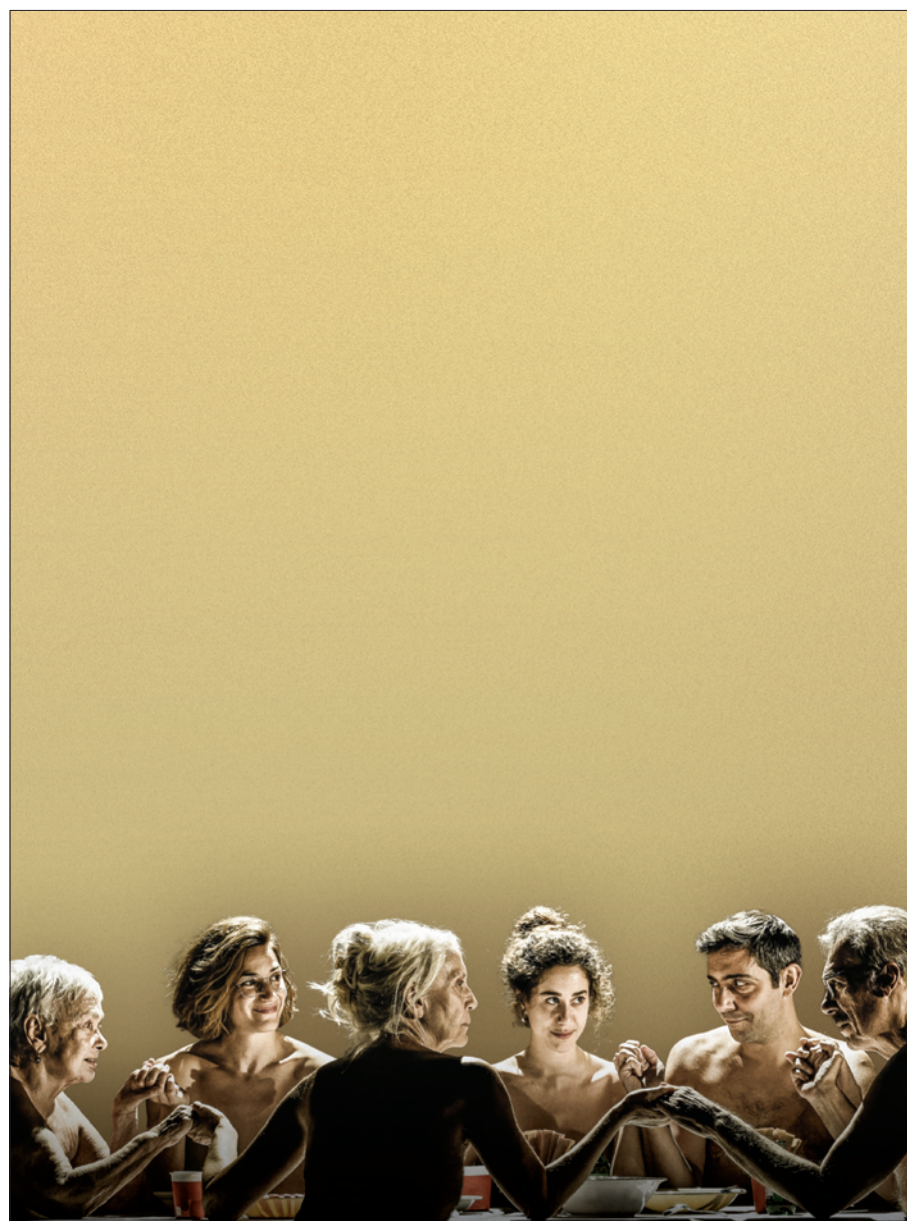
Μπορεί να είναι πολλών ειδών όπως: θρησκευτικότητα, σεξουαλικότητας, μόλυνσης, τάξης και συμμετρίας, πθικότητας, επιθετικότητας κ.λπ.

Οι περισσότεροι άνθρωποι με ιδεοψυχαναγκαστική διαταραχή εμφανίζουν καταναγκασμούς, όπως το πλύσιμο των χεριών, την επανάληψη ή το μέτρημα αντικειμένων, την επιβεβαίωση ή τον έλεγχο (αν έχουν κλείσει τα μάτια της κουζίνας, για παράδειγμα). Οι καταναγκασμοί ίσως κατευνάζουν προσωρινά το άγχος, όμως διαιωνίζουν τον φαύλο κύκλο της διαταραχής.

Η ιδεοψυχαναγκαστική διαταραχή υπολογίζεται ότι επηρεάζει το 2% του πληθυσμού κάποια στιγμή στη ζωή τους και συχνά εμφανίζει συννοσηρότητα με διαταραχές άγχους, κατάθλιψης ή διατροφικές διαταραχές. Τυπικά εμφανίζεται στην παιδική ηλικία, στην εφηβεία ή στην πρώιμη ενήλικιση.

Όσον αφορά τη θεραπεία, έχει αποδειχθεί πως η Γνωσιακή Συμπεριφορική Ψυχοθεραπεία είναι αποτελεσματική στην αντιμετώπιση της Ιδεοψυχαναγκαστικής Διαταραχής». ●

Ευαγγελία Κόλλια, Ψυχολόγος Μ.Σ., Γνωσιακή Συμπεριφορική Ψυχοθεραπεύτρια
Instagram: evangelia_kollia_psychologist

THE HUMANS

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΜΟΥΣΟΥΡΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ

ΜΙΑ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΜΑΡΚΟΥΛΑΚΗ "THE HUMANS"

ΘΕΜΙΣ ΜΠΑΖΑΚΑ ΛΑΖΑΡΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΣΠΙΩΤΗΣ

ΜΑΡΙΑ ΠΙΤΕΒΗ ΕΙΡΗΝΗ ΜΑΚΡΗ ΚΑΙ Η ΞΕΝΙΑ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΣΚΗΝΙΚΟ ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΣΜΑΡΑΓΔΗ ΚΟΣΤΟΥΜΙΑ ΚΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΠΟΥΛΟΥ ΦΩΤΙΣΜΟΙ ΣΙΜΟΣ ΣΑΡΚΕΤΖΗΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΗΧΟΥ ΚΩΣΤΑΣ ΜΠΟΚΟΣ
ΒΟΗΘΟΣ ΣΚΗΝΟΘΕΤΗ ΤΖΕΝΙΑ ΚΟΝΤΑΡΑΤΟΥ ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΤΕΛΕΓΕΣ ΗΡΩ ΜΠΑΡΤΖΩΚΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΤΣΙΛΙΓΚΡΟΥ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΕΛΙΝΑ ΓΙΟΥΝΑΝΛΗ
ΓΡΑΦΙΣΤΙΚΑ ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΚΕΛΜΠΟΥΡΑΣ - FORBIDDEN DESIGNS ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΟΛΓΑ ΠΑΥΛΑΤΟΥ ΜΑΡΕΝΑ ΚΑΔΙΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΘΕΑΤΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΡΟΛΟΥ ΠΑΥΛΑΚΗ ΕΝΑ ΕΡΓΟ ΤΟΥ STEPHEN KARAM
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ & ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΡΚΟΥΛΑΚΗΣ

ΠΡΟΠΟΛΗΣΗ **ticketmaster**

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΣΙΝΕΜΑ

Του ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΪΜΑΚΗ

critic's CHOICE

Στη φωτιά (LA PASSION DE DODIN BOUFFANT) ***½

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Τραν Αν Χουνγκ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Μπενουά Μαζιμέλ, Ζιλιέτ Μπινός, Εμανουέλ Σαλινζέρ, Ζαν Μαρκ Ρουλό

Γαλλική επαρχία, 1885. Η Εζενί είναι μια χαρισματική μαγείρισσα που δουλεύει για λογαριασμό του γαιοκτήμονα γευσιγνώστη Ντοντέν Μπουφάν. Εδώ και 20 χρόνια οι Ενζενί και Μπουφάν έχουν δημιουργήσει μια σειρά από ξεχωριστά εδέσματα που τους χάρισαν μεγάλη φήμη στην περιοχή. Με το πέρασμα των χρόνων, η άψογη συνεργασία και ο αμοιβαίος αλληλοσεβασμός τους θα μετατραπούν σε έρωτα.

«Είμαστε στο φθινόπωρο της ζωής μας» λέει ο ήρωας του φιλμ, ο γαιοκτήμονας και εραστής της υψηλής γαστριμαργίας Ντοντέν Μπουφάν, στην πιστή του μαγείρισσα Εζενί με την οποία δημιουργούν συνταγές για ένα μικρό και αυστηρά επιλεγμένο κύκλο από φίλους που μοιράζονται το κοινό γούστο για την υψηλή μαγειρική. Εκείνη θα διαφωνήσει μαζί του λέγοντας «να μιλάτε για τον εαυτό σας. Εγώ νιώθω ότι βρίσκομαι ακόμη στο κατακαλόκαιρο». Έχει ενδιαφέρον αυτός ο διαχωρισμός που γίνεται στάση ζωής μεταξύ δύο ανθρώπων απόλυτα ταιριαστών σε όλα και κυρίως στην τέχνη της μαγειρικής. Ο Γαλλοβιετναμέζος Τραν Αν Χουνγκ («Το άρωμα της πράσινης παπάγια») απέσπασε το βραβείο σκηνοθεσίας του φεστιβάλ Κανών χάρι σε μια δημιουργία που ζωντανεύει με μπρεσιονιστική αντίληψη –κάθε σεκάνς κι ένας ολοζώντανος συναρπαστικός πίνακας– την μπελ επόκ στην επαρχιακή Γαλλία των τελών του 19ου αιώνα. Η δουλειά που έχει γίνει σε καλλιτεχνικό επίπεδο (εξάισια αναβίωση του κλίματος της εποχής) συναγωνίζεται την οργασμική φαντασία στη δημιουργία αλυσμών πιάτων, θυμίζοντας χρυσές στιγμές της κινηματογραφικής γαστριμαργίας («Το δείπνο της Μπαμπέτ», «Φαί ποτό αρσενικό θηλυκό» κ.ά.). Ταυτόχρονα, το φιλμ που αποτελεί την επίσημη γαλλική πρόταση για το Όσκαρ διεθνούς ταινίας, δεν παραλείπει να αναζητά την κοινωνικοπολιτική διάσταση που φαγητού μέσα από την αποθέωση της απόλαυσης που προσφέρει η τέχνη της μαγειρικής. Ο κύκλος της ζωής μοιάζει να είναι άρρηκτα δεμένος με τη μαγειρική, σύμφωνα με τον Χουνγκ. Οι τέσσερις εποχές του χρόνου και κυρίως ο διαχωρισμός των ανθρώπων στους λάτρεις ενός εξακολουθητικού καλοκαιριού (σαν την Ενζενί), αλλά και σε εκείνους που αγαπούν όλες τις εποχές για την εναλλαγή και τη γεύση της πρώτης αίσθησης (μιας νιφάδας χιονιού ή μιας σταγόνας), όπως είναι ο φαινομενικά σκληρός αλλά στην πραγματικότητα απέραντα ευαίσθητος Μπουφάν, χρησιμεύουν στον Χουνγκ ώστε να αποδείξει ότι ένα γευστικό ή εντυπωσιακό πιάτο είναι πολλά παραπάνω από ένα έδεσμα που προορίζεται να ικανοποιήσει τον ουρανίσκο. Είναι μνήμη, είναι ιστορία, είναι κουλτούρα και κυρίως είναι αγάπη. Φιλμ κομψό, αισθησιακό και ντελικάτο (η ρομαντική ιστορία ενισχύεται από το δικτικό ταξικό σχόλιο) που παρ' ότι «απειλεί» να διώξει τον θεατή ο οποίος δεν ενδιαφέρεται να βλέπει τους ήρωες να μιλούν συνέχεια για συνταγές ή να τρώνε, σε όλους τους υπόλοιπους θα «μιλήσει» εύκολα καθώς διαθέτει απέραντη γοητεία.

JUST THE NOTES

Ο Μικρός Νικόλας
Τι περιμένουμε για να είμαστε ευτυχισμένοι ***½

Τρυφερό animation με θέμα τη γέννηση του διάσημου παιδικού ήρωα

Η αδελφότητα της καπνιστής σάουνας ***
Μια φορά κι έναν καιρό σε μια σάουνα ενός μαγικού εσθονικού δάσους

Στη φωτιά ***½
Στο απόγειο της κλασικής γαλλικής γαστρονομίας και του μπρεσιονισμού

The Royal Hotel ***
Η ψυχολογία του τρόμου με μια αύρα από Σαμ Πέκκινπα

The Marvels
Γυναικεία δύναμη στο νέο μπλοκμπάστερ της Μάρβελ

American Carnage ***½
Στα άδυτα ενός περιεργού οικου ευγενίας

Μια μητέρα εκδικείται ***½
Η Χίλαρι Σουόνκ αναζητά δικαιοσύνη και εκδίκηση

Arte povera ***½
Με την παρουσία όλων των γνωστών ελληνών ράπερ

Παιχνίδια θανάτου
Τα γνωστά παιχνίδια με τους κλισέ κανόνες

ΑΚΟΜΗ

►►► Το νέο μπλοκμπάστερ «The Marvels» της Νία Ντα Κόστα σηματοδοτεί τη συνεργασία της εμβληματικής Κάπτεν Μάρβελ (ξανά η Μπρι Λάρσον στον ρόλο) με δύο ακόμη ηρωίδες που θα πρέπει να τα βάλουν με τους τυραννικούς Κρι, αλλά και μια ακόμη ανωμαλία στο πολυσύμπαν. Για την ταινία δεν έγινε έγκαιρη δημοσιογραφική προβολή. ►►► Στο κράμα μαύρης κωμωδίας και φιλμ τρόμου «American Carnage» (½) του Ντιέγκο Χαλίβις, οι καλές ιδέες σπανίζουν και τα μόνα θετικά στοιχεία πηγάζουν από το πιασάρικο αντιρατσιστικό σενάριο που έχει ως στόχο τους rednecks Αμερικανούς και την παρουσία της Τζένα Ορτέγκα («Wednesday»). ►►► Λίγα πράγματα και στο απόλυτα προβλέψιμο αστυνομικό θρίλερ «Μια μητέρα εκδικείται» (½) του Μάιλς Τζόρις-Περαφίτ με τη Χίλαρι Σουόνκ να υποδύεται την απελπισμένη μάνα που ψάχνει να βρει τα πραγματικά αίτια θανάτου του γιου της. ►►► Μπιτάτο, αυθεντικό και κυρίως ξεσηκωτικό το ντοκιμαντέρ «Arte povera» (½) του Φώτη Γεωργιάδη ή αλλιώς Beats Pliz δείχνει τη διαδικασία δημιουργίας του ομώνυμου άλμπουμ του γνωστού ράπερ και dj. ►►► Τα «Παιχνίδια θανάτου» των Έρεν Σελεμπόγλου και Άρι Κόστα είναι μια ταινία τρόμου φτιαγμένη με την υψηλή επίβλεψη των παραγωγών αδελφών Ρούσο.

- * ΔΙΑΦΟΡΗ
- ** ΜΕΤΡΙΑ
- *** ΚΑΛΗ
- **** ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ
- ***** ΕΞΑΙΡΗΤΙΚΗ

Θεσσαλονίκη όπως Κάννες με Πέιν, Μπελούτσι, Ποντέουσα.

Η αδελφότητα της καπνιστής σάουνας (SMOKE SAUNA SISTERHOOD) ***

ΠΑΡΑΓΩΓΗ: Μαριάν Οστράτ ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ-ΣΕΝΑΡΙΟ: Άνα Χιντς ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ: Άντς Τάμικ

Στον σκοτεινό μικρόκοσμο μιας απομονωμένης σάουνας σε ένα δάσος της Εσθονίας, μια χούφτα γυναικών διαφορετικών ηλικιών μοιράζονται κρυμμένα μυστικά και προσωπικές ιστορίες από το παρελθόν.

Η ριζοσπαστική ματιά της Άνα Χιντς ενισχύει το ποιητικό προφίλ μιας avant garde ταινίας που σε αρκετά σημεία κατορθώνει να ξεπερνά τα αυστηρά καλλιτεχνικά μέτρα της και γίνεται απρόσμενα συγκινητική. Οι πειραματισμοί εικόνας και μουσικής δένουν με τις αισθαντικές αφηγήσεις των γυναικών που ξετυλίζουν το νήμα της ζωής τους με ανάλαφρες, δραματικές, αλλά και βαθιά εξομολογητικές ιστορίες. Ένα ντοκιμαντέρ σπάνιας ανθρωπιάς, διανοημένο με υπέροχα εικαστικά στιγμιότυπα που δεν αρνούνται τη μεταφυσική γοητεία τους και χαράζουν τη διαδρομή της γυναίκας στο πέρασμα των αιώνων.

The Royal Hotel ***

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Κίτι Γκριν ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Τζούλια Γκάρνερ, Τζέσικα Χένγουικ, Χιούγκο Γουίβινγκ, Τόμπι Γουάλας

Δύο Αμερικανίδες που κάνουν διακοπές στην Αυστραλία ξεμένουν από λεφτά κι αναγκάζονται να εργαστούν για λίγες μέρες στο Royal Hotel, μια παρακμαϊκή παμπ στη μέση του πουθενά που έχει για θαμνώνες τους σκληρούς μεταλλωρύχους της κοντινής κωμόπολης.

Η αίσθηση που αιωρείται διαρκώς στο φιλμ είναι πως στην επόμενη κιάλα σκηνή κάτι πολύ κακό θα συμβεί. Υπάρχουν στιγμές που η ένταση κάνει άβολο το κάθισμα για τον θεατή, παρ' ότι φαινομενικά δεν συμβαίνει κάτι αξιο λόγου – κάτι που προφανώς πιστώνεται στο ταλέντο της σκηνοθέτριας. Οι μόνες στιγμές που η εικόνα ζωηρεύει είναι τα βράδια που στο μπαρ γίνεται ο κακός χαμός. Η ταλαντούχα σκηνοθέτρια ακροβατεί μεταξύ του τρόμου που σιγοβράζει και ενός απρόσμενου ψυχολογικού θρίλερ, φτιάχνοντας σεκάνς που νιώθεις πως ένα τρομακτικό ξέσπασμα βίας θα συμβεί στις ηρωίδες. Όμως τελικά η Γκριν επιλέγει την πλάγια και πιο πονηρή οδό για να φτιάξει ένα πανέξυπνο αντισεξιστικό φιλμ.

Ο Μικρός Νικόλας: Τι περιμένουμε για να είμαστε ευτυχισμένοι (LE PETIT NICOLAS: QU'EST-CE QU'ON ATTEND POUR TRE HEUREUX?) ***½

ΠΑΡΑΓΩΓΗ: Κριστέλ Χένον, Αντριάν Πολιτόφσκι, Ατόν Σουμάχ ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Αρμαντίν Φρεντόν, Μπενζαμάν Μασούμπρ ΣΕΝΑΡΙΟ: Άν Γκοσινί, Μισέλ Φεσιέρ, Μπενζαμάν Μασούμπρ

Ο Σεμπέ και ο Γκοσινί είναι οι συνδημιουργοί ενός σκανταλιάρικου αγοριού, του Μικρού Νικόλα, που συντρόφευσε αρκετές γενιές χάρη στις φιλίες, τα παιχνίδια και τις ατέλειωτες περιπέτειές του.

Όχι τόσο ένα φιλμ φτιαγμένο πάνω στον εμβληματικό ήρωα, όσο στις ζωές και κυρίως τη βαθιά φιλία των δύο δημιουργών του. Ο Νικόλας γεννήθηκε χάρη στην ανάγκη των Σεμπέ και Γκοσινί να διατηρήσουν την παιδική αθωότητα που στερήθηκαν στα δύσκολα πρώτα βήματά τους. Με την ευρηματική συνύπαρξη δημιουργών και δημιουργήματος, το φιλμ είναι δοσμένο με την τεχνοτροπία του κλασικού κινουμένου σχεδίου. Μια απέραντα συγκινητική ματιά στο τέλος μιας ολόκληρης εποχής αλλά και μιας σπουδαίας φιλίας.

«Η καπνιστή σάουνα είναι ένα μέρος όπου εξαγνίζεσαι» (Η αδελφότητα της καπνιστής σάουνας)

Neil Young: Η σκουριά ποτέ δεν κοιμάται

Ο Καναδός rocker κλείνει την Κυριακή τα 78 του χρόνια

► Στα μέσα της δεκαετίας του '70 ήμουν πολύ ευχαριστημένος με τους δίσκους των Pink Floyd, Deep Purple, Led Zeppelin, από Ξένα, και των Poll, Τουρνά, Ρόμπερτ Ουίλλιαμς από ελληνικά. Δεν μπορούσες να ξέρεις τα πάντα από μουσική στα 12 αλλά και τώρα, που έχω ξεπεράσει αυτή την ηλικία κατά πολύ, πάλι έχω ελλείψεις. Από πιο ήρεμα πράγματα, μου άρεσε ο Dylan. Όχι ότι είχα ακούσει και τίποτα περισσότερο από ένα «Best of...» και το «Desire».

► Από τα μέσα της δεκαετίας του '70 στο κρατικό ραδιόφωνο υπήρχαν οι εκπομπές των δισκογραφικών εταιρειών. Συνήθως έπαιζαν ελληνικά τραγούδια – «Η Μίπος παρουσιάζει» ή «Η Λύρα παρουσιάζει», με τις αξεπέραστες φωνές του Γιώργου Λεφεντάριου και του Γιώργου Παπαστεφάνου. Τις άκουγα παρ' ότι λίγα πράγματα με ενδιέφεραν από το μη rock ελληνικό τραγούδι. Ο Χατζιδάκις, ας πούμε, από συνθέτες, η Μοσχολιού από τραγουδίστριες και κάποιοι λίγοι ακόμα. Παράξενα κριτήρια! Μόνο την εκπομπή της Ραπίνας δεν άντεχα να ακούω. Τον Πόλυ Κερμανίδη, ας πούμε, και τον αζεπέραστο δίσκο μακράς διάρκειας –όπως έλεγαν τότε– «Τα πλοία πεθαίνουν στα λιμάνια». Η αλήθεια είναι ότι ακόμη και τώρα δεν ενδιαφέρομαι γι' αυτό το ρεπερτόριο, όμως αν κάποιος είχε κρατήσει τις εκπομπές «η Ραπίνα παρουσιάζει» από εκείνη την εποχή θα τις άκουγα μανιωδώς.

► Στην πορεία άρχισαν να σκάνε δίπλα στο ελληνικό και εκπομπές με ξένο ρεπερτόριο. Οι δισκογραφικές επένδυναν και σ' αυτό. Δίσκοι που σήμερα θα κυκλοφορούσαν σε 200 αντίτυπα, τότε κυκλοφορούσαν ελληνικής εγγραφής σε αριθμό που ξεπερνούσε κατά πολύ τα 1.000 αντίτυπα. Στην εκπομπή «Η WEA παρουσιάζει», προ-χωρημένο φθινόπωρο του 1978, με παρουσιαστή που δεν θυμάμαι καθόλου –αν θυμάται κάποιος, ας μου το πει– άκουσα για πρώτη φορά Neil Young. Το «Comes A Time» πρέπει να ήταν το πρώτο album του Young που έφερε η WEA (Warner-Electra-Atlantic) ακριβώς μόλις βγήκε στην Ελλάδα. Μέτρια ελληνική εγγραφή –όπως όλες εκείνη την εποχή– και μια ιδιότυπη προσωπική ανάγνωση της country μ' αυτό το ιδιαίτερο ύφος που ανακάλυψα αργότερα ότι είχε ο Young. Ήταν ένα σοκ! Με την πρώτη ακρόαση του δίσκου ο Young έγινε ο αγαπημένος μου μουσικός. Πάνε οι

Zeppelin, πάνε οι Purple, ο νέος βασιλιάς του παλιού μονοφωνικού μου Dual ήταν αυτός.

► Όταν στις αρχές Ιουνίου του 1979 ο Γιάννης Πετρίδης έπαιξε για πρώτη φορά το «Hey, hey, My, my» από το επερχόμενο «Rust Never Sleeps» αιστάνθηκα δικαιωμένος. Ο μουσικός που είχε γίνει ξαφνικά ο πιο αγαπημένος μου, έβγαζε ένα σπουδαίο τραγούδι κι, όπως αποδείχτηκε, έναν σπουδαίο δίσκο. Λόγω της επιτυχίας του «Rust Never Sleeps», η WEA άρχισε να κυκλοφορεί ελληνικές εγγραφές σχεδόν όλο το back catalogue του Καναδού μουσικού. Τα πήρα όλα ένα προς ένα, με σκληρή οικονομία, απαρνούμενος ακόμη και το πρωινό κουλούρι στο σχολείο. Μερικά μάλιστα album τα πήρα «εισαγωγής» και δεν είναι υπερβολή να πω ότι μεγάλωσα μαζί τους.

► Ένας παλιός φίλος λέει ότι κάθε μουσικός έχει το πολύ μια δεκαετία στην οποία πιάνει το ζενίθ της δημιουργικότητάς του. Το 1979 ο Young μοιάζει να κλείνει αυτή τη μεγάλη δεκαετία, που ξεκίνησε με το ομώνυμο album του κι έκλεισε με το «Rust Never Sleeps» και το «Live Rust» την ίδια χρονιά. Όμως υπήρξαν μερικοί σπουδαίοι δίσκοι και αργότερα, όπως το «Freedom», το «Harvest Moon», το «Unplugged» με τις εξαιρετικές εκτελέσεις του, το «Are You Passionate?» με τον Booker T και τους MGs, αλλά και τραγούδια διαμαντάκια ακόμη και σε δίσκους που παρουσιάζαν μικρό ενδιαφέρον.

► Από το 1978 μέχρι τώρα δεν έχω χάσει ούτε έναν δίσκο του Neil Young. Τους παίρνω όλους ακόμη και σε πολλαπλά format, ξέροντας πλέον ότι δεν θα ακούσω κάτι ιδιαίτερα σημαντικό. Το καλοκαίρι του 2008 είχα τη χαρά να ταξιδέψω μέχρι το Δουβλίνο και να τον δω να παίζει ζωντανά. Τότε ήταν εξήντα τριών ετών. Και την Κυριακή κλείνει τα 78 του χρόνια. Αυτός είναι ο λόγος που γράφτηκαν αυτές οι γραμμές. Δεν ξέρω αν ο Young έχει σκουριάσει, δεν είμαι αντικειμενικός. Τα τραγούδια και τα συναισθήματα που αυτά τα τραγούδια γέννησαν, δεν έχουν καθόλου πάντως...

P.S. Θα έφτιαχνα μια πολύ μεγάλη λίστα στο Spotify, όμως δυστυχώς ο Young έχει αποσύρει όλα του τα τραγούδια από τη συγκεκριμένη πλατφόρμα...

Σημειώσεις Ενός Μονομανούς CLXXXIX Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΦΛΩΡΑΚΗ

Έκανα μια σχέση με μια κοπέλα αρκετά σύντομη, θα καταλάβεις παρακάτω το γιατί. Περνούσαμε καλά σε γενικές γραμμές και ποτέ δεν είχαμε τσακωθεί, ούτε γενικά μου έδειχνε ότι μπορεί να ζήλευε. Βγαίνομε, λοιπόν, ένα απογευματάκι για μια μπύρα μετά τη δουλειά και μου είπε ότι θα έρθει και μια φίλη της που ήταν κοντά στην περιοχή να πει ένα γεια. Ήρθε, γνωριστήκαμε, όλα καλά, by the way αυτή ήταν μια κούκλα. Φεύγοντας με ρώτησε «πώς σου φάνηκε η φίλη μου;» και της απάντησα –τι το ήθελα;– ότι είναι μια καλλονή. Από εκεί και πέρα καταστροφή... Τι «δεν ντρέπεσαι;» μου έσυρε, τι ότι φλέρταρα μαζί της, γενικότερα μια μανούρα και αυτό, όπως ήταν φυσικό, δεν πήγε καθόλου καλά. Μιλάμε δεν την έχω δε ξαναέτσι. Σοκαρίστηκα. Ok, μπορεί να μην ήταν ό,τι καλύτερο αυτό που είπα, αλλά πραγματικά μου ξέφυγε. Τόσες βριστιές για μια λέξη;! Τη βρήκα αρκετά υπερβολική και, όπως καταλαβαίνεις, πλέον δεν μιλάμε...

Φίλε μου, τι να σου πω; Όπως έχει πει και η Άσπα Τσίνα, «δεν καταλαβαίνω την έκρηξή της». Από την πλευρά σου ακούγεται ως ένα αυθόρμητο και ειλικρινές κοπλιμέντο, αλλά και μένα η αντίδραση της μου ακούγεται κάπως υπερβολική. Αλίμονο αν τις φίλες μας τις καρακουκλάρεις τις βλέπουμε ανταγωνιστικά εμείς οι ίδιες. Βέβαια, το ότι δεν μιλάτε πια σημαίνει ότι η σχέση σας δεν ήταν και τόσο δυνατή από την αρχή και αυτό λέει πολλά από μόνο του. Προτείνω να αλλάξεις σελίδα, εκτός αν σε ενδιαφέρει τώρα, που φαντάζομαι θα πρέμψαν τα πνεύματα, να κάνετε μια χαλαρή συζήτηση για το περιστατικό και να συμφωνήσετε να το αφήσετε πίσω σας.

Τζένη μου, έγινα κατακόκκινη από την ντροπή μου. Φασωνόμουν με έναν κούκλο από την πολυκατοικία μου στο ασανσέρ (μεγάλη ιστορία) και εκεί που κατεβαίναμε (εμείς ακόμα μέσα) ανοίγει την πόρτα στο ισόγειο η διαχειρίστρια και μας έκανε τσακωτούς. Η συγκεκριμένη είναι τρομερά κουτσομπόλα και δεν την χωνεύω καθόλου. Αυτή μένει μόνη της χρό-

νια και είναι και σούπερ συντηρητική. Πρέπει να σοκαρίστηκε, γιατί της έπεσε η τσάντα του σούπερ μάρκετ από τα χέρια, η οποία είχε μέσα και κάτι λεμόνια. Εγώ κατακόκκινη σαν το παντζάρι προσπάθησα να τη βοηθήσω και ψέλλισα ένα «μας συγχωρείτε». Το γκομενάκι είχε μείνει άφωνο, βγήκαμε έξω και αυτή δεν είπε τίποτα. Σίγουρα, θα το έχει βγάλει φιρμάνι σε όλη την πολυκατοικία, μπου σου πω και σε ολόκληρη την Κυψέλη!

Παιδιά, την προσοχή σας! Σε κοινόχρηστους χώρους πρέπει να έχουμε τα μάτια μας δεκατέσσερα, ειδικά αν μιλάμε για την δική μας πολυκατοικία, για ευνότους λόγους. Λογικό να νιώθεις ολίγον τι άβολα, αλλά τώρα συνέβη. Δεν θα της δώσετε και λογαριασμό στην τελική για το τι κάνετε στις ζωές σας, μεγάλοι άνθρωποι. Και να το μάθουν, ok δεν χάθηκε κι ο κόσμος. Άλλωστε, πόσες φορές να την ξαναπετύχεις τη διαχειρίστρια; Άμα δεν ψήνεσαι και για πολλές πολλές κουβέντες, για λίγο καιρό στέλνε τα κοινόχρηστα με κάποιον άλλον και μετά θα έχει παλιώσει το νέο. Άρρησε τη να ασχολείται εκείνη με τις ζωές των άλλων κι εσύ ασχολήσου με τη δική σου. Να σου πω την αλήθεια, πιο πολύ με ενδιαφέρει η ιστορία με τον κούκλο στην πολυκατοικία. Για λέγε...

Τζένη, ζητάω βοήθεια. Η κοπέλα μου έχει πάθει μια μικρή παράκρουση με τη γλωσσοφαγία και το κακό μάτι. Πρόσφατα, είχε ένα ατυχηματάκι, ευτυχώς όχι πολύ σοβαρό, και θεωρεί πως επειδή πριν το πάθει το τελευταίο άτομο που είδε είναι μια συνάδελφος από τη δουλειά που δεν συμπαθούνται, εμπνέει ότι τη μάτιασε. Ισχυρίζεται πως όσες φορές έχουν μιλήσει, μετά κάτι δεν της πήγαινε καλά στη δουλειά, και λέει πως έχει γαλάζια μάτια και αρκετά έντονη κακή ενέργεια. Anyway, το θέμα είναι ότι έχει γεμίσει το σπύτι με ματόχαντρα, μέχρι μαξιλαροθήκες με μάτι έχει πάρει. Έχει γίνει προληπτική μέχρι ανδίας και με έχει κουράσει πολύ. Στο Instagram την έκανε block, γιατί λέει βλέπει μανιωδώς τα stories της και φοβάται. Συνέχεια, είναι γρουσουζιά το ένα, γρουσουζιά το άλλο! Έχω απασυδήσει. Τι να της πω;

Περνάει τη φάση της τώρα. Ίσως έχει άγχος για κάποιο θέμα δουλειάς ή προσωπικό και της βγαίνει στο μάτι και τη γρουσουζιά. Θα σου πρότεινα να ξεκινήσετε μια χαλαρή συζήτηση για τα τρέχοντα και στην πορεία με ευγένεια και ενσυναίσθηση να μπειτε πιο βαθιά σ' αυτό που την απασχολεί και την αγχώνει σ' αλήθεια αυτή την περίοδο. Μόλις δούμε το πραγματικό πρόβλημα, πολλές φορές τα υπόλοιπα εξαφανίζονται διά μαγείας.

ΜΙΑ ΜΟΥ ΒΡΟΜΙΚΑ
-Reloaded-
της ΤΖΕΝΗΣ ΜΕΛΙΤΑ

Μίλα μου βρόμικα.
Μίλα μου αληθινά.
email: info@athensvoice.gr
instagram: @melitajenny

Ερωτικά αδιέξοδα, sexy απορίες, κρυμμένα μυστικά... και στα fm! Το «Μίλα μου βρόμικα» κάνει τα ερωτικά σας θέματα να ακούγονται σαν παθιαίριο τραγούδι στο Voice 102.5

COSMIC TELEGRAM

Από την ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΑΝΟΥΣΑΚΗ

Κριός

20 Μαρτίου - 19 Απριλίου

Αγαπημέ μου Κριέ, είσαι σε φάση που θες να κλειστείς στον εαυτό σου. Αυτή την εβδομάδα θα έχεις κάποιες αποκαλύψεις σε θέμα καριέρας ή κάποια απότομη προσγείωση. Την Τετάρτη που η Αφροδίτη περνάει στον Ζυγό και την έχεις απέναντί σου, θα μπορείς να βγάλεις συνεννόηση με συνεργάτες. Τα γκομενικά σου βρίσκονται σε περίεργη καμπή - από τη μία ρίχνεις πολύ τα στάνταρ σου, από την άλλη έχεις πολλές απαιτήσεις από άτομα που δεν πρόκειται να ανταποκριθούν σε αυτές. Το Σαββατοκύριακο προβλέπεται επεισοδιακό καθώς θα «αρπαχτείς» με τους φίλους σου οι οποίοι σε ανέχονται το τελευταίο διάστημα.

Ταύρος

20 Απριλίου - 19 Μαΐου

Αγαπημένα μου Ταύρε, αυτή η εβδομάδα σε βρίσκει να ασχολείσαι μόνο με γκομενικά - τι θα κάνει, πού είναι κ.λπ. Αυτή η εβδομάδα θα είναι έξτρα ερωτική, οπότε είσαι σε καλό δρόμο. Στα επαγγελματικά, τα έχεις πάρει στο κρανίο με όλους στον εργασιακό σου κύκλο και αυτό φαίνεται. Πάρε λίγο χαμπάρι ότι ούτε εσύ είσαι και το πρότυπο εργαζομένου. Προς το τέλος εβδομάδας εικάζω πως θα υπάρξει τρικούβερτος καυγάς επειδή βγάζεις πολύ ανασφάλεια και έχεις κολλήσει τόσο στο ταίρι σου που δεν το αφήνεις να ανασάνει. Εσύ που είσαι ελεύθερος την καλύτερη δουλειά κάνεις, θα είσαι πιο χαλαρός αυτή την εβδομάδα.

Δίδυμοι

20 Μαΐου - 20 Ιουνίου

Αγαπημέ μου Δίδυμε, αυτή την εβδομάδα ασχολούμαστε αυστηρά και μόνο με τα γκομενικά! Εσύ που έχεις σχέση, από Τετάρτη και μετά είσαι λίγο πιο κατανοητικός με το ταίρι σου. Γενικότερα η εβδομάδα είναι λίγο απρόβλεπτη, σαν ρόλερ κόστερ! Στο εργασιακό περιβάλλον υπάρχει ένα άτομο που μόνιμα σε διαβάλλει ή το διαβάλλεις, και όλο αυτό διαλύει την υπομονή σου. Κάπου μέσα στο Σαββατοκύριακο θα λάβεις δυσάρεστα νέα, ίσως κάποιο μαντάτο για το γκομενάκι, κάποιο κουσομπολιό που θα σε ταράξει. Δεν πειράζει, ούτως ή άλλως εσύ αγαπάς το δράμα και το τελευταίο διάστημα είχες σκυλοβαρεθεί με την τόση ψυχία.

Καρκίνος

21 Ιουνίου - 21 Ιουλίου

Αγαπημένα μου Καρκίνε, αυτή την εβδομάδα αποχαιρείς το άγχος, καθώς θα παρουσιαστούν ευκαιρίες σε επαγγελματικά, ερωτικά και οικονομικά! Η είσοδος του Ζυγού στην Αφροδίτη σου φέρνει αυτοπεποίθηση για το άτομο που σε ενδιαφέρει. Κάπου μέσα στην εβδομάδα θα προσπαθήσεις να έρθεις λίγο πιο κοντά με την οικογένειά σου. Εσύ που είσαι σε σχέση αναζωπυρώνεται ο παλιός έρωτας για το ταίρι σου. Για τους ελεύθερους, θα υπάρξει κάποια επιστροφή πρώην συντρόφου ή θα λάβουν ενδιαφέρον από κάποιο άτομο του κύκλου το οποίο επιτέλους θα εκδηλωθεί.

Λέων

22 Ιουλίου - 22 Αυγούστου

Αγαπημέ μου Λέοντα, είσαι σε φάση που απλά περιμένεις μια ελπίδα να φωτιστεί! Αυτή την εβδομάδα δεν μπορείς να πεις πως είναι άσχημα τα πράγματα, πέραν κάποιων αποκαλύψεων, αλλά συντησμένα τα βουνά στα χιόνια. Θέλω να προσέξεις τις συναλλαγές σου, καθώς είναι πιθανές οικονομικές εξαπατήσεις. Κάπου την Πέμπτη, σε πιάνει μια τρέλα και θέλεις να ζευγαρώσεις, ας το θέσω έτσι. Εσύ που είσαι σε σχέση κοίτα να ζευγαρώσεις με το ταίρι σου και να αφήσεις αυτά που ξέρεις. Τώρα όσον αφορά το Σαββατοκύριακο, σε θέλω ψύχραιμο γιατί θα είναι ένα μάλλον εκρηκτικό διήμερο.

Παρθένος

23 Αυγούστου - 21 Σεπτεμβρίου

Αγαπημέ μου Παρθένε, θέλω αυτή την εβδομάδα να έχεις τα μάτια σου ανοικτά για νέες γνωριμίες. Με την είσοδο της Αφροδίτης στον Ζυγό είσαι αρκετά ευνοημένος στο ψυχολογικό κομμάτι, μακάρι να συμφωνούσε βέβαια και ο Κρόνος... Είσαι μια έτσι μια γιουβέτσι, σαν να λέμε. Εσύ που ασχολείσαι με θέματα εκπαίδευσης ή είσαι φοιτητής θα δημιουργηθεί μια συνθήκη που θα σε κάνει έξαλλο. Οι όψεις του Ερμή με τον Κρόνο δείχνουν πως πρέπει να είσαι πάρα πολύ προσεκτικός στον τρόπο που κινείσαι ή οδηγείς, ακόμα και σε αυτά που λες να είσαι μετρημένος

Ζυγός

22 Σεπτεμβρίου - 22 Οκτωβρίου

Αγαπημέ μου Ζυγέ, αυτή η εβδομάδα είναι καθοριστική για εσένα. Η Αφροδίτη περνάει στο ζώδιό σου, που είναι και κυβερνήτης της - μιλάμε για την απόλυτη έννοια! Θα έρθουν πολλές ευκαιρίες στον ερωτικό τομέα και στον οικονομικό, γι' αυτό έχε τον νου σου! Από Παρασκευή μέχρι και Κυριακή κάνεις πολύ σκοτεινές σκέψεις και είσαι κάπως απαισιόδοξος - αυτό σε πιάνει κάθε φορά που συμβαίνει κάτι καλό, φοβάσαι μη γίνει κάτι και στο χαλάσει. Ωστόσο, επειδή το Σαββατοκύριακο γύρω σου θα γίνεται πανικός και θα υπάρξουν διαμάχες που θα ξεσπάσουν στον περίγυρο, καλό θα ήταν εσύ να επιλέξεις την απομόνωση και να μείνεις όσο το δυνατόν πιο μακριά από εντάσεις.

Σκορπιός

23 Οκτωβρίου - 21 Νοεμβρίου

Αγαπημέ μου Σκορπιέ, η εβδομάδα φαίνεται ότι θα εξελιχθεί κάπως περίεργα. Θα κυριαρχήσουν η καχυποψία, η ίντριγκα, χωρίς ιδιαίτερη βοήθεια για μια θετική εξέλιξη στην εβδομάδα σου. Εσύ που είσαι από αυτούς που σε πιάνει μανία καταδίωξης ανά διαστήματα, θέλω να σου πω ότι είναι από τις λίγες φορές που έχεις δίκιο. Εσύ που έχεις μυστικά που αν αποκαλυφθούν θα σου χαλάσουν για πολύ καιρό την ζαχαρένια, θα σου πρότεινα να προχωρήσεις σε αποκαλύψεις. Από την Πέμπτη και μετά το πεδίο είναι σε λίγο εμπόλεμη κατάσταση, αυτό που έχεις να κάνεις εσύ είναι να διατηρήσεις την ψυχραιμία σου. Κατά τ' άλλα θα έχεις καλές εξελίξεις στα οικονομικά, βρε!

Τοξότης

22 Νοεμβρίου - 20 Δεκεμβρίου

Αγαπημέ μου Τοξότη, είσαι σε φάση που έχεις βαρεθεί τη ζωή σου και το είναι σου ολόκληρο φωνάζει «φύγε!» Όμως αυτή η εβδομάδα προβλέπεται λίγο «καρμική», ειδικά στον τομέα εργασίας τον οποίο δεν θα έλεγε κανείς πως έχεις σε ιδιαίτερη εκτίμηση το τελευταίο διάστημα. Βέβαια, επειδή ο εργασιακός τομέας είναι ιδιαίτερα σημαντικός για εσένα, όπως και για όλους μας, το σύμπαν θα σου φέρει μια ευχάριστη εξέλιξη. Από την Πέμπτη και μετά είσαι λίγο ανήσυχος, προσπάθησε όμως να ηρεμήσεις γιατί η ασφάλειά σου δεν καλύπτει το ΔΑΦΝΙ! Εσύ που έχεις την κρίση πανικού στο τσεπάκι σου, προετοιμάσου λίγο για το Σαββατοκύριακο που έρχεται.

Αιγόκερως

21 Δεκεμβρίου - 19 Ιανουαρίου

Αιγόκερε, υπάρχουν θετικές εξελίξεις, ειδικά στα επαγγελματικά, καθώς επιτέλους βγάζεις πιο εύκολη συνεννόηση και είσαι πιο κατανοητός. Τα προβλήματα επικεντρώνονται στον ερωτικό τομέα, όπου εσύ που είσαι ελεύθερος κάνεις αμάν να βρεις σύντροφο, κι εσύ που έχεις σχέση αντιμετωπίζεις θέματα με την αυτοπεποίθηση και τη ζηλία σου. Την Τετάρτη το πέρας της Αφροδίτης στον Ζυγό σε ευνοεί σε θέματα καριέρας και οικογένειας. Το Σαββατοκύριακο σε βλέπω να γίνεσαι κουβάρι με τους φίλους σου... Προσπάθησε να κρατήσεις την ψυχραιμία σου γιατί τον καβγά δεν τον «κερδίζει» αυτός που θα φωνάζει περισσότερο.

Υδροχόος

20 Ιανουαρίου - 17 Φεβρουαρίου

Υδροχόε μου, αυτό το διάστημα δεν σε πηγαίνει καλά, για να το θέσω ευγενικά! Αλλά αυτή είναι η εβδομάδα της δικαίωσης, αφού λαμβάνεις αποδοχή και στον εργασιακό και στον ερωτικό τομέα. Αυτά μέχρι την Παρασκευή, έτσι; Θα πρότεινα μεγάλη προσοχή στον οικονομικό τομέα και να μην παίρνουν τα μυαλά αέρα με το πρώτο απρόβλεπτο έσοδο! Το Σαββατοκύριακο θα είναι επεισοδιακό αλλά αυτή η αλήθεια αφορά όλα τα ζώδια, οπότε μην το παίρνεις προσωπικά. Πάρε απόσταση από όλους και άραξε σπίτι σου, δεξ καμιά ταινία... Το Σαββατοκύριακο είναι περίεργο, όλοι θα έχουν τα νεύρα τους, οπότε φύλαγε τα ρούχα σου...

Ιχθύες

18 Φεβρουαρίου - 19 Μαρτίου

Αγαπημέ μου Ιχθύ, ίσως κλείσουν κύκλοι, ίσως υπάρξουν απρόβλεπτες αλλαγές στον εργασιακό τομέα και άλλα περίεργα τέτοια. Αλλά είσαι Ιχθύς και δεν σε φοβίζουν οι αλλαγές. Θα σου πρότεινα να ξεκινήσεις να κοιτάς για άλλες θέσεις εργασίας, ειδικά από την Πέμπτη και μετά. Τώρα όσον αφορά το Σαββατοκύριακο, δεν θα ειδικεύσω τον τομέα στον οποίο θα υπάρξουν αναπάντεχες εξελίξεις, αλλά να τις περιμένεις. Θεωρώ πως θα έχεις κάποια κακά νέα (ίσως σχετίζονται με κάποιο ταξίδι που κανονίζεις ή με κάποιο ζήτημα εκπαίδευσης) τα οποία θα σε φέρουν στο αμάν! Όσο για τα γκομενικά, δεν σου μένει μυαλό να ασχοληθείς.

ΜΗ ΧΑΣΕΙΣ

Την καθημερινή αστρολογική σου προβλέψη στο athensvoice.gr/zodia

* Για πιο ολοκληρωμένη εικόνα των αστρολογικών σου τάσεων θα πρέπει να διαβάσεις και τον ωροσκόπο σου

Η γλυκύτητα των Αγγέλων
Το Soundtrack
της νύχτας

Καλό για σένα, καλό για όλους:

Απαντάμε στην κλιματική κρίση σήμερα, με ευθύνη για τις επόμενες γενιές

28 σταθμοί φόρτισης
ηλεκτρικών οχημάτων

80 % μειωμένες εκπομπές
αερίων του θερμοκηπίου, σε
σύγκριση με το 2019

100% χρήση πράσινης
ηλεκτρικής ενέργειας

100% των καταστημάτων
με LED φωτισμό

Έως το 2026 έχει δεσμεύσει
τους προμηθευτές της, οι
οποίοι ευθύνονται για το 75%
των εκπομπών που σχετίζονται
με τα προϊόντα, να θέσουν
δικούς τους κλιματικούς
στόχους

16 εγκατεστημένα Φ/Β
συστήματα σε στέγες
καταστημάτων και αποθηκών

Η κλιματική αλλαγή είναι ευθύνη όλων μας. Στη Lidl, αναλαμβάνουμε αυτήν την ευθύνη και θέτουμε την προστασία του κλίματος στο επίκεντρο της στρατηγικής μας για τη βιωσιμότητα. Θέτοντας συγκεκριμένους **κλιματικούς στόχους έως το 2030 που βασίζονται στις μεθόδους της πρωτοβουλίας Science Based Targets,** εναρμονίζουμε τις δράσεις μας με την κλιματική έρευνα. Με τον τρόπο αυτόν, αποδεικνύουμε πως η προστασία του κλίματος είναι ένα καθήκον που εμείς στη Lidl αντιμετωπίζουμε με τεκμηριωμένο τρόπο.

ΣΤΟΝ ΔΡΟΜΟ
ΓΙΑ ΕΝΑ
ΚΑΛΥΤΕΡΟ
ΑΥΡΙΟ

